

การวางแผนชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติ สู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร
: กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ.2430-2500

PLANNING FOR FOREIGN INFLUENCE IN BUILDING CONSERVATION POLICY
: CASE STUDY OF 2430-2500

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ)
คณะครุศาสตรบัณฑิตและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2564

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

KMITL-2021-ED-D-230-012

PLANNING FOR FOREIGN INFLUENCE IN BUILDING CONSERVATION
POLICY : CASE STUDY OF 2430-2500

ARINCHAPONG JARUNGKITSUWAN

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF INDUSTRIAL EDUCATION
PROGRAM IN INDUSTRIAL EDUCATION
(ARCHITECTURAL AND DESIGN EDUCATION)
SCHOOL OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2021

KMITL-2021-ED-D-230-012

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2021

SCHOOL OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติ สู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ.2430-2500
นักศึกษา	นายอริชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ
รหัสประจำตัว	59603014
ปริญญา	ครุศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา	ครุศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์ (การศึกษาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ)
แขนงวิชา	การศึกษาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ
พ.ศ.	2564
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.พัศตราภรณ์ ทิพย์โสธร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย เชะวิเศษ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติ สู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร : กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ.2430-2500 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาที่มา พัฒนาการของชุมชนที่ได้รับอิทธิพลตามรูปแบบทางสถาปัตยกรรม ลักษณะอาคารที่ได้อิทธิพลต่างชาติ เพื่อทำการวิเคราะห์ การใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารและขอบเขตของชุมชนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร เพื่อนำเสนอรูปแบบกรอบแนวความคิดในพื้นที่ศึกษา การออกแบบการวางผังและอนุรักษ์ชุมชนให้เหมาะสมกับรูปแบบการใช้พื้นที่ในปัจจุบัน

ลักษณะอาคารทางสถาปัตยกรรมที่ได้อิทธิพลต่างชาติ แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ ด้านอาคารอนุรักษ์ที่ดำเนินงานจากการสำรวจ สังเกตและลักษณะกายภาพชุมชนที่อยู่รอบพื้นที่ อาคารมีองค์ประกอบสำคัญหลากหลายด้านมีความสวยงามในเชิงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมทั้งลวดลายและสัดส่วนอาคารที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์อาคารมีการสร้างในยุคสมัยที่มีผลต่อการเมืองอาณานิคมของประเทศเพื่อนบ้านสร้างต่อเนื่องและกระจายตามตำแหน่งที่ระบุในแผนที่ มีการสร้างตามเส้นทางแนวถนนมิซึ ลำน้ำโขงซึ่งในอดีตและปัจจุบันตำแหน่งอาคารที่ศึกษาทั้งหมดเมื่อผ่านระยะเวลามาอย่างยาวนานพบว่า สิ่งที่ควรคำนึงถึงเป็นงานส่วนแรกที่ต้องดำเนินงานเนื่องจากสภาพอาคารที่บางส่วนมีความชำรุดทรุดโทรม จำเป็นที่ต้องบูรณะอาคารใหม่ ด้านการพัฒนาการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะอาคาร โดยองค์ประกอบอาคารมีตามลักษณะทางสถาปัตยกรรมลักษณะดังนี้ แนวกรอบอาคารส่วนบน สัดส่วนของรูปลักษณะอาคาร อยู่ในส่วนที่ตีมากที่สุด, ลักษณะวัสดุ มุงหลังคา อยู่ในส่วนปานกลาง, ส่วนที่ไม่ปรากฏ อยู่ในส่วนลักษณะกรอบหน้าต่างปูนปั้น ลักษณะลวดลายบัวหัวเสา ลักษณะลวดลายบัวคานข้อมูลแนวกรอบอาคารส่วนช่วงกลาง อยู่ในระดับตีมากที่สุด คือ ลักษณะรูปแบบหน้าต่างชั้นบนและลักษณะช่องลมเหนือหน้าต่าง ส่วนที่ไม่ปรากฏลักษณะ คือ ลักษณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบระเบียบ ชั้นบน ลักษณะบัวปูนปั้นและลักษณะช่องลมเหนือหน้าต่าง แนวกรอบอาคารส่วน
ช่วงล่าง ในระดับตีมากที่สุด คือ ลักษณะช่องลมเหนือประตูทางเข้ามีลักษณะประตูทางเข้า และมี
บางส่วนของอาคารที่ไม่ปรากฏลักษณะรูปแบบ

การใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารและขอบเขตของชุมชนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้
พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ หัวข้อด้านลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร
แบบสัมผัสผืนผ้าของอาคารและผู้พักอาศัยจำนวน 5 อาคาร โดยเรื่องที่สำคัญจำนวน 4 เรื่อง 1) การ
ปรับเปลี่ยนห้องน้ำเป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุงปัจจุบันมีการย้ายห้องน้ำจากภายในอาคารบางหลัง
ออกมาไว้นอกอาคารเพื่อความสะดวกแก่การใช้งาน 2) การเข้าถึงหน่วยงานราชการมีความยุ่งยากมี
ขั้นตอนหลากหลาย ควรที่จะต้องให้หน่วยงานราชการให้ข้อมูลและมีแนะนำการเห็นถึงประโยชน์ใน
การใช้พื้นที่ภายในอาคารให้เกิดประโยชน์ 3) แนวความคิดการใช้ประโยชน์เรื่องการสร้างอาคารใหม่จะ
ถูกกว่าการดำเนินการอนุรักษ์ควรแนะนำเรื่องการใช้วัสดุทดแทนที่มีความคล้ายวัสดุเดิม การเลือก
โครงสร้างสามารถใช้วัสดุสมัยใหม่เพื่อความแข็งแรงของอาคาร หรือวัสดุที่ใช้มีการตกแต่งให้สวยงาม
4) ค่าใช้จ่ายในการบูรณะอาคารมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก ด้านการศึกษาประเมินความพึงพอใจประเภท
และลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร, การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารอนุรักษ์, วิธีการ
เลือกในการปรับปรุงอนุรักษ์อาคาร, ความคิดเห็นลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร
พบว่า การออกกฎหมายควบคุมเรื่องของผังเมืองของรัฐจะทำให้เกิดขอบเขตการพัฒนาอย่าง
ชัดเจน, การอนุรักษ์อาคารจะเป็นส่วนช่วยเรื่องของการท่องเที่ยวในเมืองนอกจากศิลปวัฒนธรรมที่มี
อยู่เดิม รายได้ที่เกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยวจะทำให้การอนุรักษ์อาคาร, การปรับปรุงสภาพอาคารให้มี
เอกลักษณ์ต้องอาศัยวัสดุและความชำนาญของช่างโดยเมื่อมีการบำรุงรักษาอาคาร

สรุปผลด้านนโยบาย ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมืองจากการสัมภาษณ์
เจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 9 ท่านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านได้เน้นการให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมของ
ชุมชน, การสร้างนโยบายสร้างแรงจูงใจจากภาครัฐ, การจัดการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่
อาคารอนุรักษ์, การให้ข้อมูลโดยให้ความรู้ด้านการซ่อมแซมการเลือกใช้วัสดุ, บูรณะอาคาร, การลำดับ
การให้ความสำคัญกับพื้นที่การให้นโยบายการจัดขอบเขต ด้านผังเมืองการวิเคราะห์วางผังและ
อนุรักษ์ชุมชน โดยการศึกษาเพื่อบูรณะอาคารทั้งหมด 3 วัตถุประสงค์และ 8 หัวข้อย่อยตาม
กระบวนการวิจัยที่ได้ศึกษา จากเจ้าของอาคาร ผู้พักอาศัยในพื้นที่ เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้เชี่ยวชาญด้าน
อนุรักษ์อาคารและวางแผนชุมชนเมือง มีมุมมองและความคิดเห็นถึงประโยชน์ในการพัฒนาและ
อนุรักษ์บริเวณถนนมิซัย เทศบาลเมืองหนองคายจะนำประโยชน์แก่ชุมชนเป็นอย่างดีเมื่อเกิดการมี
ส่วนร่วมช่วยกันพัฒนาเมืองเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเกิดประโยชน์การใช้สอยอาคาร ข้อเสนอแนะ
ด้านการจัดทำนโยบายสามารถทำได้ การกำหนดขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์ เทศบาลเมืองหนองคาย
กำหนดเป็นพื้นที่อาคารอนุรักษ์ กำหนดเป็นพื้นที่ภูมิทัศน์วัฒนธรรม พื้นที่เส้นทางสัญจร พื้นที่จัดสรร
ประโยชน์ส่วนกลางด้านการท่องเที่ยวและพื้นที่ประโยชน์ใช้สอยรวมของชุมชนการค้าขายหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และทุกแง่มุมอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พักผ่อน เป็นต้น เมื่อกำหนดพื้นที่อนุรักษ์และจึงนำมากำหนดขั้นตอนสู่นโยบายการวางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ : การวางผังชุมชนเมือง, อาคารอิทธิพลตะวันตก, การอนุรักษ์, การใช้ประโยชน์อาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และทุกแง่มุมอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Dissertation Title	Planning for foreign influence in building conservation Policy : Case study of 2430-2500
Student	Mr. Arinchapong Jarunskiitsuan
Student ID.	59603014
Degree	Doctor of Industrial Education
Program	Industrial Education (Architectural and Design Education)
Year	2021
Dissertation Advisor	Associate Professor Pastraporn Thipayasothorn
Dissertation Co-Advisor	Assistant Professor Somchai Seviset

ABSTRACT

Research in Subject research Planning for foreign influence in building conservation policy : Case study of 2430-2500 There are three research objectives of this research: first, to study the developmental sources of communities influenced by architectural styles. Second, foreign influences can be analyzed. Utilization of the building area and community boundary to meet the purpose of area utilization and building conservation. Third, to present conceptual frameworks in the study area. Designing, planning and preserving the community to suit the current usage patterns of the area.

Architectural buildings that have foreign influence are divided into 2 topics: conservation buildings that were carried out from the survey. Observe the physical characteristics of the communities around the area. The building has a wide range of important elements, with an architectural beauty, both in pattern and proportion, buildings worthy of preservation. The buildings were built in an era that influenced the colonial politics of neighboring countries, continually built and distributed according to the location. Specify in the map It has been built along the route along Mechai Road. The Mekong River, in which the past and present positions of all buildings studied over a long period of time, were found The first thing to be considered is the first work to be undertaken due to the deterioration of the building conditions. The need for renovations to new buildings Development, renovation and change of building appearance The building elements are according to the architectural features, characteristics as follows Upper building frame line The proportion of the building

features In the best part, the roofing material characteristics are in the medium, the invisible part In the style of stucco window frames Characteristics Characteristics, cornice, beams, information on the building frame, the middle section The highest levels were the upper floor windows and air vents. The non-appearance was the upstairs balcony, the stucco cornice and the air vents above the windows The lower building frame line At the best level, the air vents above the entrance are the entrance doors. And there are some parts of the building that do not appear to have a style.

The utilization of the building area and the boundaries of the community in accordance with the objectives of the use of the area and the conservation of the building is divided into 3 topics. An interview form for building owners and residents of 5 buildings with 4 important issues: 1. Bathroom modification is an important part of the renovation. Currently, bathrooms have been moved from inside some buildings to outside the building to facilitate Use 2. Access to government agencies is difficult and there are many steps. Should the government agency give information and advise on the benefits of using the building space for benefit. 3. The utilization concept of building a new building is cheaper than a conservation operation, suggesting the use of alternative materials similar to the original material. Choosing a structure can use modern materials for the strength of the building. But there may be a selection of closures or materials used to have a beautiful decoration 4. The cost of renovating the building is very high. The study assessed the satisfaction of the type and utilization characteristics of the building, participation in the maintenance of the conservation building, the selection method for building conservation improvement. Opinion of the area utilization and building conservation, it was found that the regulation of the government's urban planning policy would create a clear scope of development, building conservation would be a contributor to urban tourism. Existing The income generated by tourists will make building conservation, building unique, requiring materials and technicians' expertise when maintaining buildings.

Policy summary Policy and Urban Planning Experts Interviews with nine government officials found that all experts emphasized community involvement, government incentive policy formation, management to promote Touring in conservation building areas, providing information by providing knowledge on repair, material selection, building renovations, prioritization of areas, policy provisioning

Urban planning, community planning analysis and conservation By studying the เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และแจ้งอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

restoration of the building, all 3 objectives and 8 sub-topics according to the research process were studied. From the owner of the building Residents of the area Government officials Building conservation and urban planning specialist There are perspectives and opinions on the benefits of the development and conservation of Mechai Road. Nong Khai Municipality will bring benefits to the community as well when the participation occurs in the development of the city as a tourist destination and building benefits. Policy recommendations can be made by Determination of conservation area boundaries Nong Khai Municipality Defined as the area of the conservation building Designated as a cultural landscape area Thoroughfare The common area allocation of tourism benefits and the common usable area of the community, trade or vacation, etc., when defining conservation areas and therefore taking steps to the planning policy to lead to concrete implementation.

Keywords : Urban planning, Colonial Buildings, Conservation, Adoptive Reuse

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาและกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. พัสตราภรณ์ ทิพย์โสธร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย เซะวิเศษ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ทั้งสองท่านได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำ ให้คำปรึกษาต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์สูงสุดอย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ เทศบาลเมืองหนองคายผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน เจ้าของอาคารอนุรักษ์และผู้พักอาศัย บริเวณถนนมีชัย เทศบาลเมืองหนองคาย ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำแนะนำที่ร่วมทั้งกรุณาตอบแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รวมถึงคณาจารย์ผู้สอนในแขนงวิชาการศึกษาศาสนาปัตยกรรมและการออกแบบ คณาจารย์ในสาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเพื่อนระดับปริญญาเอก รุ่นที่ 5 รวมถึงระดับพื้นฐานของงานวิจัยจากคณาจารย์ อาจารย์ รศ.ดร.ทรงเกียรติ เที้ยธิทรัพย์ ในสาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาโท ที่ให้ความรู้และข้อแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อชี้แนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ขอกราบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัว ผู้ที่ช่วยเกื้อหนุนในการดำเนินงาน วิทยานิพนธ์ที่มีส่วนร่วมงานครั้งนี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงช่วยดลบันดาลให้ผู้มีพระคุณทุกท่านตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาทั้งหมดแล้วนั้น จงประสบแต่ความสุข พิชิตนวมงคลสมบูรณ์พูนผลในสิ่งที่ท่านพึงปรารถนาทุกประการ ด้วยเทอญ

อริญชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	VI
กิตติกรรมประกาศ.....	VII
สารบัญ.....	VIII
สารบัญตาราง.....	XI
สารบัญภาพ.....	XIV
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามของการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1.1 การวางผังชุมชนเมือง.....	9
2.1.2 อิทธิพลรูปแบบสถาปัตยกรรมเมืองอาณานิคมในประเทศไทย.....	17
2.1.3 ทฤษฎีประโยชน์การใช้อาคาร.....	19
2.1.4 ทฤษฎีด้านการอนุรักษ์อาคารในย่านและชุมชน.....	20
2.2 แนวคิดกรณีศึกษาการใช้ประโยชน์การจัดผังชุมชนเมืองอนุรักษ์.....	21
2.2.1 กรณีศึกษา เมืองมะละกาและจอร์จทาวน์ ประเทศมาเลเซีย.....	21
2.2.2 กรณีศึกษา เมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม.....	24
2.2.3 กรณีศึกษา เมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว.....	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับเมืองต่างๆที่สำคัญ.....	28
2.3.1 แนวทางการวางแผนอนุรักษ์ ระดับนโยบายและท้องถิ่น.....	28
2.3.2 แนวทางควบคุมอนุรักษ์ สำหรับภูมิทัศน์ชุมชน.....	29
2.3.3 นโยบาย ตัวอย่างโครงการวิเคราะห์ศึกษาดังเมือง ประเทศลาว ...	29
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา.....	30
2.5 สรุปทฤษฎีและวรรณกรรม.....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
3.1 พื้นที่งานวิจัยตามรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะอาคารได้รับอิทธิพล ต่างชาติ.....	34
3.2 ประชากร พื้นที่ศึกษา เครื่องมือวิจัยด้านกายภาพชุมชน.....	39
3.3 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือวิจัยด้านลักษณะอาคารอนุรักษ์.....	42
3.4 ประชากร กรณีศึกษา เครื่องมือวิจัยด้านนโยบายและการพัฒนาศักยภาพ	44
3.5 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย.....	46
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย.....	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์และศึกษารวบรวมข้อมูล.....	50
4.1 ผลการศึกษาพัฒนาการชุมชนด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมจากอิทธิพลต่างชาติ.	51
4.2 ผลการศึกษาการใช้ประโยชน์อาคารและขอบเขตชุมชนเพื่อการอนุรักษ์.....	68
4.3 ผลการศึกษาแนวทางเพื่อกำหนดการพัฒนาอนุรักษ์อาคารและการผังชุมชน..	80
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	115
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	115
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย.....	120
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	124
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป.....	133

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	136
ภาคผนวก ก	140
ก.1 รายชื่อเจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องงานวิจัย ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	141
ภาคผนวก ข.....	144
ก.1 รายชื่อเจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องงานวิจัย ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	145
ข.2 หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลงานวิจัย.....	147
ภาคผนวก ค.....	153
ค.1 แบบสำรวจ สังเกต เทศบาลเมืองหนองคาย.....	154
ค.2 แบบสอบถาม เจ้าของอาคารและผู้พักอาศัยอาคารอนุรักษ์	160
ค.3 แบบสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญด้านผังเมืองและอนุรักษ์อาคาร.....	165
ภาคผนวก ง	167
ง.1 การลงพื้นที่ สำรวจ สังเกตรูปแบบอาคารพื้นที่ศึกษา เทศบาลเมืองหนองคาย.	168
ง.2 การลงพื้นที่ สำรวจตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ เมืองมะละกา ในประเทศมาเลเซีย.	170
ง.3 การลงพื้นที่ สำรวจตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ เมืองปีนัง ในประเทศมาเลเซีย.....	171
ง.4 การลงพื้นที่ สำรวจตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ เมืองฮอยอัน ในประเทศเวียดนาม.	172
ภาคผนวก จ	174
จ.1 ทศนียภาพแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์และอาคารอนุรักษ์ ถนนมิชัย เทศบาลเมือง จังหวัดหนองคาย.....	175
ภาคผนวก ฉ	178
ฉ.1 หลักฐานการนำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ.....	179
ฉ.2 หลักฐานการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ.....	182
ภาคผนวก ช	183
ช.1 กฎกระทรวงผังเมืองรวม จังหวัดหนองคาย พ.ศ.2560.....	184
ประวัติผู้วิจัย.....	195

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
2.1	แสดงเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลผังเมืองรวมของประเทศไทย ผังเมืองรวมต่างประเทศ และ การปรับปรุงพระราชบัญญัติการผังเมืองฉบับใหม่ ด้านการวางและจัดทำผังเมืองรวม.....	12
2.2	แสดงเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลผังเมืองรวมของประเทศไทย ผังเมืองรวมต่างประเทศ และ การปรับปรุงพระราชบัญญัติการผังเมืองฉบับใหม่ ด้านกระบวนการพิจารณาไตร่ตรองและความเห็นชอบผังเมืองรวม.....	13
2.3	แสดง ขั้นตอนการปรับประโยชน์ใช้สอยอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ตาราง	20
3.1	แสดงพื้นที่ศึกษาทางสถาปัตยกรรมอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติ ทางภาคเหนือ..	34
3.2	แสดงพื้นที่ศึกษาทางสถาปัตยกรรมอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติ ทางภาคใต้.....	35
3.3	แสดงพื้นที่ศึกษาทางสถาปัตยกรรมอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	36
3.4	แสดงพื้นที่ศึกษาทางสถาปัตยกรรมอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	37
4.1	แสดงรายละเอียดสถาปัตยกรรมอาคารอนุรักษ์ บริเวณถนนมีชัย.....	56
4.2	แสดงกรอบแนวความคิด การประเมินคุณค่าทางสถาปัตยกรรม.....	62
4.3	แสดงการสัมภาษณ์ ลักษณะสถาปัตยกรรมอนุรักษ์.....	63
4.4	แสดงข้อมูลสถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	65
4.5	แสดงข้อมูลระยะเวลาที่พักอาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	66
4.6	แสดงข้อมูลระยะเวลาอาคารที่พักอาศัย.....	66
4.7	แสดงข้อมูลสภาพองค์ประกอบอาคารอนุรักษ์.....	67
4.8	แสดงข้อมูลสภาพการใช้ประโยชน์และการมีส่วนร่วมชุมชน.....	69
4.9	แสดงข้อมูลรูปแบบการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร ร้านสุทินโภชนา.....	71
4.10	แสดงข้อมูลรูปแบบการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร บ้านสี่มะสิงห์โฮสเทล.....	72
4.11	แสดงข้อมูลรูปแบบการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร บ้านเลขที่ 615 ถนนมีชัย.....	72
4.12	แสดงข้อมูลรูปแบบการใช้ประโยชน์ภายใน บ้านคุณทวด.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
4.13	แสดงข้อมูลรูปแบบการใช้ประโยชน์ภายใน อาคารศิลปะโสภณา.....	74
4.14	แสดงข้อมูลเลือกบำรุงรักษาและอนุรักษ์ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม.....	74
4.15	แสดงข้อมูลรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม.....	75
4.16	แสดงข้อมูลวิธีการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์.....	76
4.17	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคารสำหรับเจ้าหน้าที่ 1.....	77
4.18	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคารสำหรับเจ้าหน้าที่ 2.....	78
4.19	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคารสำหรับเจ้าหน้าที่ 3.....	79
4.20	แสดงข้อมูลการมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการ.....	81
4.21	แสดงข้อมูลวิธีการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์.....	81
4.22	แสดงข้อมูลงบประมาณที่เหมาะสมสำหรับอนุรักษ์.....	82
4.23	แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชน เมือง1.....	83
4.24	แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชน เมือง2.....	88
4.25	แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชน เมือง3.....	90
4.26	แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชน เมือง4.....	92
4.27	แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชน เมือง5.....	96
4.28	แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชน เมือง6.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.29	แสดงข้อมูลอาคารด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมืองเจ้าหน้าทีเทศบาลเมืองหนองคาย 1.....	103
4.30	แสดงข้อมูลอาคารด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมืองเจ้าหน้าทีเทศบาลเมืองหนองคาย 2.....	105
4.31	แสดงข้อมูลอาคารด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมืองเจ้าหน้าทีเทศบาลเมืองหนองคาย 3.....	106
4.32	แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 1 การควบคุมพื้นที่กับการอนุรักษ์.....	110
4.33	แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 2 การมีส่วนร่วมชุมชน.....	111
4.34	แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 3 เส้นทางสัญจรชุมชน.....	112
4.35	แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 4 พื้นที่ส่วนร่วมรูปแบบสวนสาธารณะ.....	113
4.36	แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 5 นโยบายและการพัฒนาพื้นที่.....	114
5.1	แสดงอภิปรายผลทฤษฎีการให้คุณค่าทางการอนุรักษ์.....	121
5.2	แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 1 การควบคุมพื้นที่กับการอนุรักษ์.....	128
5.3	แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 2 การมีส่วนร่วมชุมชน.....	128
5.4	แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 3 เส้นทางสัญจรชุมชน.....	129
5.5	แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 4 พื้นที่ส่วนร่วมรูปแบบสวนสาธารณะ.....	129
5.6	แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 5 นโยบายและการพัฒนาพื้นที่.....	130

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวความคิดคุณค่าทางการอนุรักษ์และการประเมินสภาพอาคาร.....	4
2.1	ตัวอย่าง ผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2554.....	11
2.2	ตัวอย่าง การแสดงพื้นที่ผังเมืองเฉพาะในจังหวัดต่างๆ.....	15
2.3	ธนาคารชาร์เตอร์ สาขาภูเก็ต รูปแบบสถาปัตยกรรม บริติชโคโลเนียล.....	18
2.4	อาคาร ณ บ้านสิงห์ท่า จังหวัดยโสธร รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบชิโน-โปรตุเกส.....	19
2.5	พื้นที่ตำแหน่งเมืองมะละกาและจอร์จทาวน์.....	22
2.6	สภาพภูมิทัศน์ อาคารสำคัญ เมืองมรดกโลก มะละกา.....	22
2.7	สภาพภูมิทัศน์ อาคารเก่าดั้งเดิม เมืองมรดกโลก มะละกา.....	23
2.8	การวางผังเมืองมรดกโลก จอร์จทาวน์.....	23
2.9	สภาพภูมิทัศน์ อาคารเก่าดั้งเดิม 5 งานศิลปะบนกำแพง เมืองปีนัง.....	24
2.10	การมีส่วนร่วมของชุมชน เมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม.....	25
2.11	สภาพภูมิทัศน์ เมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม.....	26
2.12	ตำแหน่งแผนที่ เมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว.....	27
2.13	ลักษณะอาคารเมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว.....	28
3.1	แสดงพื้นที่ ตำแหน่งเทศบาลเมืองหนองคาย.....	38
3.2	แผนภูมิ (Flowchart) แสดงขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	47
4.1	ภาพถ่ายแผนที่ทางอากาศแสดงที่ตั้งพื้นที่ ถนนมีชัย เทศบาลเมืองหนองคาย.....	52
4.2	แสดงตำแหน่งอาคารควรรักษาอนุรักษ์ ถนนมีชัย เทศบาลเมืองหนองคาย.....	52
4.3	แสดงตำแหน่งสถานที่สำคัญ เทศบาลเมืองหนองคาย.....	53
4.4	กรอบแนวความคิดคุณค่าทางการอนุรักษ์และการประเมินสภาพ อาคารเก่า.....	54
4.5	กรอบแนวความคิดการอนุรักษ์และการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	108
5.1	กรอบแนวความคิดคุณค่าพัฒนาการอนุรักษ์ชุมชน.....	125
5.2	กรอบแนวความคิดคุณค่าทางการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์พื้นที่.....	126
5.3	แสดงตำแหน่งการออกแบบปรับปรุงสถานที่.....	127
5.4	แสดงตำแหน่งแสดงทัศนียภาพ บริเวณหน้าวัดศรีคุณเมือง.....	129

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
5.5	แสดงเสนอแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 1.....	131
5.6	แสดงเสนอแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 2.....	137
5.7	แสดงเสนอแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 3.....	132
5.8	แสดงเสนอแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 4.....	132

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมศิลปากร ได้ถูกจัดตั้งรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ ทรงเล็งเห็นความสำคัญ "มรดกศิลปวัฒนธรรม" อันเป็นรากเหง้า ของชีวิต และบ้านเมือง จึงทรงมีพระราชดำริ ให้โอนกิจการของช่างมหาดเล็ก จากกระทรวงวัง และกรมพิพิธภัณฑ์ จากกระทรวงธรรมการ มาจัดตั้งเป็น "กรมศิลปากร" เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ.2454 ต่อมาในปี พ.ศ.2469 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้โอนงานพิพิธภัณฑ์ ไปอยู่ในความควบคุมดูแลของ กรรมการหอพระสมุดฯ และได้โปรดเกล้าฯ ให้ยุบกรมศิลปากรไปรวมเข้ากับราชบัณฑิตยสภา เรียกว่า "ศิลปากรสถาน" ต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 พระองค์ได้เป็นแบบอย่างในการเก็บรักษาและอนุรักษ์ สิ่งเดิมที่ควรค่าแก่การรักษาและบูรณะแม้พระองค์ท่านจะใช้ระยะเวลาในการซ่อมแซมวัตถุ สิ่งของที่ได้รับความเสียหายจากการเกิดสงคราม การอนุรักษ์ในอดีตที่ผ่านมาส่วนใหญ่ได้มุ่งเน้นงานศิลปะหรือโบราณสถานที่มีความสำคัญ และเป็นสิ่งที่สามารถ โดยการริเริ่มการอนุรักษ์อาคารและวัตถุเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ได้เริ่มตั้งแต่ปี 1950 ประชาชนเริ่มตระหนักว่าการดำรงชีวิตมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่ รวมทั้งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และความสัมพันธ์ทางจิตใจ และเพื่อการยกระดับการดำรงชีวิต จึงเกิดแนวความคิดของมรดกทางวัฒนธรรม (cultural heritage) ขึ้น เช่นเดียวกับการศึกษาพื้นที่ชุมชนเมืองต่างๆที่เกิดขึ้นในโลก ที่ได้มีหลายหน่วยงานเล็งเห็นความสำคัญในฐานะของภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรม (Cultural landscape) จากเอกลักษณ์และความสำคัญของพื้นที่อันได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และย่านประวัติศาสตร์ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเอกลักษณ์ที่ได้ผ่านการดำรงอยู่ของเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งบริบทต่างๆทั้งทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม

สิ่งที่จากการดูแลรักษาจะยิ่งใหญ่จนถึงงานธรรมาสามัญในอดีตที่เพิ่มพูนความสำคัญเชิงวัฒนธรรมตามกาลเวลา ได้รับการดูแลรักษาให้คงอยู่ได้ ตกทอดสู่คนรุ่นหลัง ไม่สูญหายไปและมีจุดมุ่งหมายที่จะคุ้มครองในความเป็นงานศิลปะและความเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน หรือ “**กระบวนการที่จะทำให้โบราณสถานได้รับการดูแลรักษาให้คงอยู่ได้**” ปัจจุบันเมืองเก่าได้ถูกความเจริญและการขยายตัวของตัวเมืองโดยไม่มีขอบเขตและทิศทาง มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่หลากหลายกิจกรรม ทั้งภาคราชการและเอกชนเกิดความหนาแน่นแออัดของ อาคารสถานที่และการจราจร เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชน และการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์ ทำให้องค์ประกอบเมืองเก่า คุณค่าของเมืองและเอกลักษณ์ความเป็นเมือง เก่าค่อยๆลดความสำคัญและถูกทำลาย ดังนั้น รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานเป็นพิเศษเฉพาะพื้นที่เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เก่าพ.ศ. 2546 โดยมอบหมายให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กำกับบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการทำหน้าที่วางนโยบายกำหนดพื้นที่และจัดทำแผนแม่บท แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมือง

เมืองหรือบริเวณของเมืองที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะแห่งสืบต่อมาแต่กาล ก่อน และมีเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่น หรือมีรูปแบบผสมผสานของสถาปัตยกรรมท้องถิ่น หรือ มีลักษณะของรูปแบบวิวัฒนาการทางสังคมที่สืบต่อมาของยุคต่าง ๆ หรือเคยเป็นตัวเมืองดั้งเดิมใน สมัยหนึ่ง หรือโดยหลักฐานทางประวัติศาสตร์หรือสถาปัตยกรรม ซึ่งมีคุณค่าในทางศิลปะ โบราณคดี และประวัติศาสตร์กำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าเป็นขั้นตอนแรกของแผนงานอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า โดยกำหนดตามสภาพข้อเท็จจริงบนพื้นฐานข้อมูลตามหลักฐานที่อ้างถึงและการค้นคว้าทาง ประวัติศาสตร์และโบราณคดี เมื่อมีขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าแล้ว จังหวัดและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดหรือพัฒนาหลักและกระบวนการบริหารจัดการเมืองเก่าแบบบูรณาการได้ต่อไป ซึ่ง คณะกรรมการฯ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่ากลุ่มที่ 1 แล้ว รวม 9 เมือง (เมืองเก่าเชียงใหม่ เมืองเก่าลำพูน เมืองเก่าลำปาง เมืองเก่าน่าน เมืองเก่ากำแพงเพชร เมืองเก่า ลพบุรี เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่านครศรีธรรมราช และเมืองเก่าสงขลา) สำหรับเมืองเก่ากลุ่มที่ 2 คณะ กรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2556 เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2556 ลงมติเห็นชอบการจัดลำดับความสำคัญเมืองเก่ากลุ่มที่ 2 รวม 27 เมือง และเห็นชอบให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าและกรอบแนวทางการ อนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า ดังนี้

ภาคเหนือ ได้แก่ 1) เมืองเก่าแพร่ 2) เมืองเก่าเชียงราย 3) เมืองเก่าพะเยา 4) เมืองเก่าพิจิตร 5) เมืองเก่าตาก 6) เมืองเก่าแม่ฮ่องสอน

ภาคกลาง ได้แก่ 1) เมืองเก่าเพชรบุรี 2) เมืองเก่าสุพรรณบุรี 3) เมืองเก่ากาญจนบุรี 4) เมืองเก่าราชบุรี 5) เมืองเก่าอู่ทอง 6) เมืองเก่าสรรคบุรี

ภาคตะวันออก ได้แก่ 1) เมืองเก่าจันทบุรี 2) เมืองเก่าระยอง 3) เมืองเก่านครนายก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ 1) เมืองเก่าร้อยเอ็ด 2) เมืองเก่าบุรีรัมย์ 3) เมืองเก่านครราชสีมา 4) เมืองเก่าสุรินทร์ 5) เมืองเก่าสกลนคร

ภาคใต้ ได้แก่ 1) เมืองเก่าภูเก็ต 2) เมืองเก่าปัตตานี 3) เมืองเก่าตะกั่วป่า 4) เมืองเก่าสตูล 5) เมืองเก่ายะลา 6) เมืองเก่านราธิวาส 7) เมืองเก่าระนอง

สำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการกำหนดขอบเขตพื้นที่และแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่ากลุ่มที่ 2 ซึ่งคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรีได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่าแล้ว 9 เมือง ได้แก่ เมืองเก่าแพร่ เมืองเก่าเชียงราย เมืองเก่า เพชรบุรี เมืองเก่าสุพรรณบุรี เมืองเก่าจันทบุรี เมืองเก่าระยอง เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าปัตตานี และ เมืองเก่าตะกั่วป่า ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จึงจำเป็นต้องดำเนินการกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า กลุ่มที่ 2 จำนวน 6 เมือง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการอนุมัติฯ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้แก่ เมืองเก่าพะเยา เมืองเก่าพิจิตร เมืองเก่าตาก เมืองเก่านครราชสีมา เมืองเก่าสกลนคร และเมืองเก่าสตูล และในปี 2561 รัฐบาลได้จัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางทางสังคม หัวข้อเรื่อง การกระจายศูนย์กลางความเจริญ ทางเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยี โดยได้เน้นการจัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตสังคมที่ปลอดภัยและการขยายตัวของเมือง สนับสนุนข้อมูลพื้นที่บนพื้นฐานความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตามการส่งเสริมเป็นแนวทางยุทธศาสตร์ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจในเรื่องของอาคารดั้งเดิมหรืออาคารเก่าที่อยู่ในชุมชนเก่าแก่ที่ได้รับอิทธิพลการออกแบบรูปแบบสถาปัตยกรรมที่ส่วนผสมทางสถาปัตยกรรมในพื้นที่ประเทศไทย โดยจะได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทางเมืองที่เป็นเมืองสำคัญเป็นตัวอย่างในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมทางอาคารดั้งเดิมหรือได้รับอิทธิพลการออกแบบจากพื้นที่อื่นๆ เป็นการอนุรักษ์และรักษาเพื่อให้ศึกษาวัฒนธรรมชุมชนที่มีถิ่นฐานเดิมที่ก่อให้เกิดคุณค่าในพื้นที่

1.2 คำถามของการวิจัย

แนวทางการวางผังชุมชนและการอนุรักษ์อาคารที่ได้รับอิทธิพลทางด้านการออกแบบสถาปัตยกรรมต่างชาติ ในพื้นที่กรณีศึกษา บริเวณถนนมิซัย เทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จะสามารถพัฒนาในแนวทางใด

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาพัฒนาการของชุมชนที่ได้รับอิทธิพลตามรูปแบบทางสถาปัตยกรรมลักษณะอาคารที่ได้อิทธิพลต่างชาติ

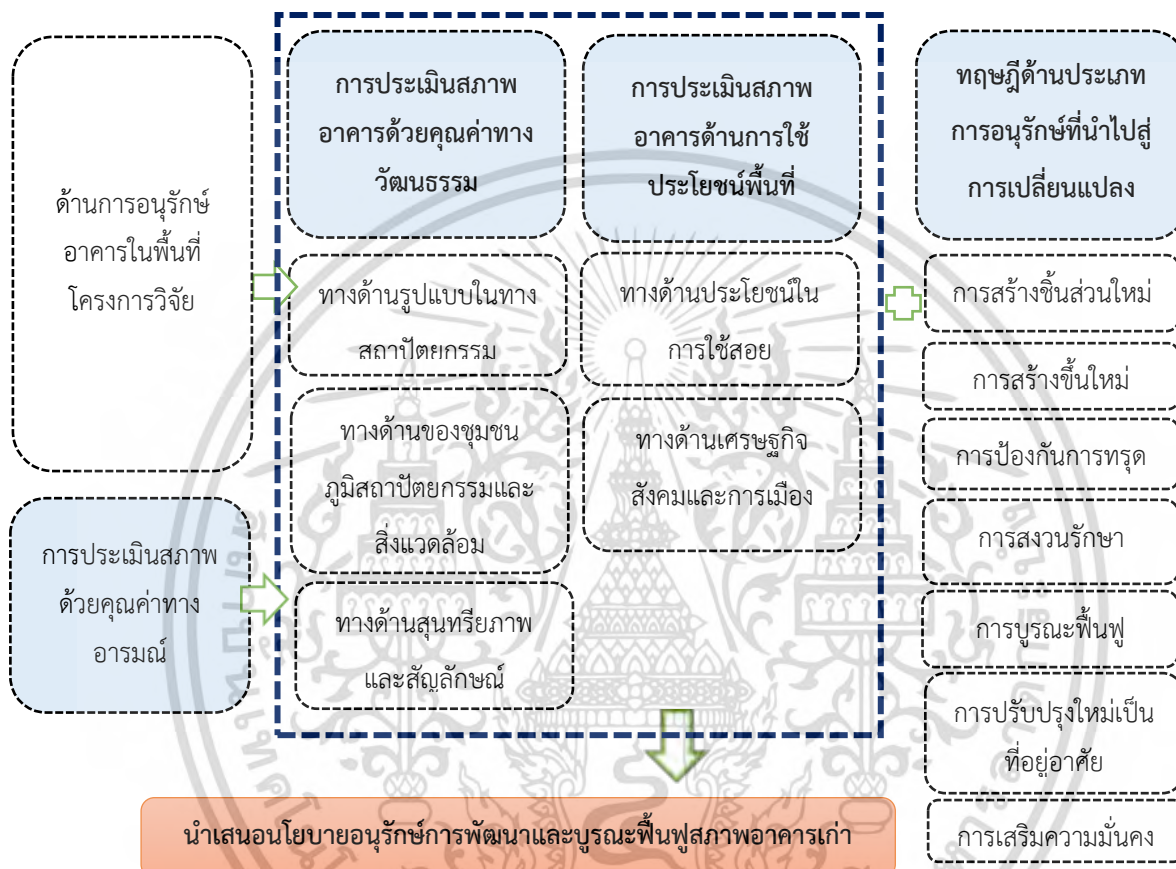
1.3.2 เพื่อวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารและขอบเขตของชุมชนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร

1.3.3 เพื่อนำเสนอรูปแบบกรอบแนวความคิดในพื้นที่ศึกษา การออกแบบการวางผังและอนุรักษ์ชุมชนให้เหมาะสมกับรูปแบบการใช้พื้นที่ในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาการวิจัย เรื่อง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษกรอบแนวคิดต่าง ๆ ตามแนวทฤษฎี เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเข้าสู่การเสนอนโยบาย โดยผู้วิจัยได้ทำการแบ่งดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดคุณค่าทางการอนุรักษ์และการประเมินสภาพอาคาร

กรอบแนวความคิดตามภาพ กรอบแนวความคิดเริ่มจากพื้นที่ที่ศึกษาและคุณค่าทางอารมณ์มีผลกระทบประเมินภายในกรอบทฤษฎี 2 เรื่องหลัก คือ 1) สภาพอาคารด้วยคุณค่าทางวัฒนธรรม ที่มีองค์ประกอบ คือ รูปแบบในทางสถาปัตยกรรม, ด้านของชุมชน ภูมิสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อม, ทางด้านสุนทรียภาพและสัญลักษณ์ 2) การประเมินสภาพอาคารด้านการใช้ประโยชน์พื้นที่ ที่มีองค์ประกอบ คือ ทางด้านประโยชน์ในการใช้สอย, ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยมีทฤษฎีด้านประเภท การอนุรักษ์ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงลักษณะการปรับปรุงอาคารเป็นส่วนที่เป็นองค์ประกอบพัฒนา ผลสรุปขององค์ประกอบทั้งหมดจะเป็นการนำเสนอโยบายอนุรักษ์การพัฒนาและบูรณะฟื้นฟูสภาพอาคารเก่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ศึกษาตำแหน่งอาคาร ลักษณะสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่อาคารประเภทอาคารตึกแถว บ้านเรือน แบบดั้งเดิมที่มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ตามแบบอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติในขอบเขตพื้นที่ ที่กำหนดการศึกษาและวิจัย

1.5.2 สามารถศึกษาพื้นที่ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารและการวางผังชุมชนในพื้นที่ศึกษา

1.5.3 ศึกษาลักษณะรูปแบบทางศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม ตามผลกระทบลักษณะอาคารอาณานิคมในรูปแบบสถาปัตยกรรมโคโลเนียล หรือรูปแบบอื่นที่พบเห็นในพื้นที่ศึกษา

1.5.4 ศึกษาทัศนคติต่อแนวความคิดของผู้อยู่อาศัยอาคารอนุรักษ์ ผู้เช่าและผู้ดูแลอาคารที่อยู่ในปัจจุบัน นักวิชาการ เจ้าหน้าที่รัฐ ได้ทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาคาร ชุมชนมากหรือน้อยเพียงใด

1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.6.1 ศึกษาเอกสารและตำราทางด้านวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเรื่องทฤษฎีและงานวิจัยด้านการวางผังชุมชนอาคาร การอนุรักษ์อาคาร ภูมิทัศน์วัฒนธรรม

1.6.2 กำหนดกรอบแนวความคิดในการดำเนินงานวิจัย โดยการใช้ทฤษฎีที่ได้ศึกษามากำหนดเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายในการศึกษา

1.6.3 เก็บรวบรวมประเภทการใช้ประโยชน์ต่างๆที่ได้รับการอนุรักษ์ในพื้นที่วิจัย

1.6.4 ทำการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบประเภทอาคารและชุมชน จัดกลุ่มแบ่งลักษณะการใช้งานที่อยู่ในการเปรียบเทียบกับอาคารที่อนุรักษ์ ในพื้นที่อื่นๆที่ประสบความสำเร็จ

1.6.5 จัดทำข้อเสนอแนะด้านนโยบาย แนวทางการพัฒนาชุมชนอนุรักษ์

1.6.6 จัดทำข้อเสนอแนะด้านการวางผังชุมชน การออกแบบสิ่งที่ได้ค้นพบในการจัดทำวิจัย

การวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัยแบบเชิงผสมผสาน (Mixed Method) แบบสำรวจ สังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่วิจัยอาคารเก่าที่ควรบูรณะฟื้นฟู เนื่องจากเป็นพื้นที่ต้องมีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับอิทธิพลการขยายอาณาเขตของชาติตะวันตกช่วงศตวรรษที่ 18 (พ.ศ.2406-พ.ศ.2496) ในแนวกลุ่มลำน้ำโขงคาบสมุทรอินโดจีน ได้เกิดลักษณะรูปแบบในงานทางสถาปัตยกรรมที่ได้อิทธิพลไม่ว่าจะเป็น ศาสนา ชุมชน อาคารบ้านเรือน สิ่งแวดล้อมและการดำเนินชีวิต โดยในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แถบนี้จะมีจังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดยโสธร จังหวัดสกลนคร ซึ่งในพื้นที่จังหวัดมีลักษณะของชุมชน และมีอาคารที่ได้รับรูปลักษณะรูปแบบอิทธิพลตะวันตกอยู่หลายอาคาร จึงเป็นข้อสรุปในการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากกรณีศึกษาโดยสำรวจ สังเกต ผู้วิจัยจะเลือกการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง ไปในอาคารที่สร้างและเริ่มทำการสร้างก่อนปี พ.ศ. 2500 เป็นลักษณะกลุ่มอาคารมีลักษณะเป็นชุมชน ในส่วนที่ 2 ดำเนินการแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์เจ้าของอาคารหรือผู้พักอาศัย โดยเป็นตัวแทนที่เกี่ยวข้องกับอาคาร

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 สามารถแบ่งระดับความสัมพันธ์จากการเปรียบเทียบประเภทของการอนุรักษ์และการรักษาอาคาร มีทั้งหมดกี่วิธีในพื้นที่วิจัยเหมาะสมกับการใช้วิธีแบบใด ที่แตกต่างจากวิธีการที่มีอยู่ในแนวความคิดและทฤษฎีหรือไม่

1.7.2 อาคารที่เสนอการอนุรักษ์ได้เลือกใช้อุปกรณ์ประกอบ และจะเลือกวิธีการปรับปรุงบำรุงรักษาอาคารด้วยวัสดุชนิดใดในการดำเนินงานรวมถึงระยะเวลาในการดำเนินงาน

1.7.3 ความสนใจด้านทัศนคติของผู้อาศัยและผู้ดูแลพื้นที่ที่มีการปรับเปลี่ยนแปลงอาคารและชุมชน โดยรอบเป็นลักษณะอย่างไร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการเสนอนโยบาย

1.7.4 สามารถเสนอแนวทางเพื่อพิจารณาการพัฒนาทั้งแบ่งขอบเขตและแบบผังชุมชน ในลักษณะงานออกแบบที่แก้ไขปัญหาในพื้นที่วิจัย

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวางผังชุมชนเมือง (Urban planning) หมายถึง การวาง จัดทำและดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวมและ ผังเมืองเฉพาะในบริเวณเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาเมืองในอนาคต และการกำหนดแนวทางดังกล่าวยังต้องคำนึงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ความปลอดภัย สวัสดิภาพของสังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่ที่มีคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดีอีกด้วย

การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพเพื่อสอดคล้องกับภูมิทัศน์วัฒนธรรม หมายถึง เป็นการเกิดจากการเปลี่ยนแปลงปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ การจัดการ ซึ่งมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันภายใต้ความสัมพันธ์และตอบสนองต่อเงื่อนไขทางธรรมชาติ ภูมิทัศน์นั้นสะท้อนถึงพัฒนาการของรูปทรงและองค์ประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารที่ได้รับอิทธิพลตะวันตก (Colonial Buildings) หมายถึง ศิลปะแบบอยู่ในช่วงอาณานิคม ซึ่งในยุคล่าอาณานิคมมหาอำนาจชาวตะวันตก เช่น โปรตุเกส ฮอลันดา ฝรั่งเศส อังกฤษ ได้เข้ามาปลูกสร้างอาคารต่างๆเอาไว้ในเมืองขึ้นของตน จะหมายถึงรูปแบบ Colonial Style เป็นศิลปะแบบตะวันตกชนิดหนึ่งเกิดขึ้นในช่วงล่าอาณานิคมรูปแบบโคโลเนียล ก็คือ การนำเอาสถาปัตยกรรมของประเทศต้นแบบ ไปก่อสร้างในดินแดนอาณานิคม แล้วจึงค่อยปรับรูปแบบสู่ลักษณะที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ตามสภาพอากาศในแต่ละพื้นที่นั้น ดังนั้นอาคารรูปแบบนี้จึงสามารถเรียกอีกชื่อได้ว่า เป็น “สถาปัตยกรรมอาณานิคม ”

การใช้ประโยชน์อาคาร (Adoptive Reuse) หมายถึง การคำนึงถึงคุณค่าดั้งเดิมทางประวัติศาสตร์ของสถาปัตยกรรมโดย The Australia charter for places of cultural significance 1999 ได้ระบุไว้ในนิยามของการปรับประโยชน์ใช้สอยอาคารทางวัฒนธรรมว่าต้องเป็นการรบกวนคุณค่าทางวัฒนธรรมว่าต้องเป็นการรบกวนคุณค่าทางวัฒนธรรมให้น้อยที่สุด และยังคงก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อลักษณะโครงสร้างภายนอกน้อยที่สุด สามารถที่บ่งบอกลักษณะทางกายภาพของอาคารอย่างมีคุณค่า

การอนุรักษ์ (Conservation) หมายถึง การกระทำหรือกระบวนการในการใช้มาตรการ วิทยาการ และเทคนิคในทุกสาขา เพื่อทำให้โบราณสถานทั้งสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรม ย่านและบริเวณเมืองหรือชนบทซึ่งเราพบหลักฐานของอารยธรรม พัฒนาการที่สำคัญ หรือเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ตั้งแต่งานศิลปะที่ยิ่งใหญ่จนถึงงานธรรมดาสามัญในอดีตที่เพิ่มพูนความสำคัญเชิงวัฒนธรรมตามกาลเวลา ได้รับการดูแลรักษาให้คงอยู่ได้ ตกทอดสู่คนรุ่นหลัง ไม่สูญหายไปและมีจุดมุ่งหมายที่จะคุ้มครองในความเป็นงานศิลปะและความเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน หรือ “กระบวนการที่จะทำให้โบราณสถานได้รับการดูแลรักษาให้คงอยู่ได้”

สถาปัตยกรรมโคโลเนียล หมายถึง “สถาปัตยกรรมอาณานิคม” ชาวบ้านทั่วไปจะเรียกว่า ตึกฝรั่ง เข้าสู่ในประเทศไทยในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4-5 โดยการนำรูปแบบของประเทศแม่หรือประเทศต้นแบบไปก่อสร้างในพื้นที่ดินแดนอาณานิคม แล้วจึงค่อยปรับรูปแบบสู่ลักษณะที่สอดคล้องในแต่ละท้องถิ่น แต่รูปแบบมีการถ่ายทอดแบบมีนัยยะของการแลกเปลี่ยนตามทางวัฒนธรรมมากกว่าการบีบบังคับทางการเมืองการปกครอง แม้ว่าสยามประเทศจะไม่เคยตกเป็นเมืองขึ้นของชาติอื่นๆ แต่ในปัจจุบันก็ยังมี การเปิดรับวัฒนธรรมของต่างชาติ

สถาปัตยกรรมรูปแบบอาณานิคม หมายถึง รูปแบบของสถาปัตยกรรมที่ผสมผสานระหว่าง ตะวันออกและตะวันตก ในแหลมมลายูในยุคสมัยแห่งจักรวรรดินิยมของตะวันตก ราวปี พ.ศ. 2054 สามารถพบเห็นได้ในเมืองมะละกา เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ หรือมาเก๊า รวมไปถึงประเทศไทยลักษณะของสถาปัตยกรรมแบบจีน-โปรตุเกสคือการผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมยุโรปกับศิลปะจีน กล่าวคือ "สถาปัตยกรรมแบบอาณานิคม" (colonial style) ถ้าเป็นอาคารสองชั้นกึ่งร้านค้ากึ่งที่อยู่อาศัย (shop-house หรือ semi-residential) จะมีด้านหน้าอาคารที่ชั้นล่างมีช่องโค้ง (arch) ต่อเนื่องกันเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เกิดการเดินเท้า ที่ภาษาไทยเรียกทับศัพท์ว่า "อาเขต" (arcade) หรือที่ภาษาจีนฮกเกี้ยนเรียกว่า "หง่อคาซี" ซึ่งมีความหมายว่า ทางเดินกว้างห้าฟุต ในภาษามลายูแปลว่าทางเดินเท้า กากีแปลว่าเท้า นอกจากอาเขตแล้ว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารแบบอาณานิคมมีการนำลวดลายศิลปะตะวันตกแบบกรีก-โรมัน หรือเรียกว่า "ศิลปะคลาสสิก" เช่น หน้าต่างวงโค้งเกือกม้า หรือหัวเสาแบบไอโอนิกและคอร์ินเทียน เป็นต้น ซึ่งนักวิชาการบางท่านอาจเรียกสถาปัตยกรรมแบบนี้ว่า "คลาสสิกใหม่"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทฤษฎีและวรรณกรรมในงานวิจัยจะมุ่งเน้นศึกษาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ดำเนินการตั้งไว้โดยมุ่งเน้นทางการวางผังพื้นที่การตั้งชุมชนในพื้นที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ในรูปแบบดั้งเดิมและอิทธิพลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชุมชน การตั้งถิ่นฐาน การขยายตัวชุมชน การเสื่อมสภาพ โดยได้รับอิทธิพลรูปแบบสถาปัตยกรรมเมืองอาณานิคมและต่างชาติต่างภาษาทั้งสถาปัตยกรรมตะวันตกและสถาปัตยกรรมตะวันออก อาจเป็นเมืองที่ไม่ได้เป็นเมืองอาณานิคมแต่ได้ส่งผลต่อรูปแบบทางสถาปัตยกรรม ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงเรื่อง ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แนวคิดการใช้ประโยชน์การจัดผังชุมชนเมืองที่ได้รับการอนุรักษ์ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับเมืองต่างๆ ที่สำคัญงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและสรุปทฤษฎีและวรรณกรรม และกรอบแนวความคิด

2.1 ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การวางผังชุมชนเมือง

การวางผังชุมชนเมือง ความหมาย“เมือง” หมายถึงการตั้งถิ่นฐานถาวรที่มีขนาดใหญ่ที่จะประกอบด้วยสิ่งปลูกสร้างลักษณะถาวร อันได้แก่ อาคารบ้านเรือน และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ด้านการสาธารณูปโภค เมืองจะเป็นที่อยู่อาศัยของคนจำนวนมาก มีความหนาแน่นของประชากรอยู่ในระดับสูง ประชากรของแต่ละเมืองจะประกอบด้วยต่างเพศ ต่างสถานภาพจะประกอบอาชีพนอกภาพเกษตรกรรม เมืองจะมีระบบบริหารและการปกครองของตนเอง และลักษณะเด่นที่เห็นชัดอีกประการหนึ่งคือเมืองประกอบจะด้วยองค์กรทางสังคมต่างๆ มากมายนอกจากนั้นเมืองที่รวมของชนบทรอบล้อมประเพณีต่าง ๆ หากพิจารณาเมืองในเชิงปรากฏการณ์ทางประวัติศาสตร์อาจกล่าวได้ว่า เมืองนั้นศูนย์การเรียนรู้ทางด้าน การตลาดและการพาณิชย์กรรมการบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารขององค์กรเอกชนต่างๆ ตลอดจนกลายเป็นศูนย์ศาสนา ประเพณีอย่างไรก็ตามเมืองบางแห่งอาจเกิดขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิเศษเฉพาะด้าน เช่น ในอดีตเมืองหน้าด่านและป้อมปราการทำหน้าที่ป้องกันตนเองและเมืองอื่นๆ ที่อยู่ในระบบเมือง เดียวกัน (วิลวงส์ สืบชาติ, 2535)

ความหมาย "ชุมชน" ไม่ปรากฏว่า นำมาใช้กับหน่วยทางสังคมของไทยในสมัยโบราณซึ่งจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี เช่น ศิลาจารึก พงศาวดาร กฎหมายตราสามดวง รวมทั้งในหนังสือและตราสารต่าง ๆ ที่ได้ตอบกันระหว่างเมืองหลวงคือกรุงเทพฯ กับหัวเมืองมณฑลทางภาคเหนือและภาคอีสาน ตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นจนถึงสมัยรัชกาลที่ 7 ไม่พบว่ามีการใช้คำ ๆ นี้ แม้แต่ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 ก็ไม่ปรากฏคำว่า "ชุมชน" เช่นกัน หาก

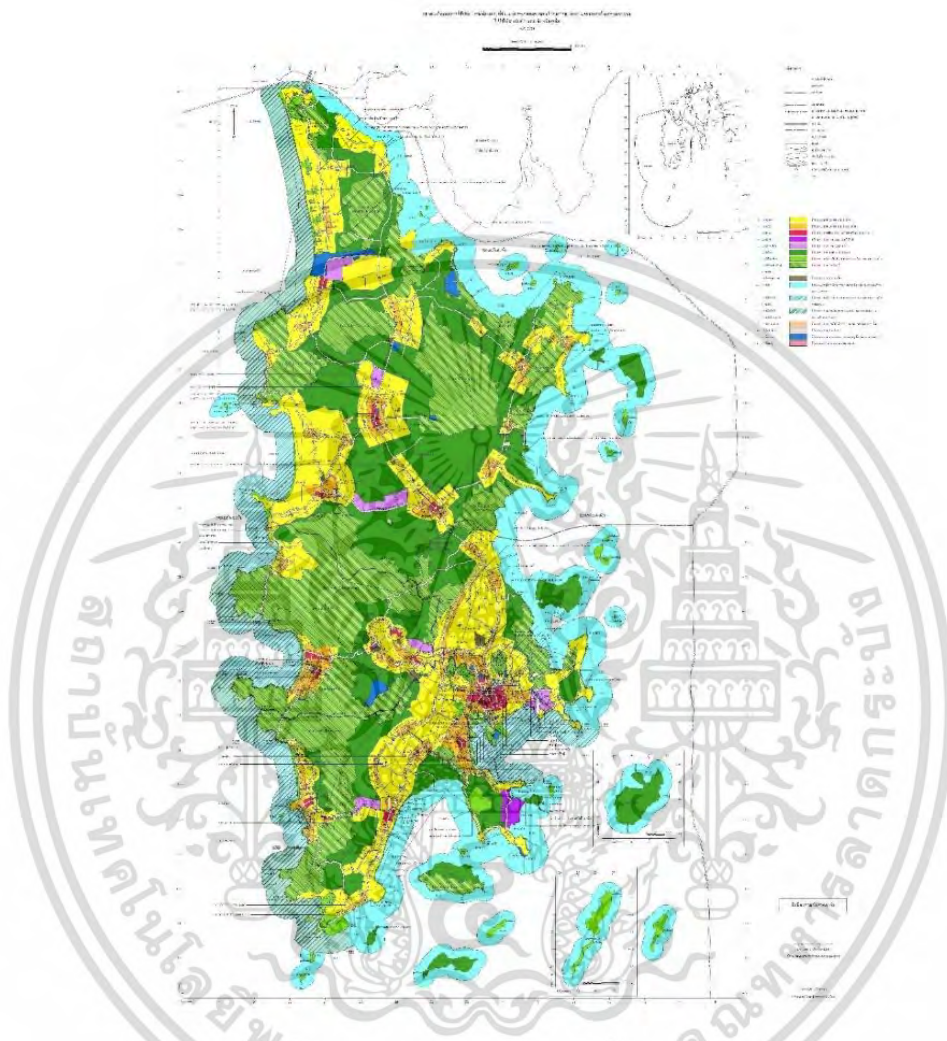
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาจากหลักฐานการจารึกทั้งในศิลาจารึกสุโขทัย (หลักที่ 1) และในจารึกล้านนาเราจะพบคำว่า "บ้าน" "ถิ่น" และ "ถิ่นฐาน" นอกจากนี้ในคำไทยโบราณเรายังพบคำว่า "กว้าน" หรือ "บาง" ที่ใช้เรียกการตั้งถิ่นฐานของบ้านเรือนตามริมคลองและริมแม่น้ำในภาคกลางและภาคตะวันออก โดยนักมานุษยวิทยาและนักสังคมวิทยาสันนิษฐานว่า คำว่า "ชุมชน" นั้น น่าจะเริ่มนำมาใช้ในช่วงพ.ศ. 2493-2505 โดยบัญญัติมาจากคำว่า "community" ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากว่าในระยะนั้น อิทธิพลของวิชาสังคมศาสตร์จากประเทศตะวันตกได้แพร่ขยายมาสู่ประเทศไทยเพื่อใช้ในการศึกษาสภาพสังคมชนบททั้งโดยนักวิจัยชาวต่างชาติและนักวิชาการชาวไทยที่จบการศึกษามาจากต่างประเทศด้วยทุนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา จากนั้นรัฐบาลจึงได้ใช้คำนี้เรื่อยมาจน พ.ศ. 2505 รัฐบาลได้ตั้งหน่วยงานขึ้นหน่วยหนึ่งในสังกัดกระทรวงมหาดไทยขึ้นมีชื่อว่า "กรมการพัฒนาชุมชน" และด้วยเหตุที่หน่วยงานที่มีคำว่า "ชุมชน" มักเป็นหน่วยงานด้านการปกครองความหมายของคำว่า ชุมชนในระยะแรกจึงนำไปใช้ในความหมายที่ใกล้เคียงหรือซ้อนทับกับคำว่า "บ้าน" หรือ "หมู่บ้าน" ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองที่มีขอบเขตพื้นที่ที่แน่นอนภายใต้การควบคุมของรัฐ นอกจากเมืองและความหมายของชุมชนที่มีมาแต่ดั้งเดิมเป็นการตั้งถิ่นฐานในอดีต โดยในปัจจุบันสิ่งที่สำคัญ ที่ต้องทำให้พื้นที่มีการวางระบบจะจัดทำพื้นที่ให้เกิดความเรียบร้อยต่อการพัฒนาพื้นที่ จึงมีการจัดทำผังเมืองต้องอาศัยการดำเนินการด้านการผังเมืองโดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 จะประกอบด้วย การวางจัดทำแผนและการดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะโดยมีประเด็นสาระสำคัญของการดำเนินการ ดังนี้

2.1.1.1 การจัดทำผังเมืองรวม หมายถึง การผังเมืองซึ่งได้ดำเนินการโดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 เป็นการมุ่งเน้นที่การวางและจัดทำผังเมืองรวมโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง ทั้งนี้จากที่ได้มีการประกาศกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองระยอง (กฎกระทรวงฉบับที่ 5 พ.ศ.2526) ซึ่งเป็นการใช้บังคับผังเมืองรวมเป็นครั้งแรกแล้วก็ได้มีการใช้บังคับผังเมืองรวมในพื้นที่ ซึ่งในจำนวนนี้มีผังเมืองรวม กรุงเทพมหานครเพียงผังเดียวที่ได้วางและจัดทำโดยกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น การวางและจัดทำผังเมืองรวม ซึ่งในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 ได้กำหนด นิยามของ “ผังเมืองรวม” หมายความว่า แผนผัง นโยบายและโครงการรวมทั้งมาตรการควบคุม โดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุขปโภค บริการ สาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง” คณะกรรมการผังเมืองก่อนผังเมืองรวมใช้บังคับโดยกฎกระทรวงมีอายุใช้บังคับ 5 ปี และขยายอายุ ได้อีก 2 ครั้งครั้งละไม่เกิน 1 ปี รายละเอียดของผังเมืองรวมตามที่กฎหมายกำหนดโดยมีลักษณะเป็นการจัดทำแผนผังนโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังที่โล่ง โครงการคมนาคมและขนส่ง โครงการกิจการสาธารณสุขปโภค และข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่งผลให้การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดมาตรการพัฒนาเมืองเป็นการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน การกำหนดสิทธิการพัฒนาของเอกชน และการห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินผิดไปจากที่กำหนดหรือขัดกับข้อกำหนดของผังเมืองรวม

ภาพที่ 2.1 ตัวอย่าง ผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2554
ที่มา : ข้อมูลกรมโยธาธิการและผังเมือง

การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ จากกรณีศึกษาผังเมืองของต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านการพัฒนาเมือง ได้แก่ ประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกา และผลการศึกษา การปรับปรุงพระราชบัญญัติการผังเมืองฉบับใหม่ โดยกำหนดประเด็นเพื่อใช้วิเคราะห์ ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ แล้วจัดทำเป็นตารางเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการศึกษาผังเมืองรวมต่างประเทศ และการปรับปรุงพระราชบัญญัติการผังเมืองฉบับใหม่ การศึกษาด้านผังเมืองรวมจะทำให้เข้าใจพื้นที่ชุมชนและนโยบายในพื้นที่นั้นๆ ที่ต้องการศึกษามีการส่งเสริมให้ชุมชนในพื้นที่มีการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดูแลรักษาชุมชนให้อยู่ในแนวทิศทางการพัฒนาพื้นที่ทางด้านใด การเปรียบเทียบพื้นที่ผังเมืองรวมจะเป็นส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจและข้อแตกต่างที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาพื้นที่

ตารางที่ 2.1 แสดงเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลผังเมืองรวมของประเทศไทย ผังเมืองรวมต่างประเทศและ การปรับปรุงพระราชบัญญัติการผังเมืองฉบับใหม่ ด้านการวางและจัดทำผังเมืองรวม ที่มา ; (รัตนาวดี ปัญจบุรี และวิชัย บุญวาต, 2559)

โครงสร้างและองค์ประกอบของผังเมืองรวม			
ประเด็นการเปรียบเทียบ	ผังเมืองรวมของประเทศไทย	ผังเมืองรวมต่างประเทศ	การปรับปรุง พ.ร.บ. การผังเมืองฉบับใหม่
การวางและจัดทำผังเมืองรวม	<p>1. กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นเจ้าพนักงานการผังและ องค์ กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น</p> <p>2. นโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาลส่งเสริมให้ท้องถิ่นเป็นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม</p> <p>3. ท้องถิ่นสามารถร้องขอให้กรมฯ สนับสนุนทางด้านวิชาการแลเทคนิคในการวางผัง โดยท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด</p>	<p>1. รัฐบาลท้องถิ่นเป็นผู้วางแบบผัง</p> <p>2. ท้องถิ่นสามารถร้องขอ การสนับสนุนจากรัฐบาล กลางในด้านงบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการผังเมืองและทางเทคนิค</p> <p>3. ท้องถิ่นสามารถเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการวาง ผังประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น นักวิชาการซึ่งเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กร อิสระจากภาค ประชาชนประชาชนในพื้นที่ วางผังร่วมกันดำเนินการวางผังให้ แล้วเสร็จ</p>	<p>1. กำหนดให้มีการจัดทำผังระดับนโยบาย โดยกรมฯ เป็นผู้จัดทำ ผังระดับนโยบาย ได้แก่ ผังประเทศ ผังภาค ผังเมืองรวมจังหวัดและผังพื้นที่ เฉพาะ</p> <p>2. ท้องถิ่นให้มีการจัดทำ ผังเมืองรวมระดับเมืองและชุมชนและผังเมืองเฉพาะ ในเขตปกครองของตน โดยมีเงื่อนไขเพื่อถ่วงดุลอำนาจในการวางผังของท้องถิ่น การตรวจสอบมาตรฐานทางวิชาการด้านการผังเมือง การกำกับของกรมฯ และดุลยพินิจของคณะกรรมการผังเมือง</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 แสดงเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลผังเมืองรวมของประเทศไทย ผังเมืองรวมต่างประเทศและ การปรับปรุงพระราชบัญญัติการผังเมืองฉบับใหม่ ด้านกระบวนการพิจารณาไตร่ตรอง และความเห็นชอบผังเมืองรวม ที่มา ; (รัตนาวดี ปัญญา และวิชัย บุญวาศ, 2559)

โครงสร้างและองค์ประกอบของผังเมืองรวม			
ประเด็น การเปรียบเทียบ	ผังเมืองรวมของประเทศไทย	ผังเมืองรวมต่างประเทศ	การปรับปรุง พ.ร.บ. การผังเมืองฉบับใหม่
กระบวนการพิจารณาไตร่ตรองและความคิดเห็นชอบผังเมืองรวม	มีระบบการพิจารณาไตร่ตรองและให้ความเห็นชอบผังเมืองรวม 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1. คณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมให้คำปรึกษา คำแนะนำและความเห็นเบื้องต้น เกี่ยวกับพื้นที่ในเขตวางผัง 2. ผังเมืองรวมที่ ดำเนินการโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะต้องส่งร่างผังเมืองรวมให้กรมฯ ตรวจสอบมาตรฐาน วิชาการผังเมืองและจะต้องแก้ไขผังตามที่ กรมฯ ให้ความเห็นไว้ 3. อนุกรรมการผังเมือง กลับกรองพิจารณาผังเมืองรวมตามที่ กรมการผังเมืองมอบหมาย 4. กรมการผังเมืองให้ความเห็นชอบผังเมืองรวมและพิจารณาชี้ขาดกรณีที่ เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นผู้วางผังมีความเห็นขัดแย้งกันกับความเห็นของกรมฯ	หน่วยงานเฉพาะกิจที่ จัดตั้งขึ้นประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นนักวิชาการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรอิสระจากภาค ประชาชน ในพื้นที่ วางผังมีหน้าที่ ตรวจสอบ ความโปร่งใสในกระบวนการวางผังและ ความเป็นธรรมจากการบังคับใช้ผังเมืองรวมให้กับทุกฝ่าย 1. จากการจัดแนกนโยบายราย สาขาตามกรอบการพัฒนา ของประเทศและให้ความสำคัญกับการบริหาร การเมืองและ สิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลต่อ การกำหนดองค์ประกอบ ของผัง 2. ประสานแผนหน่วยงานของรัฐบาลในการบูรณาการ การข้อมูลร่วมกันนำไปสู่ การกำหนดนโยบาย	1. กำหนดองค์ ประกอบคณะกรรมการผังเมือง มีที่มา จาก 3 ฝ่าย ได้แก่ ภาครัฐ นักวิชาการ และประชาชน หรือองค์กรอิสระ ทำหน้าที่ กำหนดมาตรฐาน ผังเมืองการ ให้ความเห็นทางวิชาการและเห็นชอบผังเมืองรวม ที่ ดำเนินการประกาศเป็น กฎกระทรวงฯ 2. จัดตั้งคณะกรรมการผังเมือง ในระดับจังหวัด โดยมีที่มาของกรรมการอยู่ในจังหวัด ประกอบขึ้น 3 ฝ่าย เช่นเดียวกับคณะกรรมการ ผังเมือง และมีหน้าที่พิจารณา ผังเมืองรวมที่ ดำเนินการ โดยเจ้าพนักงาน ท้องถิ่น แล้วออกประกาศเป็น ข้อบัญญัติท้องถิ่นบังคับใช้ผัง เมืองรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1.2 การจัดทำผังเมืองเฉพาะ หมายถึง แผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณ เฉพาะแห่งหรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทเพื่อประโยชน์แก่ การผังเมืองเมื่อได้มีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ณ ท้องที่ใดแล้วถ้าเจ้าพนักงานท้องถิ่น ของท้องที่นั้นเห็นสมควรจะจัดให้มีการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะขึ้นหรือจะขอให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้วางและจัดทำผังเมืองเฉพาะก็ได้ผังเมืองเฉพาะจะต้องสอดคล้องกับผังเมืองรวมผังเมืองเฉพาะใช้บังคับโดยออกเป็นพระราชบัญญัติผังเมืองเฉพาะคือผังเมืองละเอียดดังที่ได้ระบุไว้ชัดในคำจำกัดความคือเป็นแผนผังที่จะแสดงตำแหน่งแห่งที่อย่างชัดเจนว่าจะทำอะไรที่ไหน และเป็นอย่างไร ซึ่งจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงในกรรมสิทธิ์ที่ดินตลอดจนอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นจากเจ้าของเดิมเพื่อให้ได้มีการก่อสร้างตามผังเมืองเฉพาะได้ เนื่องจากต้องมีการเปลี่ยนแปลงในกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว การใช้บังคับผังเมืองเฉพาะจึงต้องประกาศเป็น พระราชบัญญัติกับผังเมืองเฉพาะแต่ละแห่ง (มาตรา 41)

การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะสามารถจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะตามความแตกต่าง ของสถานที่ คือ 1). ผังเมืองเฉพาะเพื่อการสร้างส่วนของเมืองขึ้นใหม่ (URBAN DEVELOPMENT) โดยจะดำเนินการในพื้นที่ว่าง พื้นที่ชนบทหรือเกษตรกรรม หรือเพื่อการสร้างส่วนของเมืองที่ ได้รับความเสียหายจากอัคคีภัย หรือภัยทางธรรมชาติอื่น ๆ การวางแนวทางของการพัฒนา และการจัดสร้างสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่เหมาะสม 2). ผังเมืองเฉพาะเพื่อการพัฒนาส่วนของเมือง (URBAN RENEWAL) ประกอบด้วยวิธีการ 3 ประการ จำแนกรายละเอียดตามสภาพที่ปรากฏและวิธีการเฉพาะกรณีคือ

1. การอนุรักษ์ (CONSERVATION) อันเป็นทั้งการดำรงรักษาหรือบูรณะ สถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือมีคุณค่า หรือเพื่อการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศที่งดงาม หรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติและ การป้องกันส่วนของเมืองที่มีคุณค่า ทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมมิให้เกิดสภาพเสื่อมโทรม

2. การแก้ไขปรับปรุง (REHABILITATION) อันเป็นทั้งการดำเนินการใน ส่วนของเมืองที่มีสภาพความเสื่อมโทรมทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมที่จำเป็นต้องการแก้ไขปรับปรุงด้วยการย้าย หรือตัดแปลงอาคาร และการแก้ไขปรับปรุงระบบ สาธารณูปโภค สาธารณูปการให้เหมาะสมเพื่อให้ได้มาตรฐานและการดำเนินงานเพื่อเปลี่ยนแปลงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับผังเมืองรวม

3. การพัฒนาขึ้นใหม่ (REDEVELOPMENT) อันเป็นการรื้อถอนอาคารและสร้างขึ้นใหม่ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสื่อมโทรมทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมอย่างมากเกินกว่าการแก้ไขปรับปรุง

การวางผังเมืองมีความสำคัญต่อการพัฒนารูปแบบในพื้นที่ศึกษาเนื่องจาก หัวข้อผังเมืองเฉพาะเพื่อการพัฒนาส่วนของเมือง (URBAN RENEWAL) เรื่อง การอนุรักษ์ (CONSERVATION) อันเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นทั้งการดำรงรักษา หรือบูรณะ สถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือมีคุณค่า หรือเพื่อการบำรุงรักษา ซึ่งจะสอดคล้องเรื่องการอนุรักษ์อาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติ ส่วนการแก้ไขปรับปรุงตึกศึกษา รูปแบบที่เสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงด้วยการย้าย หรือตัดแปลงอาคาร

ภาพที่ 2.2 ตัวอย่าง การแสดงพื้นที่ผังเมืองเฉพาะในจังหวัดต่างๆ
ที่มา : ข้อมูล กองผังเมืองเฉพาะ กรมโยธาธิการและผังเมือง

2.1.1.3 ประโยชน์การวางผังชุมชนและเมือง การวางผังชุมชนจะเป็นประโยชน์ให้แก่เมืองที่ยังไม่ได้รับการวางผังเมือง โดยเมืองที่ได้รับการวางผังแล้วนั้นจะมีความแตกต่างกัน อย่างมากมายถ้านำมาเปรียบเทียบกัน จะเห็นอย่างชัดเจนโดยเฉพาะทางด้านกายภาพเมืองที่ได้รับการวางผังแล้วจะมีการจัดระเบียบของการใช้ประโยชน์ที่ดิน และมีการวางแผนการใช้พื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น เส้นทางจราจรและการขนส่ง การสาธารณสุข โภค การบริการทางด้านสาธารณสุขและสภาพแวดล้อมของชุมชน การวางผังชุมชนและเมืองนั้นจะมีการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตเมืองหรือเขตเทศบาล ประกอบด้วยเรื่องของผู้ใช้พื้นที่คนและพื้นที่ที่ถูกใช้งาน

- (1) ทำให้เมืองหรือชุมชนมีความสวยงามเจริญเติบโตอย่างมีระเบียบแบบแผนและถูกสุขลักษณะ
- (2) เพื่อวางแผนทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีระเบียบ โดยวางผังโครงการคมนาคมและขนส่งให้ สัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต
- (3) ทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในการอยู่อาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (4) ส่งเสริมเศรษฐกิจของเมืองหรือชุมชน
- (5) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมของเมืองหรือชุมชนให้มีที่โล่งเว้นว่าง มีสวนสาธารณะ มีที่พักผ่อน
- (6) การดำรงรักษาสถานที่ที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมประวัติศาสตร์และโบราณคดี
- (7) บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและภูมิประเทศที่งดงามทั้งในเขตเมืองและชนบท

2.1.1.4 การพัฒนาและการวางแผนอนุรักษ์

การวางแผนในการอนุรักษ์เมืองระดับเมืองจะต้องมีพื้นฐานและคงตั้งอยู่ในสภาพของการประเมินคุณค่าในเรื่องของสถาปัตยกรรมและภูมิทัศน์รวมถึงเรื่องของสภาพแวดล้อม (Morphological settings) เรื่องของการประเมินคุณค่าทั้งหลายนั้นจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาพื้นที่ของเมืองที่เหมาะสมประเมินคุณค่าตามแนวทาง 4 ด้าน คือ การสงวนรักษา, การเสริมความมั่นคง, การเปลี่ยนแปลงและการเสริมความมั่นคง การจัดการที่ดีควรที่จะคงไว้ในกรณีประนีประนอมมากกว่าการเผชิญหน้า อีกทั้งในเรื่องการอนุรักษ์ในปัจจุบันการอนุรักษ์ย่อมมีมากขึ้นอันเนื่องจากความหายากในเชิงมรดกทางวัฒนธรรม

ขั้นตอนของการวางแผนอนุรักษ์ จะมีลักษณะเหมือนการวางแผนโดยทั่วไปประกอบไปด้วย การสำรวจพื้นที่เพื่อหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปประเด็นของปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และให้นโยบาย ก่อนที่จะทำการวางแผน ส่วนประกอบที่เพิ่มเติมของการอนุรักษ์ คือ กายภาพชุมชน ประวัติศาสตร์พื้นที่ ตลอดจนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่อย่างมีรายละเอียดและชัดเจนโดยสรุปแผนการอนุรักษ์มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ ที่มา ; (ปรานอม ตันสุขานันท์, 2559)

1. การกำหนดรูปแบบของการอนุรักษ์ในระดับที่ต้องการศึกษาพร้อมกับการศึกษาปัญหา เกี่ยวกับพื้นที่ที่มากหรือน้อยไปสำหรับอาคารอนุรักษ์
2. การสร้างความสามารถในการรองรับการเปลี่ยนแปลง ของพื้นที่ทั้งระบบตั้งแต่เรื่องของอาคารสาธาณูปโภคและระบบขนส่งในพื้นที่ศึกษา
3. การศึกษาสถิติประชากร เพื่อเข้าใจปัญหาและศึกษาหาความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาในระดับกำหนดกลยุทธ์ ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะมีผลอย่างยิ่งต่อทิศทางการเปลี่ยนแปลงของประชากร โดยที่เป้าหมายต้องมีการสอดคล้องกับความสามารถและตอบสนองต่อการใช้พื้นที่ให้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 อิทธิพลรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบอาณานิคมในประเทศไทย

ประเทศไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ที่เริ่มมีชาวต่างชาติเข้ามามีบทบาทมากขึ้น สถาปัตยกรรมของไทยก็เริ่มเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน อาคารการก่อสร้างเริ่มมีลักษณะเป็นแบบตะวันตก ดำเนินงานการก่อสร้างโดยชาวไทยและจีน สถาปัตยกรรมแบบตะวันตกด้วยเครื่องลายครามแบบจีนและมีข้าราชการแบบไทยกระทั้งต้นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงดำเนินเสด็จฯทอดพระเนตรชมความเจริญจากโลกตะวันตกในหมู่ประเทศ เช่น ซวา อินเดีย สิงคโปร์ พม่า หลังจากเสด็จประพาสแถบชวา มลายู และสิงคโปร์ ซึ่งผู้สำเร็จราชการของอังกฤษในสิงคโปร์จัดให้พระองค์ประทับที่ Government House ในสิงคโปร์ หลังจากนั้น จึงเริ่มมีสถาปนิกจากตะวันตกชื่อจอห์น คลูนิส (John Clunis) มาทำงานที่กรุงเทพฯ เพื่อสร้างที่ประทับ การวางศิลาพระฤกษ์ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทจะเห็นถึงการผสมผสานหลากหลาย โดยในภาพมีนายจอห์น คลูนิส ช่างฝรั่งที่ร่วมพระราชพิธีกับเจ้านายไทย และแรงงานจีน

สถาปัตยกรรมแบบอาณานิคมเข้ามาสู่ประเทศไทยถึงแม้ไม่ได้เป็นอาณานิคมก็ตาม แต่สำหรับพื้นที่ซึ่งอยู่ใต้การปกครองของอาณานิคม เจ้าอาณานิคมมักแสดงความศรัทธา ทัศนียภาพนี้คืออังกฤษในดินแดนมลายู สิงคโปร์ แต่ความจริงแล้ว อีกด้านหนึ่งสถาปัตยกรรมเป็นภาษาสากล ในเมืองอื่นรอบไทย สถาปัตยกรรมในเวียดนาม ก็มีสถาปัตยกรรมที่ดูยิ่งใหญ่ด้วยภาษาเชิงสถาปัตยกรรมแบบเดียวกัน นอกจากนายคลูนิส ที่รับราชการรับเป็นเงินเดือน โดยสถาปนิกฝรั่งในไทยยังมีช่างอังกฤษอย่างนายชาร์ลส ฮันสลีย์ (Charles Hunsley) และนายช่างจากอิตาลีอย่าง นายสเตฟาโน คาร์ดู (Stefano Cardu) และนายช่างโยอาคิม แกรซี (Joachim Grassi) ช่วงกลางรัชสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อพระองค์ทรงตั้งกรมโยธาธิการ พ.ศ. 2432 มาแก้ปัญหาการแข่งขันและควบคุมคุณภาพวัสดุก่อสร้างเหล่านี้ โดยการจัดจ้างวิศวกร และสถาปนิกให้เข้ามารับราชการในระบบมารีโอ ตามานโญ เป็นช่างจบใหม่ซึ่งรัชกาลที่ 5 โปรดให้จัดหามาทำงานในกรมโยธาธิการ มารีโอ ตามานโญ ทำงานได้ถึง 25 ปี ช่วงแรกผลงานสร้างชื่อคือพระที่นั่งอภิเชษฐสถิตในช่วงวิกฤติ ร.ศ. 112 นอกจากฝรั่งเศสบังคับให้ไทยเสียเงินและยังมีส่วนบังคับให้ต้องจ้างวิศวกรฝรั่งเศสให้มาทำงานในราชการด้วย จากที่กลุ่มวิศวกรซึ่งไทยใช้ต้นเป็นกลุ่มชาวเยอรมัน, อังกฤษ และอิตาลี นำมาสู่การจัดตั้งกรมศุขาภิบาล ในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงโปรดให้เจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์ เป็นเสนาบดี และต้องจ้างนาย เดอลามะโฮเดียร์ ชาวฝรั่งเศสมารับตำแหน่งนายช่าง โดยแยกงานทำถนน สะพาน ท่อน้ำ ออกจากกรมโยธาธิการเดิม

“สถาปัตยกรรมแบบอาณานิคม” หรือ “อาคารแบบโคโลเนียล” (Colonial Style) ถ้าเป็นอาคารสองชั้นกึ่งร้านค้ากึ่งที่อยู่อาศัย (shop-house or semi-residential) จะมีด้านหน้าอาคารที่ชั้นล่างมีช่องโค้ง (arch) ต่อเนื่องกันเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดการเดินเท้า ที่ภาษาไทยเรียกทับศัพท์ว่า “อาเขต” (arcade) หรือที่ภาษาจีนฮกเกี้ยนเรียกว่า “หง่อคาซี” ซึ่งมีความหมายว่า ทางเดินกว้างห้าฟุต

ในภาษามลายูแปลว่าทางเดินเท้า กากีแปลว่าเท้า อาคารแบบโคโลเนียลมีการนำลวดลายศิลปะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตะวันตกแบบกรีก โรมัน หรือเรียกว่า “สมัยคลาสสิก” เช่น หน้าต่างมีลักษณะวงโค้งเกือกม้าหรือมีแบบหัวเสาโยนิก หรือไอโอนิก (ลักษณะก้นหอย) และคอร์ินเทียน (มีลักษณะใบไม้ขนาดใหญ่) เป็นต้น ซึ่งนักวิชาการบางท่านอาจเรียกสถาปัตยกรรมแบบนี้ว่า “นีโอคลาสสิก” สิ่งที่เหมาะสมงานศิลปะจีนคือ ลวดลายการตกแต่ง ไม่ว่าจะเป็ภาพถ่ายประติมากรรมปูนต่ำหรือปูนสูงทำด้วยปูนปั้นระบายสีของช่างฝีมือจีนประดับอยู่บนโครงสร้างอาคารแบบโปรตุเกส บานประตูหน้าต่าง ตลอดจนการตกแต่งภายในที่มีลักษณะเป็นศิลปะแบบจีน Colonial Style เป็นศิลปะแบบตะวันตกชนิดหนึ่ง เกิดขึ้นในช่วงล่าอาณานิคมซึ่งพบเห็นได้ในแถบประเทศเพื่อนบ้านของเราแต่สำหรับ “สยาม” เราไม่เคยเป็นอาณานิคมของใคร ถึงกระนั้นสถาปัตยกรรมตะวันตกในยุคนี้ ก็เข้ามายังสยามด้วยเหมือนกัน รูปแบบของสถาปัตยกรรมจึงมีลักษณะผสมผสาน Colonial style ของแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกันแต่พื้นที่ที่จะได้รับอิทธิพลของช่างพื้นถิ่นเข้าไปผสมอยู่ด้วย “อาคารแบบโคโลเนียล” (Colonial Style) ซึ่งมีลักษณะเด่นคือ ด้านหน้าของอาคารชั้นล่างมักทำช่องโค้ง (arch) ต่อเนื่องกันเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดการเดินเท้า ที่ภาษาไทยเรียกทับศัพท์ว่า “อาเขต” (arcade) หรือที่ภาษาจีนฮกเกี้ยนเรียกว่า “ห่งอคาซี” หมายถึงทางเดินกว้างห้าฟุต อาคารแบบโคโลเนียลยังอาจนำลวดลายบางอย่างของศิลปะตะวันตกสมัยกรีก โรมัน ที่เรียกว่า “สมัยคลาสสิก” มาใช้ใหม่ ตัวอย่างเช่น เรื่องของหน้าต่างวงโค้งเกือกม้า หรือหัวเสาแบบโยนิก หรือไอโอนิก (แบบมีก้นหอย) และคอร์ินเทียน (มีใบไม้ขนาดใหญ่ประดับ) เป็นต้น ทำให้นักวิชาการบางท่านซึ่งไม่ชอบคำว่าสถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล เพราะมีลักษณะของการกตขี้แฝงอยู่ เลี่ยงมาใช้คำว่า “นีโอคลาสสิก” แทน เนื่องจากเป็นคำกลางๆที่ใช้เรียกงานศิลปะซึ่งนำรูปแบบคลาสสิกกลับมาใช้อีกครั้ง

ภาพที่ 2.3 ธนาคารชาร์เตอร์ สาขาภูเก็ต รูปแบบสถาปัตยกรรม บริติชโคโลเนียล

ที่มา : ข้อมูล กรมโยธาธิการและผังเมือง

ภาพที่ 2.4 อาคาร ณ บ้านสิงห์ท่า จังหวัดยโสธร รูปแบบสถาปัตยกรรมแบบชิโน-โปรตุกีส
ที่มา : ปกรณ์ พัฒนานุโรจน์, การอนุรักษ์อาคารก่ออิฐที่ได้รับอิทธิพลจากอาณานิคมฝรั่งเศส 2559

2.1.3 ทฤษฎีประโยชน์การใช้สอยอาคาร

เป็นการสร้างคุณค่าให้แก่อาคารเก่าที่มีคุณค่า ให้กลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อาจจะมี ความจำเป็นต้องผ่านกระบวนการปรับประโยชน์การใช้สอยอาคาร อยู่ที่ครอบครองอาคารที่จะเลือก แนวทางการปรับประโยชน์ในการใช้สอย (Adaptive reuse) คือ การนำอาคารที่เกินกว่าจะ บำรุงรักษาได้ มาปรับเปลี่ยนความสามารถในการใช้งาน ประโยชน์ใช้สอยและมีสมรรถภาพ เพื่อ รองรับปัจจัยในสภาพแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นได้ใหม่

ส่วนในเรื่องของการปรับประโยชน์ใช้สอยอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์นั้น มีส่วนที่ ต้องคำนึงถึงเป็นพิเศษ คือ ความมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ทางสถาปัตยกรรมหรือมรดกทาง วัฒนธรรมโดยมีการรบกวนคุณค่าทางวัฒนธรรมของสถานที่นั้นน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 แสดง ขั้นตอนการปรับประโยชน์ใช้สอยอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ตาราง
ที่มา ; (กัญชลี แดงกุล, 2556)

การปรับประโยชน์ใช้สอยอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ Heritage Preservation Service 2003			
	ขั้นตอน	การพิจารณา	ข้อคำนึงถึง
1.	หาเอกลักษณ์ทางด้านกายภาพ ภายนอกของอาคารในภาพรวม	พิจารณาจากระยะไกลเพื่อ เข้าใจถึงลักษณะเด่นของ ตัวอาคารกับสถานที่ตั้ง	1. ลักษณะรูปร่างอาคาร 2. ลักษณะของหลังคา 3. ลักษณะช่องเปิดและหลังคา 4. ลักษณะการยื่นออกและเว้า เข้าของโครงสร้างอาคาร 5. วัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้าง 6. สถานที่ตั้งอาคาร
2.	หาเอกลักษณ์ทางด้านกายภาพ ภายนอกของอาคารในระยะใกล้	พิจารณาในเรื่องวัสดุงาน ฝีมือ และลักษณะวัสดุผิว	1. วัสดุที่มีเฉพาะในอาคาร 2. รายละเอียดของงานฝีมือ
3.	หาเอกลักษณ์ทางด้านกายภาพ ภายในของอาคาร	พิจารณาในด้านของพื้นที่ ส่วนประกอบของ โครงสร้างและวัสดุพื้นผิว	1. การเชื่อมต่อของพื้นที่ใช้งาน ภายในอาคาร 2. ส่วนประกอบของโครงสร้าง ภายในซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ อาคาร 3. วัสดุผิวที่มีลักษณะ เฉพาะงานโครงสร้างที่ปรากฏ

2.1.4 ทฤษฎีด้านการอนุรักษ์อาคารในย่านและชุมชน

แนวทางการอนุรักษ์อาคารที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมมีการให้คุณค่าทั้งหมดด้วยกัน 7
ทางเลือกที่เลือกใช้ในการสร้างสรรค์ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและฟื้นฟูของเมือง โดยการเลือกใช้
แนวความคิดจากทางตะวันตกของ คุณปีเตอร์ โรเบิร์ต

1. การป้องกัน (Protective) หมายถึงการดำเนินการใดๆ โดยไม่รบกวนสภาพในปัจจุบัน
ของอาคารที่ต้องการดำเนินงาน และจะต้องมีการป้องกันไม่ให้เกิดการเสื่อมสลายไปมากกว่าที่เป็นอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การสงวนรักษา (Preservation) หมายถึง การรักษาให้คงสภาพเดิม และยังคงคุณค่าของอาคารเอาไว้โดยไม่มี การต่อเติมใดๆ มีมาตรการในการดูแลรักษาและมีการป้องกันการทำลายอย่างมีระบบ

3. การบูรณะ (Restoration) การดำเนินการให้อาคารกลับสู่สภาพเดิมที่เคยเป็นในอดีต สามารถทำการเพิ่มเติมบางส่วนเข้าไปได้ และยังสามารถอ้างอิงถึงหลักฐานได้ว่าการต่อเติมนั้น เหมือนกับรูปแบบดั้งเดิมอาคาร

4. ฟื้นฟู (Rehabilitation) การรักษาส่วนที่มีคุณค่าไว้และสามารถเพิ่มเติมในส่วนอื่น เพื่อให้ได้ประโยชน์ในการใช้สอยปัจจุบันหรือเรียกว่าเป็นการประยุกต์การใช้สอย

5. สร้างใหม่หรือปฏิสังขรณ์ (Reconstruction) การสร้างขึ้นใหม่เพื่อเลียนแบบของเดิมทั้งหมด

6. ย้ายตำแหน่งที่ตั้ง (Relocation) เป็นการย้ายเพื่อไปยังสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสมมากกว่าที่เป็นอยู่

7. สื่อความหมาย (Interpretation) การสร้างสิ่งใหม่หรืออาคารใหม่ขึ้นมาเพื่อให้ระลึกถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมนั้นอาจจะมีอยู่ที่ยังคงมีอยู่แล้ว

2.2 แนวคิดการใช้ประโยชน์การจัดผังชุมชนเมืองที่ได้รับการอนุรักษ์

2.2.1 กรณีศึกษาเมืองมะละกาและจอร์จทาวน์ ประเทศมาเลเซีย

เมืองมะละกาเป็นเมืองท่าสำคัญบนช่องแคบมะละกาซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญโดยเฉพาะในคริสต์ศตวรรษที่ 15 ที่มะละการุ่งเรืองมาก นั่นจึงเป็นเหตุให้เมืองนี้เป็นที่หมายปองของบรรดาจักรวรรดินิยม จนในที่สุดโปรตุเกสได้เดินทางเข้ามายึดครองในปี พ.ศ. 2054-2184 ก่อนที่จะถูกดัตช์ (ฮอลแลนด์) เข้ามาครอบครองต่อในปี พ.ศ. 2184-2338 ก่อนที่จะเปลี่ยนมือผู้ปกครองมาเป็นอังกฤษในปี พ.ศ. 2338-2484 แล้วญี่ปุ่นก็เข้ามายึดต่ออีกทีในช่วงสั้น ๆ ระหว่าง พ.ศ.2484-2488 จากนั้นมะละกากลับไปอยู่ใต้อาณานิคมของอังกฤษอีกครั้ง ในปี พ.ศ. 2488-2500 มาเลเซียปลดแอกเป็นไทด้วยการประกาศอิสรภาพ ในปี พ.ศ. 2500 สถานที่ประกาศเอกราชคือ มะละกา ซึ่งในปัจจุบันตึกอนุสรณ์ในประกาศการที่เมืองยังคงอิสรภาพและยังคงตั้งตระหง่านที่โดดเด่นอยู่ในมะละกา โดยที่เมืองมะละกาและจอร์จทาวน์ นครประวัติศาสตร์บนช่องแคบมะละกา (Melaka and George Town, Historic Cities of the Straits of Malacca) ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมของมาเลเซีย ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญครั้งที่ 32 เมื่อปี พ.ศ. 2551 ที่เมืองควิเบก ประเทศแคนาดา ด้วยข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการพิจารณา จำนวน 3 ข้อ ดังนี้

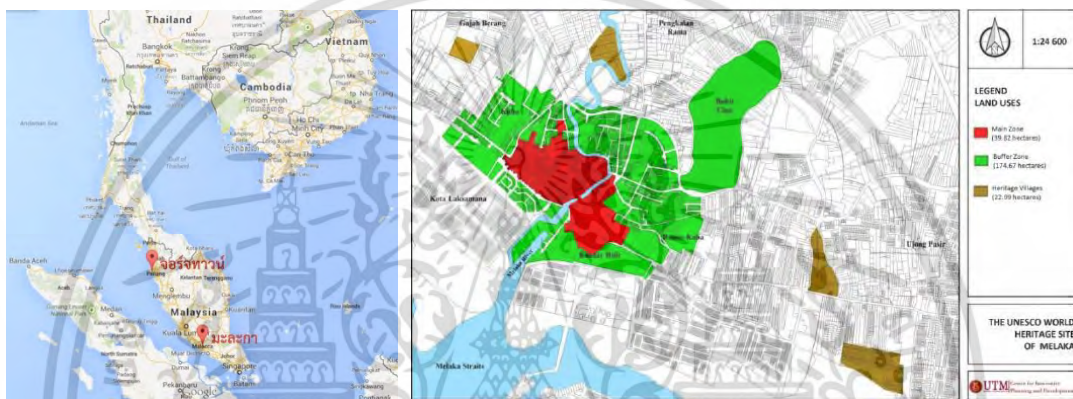
1. เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลยิ่ง ผลักดันให้เกิดการพัฒนาสืบต่อมาในด้านการออกแบบทาง

สถาปัตยกรรม อนุสรณ์สถาน ประติมากรรม สวน และภูมิทัศน์ ตลอดจนการพัฒนาศิลปกรรมที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวข้อง หรือการพัฒนาการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ซึ่งได้เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือบนพื้นที่ใด ๆ ของโลกซึ่งทรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม

2. เป็นสิ่งที่ยืนยันถึงหลักฐานของวัฒนธรรมหรืออารยธรรมที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน หรือว่าที่สาบสูญไปแล้ว

3. เป็นตัวอย่างอันโดดเด่นของประเภทของสิ่งก่อสร้างอันเป็นตัวแทนของการพัฒนาทางด้านวัฒนธรรม ด้านสังคม ศิลปกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ

ภาพที่ 2.5 พื้นที่ตำแหน่งเมืองมะละกาและจอร์จทาวน์

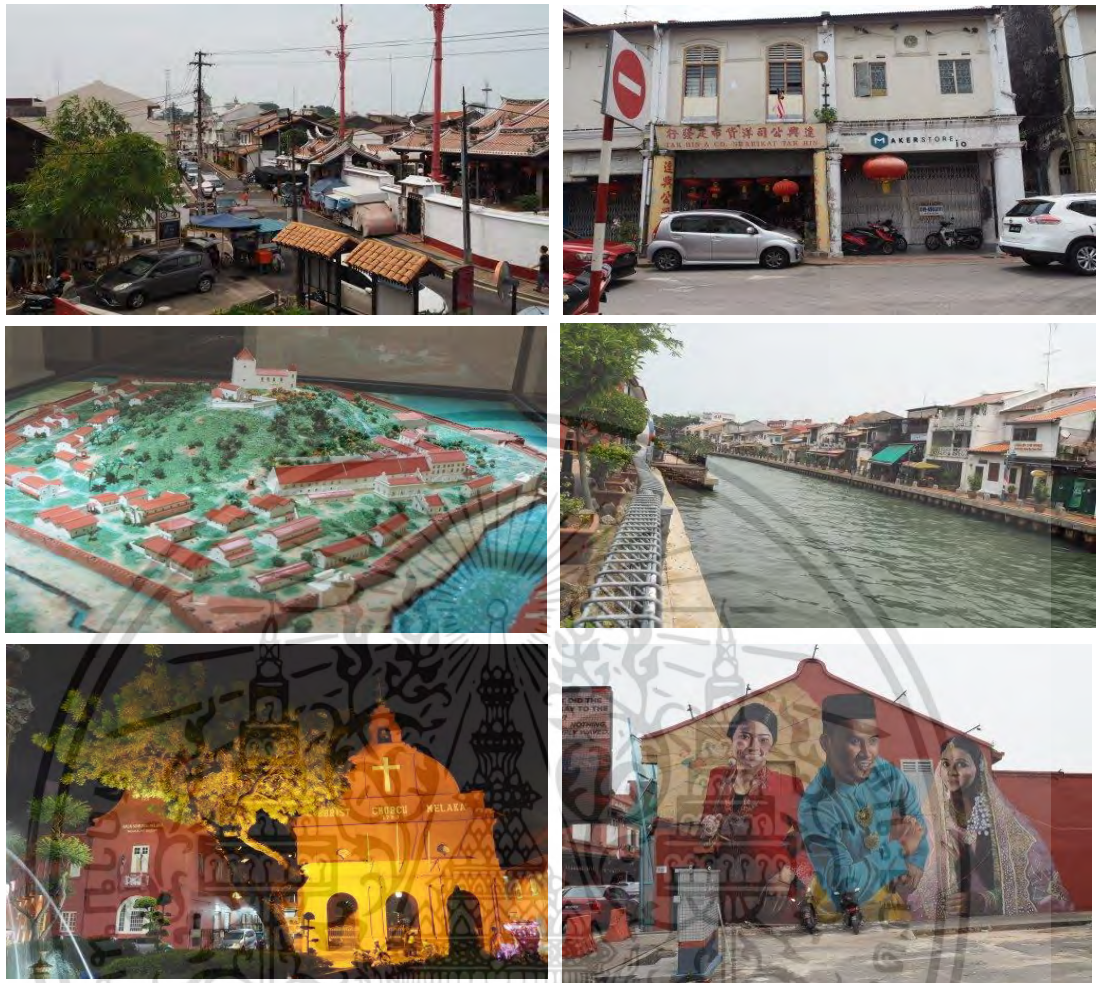
ที่มา : ข้อมูล วิקיพีเดีย สารานุกรมเสรี. มูลนิธิวิกิพีเดีย. “รัฐมะละกา”

ภาพที่ 2.6 สถาปัตยกรรมที่ศน์ อาคารสำคัญ เมืองมรดกโลก มะละกา

ที่มา : ผู้วิจัยเดินทางเก็บข้อมูล เมืองมรดกโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.7 สภาพภูมิทัศน์ อาคารเก่าดั้งเดิม เมืองมรดกโลก มะละกา
ที่มา : ผู้วิจัยเดินทางเก็บข้อมูล เมืองมรดกโลก

ภาพที่ 2.8 การวางผังเมืองมรดกโลก จอร์จทาวน์

ที่มา : ข้อมูล วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี. มูลนิธิวิกิพีเดีย. “รัฐมะละกา”
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ในชื่อผู้จัดทำเอกสารนี้ มิใช่เอกสารที่เผยแพร่โดยไม่ขออนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มะละกา เป็นเมืองวัฒนธรรมที่เต็มไปด้วยร่องรอยของประวัติศาสตร์สำคัญของมาเลเซีย จนได้รับการขนานนามว่าเป็น“นครแห่งประวัติศาสตร์ของชนชาติมาเลเซีย”สถานที่สำคัญของมะละกา คือ บริเวณจัตุรัสแดง บนถนน Lak sa ma na หรือที่เรียกว่า จัตุรัสดัตช์ เนื่องจากที่นี่เคยเป็น ศูนย์กลางชุมชนดัตช์ในสมัยที่เข้ามาปกครองมลายู ซึ่งแวดล้อมไปด้วยสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกอัน สวยงาม มีใจกลางจัตุรัส เป็นลานน้ำพุเก่าแก่แบบอังกฤษที่สร้างถวายแด่ราชินีวิกตอเรียในปี พ.ศ. 2447 และมีสถาปัตยกรรมแบบดัตช์สีแดงโดดเด่น ประกอบไปด้วย โบสถ์คริสต์ ศิลปกรรมดัตช์ ประยุกต์ ที่สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2296 และอาคารสตัดธิวท์ (Stadhuis) ที่สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2193 เป็น อาคารดัตช์เก่าแก่ที่สุดในมาเลเซีย ปัจจุบันอาคารสตัดธิวท์กลายเป็นพิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและวรรณคดีที่น่าสนใจยิ่งของมะละกา เมืองมะละกาและจอร์จทาวน์ นครประวัติศาสตร์ บนช่องแคบมะละกา (Melaka and George Town, Historic Cities of the Straits of Malacca) ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมของมาเลเซีย

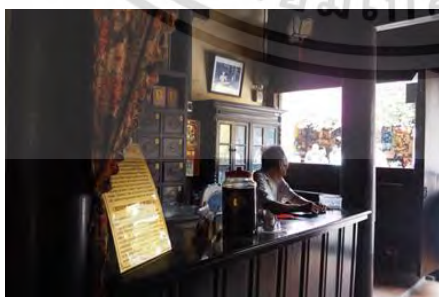
ภาพที่ 2.9 สถาปณมิติศน์ อาคารเก่าดั้งเดิม 5 งานศิลปะบนกำแพง เมืองปีนัง
ที่มา : ผู้วิจัยเดินทางเก็บข้อมูล เมืองมรดกโลก

2.2.2 กรณีศึกษา เมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม

การเรียกชื่อเมือง ฮอยอัน หรือ ไห่ยาน (เวียดนาม: Hoi An) เป็นเมืองขนาดเล็กริมฝั่งทะเลจีนใต้ทางตอนกลางของประเทศเวียดนาม ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดกว๋างนาม มีประชากรอาศัยอยู่ราว 80,000 คน ในอดีตเคยเป็นเมืองท่าที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสมัยของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการอนุญาต หากต้องการนำข้อมูลไปใช้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาณาจักรจามปา บริเวณนี้เคยเป็นเมืองท่าบนปากแม่น้ำทูโบน ซึ่งมีชื่อว่า *ไฮฟ* โดยเป็นศูนย์กลางทางการค้าในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 16-17 มีชาวต่างชาติมาตั้งถิ่นฐานและค้าขายในเมืองนี้เป็นจำนวนมาก ทั้งชาวจีน ญี่ปุ่น ดัตช์ และอินเดีย เดิมทีเมืองนี้ถูกแบ่งออกเป็นสองฝั่งโดยมีคลองสายหนึ่งคั่นอยู่กลางเมือง มีสะพานญี่ปุ่นทอดข้ามคลองเพื่อกันแบ่งเขตชุมชนของชาวญี่ปุ่นที่อีกฝั่งหนึ่งของคลอง ตัวสะพานสร้างโดยชาวญี่ปุ่น มีลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวในปี พ.ศ. 2542 องค์การยูเนสโกได้ขึ้นทะเบียนเขตเมืองเก่าของฮอยอันให้เป็นมรดกโลก ด้วยเหตุผลว่าเป็นตัวอย่างของเมืองท่าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 15-19 ที่มีการผสมผสานศิลปะและสถาปัตยกรรมทั้งของท้องถิ่นและของต่างชาติไว้ได้อย่างมีเอกลักษณ์ และอาคารต่างๆภายในเมืองได้รับการอนุรักษ์ให้อยู่ในสภาพเดิมไว้ได้เป็นอย่างดีทุกวันนี้ ฮอยอันยังคงเป็นเมืองขนาดเล็กเช่นเดิม แต่ก็มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยือนเป็นจำนวนมาก ผู้มาเยือนมักมาเยี่ยมชมร้านค้าขายผลงานทางศิลปะและหัตถกรรม ริมน้ำมีอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ บาร์ และร้านอาหารเปิดเรียงรายอยู่มากมายซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าใช้บริการ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกที่มีอยู่และท่องเที่ยวมากมายในเมืองฮอยอันได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญครั้งที่ 23 เมื่อปี พ.ศ. 2542 ที่เมือง มาร์ราเกช ประเทศโมร็อกโก ด้วยข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

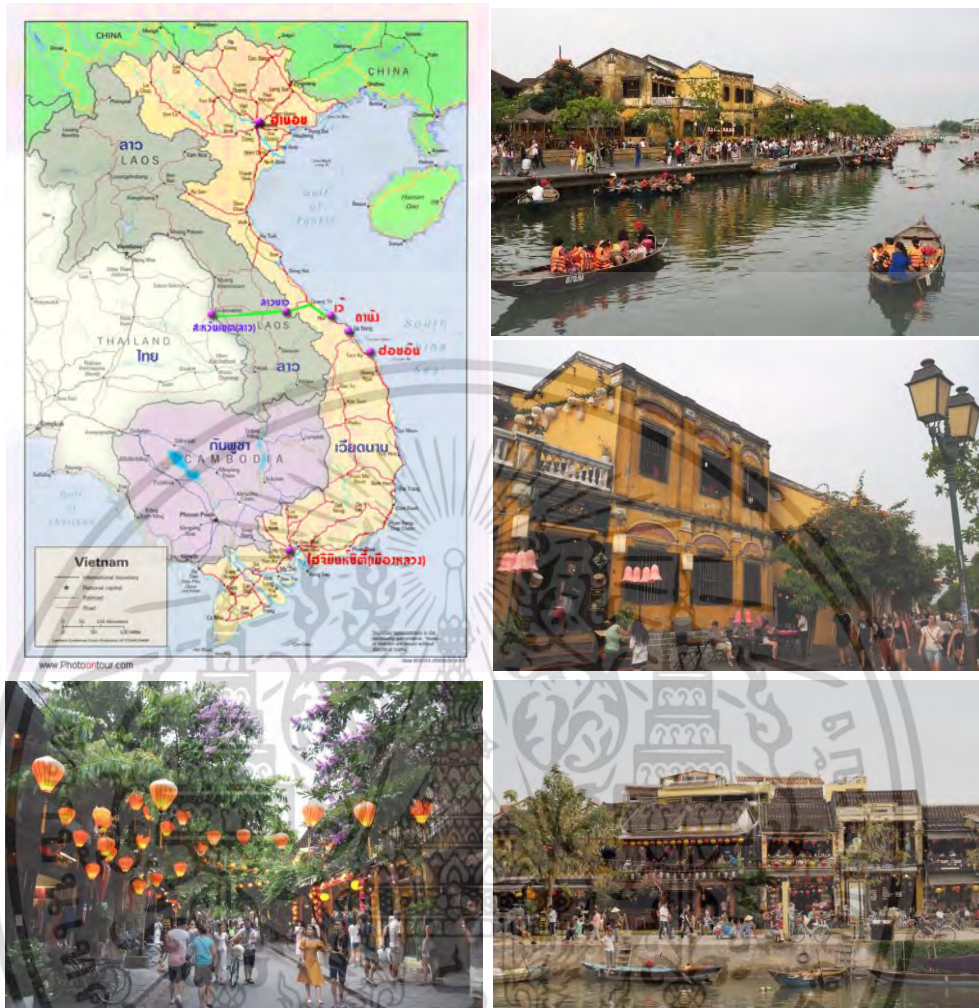
1. เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลยิ่ง ผลักดันให้เกิดการพัฒนาสืบต่อมาในด้านการออกแบบทางสถาปัตยกรรม อนุสรณ์สถาน ประติมากรรม สวน และภูมิทัศน์ ตลอดจนการพัฒนาศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือการพัฒนาการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ซึ่งได้เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือบนพื้นที่ใดๆ ของโลกซึ่งทรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม
2. เป็นตัวอย่างอันโดดเด่นของวัฒนธรรมมนุษย์ ขนบธรรมเนียมประเพณีแห่งสถาปัตยกรรม วิธีการก่อสร้าง หรือการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ซึ่งเสื่อมสลายได้ง่ายจากผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมตามกาลเวลา

ภาพที่ 2.10 การมีส่วนร่วมของชุมชน เมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม

ที่มา : ผู้วิจัยเดินทางเก็บข้อมูล เมืองมรดกโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.11 สถาปัตยกรรม เมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม

ที่มา : ผู้วิจัยเดินทางเก็บข้อมูล เมืองมรดกโลก

2.2.3 กรณีศึกษาเมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว

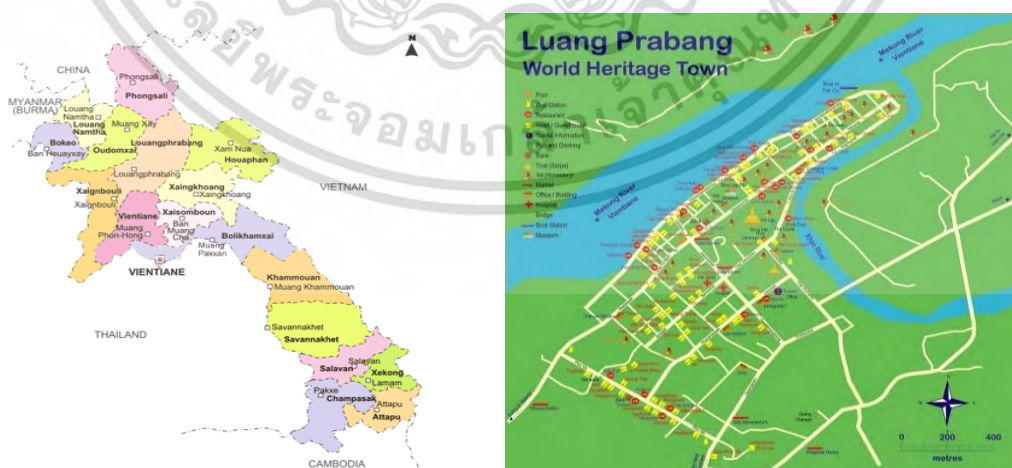
หลวงพระบางเป็นเมืองเก่าแก่เป็นราชธานีแห่งแรกของอาณาจักรล้านช้าง สมัยแรกเริ่มสถาปนาอาณาจักรล้านช้าง แต่เดิมมีชื่อว่า "เมืองขวา" (ออกเสียงว่า ชั่ว) และเมื่อ พ.ศ. 1300 ชุนล่อซึ่งถือเป็นปฐมกษัตริย์ลาวได้ทรงตั้งเมืองขวาเป็นราชธานีของอาณาจักรล้านช้างและได้เปลี่ยนชื่อเมืองใหม่เป็น "เชียงทอง" เมื่อพระเจ้าฟ้างุ้ม (พ.ศ. 1896 - พ.ศ. 1916) เสด็จกลับจากกัมพูชา อันเนื่องจากพระองค์และพระบิดาต้องเสด็จลี้ภัยเพราะถูกขับไล่จากกษัตริย์องค์ก่อน ซึ่งแท้จริงก็คือพระอัยกาของเจ้าฟ้างุ้มนั่นเอง เจ้าฟ้างุ้มทรงรวบรวมกำลังขณะอยู่ในเมืองพระนคร หรือเมืองเสียมราฐ และนำกองทัพพันพันกำลังเพื่อกู้ราชบัลลังก์กลับคืน และสถาปนาอาณาจักรล้านช้างขึ้นมาใหม่ และสถาปนาเมืองเชียงทองขึ้นเป็นราชธานีว่า กรุงศรีสัตนาคนหุตอุดตมราชธานี ต่อมาในรัชสมัยพระโพธิเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวณไวสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารราชเจ้า พระองค์ได้ทรงอาราธนาพระบางซึ่งเดิมประดิษฐานอยู่ที่เมืองเวียงคำขึ้นมาประดิษฐานอยู่ที่เมืองเชียงทองอันเป็นนครหลวง เมืองเชียงทองจึงมีชื่อเรียกว่า "หลวงพระบาง" นับแต่นั้นมาหลวงพระบางได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลกด้วยเหตุผล คือ มีวัดวาอารามเก่าแก่มากมาย มีบ้านเรือนอันเป็นเอกลักษณ์โคโลเนียลสไตล์ ตัวเมืองตั้งอยู่ริมน้ำโขงและน้ำคาน ซึ่งไหลบรรจบกันท่ามกลางธรรมชาติอันงดงาม และชาวหลวงพระบางมีบุคลิกที่ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตร และมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงาม ซึ่งตรงกับเกณฑ์พิจารณาของยูเนสโกดังนี้

1. เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลยิ่ง ผลักดันให้เกิดการพัฒนาสืบต่อมาในด้านการออกแบบทางสถาปัตยกรรม อนุสรณ์สถาน ประติมากรรม สวน และภูมิทัศน์ ตลอดจนการพัฒนาศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือการพัฒนาการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ซึ่งได้เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือบนพื้นที่ใดๆ ของโลกซึ่งทรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม

2. เป็นตัวอย่างอันโดดเด่นของประเภทของสิ่งก่อสร้างอันเป็นตัวแทนของการพัฒนาทางด้านวัฒนธรรม สังคม ศิลปกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ

3. เป็นตัวอย่างอันโดดเด่นของวัฒนธรรมมนุษย์ ขนบธรรมเนียมประเพณีแห่งสถาปัตยกรรม วิธีการก่อสร้าง หรือการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ซึ่งเสื่อมสลายได้ง่ายจากผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมตาม กาลเวลาในขณะที่มรดกโลกแห่งนี้อาจได้ขึ้นทะเบียนอย่างจำเพาะเจาะจงในโบราณสถาน ธรรมชาติ แต่หลวงพระบางทั้งเมืองได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกของมวลมนุษยชาติเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2538 และยังได้รับการยกย่องว่าเป็นเมืองที่ได้รับการปกป้องรักษาที่ดีที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ภาพที่ 2.12 ตำแหน่งแผนที่ เมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว

ที่มา : ข้อมูล วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. มุลนิธิวิกิพีเดีย. “เมืองหลวงพระบาง”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.13 ลักษณะอาคารเมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว

ที่มา : ข้อมูล วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. มูลินิววิกิพีเดีย. “เมืองหลวงพระบาง”

จากเมืองที่ได้รับการเป็นเมืองมรดกโลกทั้ง 3 เมือง ที่ผู้วิจัยทำการศึกษาพบว่าเคยเป็นเมืองอาณานิคม และเป็นเมืองที่ได้รับวัฒนธรรมการออกแบบและการก่อสร้างจากต่างถิ่นหรือประเทศอื่นๆ ทั้งสถาปัตยกรรมทางตะวันตกและตะวันออก โดยทั้ง 3 เมืองตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจะเป็นเมืองที่ทำให้เป็นต้นแบบทางการศึกษาในการวางผังชุมชนในพื้นที่ศึกษาได้เป็นอย่างดี

2.3 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับเมืองต่างๆที่สำคัญ

2.3.1 แนวทางการวางแผนอนุรักษ์ ระดับนโยบายท้องถิ่น

หน่วยงานท้องถิ่น องค์การบริหาร เทศบาลเมืองท้องถิ่น ควรที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่เหมาะสมมาพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางนโยบายของผังเมือง โดยมีแนวทาง 2 แนวทางด้วยกันคือ

2.3.3.1 การสงวนรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของย่านประวัติศาสตร์ (Homogeneity) มีปัจจัยที่ก่อให้เกิดชีวิตที่ดีต่อเมือง 4 ประการ ที่อยู่อาศัย, สิ่งจูงใจ, กิจกรรม, และการเข้าถึง การที่มีผู้พักอาศัยในเมืองต้องทำให้เมืองมีชีวิตชีวา ในเมืองควรจะต้องมีกิจกรรมที่แตกต่างและหลากหลาย ควรมีการแตกแยกของชุมชนในเมืองให้น้อยที่สุด

2.3.3.2 การสงวนรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับย่าน มีความหมายถึงต้องคำนึงถึงความเป็นย่านอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ในแง่ของการวางแผนทั่วไป ภายใต้แผนงานในการอนุรักษ์จะถูกกำหนดให้อยู่ในย่านเมืองเก่า ให้เมืองนั้นยังคงมีชีวิตชีวา ไม่กลายเป็นพื้นที่ใช้งานน้อยเกินไปและเสื่อมโทรมไปในที่สุด ที่มา: (ปรานอม ต้นสุขานันท์, 2559)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 แนวทางควบคุมการอนุรักษ์ สำหรับภูมิทัศน์ชุมชน

รูปแบบแนวทางควบคุมการอนุรักษ์สำหรับเรื่องภูมิทัศน์ชุมชน (Control and Policy for Townscape) โดยหน่วยงานท้องถิ่นจะต้องทำหน้าที่ควบคุมการพัฒนาในด้านต่างๆ ซึ่งสามารถทำได้ทั้งหมด 5 วิธีการดังนี้ ที่มา: (ปรานอม ต้นสุขานันท์, 2559)

1. การเตรียมแผนหรือแก้ไขแผนพัฒนา เช่น แผนงานทางด้านโครงสร้าง และแผนท้องถิ่น
2. แผนสำหรับเมืองใหม่และเป็นการขยายตัวของชุมชนเดิม
3. เตรียมแผนบังคับซื้อที่ดินและแผนการพัฒนาที่ดินใหม่
4. การขึ้นทะเบียนที่ดินที่มีความพิเศษ ที่ดินที่มีความพิเศษตามธรรมชาติและพื้นที่เขต

อนุรักษ์

5. การขึ้นทะเบียนอาคารที่มีคุณค่าพิเศษทางสถาปัตยกรรมหรือประวัติศาสตร์

2.3.3 นโยบาย ตัวอย่างโครงการวิเคราะห์ศึกษาผังเมือง ประเทศลาว

เรื่อง กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ประเทศลาว โดยหัวใจสำคัญคือเรื่องของการจัดผังที่ดินในการวางผังเมือง จะมีลักษณะคล้ายกับการวางผังเมืองรวมในประเทศไทยแต่แตกต่างกันเนื้อหาการแบ่งเขตพื้นที่ต่างๆ ตัวอย่าง มาตรา 13 การจัดผังที่ดินในการวางผังเมือง ประเทศลาว ผังเมืองของแต่ละเมือง ประกอบด้วยเขตพื้นที่หลายประเภทประกอบด้วย เขตที่อยู่อาศัย เขตสำนักงาน เขตการพาณิชย์และการบริการ สวนสาธารณะ เขตอนุรักษ์ เขตสังคมและวัฒนธรรม เขตการท่องเที่ยว เขตเกษตรกรรม เขตอุตสาหกรรม เขตทหาร และการป้องกันประเทศได้มีการวางผังที่ดินระดับเมืองแบ่งออกเป็น

- (1). เมืองภายใต้การปกครองส่วนกลาง หรือภายใต้การปกครองแขวงแบ่งออกเป็น 4

ประเภท

- 1.1 พื้นที่ศูนย์กลางเมือง
- 1.2 พื้นที่รอบศูนย์กลางเมือง
- 1.3 พื้นที่ชานเมือง
- 1.4 พื้นที่รองรับการขยายตัวเมือง

- (2). เมืองหรือเทศบาลภายใต้การปกครองของส่วนเมือง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

- 2.1 พื้นที่ศูนย์กลางเมือง
- 2.2 พื้นที่รองรับการขยายตัวเมือง

จากการศึกษา พบว่าการวางผังเมือง ประเทศลาว ในมาตรา 13 มีความน่าสนใจจำนวน 2 เรื่องคือเรื่องของการแบ่ง เขตการอนุรักษ์ และเขตสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากมีการให้ความสำคัญด้านการอนุรักษ์ในการวางผังเมือง และเขตเรื่องของสังคมและวัฒนธรรม สิ่งที่น่าสนใจของผังเมือง ประเทศลาว คือ ที่เมืองหลวงพระบาง เนื่องจากถูกยกย่องจากยูเนสโก เป็นเขตมรดกโลกที่ดีที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอนุรักษ์ ในย่านอาเซียน เป็นเมืองที่สวยงามและยังคงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ส่วนที่น่าสนใจในเรื่องของเมืองหรือเทศบาลภายใต้การปกครองของส่วนเมือง นั้นคือการทำพื้นที่รองรับการขยายตัวของเมือง ซึ่งทำให้เมืองเติบโตไปในทิศทางที่ถูกกำหนดไว้ในผังเมือง

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2.4.1 วิทยานิพนธ์ แนวทางการอนุรักษ์ตึกแถวเอกราชในพื้นที่เมืองเก่า กรณีศึกษา ตึกแถวกลางและถนนเยาวราช เมืองเก่าภูเก็ต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2559

“แนวทางการอนุรักษ์ตึกแถวของเอกราชจึงต้องมีการควบคุมด้านกายภาพคือ กำหนดรูปแบบด้านหน้าอาคารและภาครัฐเข้ามาช่วยอุดหนุนการซ่อมบำรุงอาคาร และการจัดทำมาตรการแรงจูงใจทางเศรษฐศาสตร์เข้ามาช่วย จากการศึกษาพบว่าแรงจูงใจที่เอกราชเห็นด้วยมากที่สุด 3 อันดับ 1). การได้ทุนสมทบจากรัฐตามเปอร์เซ็นต์ที่เหมาะสม 2). เสียค่าใช้จ่ายในการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในอัตราต่ำหรือไม่เสียค่าใช้จ่าย 3). การให้กึ่งพิเศษสำหรับการซ่อมแซมปรับปรุงเพื่อการอนุรักษ์อาคาร แรงจูงใจด้านอื่นๆ คือการให้รางวัลแก่ผู้ที่อนุรักษ์อาคารและส่งเสริมให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมถึงการบริหารจัดการด้านบุคลากรของภาครัฐ จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตก่อสร้างตัดแปลงอาคารเพื่อให้การอนุรักษ์อาคารเป็นไปตามกระบวนการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม”

จากการศึกษาในเรื่องแนวทางการอนุรักษ์ตึกแถวเอกราชในพื้นที่เมืองเก่า กรณีศึกษา ตึกแถวกลางและถนนเยาวราช เมืองเก่าภูเก็ต พบว่านโยบายของรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีความรู้ด้านการอนุรักษ์จะมีส่วนช่วยเหลือในงานอนุรักษ์ เพราะผู้ครอบครองอาคารไม่ได้มีความรู้ด้านการดำเนินงานหรือรูปแบบทางสถาปัตยกรรม ด้านการเงินและเศรษฐกิจทางสังคมมีส่วนในการตัดสินใจของเจ้าของอาคาร เพื่อดำเนินการซ่อมแซมและปรับปรุงอาคาร

2.4.2 วิทยานิพนธ์ การปรับเปลี่ยนประโยชน์ใช้สอยกับ การฟื้นฟูบูรณะย่านพาณิชย์กรรมเก่าและคลังสินค้าริมน้ำ : กรณีศึกษา ย่านทรงวาด กรุงเทพมหานคร สาขาการออกแบบชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2551 (นิรมล เห่งตระกูล, 2551)

“แนวองค์ประกอบของสถานที่และความเป็นสถาปัตยกรรม อันเป็นเงื่อนไขในการปรับเปลี่ยนประโยชน์ใช้สอยแล้ว การเพิ่มพลวัตในพื้นที่นับเป็นส่วนสำคัญของการบูรณะฟื้นฟูย่านทรงวาด การสนับสนุนพลวัตได้แก่ การออกแบบพื้นที่ใช้งานให้ยืดหยุ่น การเพิ่มความหนาแน่นของกิจกรรม การสร้างความเชื่อมต่อภายในพื้นที่และโครงข่าย การสัญจรโดยรอบ ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพพื้นที่ทั้งด้านสภาพแวดล้อมและการใช้งาน มีเงื่อนไขความคุ้มครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน และความต้องการของเจ้าของที่ดินเป็นส่วนประกอบ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาในเรื่อง การปรับเปลี่ยนประโยชน์ใช้สอยกับการฟื้นฟูบูรณะย่านพาณิชย์กรรมเก่าและคลังสินค้าริมน้ำ : กรณีศึกษา ย่านทรงวาด การออกแบบพื้นที่ให้สอดคล้องกับการใช้งานของชุมชนมีผลกระทบต่อปรับเปลี่ยนประโยชน์ใช้สอยในพื้นที่ชุมชน การเข้าถึงของพื้นที่ก็มีส่วนสำคัญในเรื่องของคุณภาพความเป็นอยู่ของชุมชน เพราะลักษณะพื้นที่เดิมของอาคาร ย่านทรงวาดเป็นอาคารตึกดั้งเดิมการเข้าไปในพื้นที่ ไม่สะดวกเนื่องจากการสัญจรได้เปลี่ยนรูปแบบไป

2.4.3 วิทยานิพนธ์ การศึกษาเพื่อจัดทำโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟู ย่านสามแพร่ง สาขาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2543 (วิมลรัตน์ อิศระธรรมบุญ, 2543)

การศึกษาที่ได้ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์จะเป็นการที่เปิดโอกาสที่จะให้ผู้คนในย่านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะอนุรักษ์และทำการฟื้นฟูพื้นที่พัก จากวิธีสำรวจและสังเกตทำให้วิเคราะห์ตามหลัก “ปรากฏการณ์ศาสตร์” เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจย่านและผู้คน มีนัยยะที่เรียกว่า ถิ่นอาศัย ถิ่นปฏิสัมพันธ์ ถิ่นต้อนรับขับสู้ ถิ่นความเชื่อและศรัทธาและถิ่นภราดรภาพในชุมชน และการวิจัยได้อาศัยการประเมินคุณค่าตลอดจนความแท้ของกายภาพและกิจกรรมด้วยวิธีการของการอนุรักษ์ย่านประวัติศาสตร์และชุมชน และจึงทำการเปรียบเทียบความต้องการของคนในย่าน

จากการศึกษา พบว่า การอนุรักษ์จะต้องใช้วิธีการสำรวจและสังเกตทำให้วิเคราะห์ ทำให้เกิดความเข้าใจในย่านและชุมชนและกายภาพกิจกรรมที่เกิดขึ้นทราบประวัติความเป็นมา การที่จะต้องอนุรักษ์ย่านประวัติศาสตร์ในพื้นที่

2.4.5 บทความการออกแบบชุมชนเมืองที่น้อยอยู่และยั่งยืน : ทฤษฎีและประสบการณ์หน้าจั่ว : วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (สิทธิพร ภิรมย์ริน, 111-142)

ความหมาย ในสมัยยุคอาณานิคม (Colonial Period) วิลเลียม เพนน์ (William Penn) ได้ว่าจ้างนักสำรวจ โทมัส โฮล์ม (Thomas Holmes) ให้วางผังเมืองใหม่ในพื้นที่ราบระหว่างแม่น้ำเดลาแวร์และแม่น้ำสกูลคิลล์เมื่อ ค.ศ. 1682 หรือ พ.ศ. 2225 ซึ่งตรงกับสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โครงสร้างของผังใช้รูปแบบถนนแบบตาตาราง (Gridiron) อย่างเคร่งครัด และใช้ถนนสายหลัก 2 สายในแนวเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก จุดที่ตัดกันกำหนดให้เป็นพื้นที่สาธารณะรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสเรียก ชื่อว่าจัตุรัสกลาง สร้างศูนย์กลางของเมือง พร้อมทั้งวางสวนสาธารณะรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสไว้ในบริเวณพื้นที่ 4 มุมของเมือง อาคารที่อยู่อาศัยในยุคแรกเริ่มเป็นบ้านเดี่ยว ในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 18 เป็นเรื่องปกติที่มีการสร้างบ้านเรือนชิดแนวเขตที่ดินด้านข้าง ส่งผลให้เกิดเป็นบ้านแถว (Row-house) ต่อเนื่องกันทั้งเมือง ปิดทางเข้าออกสนามด้านหลังโดยปริยาย ต่อมาได้มีการตัดตรอกผ่าตามแนวกลางของเขตที่ดินด้านหลัง และตรอกนี้ได้กลายมาเป็นถนนในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาของ อาจารย์สิทธิพร พบว่าการจัดทำรูปแบบการวางผังเมืองมีแนวคิดมาตั้งแต่สมัยพระนารายณ์มหาราช โดยแรกเริ่มการดำเนินงานการวางผังในประเทศมีลักษณะเป็นรูปตารางสี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยมีเมืองเป็นศูนย์กลาง

2.5 สรุปทฤษฎีและวรรณกรรม

ในเรื่องของทฤษฎีและวรรณกรรม ในเรื่องของการวางผังชุมชนเมืองและเมืองที่เกี่ยวข้อง และทำให้ผู้วิจัยทราบในแนวทางการศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ในแนวทางการวิเคราะห์คุณค่าที่จะเกิดขึ้นที่มีหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะลวดลายทางสถาปัตยกรรม ความเป็นชุมชนเมืองตั้งแต่อดีต ซึ่งจะนำมาแบ่งเป็นเกณฑ์ออกเป็นเนื้อหาในข้อมูลสอบถามและสัมภาษณ์ ส่วนการศึกษาด้านการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เป็นไปเพื่อส่งเสริมให้พื้นที่มีศักยภาพการเข้าถึงและยังหมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่จะเกิดขึ้นตามมาแสดงถึงประโยชน์ในปัจจุบันและประโยชน์ในอนาคตที่จะเกิดขึ้น ส่วนในเรื่องทางด้านนโยบายเพื่อให้สามารถเสนอแนวทางด้านนโยบายทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน และการออกแบบเพื่อแสดงขอบเขตความเป็นไปได้ทางการพัฒนาซึ่งจะสามารถวางแผนงานถึงความที่จะเป็นไปได้ในการดำเนินงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติ สู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร : กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ.2430-2500 นำระเบียบวิธีทางงานวิจัยทางด้านสำรวจ สังเกต โดยมุ่งเน้น ศึกษาการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูล กระบวนการศึกษารอบแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นต่างๆ นำมาจัดทำวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำมาจัดทำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งจะเก็บข้อมูลโดยวิธีการต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ในแนวทางการวิจัยไว้ 3 ข้อตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ เพื่อศึกษาที่มาและพัฒนาการของชุมชนที่ได้รับอิทธิพลตามรูปแบบ ทางสถาปัตยกรรม ลักษณะอาคารที่ได้อิทธิพลต่างชาติ เพื่อสามารถแบ่งประเภท การใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารและขอบเขตของชุมชนให้ตรง ตามวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร เพื่อสามารถเสนอแนวทางนโยบายในพื้นที่ศึกษา การออกวางผังและอนุรักษ์ชุมชนให้ เหมาะสมกับ รูปแบบการใช้พื้นที่ในปัจจุบัน และการวิจัยได้แบ่งแนวทางวิธีการวิจัยไว้ 3 รูปแบบ

แบบสำรวจอาคาร เป็นการศึกษอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติ และรูปแบบ สถาปัตยกรรมในช่วงปี พ.ศ.2430-2500 ในบริเวณพื้นที่ศึกษา บ้านเลขที่ เจ้าของอาคาร การ ครอบครองกรรมสิทธิ์ ทำการศึกษารูปลักษณะลวดลายลักษณะอาคาร ประเภทการใช้อาคาร จด บันทึกลงในแบบสำรวจตำแหน่งบริเวณที่ตั้งและนอกจากนั้นศึกษาสภาพแวดล้อมรอบอาคารที่ศึกษา ความเก่า-ใหม่และประเมินสภาพการบำรุงรักษา

แบบสอบถาม จะเป็นการสอบถามผู้มีส่วนร่วมกับอาศัยอยู่ในชุมชนที่ศึกษา สอบถามเกี่ยวกับการ ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล พัฒนาการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจ ความ พึงพอใจด้านต่างๆและข้อเสนอแนะที่จะแนะนำเพื่อพัฒนาพื้นที่แนวทางการใช้ประโยชน์อาคารใน อนาคต

แบบสัมภาษณ์ ได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าของอาคารและผู้อยู่อาศัย สอบถามผู้เชี่ยวชาญด้าน ผังเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ โดยมุ่งเน้นในเรื่องของนโยบายของรัฐ การครอบครองพื้นที่แนวทาง ยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในพื้นที่ศึกษาทั้งสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ความสำคัญในพื้นที่เพื่อนำมาวิเคราะห์กำหนดแผนพัฒนา

การวิจัยทั้ง 3 รูปแบบเป็นงานวิจัยลักษณะผสมผสาน (Mix Methods Research) ทั้งวิจัย เชิงปริมาณและคุณภาพร่วมกันในการดำเนินการวิจัย เพื่อที่จะสามารถหาคำตอบที่ดีและสามารถที่จะ ครอบคลุมงานวิจัยให้มีความชัดเจนมากที่สุด ซึ่งมีหลักในการสร้างคำถามและแสวงหาคำตอบมุ่งเน้น ผลของการปฏิบัติเป็นหลักโดยการใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบหลากหลายวิธีมีการเก็บผลเป็นระยะตาม ลักษณะผลประเมินของการหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการเขียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 พื้นที่งานวิจัยตามรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะอาคารได้อิทธิพลต่างชาติ

การศึกษาพื้นที่ในงานวิจัยจะดำเนินการศึกษาแต่ละภาคของประเทศไทยในจังหวัดต่างๆที่มีลักษณะอาคารเหมาะสมแก่การอนุรักษ์อาคาร พื้นที่เป็นชุมชนมีอาคารเพียงพอควรค่าในการดำเนินการวิจัย และผู้วิจัยทำการศึกษาพื้นที่ซึ่งไม่ได้รับการปรับปรุงพัฒนา เพื่อนำมาตรวจสอบเปรียบเทียบให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์กับงานวิจัย อีกทั้งยังต้องให้มีการสอดคล้องกับนโยบายของรัฐในการพัฒนาพื้นที่ตามยุทธศาสตร์ ของหน่วยงานกรมโยธาธิการและผังเมืองของประเทศไทย

ตารางที่ 3.1 แสดงพื้นที่ศึกษาทางสถาปัตยกรรมอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติ ทางภาคเหนือ

พื้นที่ศึกษาและประเภทอาคารที่ศึกษา				
พื้นที่จังหวัดที่ศึกษา	ลักษณะอาคาร	ตัวอย่าง ชุมชนและอาคาร	ประมาณช่วงปีที่ก่อสร้าง	ลักษณะทางสถาปัตยกรรม
จังหวัดเชียงใหม่	ศาลากลางจังหวัด , โรงพยาบาล, โรงเรียน ,บ้านพักอาศัย ,พื้นที่ราชการ , ตึกแถวค้าขาย	ชุมชนคริสเตียน , โรงเรียนมงฟอร์ต , โรงเรียนปรินส์ รอยแยลส์ ,อาคาร รอบคูเมือง	อยู่ในช่วง ประมาณ 2427-2518	รูปแบบล้านนาผสม โคโลเนียล และนีโอคลาสสิก
จังหวัดลำปาง	ตึกแถวค้าขาย , ตึกแถวพักอาศัย , บ้านเดี่ยวพักอาศัย , สถานีรถไฟ	ชุมชนพื้นที่รอบเมือง จังหวัดลำปาง	อยู่ในช่วง ประมาณ 2475-2500	รูปแบบยุโรปผสม ล้านนา

จากตารางที่ 3.1 พื้นที่ในภาคเหนือ จะมีพื้นที่ที่สำคัญในจังหวัดเชียงใหม่และลำปาง ลักษณะอาคารในยุคแรกเป็นการเผยแพร่ศาสนา โดยคุณหมอสอนศาสนาที่เปลี่ยนแปลงใน แต่ละช่วงเวลา โดยแบ่งเป็น 4 ยุคที่สำคัญ คือ 1). ยุคเริ่มต้นราว พ.ศ. 2427 หรือในช่วงหลังจากที่สยามเซ็นสัญญาทำอังกฤษฉบับที่ 2 2). ยุคของการเข้ามาของข้าหลวงเทศาภิบาลราว พ.ศ. 2440 3). ยุคทองของเศรษฐกิจชาวจีน ปีราว พ.ศ. 2470-2500 และ 4). ยุคปัจจุบัน เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสถาปัตยกรรม “สถาปัตยกรรมตึกแถว” ได้ทำหน้าที่เป็นภาพตัวแทนของความทันสมัยที่เกิดขึ้นจากระบบเศรษฐกิจของเชียงใหม่ที่เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ระบบ ทุนนิยม โดยงานอาคารที่ได้รับอิทธิพลการออกแบบ จะเป็นอาคารที่ได้รับการออกแบบแยกออกเป็นลักษณะอาคารเดี่ยว บ้านเดี่ยวใน

ช่วงแรก
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 แสดงพื้นที่ศึกษาทางสถาปัตยกรรมอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติทางภาคกลาง
กรุงเทพมหานคร

พื้นที่ศึกษาและประเภทอาคารที่ศึกษา				
พื้นที่จังหวัด ที่ศึกษา	ลักษณะอาคาร	ตัวอย่าง ชุมชนและ อาคาร	ประมาณช่วงปีที่ ก่อสร้าง	ลักษณะทาง สถาปัตยกรรม
กรุงเทพมหานคร	อาคารราชการ,วัง , ตึกแถวค้าขาย , ตึกแถวพักอาศัย , สถานทูต ต่างประเทศ มหาวิทยาลัย ,โรงเรียน, โบสถ์และ ศาสนสถาน	ชุมชนแพรงนารา ,ชุมชน แพรงกูธร , ย่านถนนท่า พระอาทิตย์ , ชุมชน ถนนทรงวาด ,ชุมชน ถนนเจริญกรุง , กระทรวงกลาโหม , ชุมชนท่าเตียน , สถานทูตอังกฤษ , สถานทูตฝรั่งเศส , โรงเรียนสวนกุหลาบ , โรงเรียนกรุงเทพคริส เตียน เป็นต้น	ตั้งแต่สมัยรัชกาล ที่ 5 เป็นต้นมา	รูปแบบโค โลเนียล ยุโรป ผสมจีน ,นีโอ คลาสสิก , คลาสสิก

จากตารางที่ 3.2 พื้นที่ในภาคกลาง กรุงเทพมหานคร อิทธิพลของตะวันตกที่เข้ามาสยามช่วงปลายรัชกาลที่3 ถึงรัชกาลที่4 นั้นเข้ามาเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้าแบบเสรีนิยมและเพื่อหาดินแดนอาณานิคมใหม่ อยู่ในรูปแบบของการทำสนธิสัญญาทางการค้าเสียส่วนใหญ่ เช่น สนธิสัญญาเบาว์ริง และขณะเดียวกันก็จะแสวงหาดินแดนอาณานิคมไปด้วย เช่น พม่า เมืองเขมร ส่งผลทำให้สยามภายใต้รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต้องรีบเร่งพัฒนาสยามให้มีอารยะและมีความเจริญทั้งนี้การที่จะมีอารยะนั้นต้องมีประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ และมีความเจริญตามแบบตะวันตก จึงส่งผลให้พระองค์ต้องสร้างรัฐชาติตามแบบตะวันตกแบบวิธีการของพระองค์เอง สยามเรามีอารยะและความเจริญเพียงพอที่จะเป็นเหตุผลให้ตะวันตกหาข้ออ้างมายึดเราเป็นอาณานิคมได้ จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่สนับสนุนให้สยามไม่ถูกรุกรานมากนักและไม่ตกเป็นอาณานิคมของตะวันตกในช่วงรัชกาลที่4 ส่งผลต่อการสร้างรัฐชาติแบบสยามตามแบบของตะวันตก นับเป็นยุคแรกที่เริ่มเกิดแนวคิดรัฐชาติขึ้นในสยามและเป็นแม่แบบในการสร้างความเป็นรัฐชาติให้สมัยต่อมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงพื้นที่ศึกษาทางสถาปัตยกรรมอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติ ทางภาคใต้

พื้นที่ศึกษาและประเภทอาคารที่ศึกษา				
พื้นที่จังหวัด ที่ศึกษา	ลักษณะอาคาร	ตัวอย่าง ชุมชนและอาคาร	ประมาณช่วง ปีที่ก่อสร้าง	ลักษณะทาง สถาปัตยกรรม
จังหวัด ภูเก็ต	อาคารราชการ, ตึกแถวค้าขาย , ตึกแถวพักอาศัย ,โรงแรม ,โรง เรียน,บ้านพัก อาศัย	ชุมชนย่านเมืองเก่าภูเก็ต , ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต , บ้านพักอาศัยคหบดี , ชุมชนถนนกลาง, อาคาร บ้านพักข้าราชการ	ต้นกรุง รัตนโกสินทร์	รูปแบบ ซิโน-โปรตุเกส ผสมแบบ สถาปัตยกรรมจีนและ มาลายู
จังหวัด สงขลา	ตึกแถวค้าขาย , ตึกแถวพักอาศัย, บ้านพักอาศัย	ชุมชนย่านเมืองเก่าสงขลา บริเวณถนนหนองจิก , บริเวณถนนนครใน , บริเวณถนนนครนอก	พุทธศตวรรษ ที่ 22-24	รูปแบบซิโน - โปร ตุเกส ผสมแบบ สถาปัตยกรรมจีนและ มาลายู
จังหวัดตรัง	ตึกแถวค้าขาย , ตึกแถวพักอาศัย	ชุมชนเมือง จังหวัดตรัง , บริเวณถนนราชดำเนิน , บริเวณถนนกันตรัง , ถนนพระรามหก	ตั้งแต่สมัย รัชกาลที่ 5	รูปแบบ ซิโน- โปรตุเกส ผสมแบบ สถาปัตยกรรมจีน

จากตารางที่ 3.3 พื้นที่ในภาคใต้ จังหวัดที่สำคัญต่อประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมกับคำนิยามของสถาปัตยกรรม ภูมิศึกษา คือ ภูเก็ตและสงขลา ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมจีนผสมตะวันตกที่สร้างสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมจีนผสมตะวันตกในย่านเมืองเก่าภูเก็ต ได้รับการถ่ายทอดลักษณะทางสถาปัตยกรรมมาจากตึกแถวของชาวจีนในเมืองจอร์จทาวน์ (George Town) รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสถาปัตยกรรมอังกฤษ เนื่องจากรัฐปีนังเคยเป็นเมืองขึ้นของประเทศอังกฤษ เป็นผลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาวจีนของทั้งสองเมืองเป็น สถาปัตยกรรมจีนผสมโปรตุเกส หรือ Sino-Portuguese Architecture สถาปัตยกรรมในย่านเมืองเก่าภูเก็ต และสงขลา

ตารางที่ 3.4 แสดงพื้นที่ศึกษาทางสถาปัตยกรรมอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พื้นที่ศึกษาและประเภทอาคารที่ศึกษา				
พื้นที่จังหวัด ที่ศึกษา	ลักษณะอาคาร	ตัวอย่าง ชุมชนและ อาคาร	ประมาณช่วง ปีที่ก่อสร้าง	ลักษณะทาง สถาปัตยกรรม
จังหวัด หนองคาย	ศาลากลางจังหวัด , พื้นที่ราชการ , ตึกแถวค้าขาย , ตึกแถวพักอาศัย	ชุมชนท่าเสด็จ ,ชุมชน เทศบาลเมืองหนองคาย	อยู่ในช่วง ประมาณ 2476-2493	รูปแบบโคโลเนียล แบบฝรั่งเศสผสม เวียดนาม
จังหวัด สกลนคร	ตึกแถวค้าขาย , ตึกแถวพักอาศัย , โบสถ์ศาสนสถาน	ชุมชนบ้านท่าแร่	2427-2476	รูปแบบโคโลเนียล แบบฝรั่งเศส
จังหวัดยโสธร	ตึกแถวค้าขาย , ตึกแถวพักอาศัย , บ้านพักอาศัย , โบสถ์ศาสนสถาน	ชุมชนบ้านสิงห์ท่า , ชุมชนเทศบาลเมือง , วัดคาทอลิกบ้านซ่งแย้	2356-2514	รูปแบบโคโลเนียล แบบฝรั่งเศสและชิ โน-โปรตุเกส
จังหวัด นครพนม	ตึกแถวค้าขาย , ตึกแถวพักอาศัย , บ้านพักอาศัย,ศาลา กลางจังหวัด , ศาสนสถาน	ชุมชนริมโขง อ.เมือง นครพนม	อยู่ในช่วง ประมาณ 2475	รูปแบบโคโลเนียล แบบฝรั่งเศส รูปแบบ ผสมเวียดนาม- ลาว

จากตารางที่ 3.4 พื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นงานอิทธิพลโคโลเนียล แบบฝรั่งเศสผสมเวียดนามและลาว ในช่วงสงครามขยายดินแดนและอาณานิคมในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยประเทศที่สำคัญในการขยายดินแดน คือ ฝรั่งเศสและอังกฤษ โดยเฉพาะบริเวณแถบลุ่มน้ำโขง ซึ่งประเทศไทยได้รับอิทธิพลงานออกแบบได้รับในการขยายดินแดนนี้เหมือนกัน

สรุปข้อมูลพื้นที่อาคารที่ได้รับอิทธิพลการออกแบบต่างชาติ จากข้อมูลการศึกษาพบว่า พื้นที่ชุมชนท่าเสด็จ ,ชุมชนเทศบาลเมืองหนองคายอยู่ในช่วงประมาณ 2476-2493 โคโลเนียลแบบฝรั่งเศสผสมเวียดนาม ในพื้นที่สถาปัตยกรรมอาคารที่ได้รับอิทธิพลต่างชาติ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้นมีความน่าสนใจในการทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เนื่องจากเป็นชุมชนดั้งเดิม ที่ยังไม่มี การอนุรักษ์อาคาร และมีความเสียหายจากความทรุดโทรมตามกาลเวลา ทั้งยังมีความหลากหลายของชนชาติดั้งเดิมที่เขามาอาศัยอยู่และประกอบกิจการการค้าธุรกิจในย่านนี้ โดยนโยบายการวางผังเมืองก็แนวทางในการ

พัฒนาเป็นต้นทุนเดิม คือ ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน กรมโยธาธิการและผังเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

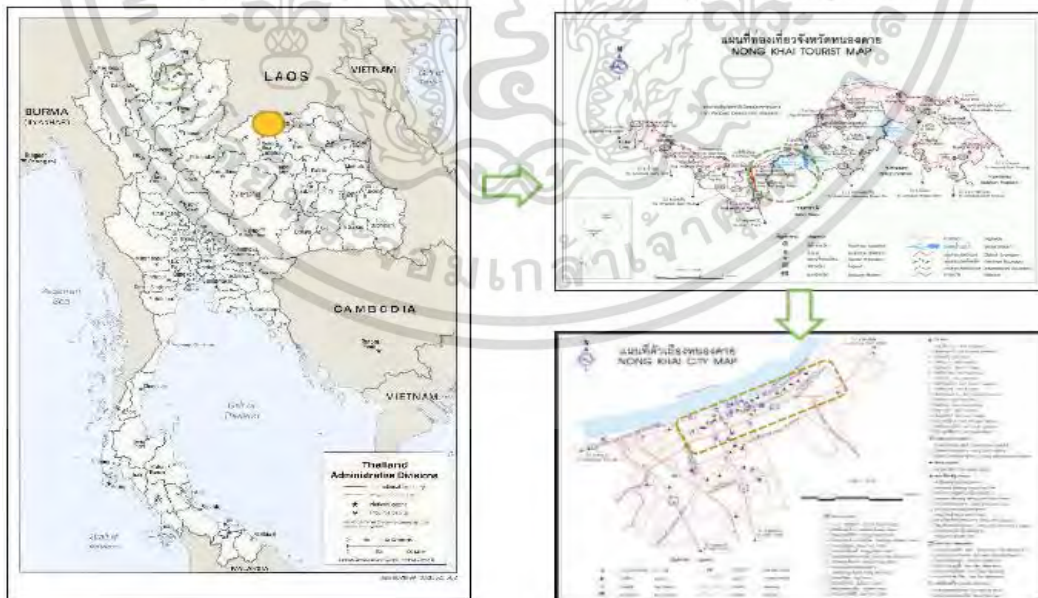
1. ยุทธศาสตร์การผังเมือง วางผังเมืองตามความต้องการชุมชนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข โดยมีผังประเทศ ผังภาค และผังอนุภาค เป็นระดับผังนโยบายถ่ายทอดสู่การวางผังระดับจังหวัด

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง พัฒนาให้เมืองมีความปลอดภัยจากธรรมชาติ มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่มีมาตรฐาน โดยมีระบบป้องกันน้ำท่วม พื้นที่ชุมชน เขื่อนป้องกันตลิ่ง ระบบโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

3. ยุทธศาสตร์การอาคาร เพื่อให้อาคารมั่นคง ปลอดภัย มีอัตลักษณ์ ประหยัดพลังงานและลดภาวะโลกร้อนโดยการออกกฎหมายควบคุมอาคาร ตรวจสอบระบบและพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยในอาคาร

4. ยุทธศาสตร์การบริการด้านช่าง มุ่งให้บริการงานช่างทุกระดับ ในฐานะช่างของแผ่นดิน โดยให้บริการด้านการออกแบบอาคาร ทดสอบวัสดุและให้คำปรึกษาด้านช่าง

จากการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์และเมืองที่ยังไม่ได้รับ พัฒนาพื้นที่และจัดทำอาคารให้มีอัตลักษณ์เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี จึงดำเนินงานในการศึกษาพื้นที่ชุมชนเทศบาลเมืองหนองคาย เมื่อทำการเปรียบเทียบกับพื้นที่ในภาคและจังหวัดอื่นๆ ที่ได้รับการพัฒนาหรืออยู่ในช่วงการบูรณะปรับปรุง พื้นที่อาคาร ตัวอย่างจากยุทธศาสตร์ในเรื่องของอาคารความมั่นคงและความปลอดภัย ส่วนในเรื่องของการบริการด้านช่าง ยังขาดเรื่องความรู้ความเข้าใจวัสดุในเรื่องของการอนุรักษ์ โดยพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคาย มีประเด็นที่น่าสนใจและเหมาะสมต่อการดำเนินงานวิจัย

ภาพที่ 3.1 แสดงพื้นที่ ตำแหน่งเทศบาลเมืองหนองคาย

ที่มา : กรมโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดหนองคาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ศึกษาของผู้วิจัยจะดำเนินงานทำตั้งอยู่ที่ เทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ริมน้ำโขง ที่เทศบาลเมืองหนองคายจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2478 ตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งเทศบาลเมืองหนองคาย มีพื้นที่ประมาณ 4.5 ตารางกิโลเมตร ต่อมาคงเหลือประมาณ 3.2 ตารางกิโลเมตร เนื่องจากเขตเทศบาลส่วนหนึ่งติดกับแม่น้ำโขง เมื่อถึงฤดูฝนระดับน้ำขึ้นสูงและเชี่ยวมาก เป็นเหตุให้ริมตลิ่งพังลงน้ำ จึงทำให้พื้นที่ของเทศบาลน้อยลงทุกปี สำนักงานเทศบาลเมืองหนองคายเดิมตั้งอยู่ถนนมีชัย โดยเช่าห้องแถวชั้นเดียวอยู่ติดกับบ้านพักปลัดจังหวัดทางด้านตะวันออก ตรงข้ามธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด ต่อมาในปี พ.ศ. 2490 ได้ย้ายสำนักงานมาอยู่ที่ปัจจุบัน เลขที่ 251 ถนนประจักษ์ศิลปาคม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองหนองคาย เดิมเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวซึ่งเป็นอาคารโรงเรียนช่างไม้ของเทศบาล ในปี พ.ศ. 2499 เมื่อปี พ.ศ. 2537 ได้ขยายเขตจากพื้นที่เดิม 3.2 ตารางกิโลเมตรเป็น 35.13 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุม 7 ตำบล คือ ตำบลในเมือง ตำบลมีชัย บางส่วนของตำบลโพธิ์ชัย บางส่วนของตำบลหาดคำ ตำบลกวนวัน ตำบลเมืองหมี่ และบางส่วนของตำบลหนองกอมเกาะ ประกอบด้วย 42 ชุมชน

บริเวณเทศบาลเมืองหนองคาย มีถนนสายสำคัญที่มีชุมชนและอาคารที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ และอาคารเหล่านี้เป็นอาคารที่ได้รับอิทธิพลรูปแบบสถาปัตยกรรมตามรูปแบบตะวันตก อาคารเหล่านี้ได้ถูกสร้างตามแนวถนนมีชัย โดยเริ่มตั้งแต่บริเวณศาลาว่าการจวนผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ตลอดตามแนวถนนจนถึงพระธาตุหนองหล้า จะมีอาคารดั้งเดิมตั้งอยู่ตามแนวถนน สองด้านของถนนและแนวอาคารจะตั้งอยู่ตามแนวถนนสายรองที่เข้าไปตามเส้นทางตลาดท่าเสาตั้ง

3.2 ประชากร พื้นที่ศึกษา เครื่องมือวิจัยด้านกายภาพชุมชน

การศึกษาปัญหาในการวิจัยในหัวข้อนี้ทำการศึกษาทฤษฎี งานวิจัย วรรณกรรมและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์อาคาร โดยศึกษารูปแบบทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำการศึกษาด้านพัฒนาการชุมชนและอิทธิพลต่างชาติในรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยพื้นฐานจะเป็นสิ่งที่สำคัญในการศึกษาครั้งนี้ คือ การเข้าแหล่งพื้นที่ข้อมูลหรือพื้นที่ศึกษา โดยมีขอบเขตที่ได้ถูกกำหนดไว้ในพื้นที่ศึกษาอย่างชัดเจนและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่ศึกษาประวัติและความเป็นมาของชุมชนที่ศึกษา

การศึกษาข้อมูลแผนที่ เป็นการเก็บรวบรวมแผนที่ที่มีในอดีตและปัจจุบันเพื่อนำมาตรวจสอบตำแหน่งอาคารที่ตั้ง ลักษณะทางสัญจร เข้า-ออก ชุมชนพื้นที่ศึกษาเพื่อนำมากำหนดขอบเขตสำหรับพื้นที่ในการศึกษา โดยข้อมูลจะเป็นแผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ แผนที่ศึกษาจากกรมโยธาธิการและผังเมือง เทศบาลจังหวัดหนองคายและแผนที่ ที่มีผู้วิจัยในสาขาต่างๆ ได้ทำการศึกษาและวิจัยในเรื่องอื่นๆ ไว้ก่อนทำการวิจัย เพื่อให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่

การสำรวจพื้นที่ได้ทำการศึกษาลักษณะความเป็นอยู่ พฤติกรรมหรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแหล่งและชุมชน ได้ศึกษาองค์ประกอบของพื้นที่แหล่งกิจกรรม อย่างเช่น สวนสาธารณะ ลานออกกำลังกาย พื้นที่กิจกรรมทางศาสนา พื้นที่กิจกรรมช่วงประเพณี ตลาดแหล่งการค้าและการซื้อขาย อาคารราชการ โดยทำการศึกษาตั้งแต่ช่วงเวลาเช้าจนกระทั่งถึงช่วงเวลาเย็น เพื่อจะสามารถแบ่งองค์ประกอบแบ่งประเภทผู้ใช้กิจกรรม การศึกษาต้องการที่จะเสนอว่าพื้นที่ชุมชนยังมีลักษณะอาคารเก่าที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์มีอยู่ในประเทศไทย ปัจจุบันค่านิยมที่มีบุรณะอาคารเก่าสภาพอาคารและจัดสร้างอาคารใหม่เป็นอย่างไร การอนุรักษ์เจ้าของอาคารมีความคิดเห็นและจะได้ประโยชน์อะไร งานวิจัยจะตอบคำถามต่างๆเหล่านี้ตั้งแต่เรื่องของเศรษฐกิจ สังคมและชุมชน การคงไว้ในรูปแบบทางสถาปัตยกรรม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนให้รู้แนวทางการตัดสินใจของเจ้าของอาคารที่จะบำรุงรักษาในการคงอยู่ของอาคารหรือจะตัดสินใจปล่อยทิ้งร้างโดยไม่ได้ทำนุบำรุงรักษา

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ในการวิจัยตามหัวข้อวัตถุประสงค์ พัฒนาการของชุมชนที่ได้รับเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลอาคารดั้งเดิมและการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องชุมชนและอาคาร ความมุ่งมั่นในการศึกษาในหัวข้อนี้เพื่อประเมินการอนุรักษ์และรักษาอาคารดั้งเดิม โดยการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ ตามรูปแบบอิทธิพลสถาปัตยกรรมที่มีผลต่อความเกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างประชากรตามลำดับ กรอบแนวที่มาพัฒนาการของชุมชน ดังนี้

3.2.1.1 ข้อมูลด้านประชากร กรณีศึกษาเลือกใช้วิธี ประชากรที่มีจำนวนจำกัด (Finite population) โดยลักษณะประชากรเป็นเอกพันธ์ (Homogeneous population) มีคุณลักษณะที่เหมือนกันคล้ายคลึงกันในรูปแบบอาคาร โดยสำรวจอาคารรูปแบบทางสถาปัตยกรรมการออกแบบสภาพดั้งเดิมที่สร้างตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2430-2500 ในพื้นที่ศึกษาและระบุลักษณะอาคารได้รับอิทธิพลต่างชาติ ในการออกแบบและปลูกสร้างอาคารที่พักอาศัยอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน อาคารทำการสำรวจและสอบถามได้จำนวน 22 ตัวอย่าง จากกลุ่มอาคารทั้งหมด

3.2.1.2 กลุ่มตัวอย่างมาจากพื้นที่ศึกษาซึ่งข้อมูลผู้พักอาศัยหรือผู้เช่า ผู้ครอบครองปัจจุบันภายในอาคารโดยการสอบถามเก็บข้อมูลการพัฒนาการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะของอาคารที่ผ่านมา โดยทำการเก็บการสัมภาษณ์จำนวน 5 อาคารแบบเฉพาะเจาะจง ตามการได้ขอ

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยของผู้วิจัยจะแบ่ง ออกเป็นจำนวน 2 ชุด แบบสอบถามและแบบสำรวจสังเกต โดยเนื้อหาจะประกอบด้วย 3 ลักษณะสำหรับการดำเนินงาน จะประกอบด้วยดังนี้

3.2.2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป เพศ อายุ อาชีพ จำนวนผู้พักอาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 สอบถามข้อมูลทางด้านพื้นที่และการปรับปรุงสภาพอาคาร สภาพ
โครงสร้างภายในอาคาร ลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่อาคาร จำนวนปีที่พักอาศัยและอายุของอาคาร

ส่วนที่ 3 สอบถามข้อมูล รูปลักษณะอาคารดั้งเดิมที่คงเหลืออยู่ก่อนการ
เปลี่ยนแปลงสภาพอาคาร และสภาพที่ได้ทำการเปลี่ยนแปลง

3.2.2.2 แบบสำรวจและสังเกต สภาพอาคารโดยผู้วิจัยเป็นผู้บันทึก โดยการเก็บ
ลักษณะอาคารในสภาพปัจจุบันทั้งสภาพภายนอกและสภาพภายในอาคาร ขนาดอาคาร โดยทำการ
บันทึกตำแหน่งที่ตั้งอาคารในพื้นที่ศึกษา ลักษณะกายภาพโดยรอบอาคารลักษณะลวดลายทาง
สถาปัตยกรรม วัสดุ รูปแบบประตู หน้าต่าง ลักษณะหลังคาอาคาร และนอกจากนั้นทำการเก็บข้อมูล
พื้นที่ใกล้เคียง กิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยรอบของพื้นที่ศึกษา

3.2.2.3 แบบการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึกรายบุคคลเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถาม
ประวัติอาคาร ยุคสมัยที่ทำการก่อสร้างรูปแบบถูกต้องหรือไม่ต่อความเป็นอาคารที่ได้รับอิทธิพลในการ
ออกแบบรูปแบบ โดยได้ใช้กรอบแนวคิดตามแนวทฤษฎี การวางผังชุมชนเมืองเพื่อให้ทราบ
ภาพรวมกิจกรรมในพื้นที่ชุมชน อิทธิพลรูปแบบสถาปัตยกรรมเมืองอาณานิคมและทฤษฎีด้านการ
อนุรักษ์อาคาร เป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ โดยการเก็บข้อมูลใช้การบันทึกการสนทนา เพื่อหา
ข้อสรุปที่น่าสนใจที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการอนุรักษ์อาคาร

3.2.2.4 การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์จาก IOC ให้
ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถิติและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษากายภาพแบบ เป็นผู้
ตรวจสอบจำนวนทั้งหมด 3 ท่าน IOC จะเป็นค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเป็นค่าที่ต้อง
สอดคล้องภายในของข้อคำถาม เพื่อให้ถูกต้องตรงตามเนื้อหา

3.2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจและสังเกตรูปตึกและอาคาร ผ่านตามเนื้อหาตาม
แนวทางอาคารอนุรักษ์ในประเทศและต่างประเทศ จะสามารถกำหนดตำแหน่งสัญลักษณ์ในข้อมูลผัง
ชุมชนเมืองที่ควรอนุรักษ์ ส่วนข้อมูลทางการสัมภาษณ์จะสามารถนำมาใช้ประเมินรูปแบบอาคารที่
ได้รับอิทธิพลเป็นอาคารที่อยู่ในประเภทดังกล่าวหรือไม่ เป็นการหาความสัมพันธ์อาคารกับชุมชนที่อยู่
ในพื้นที่วิจัย สามารถทำให้จัดระบบระเบียบตำแหน่งอาคารอนุรักษ์อย่างมีระบบ และยังสามารถนำ
ประเด็นที่สัมภาษณ์ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

1. อาคารเก่าอนุรักษ์ที่ควรค่าแก่การงานวิจัยตามรูปแบบสถาปัตยกรรม
2. เจ้าของอาคาร ผู้พักอาศัย ผู้เช่าอาคารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์จะเป็นลักษณะข้อมูลทางเชิงคุณภาพ ตามการแสดงความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะ ใช้วิธีการสำรวจอาคารนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบที่มีกับทฤษฎีรูปแบบที่มีผู้ศึกษา
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับงานอนุรักษ์อาคาร ส่วนการพัฒนาการอนุรักษ์เพื่อประเมินสภาพลักษณะอาคารจะใช้ออกเป็นระดับต่างๆตามการประเมิน (Rating Scale) 5 ระดับ จากควรปรับปรุงจนถึงสภาพอาคารสมบูรณ์ และสามารถอนุรักษ์คงสภาพเดิมโดยสรุปเนื้อหาเป็นลักษณะบรรยายแบบพรรณนาตามลักษณะอาคารที่ได้สำรวจและสังเกต ประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในพื้นที่ศึกษา

Likert 5 ระดับ นำค่าเฉลี่ยแต่ละข้อมูลมาเทียบกับเกณฑ์ในการให้ ความสำคัญได้พิจารณาโดยใช้เกณฑ์กำหนดความหมายตามค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ Best (Best 1981:182)

5	หมายถึง	มีลักษณะตามระดับสภาพ	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีลักษณะตามระดับสภาพ	ระดับมาก
3	หมายถึง	มีลักษณะตามระดับสภาพ	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีลักษณะตามระดับสภาพ	ระดับน้อย
1	หมายถึง	มีลักษณะตามระดับสภาพ	ระดับน้อยที่สุด

3.3 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือวิจัยด้านลักษณะการใช้ประโยชน์อาคาร

การศึกษาตามวัตถุประสงค์หัวข้อนี้ได้ทำการศึกษาจากงานทฤษฎี งานวิจัย วรรณกรรมและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารตามแนวขอบเขตพื้นที่ศึกษา โดยวัตถุประสงค์การใช้พื้นที่อาคารและรอบบริเวณให้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้อยู่อาศัยในอาคารอนุรักษ์ ซึ่งขอบเขตการศึกษาอยู่ตามแนวเส้นทางถนนมีชัย การสำรวจพื้นที่และแบ่งประเภทอาคาร จะทำให้เกิดข้อบ่งชี้ถึงการใช้ประโยชน์การใช้อาคารอนุรักษ์ได้อย่างชัดเจน กิจกรรมที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบันของชุมชนงานวิจัยจะทำให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพดั้งเดิมที่กาลเวลาในการใช้ประโยชน์ได้เปลี่ยนแปลงไปในแนวทางใด

3.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ในการวิจัยตามหัวข้อวัตถุประสงค์ เพื่อสามารถแบ่งประเภทการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารและขอบเขตของชุมชนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่และการอนุรักษ์อาคารโดยผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างประชากรตามลำดับ กรอบแนวความคิดการใช้ประโยชน์และการมีส่วนร่วมชุมชน ต่างๆดังต่อไปนี้

3.3.1.1 ข้อมูลด้านประชากรกรณีศึกษาเลือกใช้วิธี ประชากรที่มีจำนวนจำกัด (Finite population) โดยสำรวจอาคารการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และกิจกรรมที่เกิดขึ้นกับชุมชน ตั้งแต่ในช่วงปี พ.ศ. 2430-2500 ในพื้นที่ศึกษาและรูปลักษณะอาคารได้รับอิทธิพลต่างชาติ ในการใช้ประโยชน์อาคารได้ทำการสอบถามมีจำนวน 22 ตัวอย่าง จาก 35 ตัวอย่างของกลุ่มอาคารทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.1.2 กลุ่มตัวอย่างมาจากพื้นที่ศึกษาซึ่งข้อมูลผู้พักอาศัยหรือผู้เช่า ผู้ครอบครอง ปัจจุบันภายในอาคารโดยการสอบถามเก็บข้อมูล โดยส่วนแรกทำการเก็บการสัมภาษณ์จำนวน 5 ท่าน แบบเฉพาะเจาะจง ตามการได้ขออนุญาตจากเจ้าของอาคารและผู้เช่าพักอาศัย ส่วนที่สองทำการสัมภาษณ์จำนวน 3 ท่าน แบบเฉพาะเจาะจงโดยทั้งหมดเป็นเจ้าหน้าที่ด้านโยธาฯ ก่อสร้าง ดูแลวางผังชุมชนเมืองดูแลการใช้ประโยชน์อาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ศึกษา

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยของผู้วิจัยจะแบ่งแบบสำรวจและสังเกต แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยเนื้อหาจะประกอบด้วย 2 ลักษณะสำหรับการดำเนินงาน จะประกอบด้วยดังนี้เครื่องมือในการวิจัยของผู้วิจัยจะแบ่ง ออกเป็นจำนวน 2 ชุด แบบสอบถามและแบบสำรวจ สังเกต โดยเนื้อหาจะประกอบด้วย 3 ลักษณะสำหรับการดำเนินงาน จะประกอบด้วยดังนี้

3.3.2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป เพศ อายุ อาชีพ จำนวนผู้พักอาศัย

ส่วนที่ 2 สอบถามข้อมูลทางด้าน องค์ประกอบต่างๆที่ได้รับอิทธิพล

หัวข้อ ประเภทและลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร, การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารอนุรักษ์, วิธีการเลือกในการปรับปรุงอนุรักษ์อาคาร

3.3.2.2 แบบสำรวจและสังเกต ตำแหน่งอาคารโดยผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกและทำการถ่ายรูปอาคารสภาพแวดล้อมลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่ภายในอาคาร

3.3.2.3 แบบการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึกรายบุคคลเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถามข้อคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในพื้นที่โดยได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ จำนวน 3 ท่านและผู้พักอาศัยในอาคารอนุรักษ์จำนวนทั้งหมด 5 ท่านหัวข้อการมีส่วนร่วมในชุมชน ลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่มีผลต่อการอนุรักษ์อาคาร

3.3.2.4 การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์จาก IOC ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสถิติและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและเชิงการใช้ประโยชน์พื้นที่มาเป็นผู้ตรวจสอบจำนวนทั้งหมด 3 ท่าน IOC จะเป็นค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเป็นค่าที่ต้องสอดคล้องภายในของข้อคำถาม เพื่อให้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาในงานวิจัย (Content Validity)

3.3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจและสังเกตตามเส้นทางการสัญจร ทางเท้า รถยนต์ ถนน โดยรอบรูปแบบลักษณะเชิงประจักษ์ที่พบเห็นและสภาพแวดล้อมของชุมชน โดยนำมาประเมินลักษณะและความเหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ การมีส่วนร่วมร่วมในเชิงความสัมพันธ์ของพื้นที่ และได้มีนำประเด็นที่สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ภายในอาคารเก่าที่ควรค่าอนุรักษ์ การมีส่วนร่วมเจ้าของอาคาร ผู้พักอาศัย ผู้เช่าอาคารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. พื้นที่ทางสัญจรการใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์
3. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การใช้ประโยชน์อาคารและที่ดินในพื้นที่วิจัย

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์จะเป็นลักษณะข้อมูลทางเชิงคุณภาพ นำพื้นที่การใช้ประโยชน์พื้นที่มาเปรียบเทียบกับรูปแบบที่มีกับทฤษฎีรูปแบบที่มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับงานอนุรักษ์อาคารทั้งในประเทศและต่างประเทศใช้การประเมินแบบสอบถาม การจะใช้ออกเป็นระดับต่างๆตามการประเมิน (Rating Scale) 5 ระดับ สรุปเนื้อหาเป็นลักษณะบรรยายแบบพรรณนาตามลักษณะการสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าทีและเจ้าของอาคาร ประกอบกับข้อมูลการมีส่วนร่วม (Participant Observation Form) การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ศึกษา ลักษณะ Likert 5 ระดับ นำค่าเฉลี่ยแต่ละข้อมูลมาเทียบกับเกณฑ์ในการให้ ความสำคัญได้พิจารณาโดยใช้เกณฑ์กำหนดความหมายตามค่าเฉลี่ย ตามข้อมูลสอบถามที่ได้รับจำนวน 22 อาคาร

5	หมายถึง	มีลักษณะตามระดับสภาพ	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีลักษณะตามระดับสภาพ	ระดับมาก
3	หมายถึง	มีลักษณะตามระดับสภาพ	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีลักษณะตามระดับสภาพ	ระดับน้อย
1	หมายถึง	มีลักษณะตามระดับสภาพ	ระดับน้อยที่สุด

3.4 ประชากร กรณีศึกษา เครื่องมือวิจัยด้านนโยบายและการพัฒนาศักยภาพ

การศึกษาปัญหาในการวิจัยในหัวข้อเพื่อสามารถเสนอแนวทงนโยบายในพื้นที่ศึกษา การออกวางผังและอนุรักษ์ชุมชนให้ เหมาะสมกับรูปแบบการใช้พื้นที่ในปัจจุบันได้ศึกษาทฤษฎี งานวิจัยวรรณกรรมและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับ นโยบายการออกแบบในพื้นที่และแผนการจัดการพื้นที่จะเป็นส่วนช่วยที่ทำให้แนวทางการพัฒนาและลักษณะอนุรักษ์อาคาร เป็นไปในทางเดียวการจัดกลุ่มและแบ่งขั้นตอนการพัฒนาอย่างเป็นลำดับ เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้าขั้นตอนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน รูปแบบในเรื่องของการอนุรักษ์และการพัฒนาเมืองจะต้องใช้แนวทางในการออกแบบเพื่อแก้ไขปัญหาและแนวทางด้านการวางผังชุมชน นโยบายเพื่อใช้ในการเสนอแนวทางควบคู่กับการวางผังออกแบบ การทำให้ชุมชนเห็นคุณค่าด้านการอนุรักษ์เป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปสู่เศรษฐกิจการท่องเที่ยวของเมืองเพื่อให้เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ ตามการวิจัยของสำนักงานวิจัยแห่งชาติ กล่าวว่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดทำข้อมูลเมืองเป็นฐานสำคัญต่อการช่วยส่งเสริมพัฒนาเมือง เรื่องการใช้ชีวิต พฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์ ความเห็นของผู้คน เป็นต้น

3.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ในการวิจัยตามหัวข้อวัตถุประสงค์ เพื่อสามารถเสนอแนวทางนโยบายในพื้นที่ศึกษา การออกวางผังและอนุรักษ์ชุมชนให้ เหมาะสมกับรูปแบบการใช้พื้นที่ในปัจจุบัน พื้นที่การอนุรักษ์จะต้องมีความสอดคล้องตามแนวนโยบายของรัฐในการวางผังการใช้พื้นที่ การอนุรักษ์อาคารโดยผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างประชากรตามลำดับ ต่างๆดังต่อไปนี้

3.4.1.1 ข้อมูลด้านประชากร กรณีศึกษาเลือกใช้วิธี ประชากรที่มีจำนวนจำกัด (Finite population) ตามแนวทางในการเลือกการปรับปรุงอาคารเพื่อการอนุรักษ์ตามนโยบายที่เหมาะสมสอดคล้องตามแนวทางความคิด ในการออกแบบในพื้นที่ชุมชนได้ทำการสอบถามมีจำนวน 22 ตัวอย่าง จาก 35 ตัวอย่างกลุ่มอาคารทั้งหมด

3.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างมาจากพื้นที่ศึกษานโยบาย ส่วนแรกเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมืองทำการเก็บการสัมภาษณ์จำนวน 6 ท่าน แบบเฉพาะเจาะจง ส่วนที่สองทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รัฐที่ดำเนินการดำเนินงานตามนโยบายในพื้นที่จำนวน 3 ท่าน แบบเฉพาะเจาะจงโดยทั้งหมดเป็นเจ้าหน้าที่ด้านโยธาจนก่อสร้างการใช้ประโยชน์อาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ศึกษา รวมทั้งหมดจำนวน 9 ท่าน

3.4.1.3 ข้อมูลแนวทางการวางผังเมือง และทฤษฎีด้านการอนุรักษ์ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้จากข้อคิดเห็นจากชุมชนและผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาพื้นที่ในรูปแบบของการออกแบบ

3.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบเครื่องมือ

การศึกษาใช้เครื่องมือในการวิจัยของผู้วิจัยจะแบ่งแบบสำรวจและสังเกต แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยเนื้อหาจะประกอบด้วย 2 ลักษณะสำหรับการดำเนินงาน จะประกอบด้วยดังนี้ เครื่องมือในการวิจัยของผู้วิจัยจะแบ่ง ออกเป็นจำนวน 2 ชุด แบบสอบถามและแบบสำรวจ สังเกตตามการใช้พื้นที่ชุมชน โดยเนื้อหาจะประกอบด้วย 3 ลักษณะสำหรับการดำเนินงาน จะประกอบด้วย ดังนี้

3.4.2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป เพศ อายุ อาชีพ จำนวนผู้พักอาศัย

ส่วนที่ 2 สอบถามข้อมูลทางด้าน องค์กรประกอบต่างๆที่ได้รับอิทธิพล

หัวข้อ วิธีการเลือกในการปรับปรุงอนุรักษ์อาคาร,งบประมาณในการอนุรักษ์อาคาร

3.4.2.2 กลุ่มตัวอย่างมาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแนวความคิดด้านอนุรักษ์

ชุมชนเมืองและผังเมือง ที่มีความเชี่ยวชาญด้านนโยบายการวางผังเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเฉพาะเจาะจงเป็นอาจารย์แต่ละสถาบันจำนวน 6 ท่าน สัมภาษณ์แบบ (In-Depth Interview) เพื่อนำข้อมูลการวิเคราะห์นำมาเสนอในด้านนโยบาย

3.4.2.3 แบบการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึกกรายบุคคลเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถามข้อคิดเห็นและด้านนโยบายการวางผังและการออกแบบในพื้นที่ ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ จำนวน 3 ท่าน

3.4.2.4 การตรวจสอบเครื่องมือในการแบบการสัมภาษณ์ วิจัยปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในวัตถุประสงค์งานวิจัยก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจและสังเกตตามนโยบายการวางแผนการพัฒนาของรัฐ และความเหมาะสมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินนโยบายและการออกแบบได้มีนำประเด็นที่สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อการออกแบบและนำเสนอ นโยบายต่อไป

1. แบบสอบถาม นโยบายการปรับปรุงอนุรักษ์อาคาร,งบประมาณในการอนุรักษ์อาคารผู้พักอาศัย ผู้เช่าอาคารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
  2. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การดำเนินงานการอนุรักษ์อาคารในพื้นที่ชุมชน
  3. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นโยบายการอนุรักษ์อาคารและการวางผังชุมชนเมือง
- การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกตามการสัมภาษณ์ในแต่ละเนื้อหา และได้นำแต่ละหัวข้อที่ทำการศึกษาค้นคว้าทั้งหมดเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

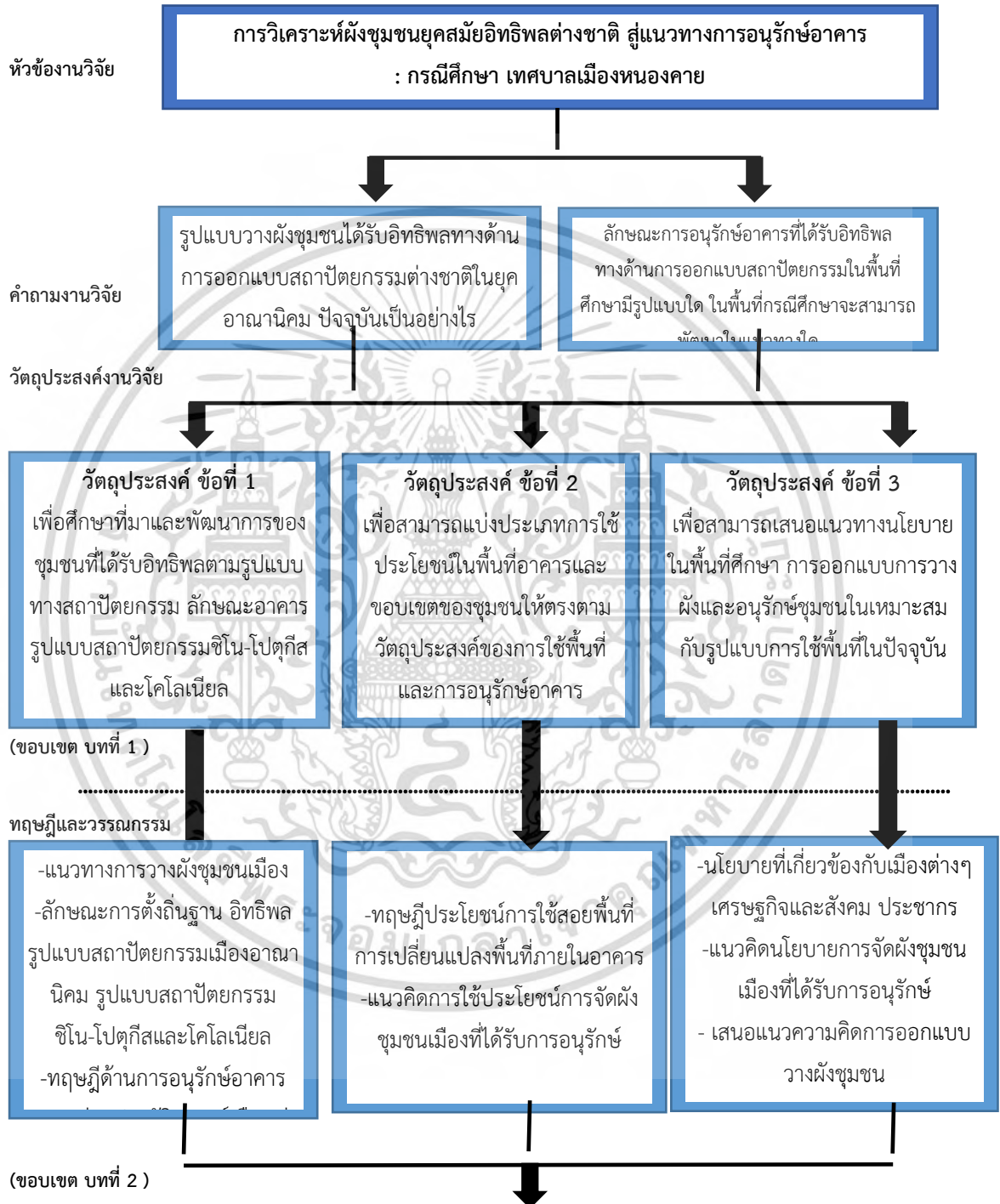
3.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์จะเป็นลักษณะข้อมูลทางเชิงคุณภาพ นำแบบสอบถามใช้ นโยบายการปรับปรุงอนุรักษ์อาคาร,งบประมาณในการอนุรักษ์อาคารผู้พักอาศัย ผู้เช่าอาคารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การประเมิน (Rating Scale) 5 ระดับ และนำแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การดำเนินงานการอนุรักษ์อาคารในพื้นที่ชุมชน,แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นโยบายการอนุรักษ์อาคารและการวางผังชุมชนเมือง สรุปเนื้อหาเป็นลักษณะบรรยายแบบพรรณนาตามลักษณะที่ได้รับข้อมูลและตรวจสอบให้ตรงตามเนื้อหาสอดคล้องกับทฤษฎี

3.5 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

ขั้นตอนในการศึกษาวิจัยได้แบ่งตามรายละเอียดต่างๆดังนี้ ชื่อหัวข้อในการศึกษา คำถามในการวิจัย วัตถุประสงค์งานวิจัย ทฤษฎีและวรรณกรรม ระเบียบวิธีทางการวิจัย เครื่องมืองานวิจัย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชากรงานวิจัย บทวิเคราะห์ แนวทางการอนุรักษ์และบทสรุปและข้อเสนอแนะเป็นบทที่จะเสนอ
 แนวทางที่ทำการวิจัยสำหรับผู้สนใจในการนำงานวิจัยไปศึกษาต่อไป

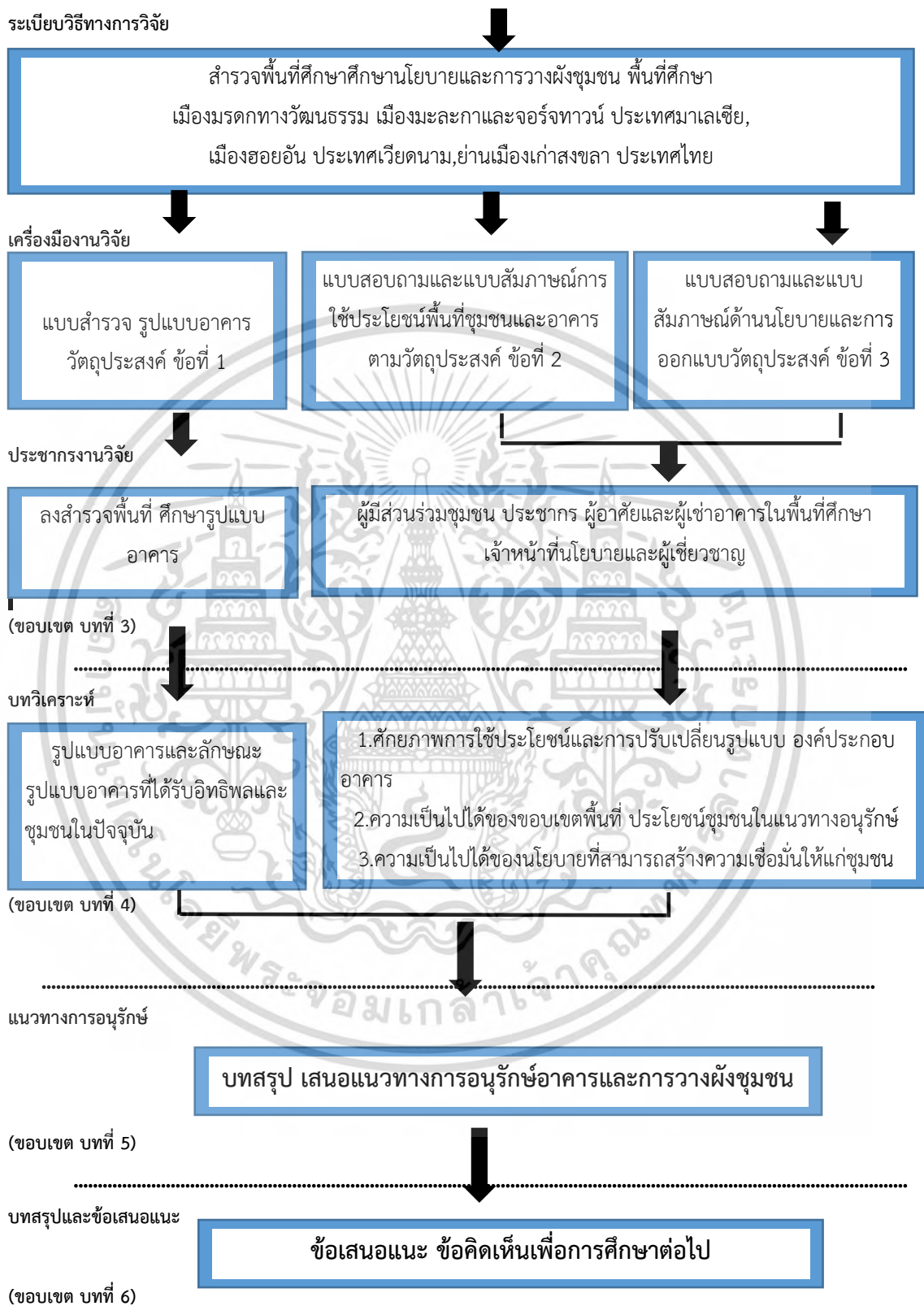

ภาพที่ 3.2 แผนภูมิ (Flowchart) แสดงขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ต่อขอบเขต บทที่ 2)

ระเบียบวิธีทางการวิจัย

ภาพที่ 3.2 (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากแผนภูมิบ่งบอกวิธีการขั้นตอนเพื่อดำเนินการวิจัย ได้จัดขั้นตอนต่างๆเพื่อให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของคำถามทั้งหมด 3 หัวข้อของงานวิจัยให้ครอบคลุมตามเนื้อหาที่วิจัย ตั้งแต่บทที่ 1 บทนำ ความเป็นมาจนถึงบทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ของงานวิจัยเพื่อหาศักยภาพการใช้ประโยชน์และการปรับเปลี่ยนรูปแบบ องค์ประกอบอาคาร ความเป็นไปได้ของขอบเขตพื้นที่ ในแนวทางอนุรักษ์และความเป็นไปได้ของนโยบายที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ชุมชน ส่วนในบทที่ 5 และบทที่ 6 จะอยู่ในส่วนที่เป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะในการวิจัยของผู้ที่สนใจทำการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อของงานวิจัยต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจะมีการสรุปตำแหน่งทางกายภาพ สภาพอาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ศึกษาตามแนวถนนมีชัย สรุปเป็นข้อมูลเชิงสถิติในการตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะร้อยละ และส่วนสุดท้ายเป็นการสรุปในลักษณะเชิงพรรณนาจากข้อมูลการสัมภาษณ์ ผู้ที่อยู่อาศัยในอาคาร เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านผังเมืองและการอนุรักษ์อาคาร นอกจากแบบสอบถามและสัมภาษณ์ จะวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่กายภาพลักษณะชุมชนโดยรอบบริเวณ เพื่อนำเสนอรูปแบบทางสถาปัตยกรรมในรูปแบบแนวทางการอนุรักษ์โดยนำประเด็นที่มีความสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาพื้นที่จัดทำเป็นข้อมูล ด้านการออกแบบ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะและอภิปรายผลต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์และศึกษารวบรวมข้อมูล

การวิจัยการศึกษาทางสถาปัตยกรรมและงานอนุรักษ์ตามพื้นที่ศึกษาบริเวณเทศบาลเมืองหนองคาย มีถนนสายสำคัญที่มีชุมชนและอาคารที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และอาคารเหล่านี้เป็นอาคารที่ได้รับอิทธิพลรูปแบบสถาปัตยกรรมตามรูปแบบตะวันตก อาคารเหล่านี้ได้ถูกสร้างตามแนวถนนมีชัย โดยเริ่มตั้งแต่บริเวณศาลาว่าการจวนผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ตลอดตามแนวถนนมีชัยจนถึงพระธาตุหนองหล้า จะมีอาคารอนุรักษ์ดั้งเดิมตั้งอยู่ตามแนวถนน อาคารจะตั้งอยู่ตามแนวถนนสายหลัก ลายรองที่เข้าไปตามเส้นทางไปยังริมลำน้ำโขง โดยอาคารได้ตั้งตามการศึกษา ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาพัฒนาการชุมชนด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมจากอิทธิพลต่างชาติ

4.1.1 การศึกษา ตามตำแหน่งอาคารอนุรักษ์ที่ดำเนินงานจากการสำรวจ สังเกตและลักษณะกายภาพชุมชนที่อยู่รอบพื้นที่

4.1.2 การศึกษาจากข้อมูลผู้พักอาศัยหรือผู้เช่า ผู้ครอบครองปัจจุบันภายในอาคาร โดยการสอบถามเก็บข้อมูลการพัฒนาการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะอาคาร รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของแบบสอบถามและแบบสำรวจ จำนวน 22 ชุด

4.2 ผลการศึกษาการใช้ประโยชน์อาคารและขอบเขตชุมชนเพื่อการอนุรักษ์

4.2.1 ผลการศึกษาประเภทความคิดเห็นและลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร จำนวน 5 อาคารของแบบสัมภาษณ์เจ้าของอาคารและผู้พักอาศัย

4.2.2 ผลการศึกษาประเมินความพึงพอใจประเภทและลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่อาคาร,การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารอนุรักษ์,วิธีการเลือกในการปรับปรุงอนุรักษ์อาคาร ของแบบสอบถามจำนวน 22 ชุด

4.2.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่และลักษณะการอนุรักษ์อาคาร เจ้าหน้าที่เทศบาล เมืองหนองคาย ส่วนงานโครงการพัฒนาเมือง จำนวน 3 ท่าน

4.3 ผลการศึกษาแนวทางเพื่อกำหนดการพัฒนาอาคารและการผังชุมชนอนุรักษ์

4.3.1 ผลการศึกษาประเภทประเมินความพึงพอใจแนวทางในการเลือกการปรับปรุงอาคารเพื่อการอนุรักษ์ตามนโยบายที่เหมาะสมสอดคล้องตามแนวทางความคิด ในการออกแบบในพื้นที่ชุมชนได้ทำการสอบถามมีจำนวน 22 ตัวอย่าง

4.3.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นลักษณะศึกษานโยบาย ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย และการวางผังชุมชนเมืองและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รัฐที่ดำเนินการดำเนินงานตามนโยบาย จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน ส่วนงานโครงการพัฒนาเมืองหนองคาย จำนวน 3 ท่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.3 ผลการวิเคราะห์วางแผนผังและอนุรักษ์ชุมชนตามนโยบายและความคิดเห็นในการพัฒนาพื้นที่เมืองอนุรักษ์ เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบ

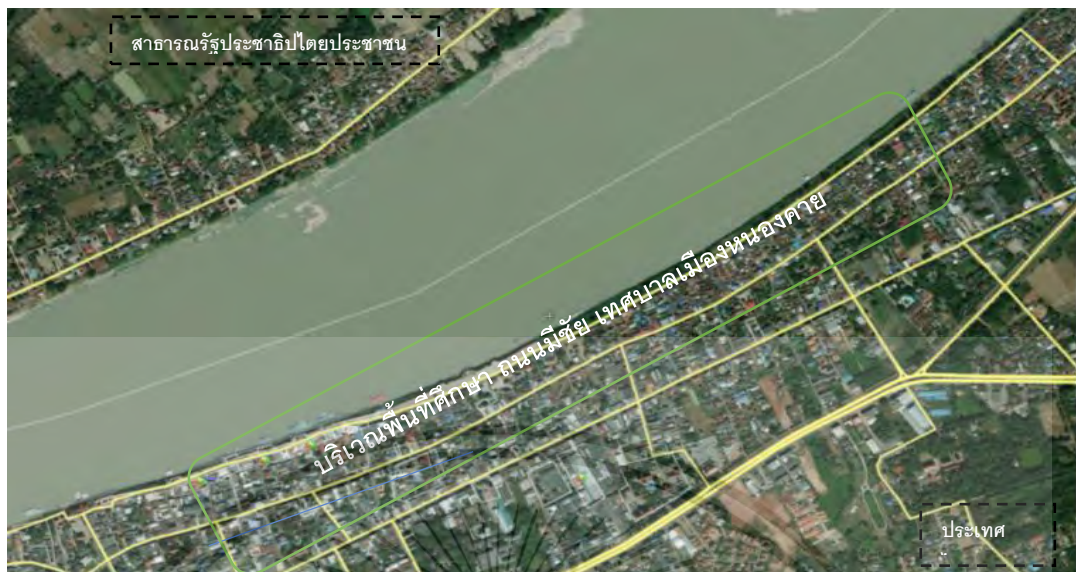
4.1 ผลการศึกษาพัฒนาการชุมชนด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมจากอิทธิพลต่างชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่กายภาพได้ดำเนินงานจากแหล่งปฐมภูมิ (primary sources) ผู้วิจัยดำเนินเก็บข้อมูลวิจัยจากงานวิจัยการวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่เป็นเล่มทั้งสถาบันต่างๆที่เกี่ยวข้องและสิ่งพิมพ์เผยแพร่ในวารสารต่าง ๆ รายงานการวิจัยของหน่วยงานราชการและสถาบันต่าง ๆ งานประชุมวิชาการสัมมนาเกี่ยวข้อง

ส่วนงานต่อมาได้ศึกษาจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary sources) แหล่งข้อมูลที่เชิงพื้นที่จากแผนที่จากเทศบาลเมือง แนวทางการวางผังเฉพาะพื้นที่ รายงานสรุปการพัฒนาเทศบาลเมืองหนองคาย นำมาจัดเป็นข้อมูลเชิงสำรวจเพื่อทำการจัดเก็บข้อมูลเป็นอย่างเป็นขั้นตอนในการนำไปวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องมือวิจัยประเภทสำรวจสังเกตอย่างมีโครงสร้าง มีการกำหนดประเด็นทางการศึกษาไว้ดังนี้ การกำหนดตำแหน่งอาคารอนุรักษ์ที่ดำเนินงานจากการสำรวจ และการสังเกตและลักษณะกายภาพชุมชนที่อยู่รอบพื้นที่ข้อมูลการพัฒนาการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงรูปแบบสถาปัตยกรรม

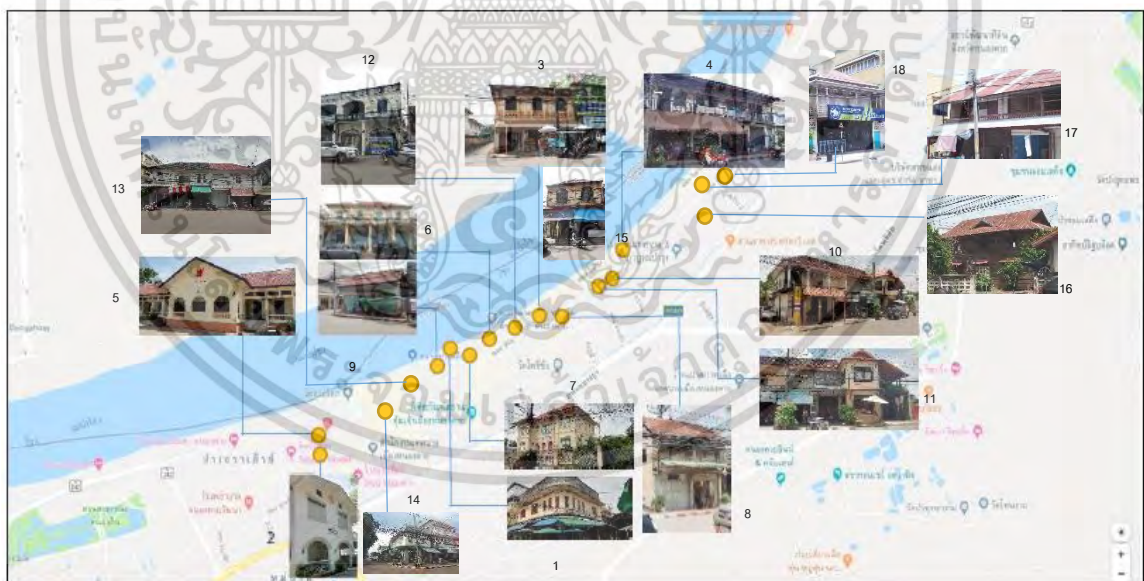
4.1.1 ผลการศึกษา ตำแหน่งอาคารอนุรักษ์ที่ดำเนินงานจากการสำรวจ สังเกตและลักษณะกายภาพชุมชนที่อยู่รอบพื้นที่

จากการรวบรวมอาคารในพื้นที่อนุรักษ์อาคารพบว่าในพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคาย เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเทศบาลเมืองในอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตั้งอยู่ริมฝั่งขวาแม่น้ำโขงและมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศลาว โดยมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว เชื่อมต่อจากเมืองหนองคายไปยังนครหลวงเวียงจันทน์ เทศบาลเมืองหนองคายเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ 35.15 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรในปี พ.ศ. 2560 จำนวน 47,949 คน โดยครอบคลุม 7 ตำบล คือ ตำบลในเมือง ตำบลมีชัย บางส่วนของตำบลโพธิ์ชัย ตำบลกวนวัน ตำบลเมืองหมี่ บางส่วนของตำบลหาดคำ และบางส่วนของตำบลหนองกอมเกาะ พื้นที่ศึกษาตามแนวนอนมีชัยจากการสำรวจพบอาคารอนุรักษ์และลักษณะของชุมชนดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1 ภาพถ่ายแผนที่ทางอากาศแสดงที่ตั้งพื้นที่ ถนนมีชัย เทศบาลเมืองหนองคาย
ที่มา : เว็บไซต์

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.google.earth&hl=th&gl=US>

ภาพที่ 4.2 แสดงตำแหน่งอาคารครุฑค่าอนุรักษ์ ถนนมีชัย เทศบาลเมืองหนองคาย

หมายเหตุ : รายชื่ออาคาร 18 หลัง ดังนี้ 1) บ้านเลขที่ 261/1 ถนนมีชัย 2) บ้านเลขที่ 001 อาคารศิลป์โสภณ 3) บ้านเลขที่ 304 วัดศรีคุณเมือง 4) บ้านเลขที่ 126 บ้านตระกูลสีมะสิงห์โฮสเทล 5) อาคารพิพิธภัณฑ์ จังหวัดหนองคาย 6) บ้านเลขที่ 022 บ้านบุญรอด 7) อาคารราชการ ศาลกสถาน ท่าอากาศยานนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสด็จ 8) บ้านเลขที่ 423 ถนนมีชัย 9) บ้านเลขที่ 731 ถนนมีชัย 10) บ้านเลขที่ 614 อาคาร รพช. 11) บ้านเลขที่ 615 ถนนมีชัย 12) บ้านเลขที่ 026 บ้านคุณทวดบุญล้อม 13) อาคารเรือนแถว 6 ห้อง 14) ร้านลาแบลล์ 15)บ้านเลขที่ 128/5 เรือนไม้เก่า 16)ร้านสุทินโกชนา 17)บ้านเรือนแถว 9 ห้อง 18)ร้าน ไอคอน โมโต

ตามการสำรวจพื้นที่อาคารทั้ง 18 แห่งพบว่าเป็นลักษณะอาคารที่มีทั้งโครงสร้างปูนที่มีพื้นไม้เป็นส่วนประกอบบริเวณพื้นชั้นบน หลังคาและบันไดอาคาร อาคารที่พบอีกลักษณะเป็นอาคารไม้ ทั้งหลัง ลักษณะอาคารเป็นลักษณะที่มีเอกลักษณ์สร้างไม่เหมือนกันในทางสถาปัตยกรรม ตำแหน่งอาคารจะตั้งอยู่ทั้ง 2 ด้านของถนนมีชัย พบเพียงอาคารปูนซึ่งปัจจุบันเป็นร้านค้า เพียง 1 หลังที่ตั้งหน้าอาคารอยู่ริมลำน้ำโขง จากการตั้งหน้าอาคารเข้าสู่บริเวณสามารถสันนิษฐานได้ว่า ถนนมีชัย เป็นที่ชุมชนได้ใช้เส้นทางสัญจรมาอย่างยาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากพื้นที่ทำการสำรวจพบว่า บริเวณอาคารที่ตั้งบริเวณลำน้ำจะเป็นลักษณะอาคารที่ก่อสร้างและต่อเติมที่สร้างมาไม่น้อยกว่า 30 ปี

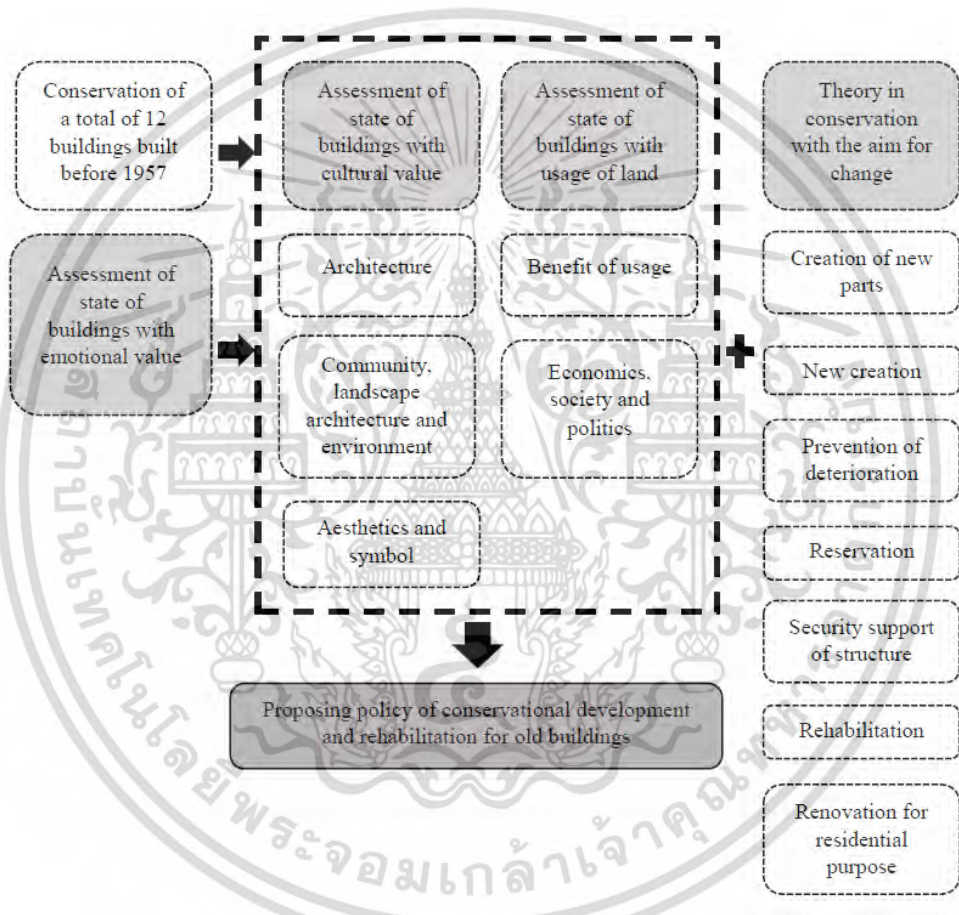
อาคารเก่าที่ตั้งตามแนวถนนมีชัย สำหรับในพื้นที่ที่ได้จัดสร้างมาก่อนพระราชบัญญัติด้านการผังเมือง พ.ศ.2518 ตามทฤษฎีรูปแบบระบบถนนในเมือง (ลิตทิพร ภิรมย์รัตน์,2559) แบ่งระบบถนนเป็นแบบรัศมี, รูปแบบตารางหมากรุก, รูปแบบวงรอบหรือวงแหวน, รูปแบบแนวตรง, รูปแบบโค้ง, รูปแบบปลายตัน โดยพื้นที่ศึกษาถนนมีชัย เป็นรูปแบบลักษณะรูปแบบแนวตรง โดยมีเส้นทางเดินหรือถนนเพื่อเป็นเส้นทางตัดไปสู่พื้นที่ริมน้ำและแบ่งไปยังพื้นที่พักอาศัยอย่างไม่เป็นลักษณะที่แน่นอนเพื่อการเข้าถึงพื้นที่พักอาศัย

ภาพที่ 4.3 แสดงตำแหน่งสถานที่สำคัญ เทศบาลเมืองหนองคาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่งอาคารราชการและบริเวณพื้นที่สำคัญทางศาสนา ได้แก่ พิพิธภัณฑ์เมืองหนองคาย ท่าเรือ ศาลากลางหนองคาย ตลาดนัดท่าเสด็จริมโขง อาคารศาลากลาง วัดศรีคุณเมือง วัดโพธิ์ชัย และ พระธาตุหนองหล้า จะมีตำแหน่งที่กระจายอยู่ทั้งสองฝั่งของถนนการค้าขายในอดีตระหว่างประเทศ ลาวและประเทศไทยยังใช้เรือข้ามฝากและมีการค้าขายสินค้ามีจุดตรวจสินค้าบริเวณท่าเรือศาลากลาง โดยมีอาคารราชการดั้งเดิมคือ อาคารราชการศาลากลางเป็นที่เก็บภาษีอากรปัจจุบันได้ทำการย้ายที่ทำการ โดยในปัจจุบันมีการเปิดใช้สะพานมิตรภาพระหว่างไทย-ลาว ทำให้เส้นทางการขนส่งมีการเปลี่ยนแปลงในเส้นทางมากกว่าเส้นทางน้ำ

ภาพที่ 4.4 กรอบแนวความคิดคุณค่าทางการอนุรักษ์และการประเมินสภาพ อาคารเก่า

กรอบแนวความคิดภาพที่ 4.3 ในการวิจัยและทบทวนวรรณกรรม จากหนังสือประวัติแนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติการ (สมชาติ จึงสิริอารักษ์, 2560) กล่าวว่า การอนุรักษ์รวมถึงการแทรกแซงโครงสร้างหลายขนาดและหลายระดับความรุนแรง โดยจะต้องขึ้นอยู่กับสภาพทางกายภาพ สาเหตุความเสื่อมโทรมของโครงสร้างอาคาร และสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สิน ในการที่จะต้องซ่อมแซม ในแต่ละตัวอย่างต้องนำองค์ประกอบหลากหลายด้านมาเพื่อพิจารณา การเข้าไปแทรกแซงหรือเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดำเนินงานสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 ระดับ การป้องกันการทุจริต การสงวนรักษา การเสริมความมั่นคงของโครงสร้าง การบูรณะฟื้นฟู การปรับปรุงใหม่เป็นที่อยู่อาศัย การสร้างชิ้นส่วนใหม่ และการสร้างชิ้นใหม่ สิ่งเหล่านี้การวิจัยว่าจะเข้าสู่หลักเกณฑ์ใดต้องถูกทำการพิจารณาอย่างมีหลักเกณฑ์ประเภทของคุณค่าในการอนุรักษ์ถ้าสามารถจัดทำเป็นระบบในการจัดทำลำดับความสำคัญจะช่วยให้เรื่องการเข้าบูรณะฟื้นฟูได้อย่างมีลำดับ ประเภทคุณค่าในการอนุรักษ์ที่ ศาสตราจารย์ สมชาติ จิงสิริ อารักษ์ ได้แบ่งคุณค่าแยกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. คุณค่าทางอารมณ์ ประกอบด้วย น่าพิศวง, เอกลักษณะ, ต่อเนื่อง, จิตใจและสัญลักษณ์ ทำให้รูปแบบงานอนุรักษ์ตอบเหตุผลว่าสิ่งนี้มีความเป็น เอกลักษณะเฉพาะพื้นที่นั้นๆ
2. คุณค่าทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย เอกสารหลักฐาน, ประวัติศาสตร์, โบราณคดี ความหายาก, สุนทรียภาพและสัญลักษณ์, สถาปัตยกรรม, ชุมชนภูมิสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อม, วิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งตอบความเป็นมาในพื้นที่และมีคุณค่าที่เพียงพอต่อการอนุรักษ์
3. คุณค่าในการใช้สอย ประกอบด้วย ประโยชน์ใช้สอย, เศรษฐกิจ, สังคม, การเมือง งานวิจัยสามารถที่จะบ่งบอกถึงความพร้อมและความสามารถในการปรับปรุงอาคาร

สรุปผลลักษณะตำแหน่งอาคาร พื้นที่ศึกษาในบริเวณพื้นที่ บริเวณถนนมีชัยมืองค์ประกอบครบตามที่มีการศึกษาของอาจารย์ สมชาติ จิงสิริอารักษ์ มีคุณค่าในการอนุรักษ์ที่แสดงด้านอารมณ์พบว่า อาคารมีความเก่าแก่เป็นอาคารที่ออกแบบเป็นลักษณะเฉพาะในแต่ละอาคาร มีความต่อเนื่องและกระจายตามตำแหน่งที่ระบุในแผนที่ ในการสร้างตามเส้นทางแนวถนน คุณค่าทางประวัติศาสตร์ เป็นอาคารที่มีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่สวยงามตามรูปแบบที่ได้อิทธิพลทางตะวันตก และอาคารบางหลังยังมีความเกี่ยวพันทางประวัติศาสตร์กับเพื่อนบ้านย่านอาเชียน ทั้งการค้า แรงงาน การอพยพตั้งถิ่นฐาน เป็นต้น ส่วนทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นที่ตั้งของวัดที่สำคัญและการตั้งถิ่นฐานในอย่างยาวนานในย่านและชุมชนจะเห็นได้จากโบราณคดี พระธาตุบังพวน ที่มีอายุทางประวัติศาสตร์ สร้างอาณาจักรมากกว่าหนึ่งพันปี ตั้งอยู่ไม่ไกลกับเทศบาลเมืองหนองคาย คุณค่าทางด้านประโยชน์การใช้สอย พบว่าอาคารแต่ละแห่งนอกจากเป็นที่พักอาศัยแล้วยังเป็นอาคารทางด้านการค้าและอาคารราชการที่สำคัญ เป็นพื้นที่เศรษฐกิจด้านการค้า สังคมวัฒนธรรมและอีกทั้งยังมีความเกี่ยวพันทางด้านการเมืองการปกครองในอดีตกับประเทศเพื่อนบ้าน ย่านอาคารอนุรักษ์ เทศบาลเมืองหนองคายหากได้รับการวางแผนและมีการปรับปรุงที่ดีจะส่งผลหลากหลายด้าน ทั้งจิตใจ ประวัติศาสตร์ สัญลักษณ์ สุนทรียภาพและความหายากที่ไม่ค่อยพบมากในประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 แสดงรายละเอียดสภาพอาคารอนุรักษ์ บริเวณถนนมีชัย

	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 261/1 ถนนมีชัย ด้านข้างติดถนนท่าเสด็จ</p> <p>ลักษณะอาคารไม่ได้ถูกใช้งานจากการสำรวจและสอบถามผู้เช่าพื้นที่ด้านหน้าอาคาร ไม่ถูกใช้งานมาแล้วประมาณ 4-5 ปี เป็นอาคารรูปแบบโคโลเนียล ลักษณะอาคารที่อยู่ในลักษณะรูปทรงสวยงามในลักษณะอาคารชั้นเดียว มีเอกลักษณ์</p>
<p>ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร</p>	<p>ควรบำรุงรักษา รูปลักษณะอาคารควรค่าแก่การศึกษาต้องแก้ไขหลังคาที่ผุพัง ผนังอาคารต้องทาสีอาคารใหม่ และเปลี่ยนงานระบบ การใช้งานภายในอาคาร</p>
	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 001 อาคารศิลป์สภา</p> <p>ลักษณะอาคารเป็นอาคารที่ได้รับการปรับปรุงจากสภาพที่ถูกทิ้งร้างจนกลายเป็นโฮเทลที่พักอาศัยให้นักเดินทางนักท่องเที่ยว ใช้เวลาการปรับปรุงประมาณ 1 ปี และในปัจจุบันมีการขยายอาคารเพิ่มเติมโดยเป็นอาคารโครงสร้างปูน 2 ชั้น ชั้นที่ 1 เป็นพื้นที่ส่วนต้อนรับและส่วนเครื่องดื่มอาหาร บริเวณพื้นที่ชั้น 2 เป็นส่วนห้องพักของผู้เข้าพักอาศัย รูปลักษณะอาคารเป็นรูปแบบประยุกต์รูปแบบใช้วัสดุปัจจุบัน</p>
<p>ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร</p>	<p>อาคารได้รับการออกแบบจากเจ้าของอาคาร ซึ่งเป็นสถาปนิกมีความเชี่ยวชาญและเลือกใช้วัสดุที่ดีสภาพอาคารเหมาะสม ยังค้ำึงสภาพแวดล้อมโดยรอบ</p>
	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 304 ริมถนนมีชัย หน้าวัดศรีคุณเมือง</p> <p>ลักษณะสภาพอาคารเป็นลักษณะอาคารให้เช่าเป็นร้านค้าสินค้า แบ่งออกเป็น 3 ห้อง มีการปรับปรุงชั้นล่างด้านบนถูกปิดหลังคาทรงแทนมและสีอาคารหลุดร่อน โครงสร้างหลักรับบริเวณพื้นที่ชั้น 2 มีพื้นไม้บางส่วนผุบ้างบางส่วน ลักษณะลวดลายทางสถาปัตยกรรมมีความเสียหาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	ควรต้องทำการบำรุงรักษา รูปลักษณะอาคารควรค่าแก่การอนุรักษ์ รูปทรงสวยงาม แต่ต้องแก้ไขหลังคาและทาสีอาคารใหม่ ปรับปรุงโครงสร้างแก้ไขใหม่
	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 126 บ้านตระกูลสีมะสิงค์</p> <p>ลักษณะอาคารห้องแถวเรือนไม้ 5 ห้องเป็นอาคารที่มีเก่าแกในย่านถือครองกรรมสิทธิ์มาโดยลูกหลานที่อาศัยในพื้นที่ และบ้านถูกสร้างเป็นแห่งแรกๆ ได้รับการปรับปรุงทั้งหลังมาแล้วหลายครั้งประมาณ 2 ปี ด้านหลังอาคารมีลักษณะที่มีบริเวณกว้าง โดยบ้านได้เคยถูกขอให้เป็นอาคารอนุรักษ์จากกรมศิลป อาคารอยู่ในสภาพสมบูรณ์แบบสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์</p>
ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	รูปลักษณะอาคารควรค่าแก่การศึกษา เนื่องจากอาคารเป็นอาคารที่มีประวัติศาสตร์เกี่ยวกับเรื่องของการรักษาของคนในอดีต เป็นอาคารที่เกี่ยวข้องกับสถานพยาบาล และยังเป็นอาคารที่เป็นที่พักอาศัยของผู้ที่ปกครองในบริเวณพื้นที่
	<p style="text-align: center;">อาคารราชการ พิพิธภัณฑ์ จังหวัดหนองคาย</p> <p>ลักษณะอาคารชั้นเดียว เป็นอาคารทางราชการรูปแบบอาคารผสมผสาน อาคารเป็นโครงสร้างปูนปูดด้วยพื้นไม้ เป็นพื้นที่ใช้จัดแสดงงานประวัติความเป็นมาของชาวหนองคาย มีการใช้งานอย่างต่อเนื่อง</p>
ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	อาคารอยู่ในสภาพสมบูรณ์ รูปทรงอาคารมีความสวยงาม ได้รับการดูแลรักษาสภาพที่ดี
	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 022 บ้านบุญรอด ถนนมีชัย</p> <p>ลักษณะอาคารปัจจุบันเป็นอาคารพักอาศัยแบบ 4 ห้องด้านในเปิดโล่งเชื่อมกัน รูปแบบโคโลเนียล 2 ชั้น อาคารปูนทั้งหลัง พื้นไม้ดันทันบน สภาพอาคารเคยผ่านการบำรุงรักษาด้วยการทาสี ด้านหลังอาคารมีลักษณะการต่อเติมเป็นโครงสร้างไม้</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	อาคารควรทำการบำรุงรักษา รูปลักษณะอาคารควรค่าแก่การอนุรักษ์ ซ่อมแซมหลังคาและผนังอาคารที่รอยแตกของโครงสร้าง
	<p style="text-align: center;">อาคารราชการ ศุภสถาน</p> <p>ลักษณะอาคารเป็นอาคารที่มีประวัติศาสตร์ในพื้นที่สร้างในปี 2493 ปัจจุบันได้ถูกปิดไม่ได้ใช้งานประมาณ 2 ปี หลังจากทำการซ่อมแซมอาคารเนื่องจากการย้ายที่ทำการของหน่วยงาน อาคารมีลักษณะคอนกรีต 2 ชั้นสภาพอาคารได้รับการฟื้นฟู บำรุงรักษาไว้เป็นอย่างดี</p>
ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	อาคารได้รับการปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพในการดูแลรักษาเป็นอาคารอนุรักษ์สภาพที่ดีและสถานที่นักท่องเที่ยวนิยมมาถ่ายรูปควรเปิดให้เข้าศึกษา
	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 423 ตลาดท่าเสด็จ</p> <p>ลักษณะอาคารสร้างตั้งแต่ ปี 2500 แล้วเสร็จในปี 2502 เป็นอาคารปูนพื้นไม้เนื้อแข็งโครงสร้างไม้ ตั้งอยู่ด้านในตลาดท่าเสด็จ ด้านล่างอาคารพื้นที่เช่าเป็นร้านขายสินค้าที่ระลึกทั่วไป ส่วนด้านบนอาคารเป็นพื้นที่พักอาศัยของเจ้าของอาคาร สภาพภายในมีการใช้วัสดุสมัยใหม่ เป็นอาคารที่ติดและหันหน้าอาคารเข้าทางริมลำน้ำโขง</p>
ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	ควรบำรุงรักษา รูปลักษณะอาคารควรค่าแก่มีการอนุรักษ์ การขยายพื้นที่โครงสร้างด้านหน้าอาคารทำให้สูญเสียรูปทรงที่สวยงาม
	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 731 ร้านค้า ศูนย์แข่งฮาด</p> <p>เป็นร้านขายอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับของไหว้ศาลลักษณะเงิน อาคารเป็นอาคาร 2 ห้องวัสดุปูนผสมไม้บริเวณพื้นที่ชั้นที่ 1 สภาพอาคารทรุดโทรมมีการเก็บของค่อนข้างหนาแน่นทำให้สภาพภายในอาคารมีการรับน้ำหนักพื้นอาคารมีการทรุดตัวต่ำกว่าพื้นถนน</p>

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

<p>ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร</p>	<p>ควรบำรุงรักษาอาคารทศุโทรม รูปลักษณะอาคารควรค่าแก่การศึกษาและอนุรักษ์</p>
	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 614 อาคาร สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท.</p> <p>ลักษณะอาคารเรือนแถว 2 ห้องริมซ้าย ผู้ครอบครองเป็นอาคารราชการดั้งเดิมของ รพช.สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ปัจจุบันมีการเสนอขายทรัพย์สิน เป็นอาคารไม้สภาพดั้งเดิมอยู่ในสภาพถูกปิด บางส่วน ชั้น 1 เป็นร้านขายของ ด้านบนเป็นที่เก็บของอาคารไม่สามารถใช้งานได้</p>
<p>ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร</p>	<p>ควรบำรุงรักษา เพื่อนำมาใช้งานได้อีกครั้งสภาพอาคาร ต้องปรับปรุงสภาพหลังคา ประตู หน้าต่าง และโครงสร้างพื้นไม้ชั้น 2 เป็นต้น</p>
	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 615 ถนนมีชัย</p> <p>อาคารด้านขวา ลักษณะอาคารเขาระยะยาว ลักษณะอาคารเป็นบ้านครึ่งปูน ครึ่งไม้ อยู่ในสภาพที่ดีมีส่วนต่อเติมด้านข้างเพื่อใช้เป็นที่พักอาศัยใช้วัสดุสมัยใหม่ ได้แก่ โครงสร้างเหล็ก หลังคาเหล็กและส่วนที่ยังใช้รูปแบบเก่า ได้แก่ ประตู หน้าต่างบานไม้ ทำสีในโทนเก่าในการปรับปรุงบูรณะซ่อมแซม</p>
<p>ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร</p>	<p>สภาพอาคารได้รับการบำรุงรักษา แล้วอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ อย่างสมบูรณ์สภาพอาคาร เป็นไปตามลักษณะประโยชน์การใช้สอยเป็นร้านค้า</p>
	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 026 บ้านคูหาตบบุญล้อม ริมถนนมีชัย</p> <p>ลักษณะอาคารปูนรูปแบบโคโลเนียล เป็นอาคารดั้งเดิมที่สร้างมานานกว่า 70 ปี เป็นอาคาร 2 ชั้น มีชั้นลอยที่ชั้น 2 ภายในเป็นร้านอาหารอยู่ในช่วงที่มีการปรับปรุงอาคาร ส่วนอาคารด้านบนชั้น 2 จัดทำเป็นส่วนแกลลอรี่ กำลังปรับปรุงชั้นลอย ถูกปิดไม่ได้ใช้งานเป็นที่เก็บของ เคยถูกปรับปรุงมาก่อนหน้า</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	<p>ควรบำรุงรักษาเพิ่มรูปลักษณะอาคารควรค่าแก่การศึกษา เป็นอาคารอนุรักษ์ ควรทาสีและปรับสภาพภายในบริเวณ ชั้น 2 และชั้นลอย</p>
	<p style="text-align: center;">บ้านเรือนแถว 6 ห้อง</p> <p>ลักษณะอาคารเรือนแถวไม้แบบ 6 ห้อง ด้านล่างอาคารเป็นร้านค้า ร้านซ่อมจักรยาน ร้านตัดผมและบางส่วนถูกปิด ด้านบนอาคารเป็นพื้นที่พักอาศัยสภาพอาคารมีลักษณะทรุดโทรม บางห้องมีการวัสดุตกแต่งอาคารเป็นวัสดุที่มีอยู่ในปัจจุบันที่แตกต่างกัน</p>
ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	<p>ควรบำรุงรักษา ตั้งแต่โครงสร้างหลัก โครงสร้างหลังคา ผนัง ไม้ ประตู หน้าต่าง ระบบภายในอาคาร และการทาสีอาคาร ที่มีลักษณะวัสดุใกล้เคียงหรือเหมือนกันในการบำรุงรักษา</p>
	<p style="text-align: center;">ร้านสาแบล</p> <p>เป็นอาคารปูน 2 ชั้น ผนังไม้บริเวณชั้น 2 เป็นลักษณะอาคาร 2 ห้องปัจจุบันเป็นอาคารให้เช่าในอดีตเป็นสถานที่โรงเรียนสอนภาษา สภาพอาคารอยู่ในรูปแบบที่ดี ไม่มีการตกแต่งสถาปัตยกรรมในรูปแบบอาณานิคมอยู่ในช่วงหลัง</p>
ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	<p>สภาพอาคาร ควรปรับปรุงในเรื่องของสีอาคาร และปรับรูปแบบเรื่องของประตู หน้าต่าง จะทำให้อาคารน่าสนใจมากขึ้น</p>
	<p style="text-align: center;">บ้านเลขที่ 128/5 เรือนไม้ 2 ชั้น</p> <p>ลักษณะอาคาร เป็นอาคารเรือนไม้ 2 ชั้น ช่วงเวลาในการก่อสร้างอยู่ในช่วงเดียวกับบ้านลิมะสิงค์ ลักษณะอาคารมีรูปทรงที่สวยงาม ปัจจุบันเป็นอาคารที่เป็นมรดกโดยให้แก่ลูกหลานปัจจุบันไม่มีผู้พักอาศัย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	สภาพอาคารเสื่อมโทรม ควรบำรุงรักษาทั้งหมดของอาคาร เป็นอาคารที่น่าสนใจเพราะเป็นอาคารที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ในพื้นที่
	<p style="text-align: center;">อาคาร ร้านสุทินโกชนา</p> <p>ลักษณะอาคารเป็นลักษณะอาคารตามรูปแบบอาคารนิคมที่ความดั้งเดิมและสวยงาม โครงสร้างหลักแข็งแรง ส่วนพื้นไม้ชั้น 2 ต้องซ่อมแซม ลวดลายในรูปแบบสัญลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมมีการชำรุด ลวดลายประตูและบานหน้าต่างยังต้องซ่อมแซม</p>
ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	ควรบำรุงรักษา เป็นอาคารที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ต้องมีการทาสี ซ่อมแซมหลังคาและโครงสร้างภายในการปรับด้านหน้าอาคารใหม่ตามรูปแบบดั้งเดิมจะทำให้อาคารสวยงามมากขึ้น
	<p style="text-align: center;">อาคาร เรือนแถว 9 ห้อง</p> <p>บ้านเรือนไม้ลักษณะ 9 ห้องต่อเนื่องกันมีห้องที่สามารถเปิดใช้งานเพื่อการค้าและพักอาศัยประมาณ 4 ห้องนอกจากนั้นเป็นพื้นที่ถูกปิด ลักษณะอาคารเป็นอาคารที่ถูกใช้งานมาอย่างยาวนาน ต้องมีการปรับปรุงสภาพถึงจะสามารถนำกลับมาใช้งานได้</p>
ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	สภาพอาคาร เป็นอาคารที่ทรุดโทรมต้องดำเนินงานแก้ไขตั้งแต่โครงสร้างอาคารใหม่ทั้งหมดแม้ในปัจจุบันมีผู้พักอาศัยแต่ลักษณะอาคารมีสภาพที่ไม่ปลอดภัยต่อการใช้งาน
	<p style="text-align: center;">บ้านเรือนไม้ ไอคอน โมโต</p> <p>ลักษณะอาคาร เป็นอาคารเรือนไม้ 2 ชั้นสภาพดีปัจจุบันได้เปิดเป็นร้านขายอะไหล่และซ่อมมอเตอร์ไซด์ ด้านบนอาคารเป็นที่พักอาศัย มีการนำป้ายโฆษณาขนาดใหญ่มาติดตั้งบอกสถานที่ หากเป็นอาคารอนุรักษ์อาจจะต้องพิจารณาความเหมาะสมกับสัญลักษณ์ต่างๆเหล่านี้</p>
ผลวิเคราะห์ประเมินลักษณะอาคาร	อาคารอยู่ในสภาพดี แต่มีการเปลี่ยนแปลงประตูทางเข้าให้เหมาะสมกับการเป็นร้านขายสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรอบแนวความคิด การประเมินคุณค่าทางสถาปัตยกรรม จากหนังสืออาจารย์ ปรานอม ต้นสุขานันท์ หลักเกณฑ์ในการประเมินสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ การประเมินของตัวสถาปัตยกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านประวัติศาสตร์ ด้านภูมิทัศน์ชุมชน การประเมินคุณค่าทางความเหมาะสมในการปรับปรุงสถาปัตยกรรมและความเหมาะสมทางด้านการเงิน การประเมินนั้นจะทำให้เห็นคุณค่าของสถาปัตยกรรมและภูมิทัศน์เป็นงานเบื้องต้นของดำเนินงานในเรื่องอนุรักษ์ชุมชนเมือง อาจารย์ได้อ้างอิง หนังสือการวางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูของโคเฮน ที่มีส่วนช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนการอนุรักษ์เพื่อเป็นไปอย่างเหมาะสม และเรื่องนโยบายการอนุรักษ์ของอาจารย์ ปรานอม ต้นสุขานันท์ ได้กล่าวในหนังสือ“การจำแนกว่า ควรอนุรักษ์อะไรและนโยบายหรือแผนที่ต้องทำคืออะไร จะตอบปัญหาการอนุรักษ์เพียงส่วนเดียวโดยส่วนใหญ่ความสำเร็จของการอนุรักษ์จะขึ้นอยู่กับความชำนาญ ในการเลือกว่าอาคารใดควรมีการซ่อมรักษาหรือปรับปรุงเพื่อการใช้งานที่ต่างกัน และการสำรวจชั้นรายละเอียดเป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะในเรื่องสภาพอาคารและความต้องการในการซ่อมแซมบำรุงรักษา” สิ่งที่ได้แนะนำคือการรวมกลุ่มอาคารที่มีขนาดเล็กจะช่วยในเรื่องของค่าใช้จ่ายที่ถูกลงแต่ต้องอยู่ในความชำนาญ

ตารางที่ 4.2 แสดงกรอบแนวความคิด การประเมินคุณค่าทางสถาปัตยกรรม

กรอบแนวความคิด การประเมินคุณค่าทางสถาปัตยกรรม	บทสรุปผลการประเมินคุณค่าทางสถาปัตยกรรม
การประเมินของตัวสถาปัตยกรรม ด้านสถาปัตยกรรม ด้านประวัติศาสตร์ ด้านภูมิทัศน์ชุมชน	- ปัจจุบันอาคารบริเวณพื้นที่ ถนนมีชัย เทศบาลเมืองหนองคาย ด้านสถาปัตยกรรมทรงคุณค่า ควรค่าแก่การอนุรักษ์ อีกทั้งมีประวัติศาสตร์เกี่ยวกับประเทศเพื่อนทั้งเศรษฐกิจและการเมือง การปกครอง ด้านภูมิทัศน์ชุมชนเป็นแหล่งการค้าที่ตั้งริมลำน้ำโขงและมีประเพณีที่สำคัญหลากหลายอย่าง เอกลักษณ์ของชุมชนที่มีหลากหลายวัฒนธรรมของผู้ที่อาศัย
การประเมินคุณค่าทางความเหมาะสมในการปรับปรุงสถาปัตยกรรมและความเหมาะสมทางด้านการเงิน	- ด้านความเหมาะสมในเรื่องการปรับปรุงสถาปัตยกรรม เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงเป็นงานส่วนแรกที่ต้องดำเนินงานเนื่องจากสภาพอาคารที่บางส่วนมีความชำรุดทรุดโทรม จำเป็นที่ต้องบูรณะอาคารใหม่ ส่วนความเหมาะสมด้านการเงินต้องอาศัยแหล่งเงินทุนและการมีส่วนร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการศึกษา หัวข้อ 4.1.1 ด้านตำแหน่งอาคารอนุรักษ์ที่ดำเนินงานจากการสำรวจ สังเกตพบว่าอาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพลจากต่างชาติและอาคารเก่าดั้งเดิมในพื้นที่หลายอาคารควรได้รับการอนุรักษ์ แต่ต้องได้รับการอนุญาตจากเจ้าของอาคารเพื่อการมีส่วนร่วมในการบูรณะอาคารอย่างถูกวิธี อาคารในพื้นที่เป็นหลายอาคารมีความเกี่ยวข้องในเชิงประวัติศาสตร์ทำให้พื้นที่ที่มีความน่าสนใจมากขึ้น ตามที่อาจารย์ ปรานอมได้กล่าวไว้ถึงเรื่องการสำรวจชั้นรายละเอียดเป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะในเรื่องสภาพอาคารและความต้องการในการซ่อมแซมบำรุงรักษา และจัดทำนโยบายหรือแผนที่ต้องดำเนินงาน

4.1.2 ผลการศึกษาข้อมูลผู้พักอาศัยหรือผู้เช่า ผู้ครอบครองปัจจุบันภายในอาคารโดยการสอบถามเก็บข้อมูลการพัฒนาการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงรูปแบบลักษณะอาคาร

4.1.2.1 ผลการสัมภาษณ์สภาพอาคารของผู้พักอาศัยหรือผู้เช่า ผู้ครอบครองปัจจุบัน การสัมภาษณ์แบบเจาะจงแบบมีโครงสร้างของคำถาม จากเจ้าของอาคารหรือตัวแทนที่พักอาศัยจำนวน 5 ท่าน ตามการให้อนุญาตเพื่อสัมภาษณ์จากตำแหน่งอาคาร 18 แห่ง เป็นส่วนประกอบที่ทำให้งานในการวิจัยเข้าใจในสภาพอาคารปัจจุบัน จะทำให้ทราบประวัติความเป็นมาของอาคารและทำให้ทราบถึงสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ในอาคารระยะเวลาที่พักอาศัย ปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาในการพักอาศัย รวมถึงระยะเวลาการซ่อมแซมอาคารการบำรุงรักษาที่ผ่านมาค่าใช้จ่ายแหล่งเงินทุนที่จัดหาในการซ่อมแซมบำรุงอาคารและวัสดุการเลือกใช้วิธีการของช่างที่นำมาบำรุงรักษาอาคาร รูปแบบอาคารหลังอาคารหลังการปรับปรุงมีการใช้ประโยชน์อาคารมีลักษณะอย่างไร

ตารางที่ 4.3 แสดงการสัมภาษณ์ ลักษณะสภาพอาคารอนุรักษ์

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	สรุปผลการสัมภาษณ์ ลักษณะสภาพอาคาร
อาคาร เลขที่ 001 ศิลปโสภาก 	อาคารเป็นอาคารที่ถูกจัดสร้างผู้มีรับราชการมีชื่อเสียงในอดีต ปัจจุบันอาคารได้ดำเนินงานที่เกี่ยวกับโฮเทล ที่พักนักท่องเที่ยว เปิดมาแล้ว 2 ปี เป็นอาคารที่ทำการเช่าและได้นำมาปรับปรุงทุกส่วนของอาคารด้านล่างเป็นส่วนต้อนรับ ส่วนด้านบนเป็นที่พักและส่วนแสดงงาน ใช้งบประมาณบูรณะซ่อมแซมอาคารไปแล้ว 1,500,000 บาท เนื่องจากเจ้าของอาคารมีความรู้ทางด้านออกแบบจึงสามารถเข้าใจรูปลักษณะอาคารอนุรักษ์โดย ณ ปัจจุบันยังมีการต่อเติมอาคารและปรับปรุงพื้นที่เพื่อการพาณิชย์สำหรับนักท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	สรุปผลการสัมภาษณ์ ลักษณะสภาพอาคาร
<p>อาคาร เลขที่ 126 บ้านสี่มะสิงห์โฮสเทล</p> 	<p>บ้านสี่มะสิงห์เป็นบ้านในยุคแรกที่เป็นบ้านปูน 2 ชั้น เก่ามากกว่า 80 ปี เป็นอาคารเก่าที่ทำการรักษาหรือสถานพยาบาลมาในอดีต อาคารเพิ่งได้ถูกปรับปรุงอาคารมาไม่นานเป็นสถานที่สำคัญหลังหนึ่งในย่านนี้ พื้นที่ได้แบ่งเป็นร้านอาหารและส่วนพักอาศัย โดยพื้นที่เดิมเป็นสถานพยาบาลให้แก่ชุมชน บ้านได้ทำการบูรณะ โดยใช้งบประมาณ 500,000-1,000,000 บาท มีการเปลี่ยนการใช้พื้นที่ในเรื่องของห้องน้ำให้อยู่ภายนอกอาคาร ผ่านการปรับปรุงอาคารมาไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง</p>
<p>อาคาร เลขที่ 615 ถนนมิชัย</p> 	<p>เป็นอาคารเช่าโดยอาคารเป็นลักษณะร้านอาหารในสวนล่าง ด้านบนเป็นที่พักอาศัย มีการว่าจ้างผู้ออกแบบและได้ดำเนินการปรับปรุงโดยใช้ระยะเวลา 3 เดือน ความตั้งใจในการออกแบบคือ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารบางส่วนและทำการปรับเปลี่ยนต่อเติมบางส่วน ได้ทำการจัดระบบภายในอาคารใหม่หมด อาคารมีพื้นที่ใช้สอยด้านหลังอาคารสามารถนำมาปรับต่อเติมเป็นพื้นที่ใช้สอยที่มีมากขึ้น</p>
<p>อาคาร เลขที่ 304 วัดศรีคุณเมือง</p> 	<p>เป็นอาคารที่ทำการแบ่งให้เช่าเป็น 2 ส่วน ได้ทำการสัมภาษณ์หนึ่งหลัง อยู่ในสวนเฉพาะชั้นล่างเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทเสื้อผ้าและเครื่องประดับ ลักษณะการตกแต่งภายในผู้ให้เช่าเป็นผู้ดำเนินงานเองทั้งหมด ภายในอาคารปรับปรุงแล้วอยู่ในสภาพที่ดี เฉพาะชั้นล่างด้านบนอาคารถูกปิด</p>
<p>อาคาร เลขที่ 026 บ้านคุณทวดบุญล้อม</p> 	<p>อาคารถูกสร้างตั้งแต่ปี 2465 เป็นอาคารเก่าของคุณทวด ปัจจุบันกำลังดำเนินการปรับปรุงภายในใหม่ เพื่อดำเนินงานเป็นส่วนร้านอาหารในพื้นที่ชั้นที่ 1 ส่วนพื้นที่ชั้นที่ 2 เจ้าของอาคารตั้งใจจัดทำเป็นส่วนแสดงงานศิลปะและได้แสดงประวัติความเป็นมาของบ้าน ชั้นลอยชั้นที่ 3 เป็นพื้นที่เก็บของ มีส่วนที่ทำการปรับปรุงอาคารเป็นส่วนภายในทั้งหมดและมีทำการต่อเติมด้านหลังอาคาร เพื่อจัดเป็นส่วนร้านขายเครื่องดื่มสำหรับนักท่องเที่ยวและคนที่อาศัยในพื้นที่</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการสัมภาษณ์สภาพอาคารผู้พักอาศัยอาคารอนุรักษ์ทั้ง 5 หลังพบว่า อาคารทั้งหมดมีความเก่าแก่มากกว่า 50 ปี และผู้ให้สัมภาษณ์บางอาคารมีความรู้ในงานออกแบบและสถาปัตยกรรมเป็นพื้นที่ดีทำให้งานอนุรักษ์มีความสมบูรณ์ในการเลือกใช้วัสดุในการบูรณะอาคาร ประวัติความเป็นมาแต่ละอาคารมีส่วนที่น่าสนใจในการเล่าเรื่องอาคารให้นักท่องเที่ยว แต่การใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอยภายในยังไม่เต็มศักยภาพเนื่องจากถูกทิ้งไม่ได้รับการปรับปรุงสภาพภายในและงานระบบอาคารในบางหลัง อาคารโดยส่วนใหญ่จะมีพื้นที่ภายหลังอาคารซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต

4.1.2.1 ผลการสอบถาม ผู้พักอาศัยในอาคารอนุรักษ์องค์ประกอบสถาปัตยกรรม

แบบสอบถามแสดงข้อมูลสถานะของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 22 ชุด จากจำนวนอาคาร 18 อาคาร เนื่องจากบางตำแหน่งอาคารเป็นลักษณะเรือนแถว จึงสามารถเก็บข้อมูลเพิ่มเติมได้อีกจำนวน 4 ชุด รวมเป็น 22 ชุด ตามข้อมูลระยะเวลาที่พักอาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม ระยะเวลาอาคารที่พักอาศัยทำให้เข้าใจถึงระยะเวลาการเข้าอยู่และการใช้สอยอาคาร สภาพองค์ประกอบอาคารอนุรักษ์สถาปัตยกรรมเป็นส่วนที่ทำให้สภาพอาคารที่แท้จริง ส่วนที่ต้องการบำรุงรักษาและส่วนที่มีสภาพที่สมบูรณ์

ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลสถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ค่าร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)
เจ้าของอาคาร	7	31.82
ญาติหรือเป็นคนในครอบครัว	1	4.55
ผู้เช่าอาคาร	9	40.91
อาคารราชการ	0	0.00
ลูกจ้าง	0	0.00
อื่นๆโปรดระบุ	5	22.73
รวม	22	100

จากตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลสถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถอธิบายได้ว่า จากจำนวน 22 แบบสอบถาม ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.91 เปอร์เซ็นต์ เป็นผู้เช่าอาคารและคำตอบอันดับที่ 2 เป็นเจ้าของอาคาร ถึง 31.82 เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่ตอบอันดับที่ 3 ระบุอื่นๆโปรดระบุ ถึง 22.73 เปอร์เซ็นต์ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่เคยเข้าไปใช้ภายในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลระยะเวลาที่พักอาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระยะเวลาของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ค่าร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)
น้อยกว่า 1 ปี	2	9.09
ระยะเวลา 1-10 ปี	8	36.36
ระยะเวลา 11-20 ปี	1	4.55
ระยะเวลา 21-30 ปี	3	13.64
ระยะเวลา 31-40 ปี	2	9.09
ระยะเวลา 41-50 ปี	0	0.00
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	6	27.27
รวม	22	100

จากตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลระยะเวลาที่พักอาศัยสามารถอธิบายได้ว่า ส่วนใหญ่ 36.36 เปอร์เซ็นต์ อยู่พักอาศัยช่วงระยะเวลา 1-10 ปีและคำตอบอันดับที่ 2 อยู่พักอาศัยช่วงระยะเวลา มากกว่า 50 ปีขึ้นไป 27.27 เปอร์เซ็นต์ และอยู่พักอาศัยช่วงระยะเวลา 21-30 ปี 13.64 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลระยะเวลาอาคารที่พักอาศัย

อาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพล	จำนวน	ค่าร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)
ช่วงอายุ น้อยกว่า 10 ปี	0	0
ช่วงอายุ 10-19 ปี	0	0
ช่วงอายุ 20-29 ปี	0	0
ช่วงอายุ 30-39 ปี	0	0
ช่วงอายุ 40-49 ปี	2	9.09
ช่วงอายุ 50-59 ปี	4	18.18
ช่วงอายุ เก่ากว่า 60 ปี	16	72.73
รวม	22	100

จากตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลระยะเวลาอาคารที่พักอาศัย สามารถอธิบายได้ว่า ส่วนใหญ่ 72.73 เปอร์เซ็นต์ อยู่ในช่วงอายุ เก่ากว่า 60 ปีและคำตอบอันดับที่ 2 ช่วงอายุ 50-59 ปีขึ้นไป 18.18 เปอร์เซ็นต์ ส่วนสุดท้ายที่มีผู้ตอบ ช่วงอายุ 40-49 ปี จำนวน 9.09 เปอร์เซ็นต์ ค่าเฉลี่ยกลางของข้อมูล อยู่ที่ 17.81 เปอร์เซ็นต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงข้อมูลสภาพองค์ประกอบอาคารอนุรักษ์

	องค์ประกอบสภาพอาคาร	ดีมากที่สุด	ดีมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ปรากฏ	ระดับ
แนวกรอบอาคารส่วนบน	สัดส่วนของรูปลักษณะอาคาร	7	3	4	1	1	0	ดีมากที่สุด
	ลักษณะวัสดุ มุงหลังคา	3	2	5	1	4	1	ปานกลาง
	ลักษณะกรอบหน้าต่างปูนปั้น	2	2	3	0	0	9	ไม่ปรากฏ
	ลักษณะลวดลายบัวหัวเสา	2	2	1	1	0	10	ไม่ปรากฏ
	ลักษณะลวดลายบัวคาน	3	1	2	1	0	9	ไม่ปรากฏ
แนวกรอบอาคารส่วนช่วงกลาง	ลักษณะรูปแบบระเบียงชั้นบน	2	3	2	2	2	5	ไม่ปรากฏ
	ลักษณะบัวปูนปั้น	3	2	0	0	0	11	ไม่ปรากฏ
	ลักษณะช่องลมเหนือหน้าต่าง	4	3	1	2	2	4	ดีมากที่สุด, ไม่ปรากฏ
	ลักษณะรูปแบบหน้าต่างชั้นบน	4	3	3	3	1	2	ดีมากที่สุด
แนวกรอบอาคารส่วนช่วงล่าง	ลักษณะรูปแบบหน้าต่างชั้นล่าง	3	0	0	1	1	13	ไม่ปรากฏ
	ลักษณะช่องลมเหนือประตูทางเข้า	6	2	2	1	2	5	ดีมากที่สุด
	ลักษณะบัวหัวเสาชั้นล่าง	2	4	2	2	0	8	ไม่ปรากฏ
	ลักษณะรูปแบบระเบียงชั้นล่าง	3	0	2	2	2	8	ไม่ปรากฏ
	ลักษณะประตูทางเข้า	6	3	3	4	2	0	ดีมากที่สุด
	ลักษณะซุ้มทางเดินระหว่างอาคาร	3	0	0	1	1	13	ไม่ปรากฏ
หมายเหตุ เนื่องจากสภาพอาคารบางอาคารชำรุดทรุดโทรมจนไม่ปรากฏและไม่สามารถประเมินรูปแบบในทางสถาปัตยกรรม ส่วนต่อมาเป็นอาคารเป็นรูปแบบชั้นเดียว จำนวน 2 อาคาร								

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.7 แสดงข้อมูลสภาพองค์ประกอบอาคารอนุรักษ์ สามารถอธิบายได้ว่าแนวกรอบอาคารส่วนบน สัดส่วนของรูปลักษณะอาคาร อยู่ในส่วนที่ดีมากที่สุด ,ลักษณะวัสดุ มุงหลังคา อยู่ในส่วนปานกลาง,ส่วนที่ไม่ปรากฏ อยู่ในส่วนลักษณะกรอบหน้าต่างปูนปั้น ลักษณะลวดลายบัวหัวเสา ลักษณะลวดลายบัวคานข้อมูลแนวกรอบอาคารส่วนช่วงกลาง ในระดับดีมากที่สุด คือ ลักษณะรูปแบบหน้าต่างชั้นบนและลักษณะช่องลมเหนือหน้าต่าง ส่วนที่ไม่ปรากฏลักษณะ คือ ลักษณะรูปแบบระเบียง ชั้นบน ลักษณะบัวปูนปั้นและลักษณะช่องลมเหนือหน้าต่าง

ข้อมูลแนวกรอบอาคารส่วนช่วงล่าง ในระดับดีมากที่สุด คือ ลักษณะช่องลมเหนือประตูทางเข้าลักษณะประตูทางเข้า ส่วนที่ไม่ปรากฏลักษณะ คือ ลักษณะรูปแบบหน้าต่างชั้นล่าง ลักษณะบัวหัวเสาชั้นล่าง ลักษณะรูปแบบระเบียง ชั้นล่างและลักษณะซุ้มทางเดินระหว่างอาคาร

ข้อมูลในส่วนหมายเหตุ เนื่องจากสภาพอาคารบางอาคารชำรุดทรุดโทรมจนไม่ปรากฏและไม่สามารถประเมินรูปแบบในทางสถาปัตยกรรม ส่วนต่อมาเป็นอาคารเป็นรูปแบบชั้นเดียว จำนวน 2 อาคาร

ส่วนสรุปการศึกษา 4.1.2 จากลักษณะประชากร พื้นที่ศึกษา เครื่องมือวิจัยด้านกายภาพชุมชน พบว่ารูปลักษณะอาคารมีสัดส่วนที่ดีแต่ต้องการบำรุงรักษา โดยต้องมีความรู้ในงานออกแบบและสถาปัตยกรรมทำให้งานอนุรักษ์มีความสมบูรณ์การใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอยภายในยังไม่เต็มศักยภาพ จะต้องมีการจัดทำตามลำดับวิธีการอย่างสอดคล้องตามแนวทางของเทศบาลเมืองหนองคาย

4.2 ผลการศึกษาการใช้ประโยชน์อาคารและขอบเขตชุมชนเพื่อการอนุรักษ์

การศึกษาตามวัตถุประสงค์หัวข้อนี้ได้ทำการศึกษาจากงานทฤษฎี งานวิจัย วรรณกรรมและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารตามแนวขอบเขตพื้นที่ศึกษา โดยวัตถุประสงค์การใช้พื้นที่อาคารและรอบบริเวณให้ตรงตามแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้อยู่อาศัยในอาคารอนุรักษ์ ซึ่งขอบเขตการศึกษายังอยู่ตามแนวเส้นทางถนนมีชัย การสำรวจพื้นที่และแบ่งประเภทอาคาร จะทำให้เกิดข้อบ่งชี้ถึงการใช้ประโยชน์การใช้อาคารอนุรักษ์ได้อย่างชัดเจน กิจกรรมที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบันของชุมชนงานวิจัยจะทำให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพดั้งเดิมที่ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ โดยสัมภาษณ์ความคิดเห็นแบบเชิงลึก ลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคารที่ได้รับอนุญาตจำนวน 5 ท่านและแบบสอบถามผู้พักอาศัยและเจ้าของอาคารอนุรักษ์ในชุมชนจำนวน 22 ชุด

4.2.1 ผลการศึกษาประเภทความคิดเห็นและลักษณะการใช้ประโยชน์อาคาร

แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึกด้านการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ชุมชนต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ได้รับอนุญาต จำนวนทั้งหมด 5 อาคารของโดยใช้แบบสัมภาษณ์เจ้าของอาคารและผู้พักอาศัยในพื้นที่ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและภาครัฐ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการบูรณะอาคาร

ตารางที่ 4.8 แสดงข้อมูลสภาพการใช้ประโยชน์และการมีส่วนร่วมชุมชน

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	บทสรุปผลการสัมภาษณ์ลักษณะการใช้ประโยชน์ และ การมีส่วนร่วมชุมชน
 <p>อาคาร เลขที่ 001 ศิลปโสภาก</p>	<p>ปัจจุบันอาคารศิลปโสภากเห็นว่าการบูรณะอาคาร หากได้รับการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายหรือการกู้ยืมมีดอกเบี้ยไม่สูงก็จะสามารถทำการบูรณะอาคารได้ดียิ่งขึ้น ส่วนความร่วมมือและการประสานงานกับหน่วยงานราชการยังไม่มีประสานงาน</p>
 <p>อาคาร เลขที่ 126 บ้านสีมะสิงห์</p>	<p>บ้านสีมะสิงห์ที่ผ่านมาเคยมีหน่วยงานราชการกรมศิลปขอให้เป็นอาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ แต่ก็ได้ตอบปฏิเสธเนื่องจากติดเงื่อนไขบางประการที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้อาศัย บริเวณรอบชุมชนเปลี่ยนแปลงไปมากจะเหลือแต่ผู้สูงอายุที่เคยรู้จักกัน</p>
 <p>อาคาร เลขที่ 615 ถนนมีชัย</p>	<p>งบประมาณในการดำเนินงานบูรณะอาคารสูงมากกว่า หนึ่งล้านบาท ในการซ่อมแซมอาคารซึ่งวัสดุที่ใช้ภายในเป็นวัสดุตกแต่งใหม่จะมีการเก็บวัสดุเก่าบางส่วนและเสริมด้วยวัสดุที่มีในปัจจุบัน อาคารได้รับการออกแบบจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดทำเป็นร้านอาหารชั้นแรก และเป็นที่พักอาศัยในพื้นที่ชั้นสอง</p>
 <p>บ้านเลขที่ 026 คุณทวดบุญล้อม</p>	<p>การอนุรักษ์อาคารอยากให้คงรูปแบบให้ใกล้เคียงแบบดั้งเดิม อาจมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเรื่องของสีและระบบภายในอาคารบ้าง ส่วนภายในอยากให้มีการอนุรักษ์ปรับเปลี่ยนวัสดุให้สามารถกลับมาใช้ได้ใกล้เคียงของเดิมมากที่สุดเนื่องจากเคยอาศัยอยู่ทำเข้าใจในสภาพแวดล้อมอาคารดั้งเดิม</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	บทสรุปผลการสัมภาษณ์ลักษณะการใช้ประโยชน์ และ การมีส่วนร่วมชุมชน
 <p data-bbox="352 680 719 719">อาคาร เลขที่ 304 วัดศรีคุณเมือง</p>	<p data-bbox="794 412 1394 712">บริเวณรอบอาคารมีความน่าสนใจ เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวมาถ่ายรูปอาคารบ่อยครั้งจึงอยากให้มีการอนุรักษ์อาคารเพื่อกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว การเป็นแหล่งท่องเที่ยวสามารถทำให้เกิดรายได้กับชุมชนการที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมกับอนุรักษ์อาคารให้มีแหล่งรายได้กลับเข้ามา</p>

จากตารางที่ 4.8 สรุปผลส่วนเพิ่มข้อมูลในส่วนของความคิดเห็นด้านข้อเสนอแนะ การซ่อมแซมอาคารแล้วไม่ควรปล่อยให้รกร้างในการใช้งาน เป็นเวลามากกว่า 2 ปี,อาคารบ้านมีการได้รับมรดกให้มีการปล่อยเช่า, อาคารที่ได้รับมรดกเจ้าของอาคารไม่ได้อาศัยในพื้นที่,ปลวกเป็นสาเหตุที่ทำให้พื้นที่ต้องเสริมโครงสร้างเป็นพิเศษ,การปรับเปลี่ยนห้องน้ำเป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุง,การเข้าถึงหน่วยงานราชการมีความยุ่งยาก มีขั้นตอนหลากหลาย ,ควรให้หน่วยงานราชการมีการกำหนดพื้นที่ใช้อาคาร, แนะนำการใช้วัสดุโครงสร้างสมัยใหม่เพื่อความแข็งแรงของอาคาร ,การสร้างอาคารใหม่จะดีกว่าการดำเนินการอนุรักษ์

จากการสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนพบว่า ชุมชนในพื้นที่และหน่วยงานของรัฐยังขาดการประสานงานความร่วมมือกัน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการลดภาษีที่ช่วยส่งเสริมในการบูรณะอาคารทำให้เป็นส่วนช่วยให้เจ้าของอาคารสามารถตัดสินใจที่จะบูรณะอาคารเพิ่มขึ้น เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการบูรณะอาคารมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก การได้รับมรดกตกทอดแต่ผู้ได้รับไม่ได้อาศัยในพื้นที่จึงทำให้ไม่มีการประโยชน์ในพื้นที่อาคารปล่อยอาคารทรุดโทรม ควรจะเป็นการจัดการทางด้านนโยบายของเทศบาลเมือง เช่น ในเบื้องต้นเทศบาลเมืองขอความร่วมมือในการปรับปรุงสภาพภายนอกอาคารเพื่อให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์ เป็นต้น

4.2.2 ผลการศึกษาประเมินความพึงพอใจประเภทและลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร,การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารอนุรักษ์, วิธีการเลือกในการปรับปรุงอนุรักษ์อาคาร

รูปแบบการใช้ประโยชน์ภายในอาคารผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกมีจำนวน 5 ท่านในการเก็บข้อมูลภายในที่พักอาศัยและประเมินประโยชน์การใช้อาคารและดำเนินการจัดทำแบบสอบถามเรื่องวิธีเลือกบำรุงรักษาและอนุรักษ์ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม ,ข้อมูลรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม ,ข้อมูลวิธีการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์ โดยใช้การวิเคราะห์แบบ สัมภาษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และสังเกต ชนิดกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structural interview and observation) ส่วนหนึ่งของบทสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิดสามารถแสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 4.9 แสดงข้อมูลรูปแบบการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร ร้านสุทินโภชนา

ลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร	
สภาพพื้นที่ภายในอาคาร	

จากตารางที่ 4.9 สามารถวิเคราะห์ได้ว่า อาคารมีการใช้ประโยชน์อย่างเต็มพื้นที่โดยบริเวณพื้นที่ภายในปัจจุบันเป็นร้านอาหารเก่าแก่ในชุมชน รูปลักษณะในทางสถาปัตยกรรมยังมีความสวยงามสามารถที่จะบำรุงรักษาลวดลายชัดเจน แต่เนื่องจากโครงสร้างพื้นที่ด้านบนอาคารเป็นพื้นไม้มีลักษณะเสื่อมสภาพในการใช้งานบางส่วนและวัสดุมีความเสียหายตามกาลเวลา เช่น ระบบสายไฟฟ้า ก็ควรจะต้องมีการบำรุงรักษาใหม่ , ลวดลายเหนือประตูประตู หน้าต่าง ควรแก้ไขและทาสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงข้อมูลรูปแบบการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร บ้านสี่มะสิงห์โอสถ

	ลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร	
สภาพพื้นที่ภายในอาคาร	 	

จากตารางที่ 4.10 สามารถวิเคราะห์ได้ว่า พื้นที่ภายในอาคารเป็นที่พักอาศัยมีการบำรุงรักษาเป็นอย่างดี มีการรักษารูปแบบสถาปัตยกรรมไว้อย่างดั้งเดิม มีการปรับพื้นที่ใช้สอยให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันเช่น มีการเพิ่มพื้นที่ห้องน้ำด้านหลังอาคารเพื่อความสะดวก มีการต่อเติมพื้นที่พักอาศัยด้านหลังอาคาร มีการบำรุงรักษาทาสีภายนอก-ภายในอาคาร เป็นต้น

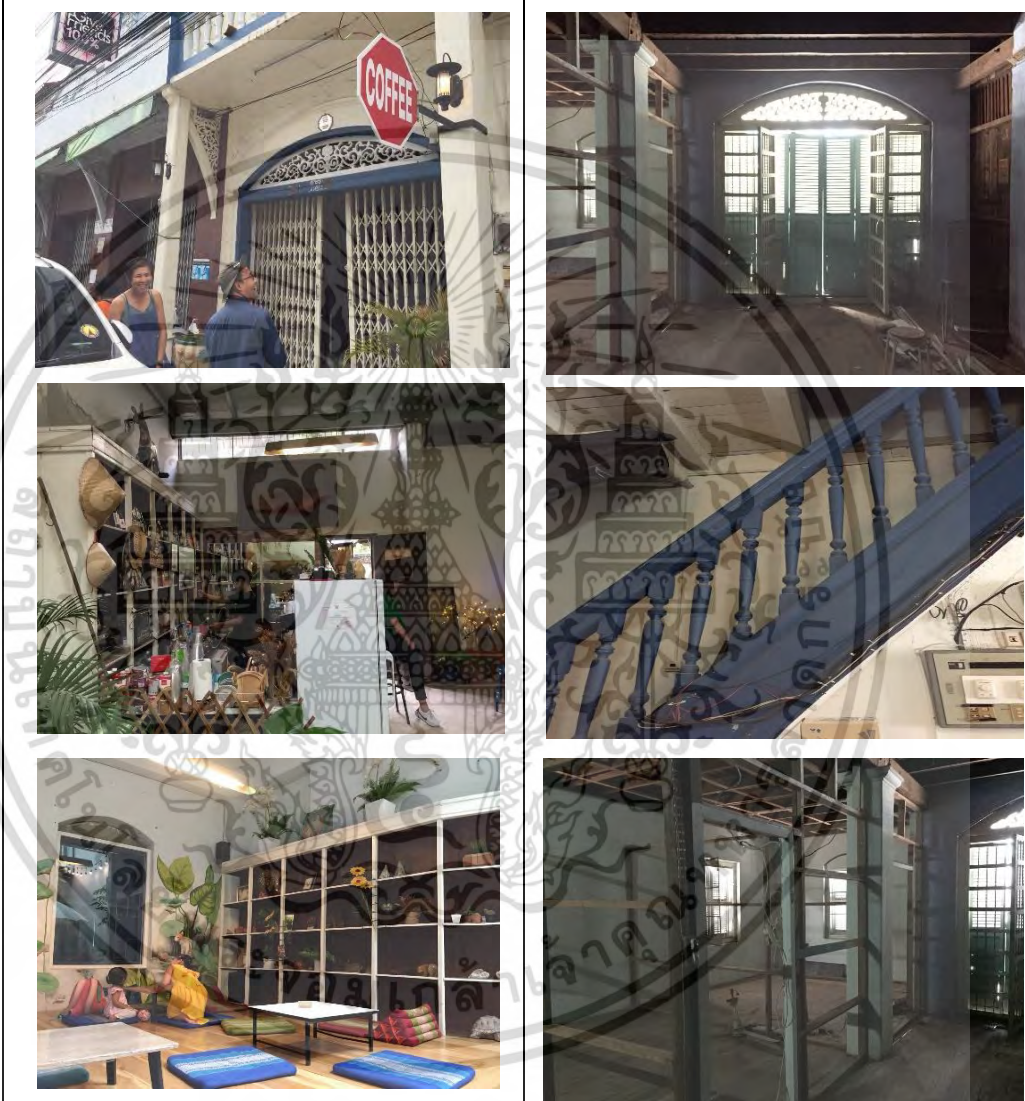
ตารางที่ 4.11 แสดงข้อมูลรูปแบบการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร บ้านเลขที่ 615 ถนนมีชัย

	ลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร	
สภาพพื้นที่ภายในอาคาร		

จากตารางที่ 4.11 สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ภายในอาคารเป็นร้านค้าขายอาหารด้านบน อาคารเป็นที่พักอาศัย เป็นอาคารที่ได้รับการปรับปรุงอาคารโดยใช้วัสดุสมัยปัจจุบันโดยการใช้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการยินยอมจากผู้จัดทำ หากต้องการนำข้อมูลไปใช้ กรุณาติดต่อผู้จัดทำ

โครงสร้างเหล็กเป็นส่วนประกอบเสริมภายในอาคาร ใช้วัสดุปัจจุบันมาเป็นส่วนประกอบในการจัดทำประตู หน้าต่างภายใน การปรับปรุงยังคงรักษาสภาพภายนอกอาคารให้อยู่ในรูปแบบดั้งเดิม

ตารางที่ 4.12 แสดงข้อมูลรูปแบบการใช้ประโยชน์ภายใน บ้านคุณทวด

ลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร	
สภาพพื้นที่ภายในอาคาร	

จากตารางที่ 4.12 สามารถวิเคราะห์ได้ว่าลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ส่วนชั้นแรกเป็นร้านขายเครื่องดื่มและบริเวณพื้นที่ชั้น 2 กำลังดำเนินการปรับปรุงเพื่อเป็นที่แสดงงานศิลปะ และพื้นที่ชั้นลอยชั้นสามเป็นพื้นที่เก็บของ สภาพโครงสร้างเป็นเสาปูนและบุด้วยพื้นไม้เดิมปัจจุบันมีการปรับแก้ไขปรับปรุงใหม่ รูปแบบประตู หน้าต่างยังมีการรักษารายละเอียดให้ใกล้เคียงกับรูปแบบเดิม ส่วนรูปลักษณะลวดลายทางสถาปัตยกรรมเหนือประตูและแนวทางเดินมีความสมบูรณ์ได้รับเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ช่วงด้านหลังอาคารเป็นร้านขายอาหารและเครื่องดื่มสำหรับในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่ให้บริการ โดยมีการปรับปรุงพื้นที่มีลักษณะสวยงามในรูปแบบวัสดุปัจจุบัน

ตารางที่ 4.13 แสดงข้อมูลรูปแบบการใช้ประโยชน์ภายใน อาคารศิลปโสภณ

ลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร	
สภาพพื้นที่ภายในอาคาร	

จากตารางที่ 4.13 สามารถวิเคราะห์ได้ว่าลักษณะการใช้ประโยชน์อาคารเป็นที่พักนักท่องเที่ยว อาคารได้รับการบูรณะอาคารเป็นอย่างดีทั้งโครงสร้างและรูปแบบทางสถาปัตยกรรมมีบางส่วนกำลังปรับปรุงต่อส่วนพื้นที่เพิ่มเติม ภายในบริเวณพื้นที่ชั้นแรกเป็นพื้นที่ส่วนต้อนรับและจำหน่ายเครื่องดื่ม ส่วนด้านบนเป็นที่พักและแสดงงานศิลปะ มีการปรับปรุงพื้นที่ตามการใช้สอยตามลักษณะของการบริการ

ตารางที่ 4.14 แสดงข้อมูลเลือกบำรุงรักษาและอนุรักษ์ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การเลือกบำรุงรักษาและอนุรักษ์ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม	จำนวน	ค่าร้อยละ
โครงสร้างอาคาร เสา คาน พื้น	8	14.29
โครงสร้างหลังคา และวัสดุผนังหลังคา	9	16.07
ปรับปรุงบันไดภายในอาคาร	3	5.36
งานสีทาอาคาร	7	12.50
ระเบียงชั้นบน-ชั้นล่าง อาคาร	4	7.14
ปรับปรุงประตู-หน้าต่าง	5	8.93
กรอบลวดลาย ประตู-หน้าต่าง	2	3.57
ลวดลายบริเวณช่องลม ลูกฟัก	1	1.79

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้ใช้ประโยชน์นี้แล้ว กรุณา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

การเลือกบำรุงรักษาและอนุรักษ์ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม	จำนวน	ค่าร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)
ลวดลายหัวเสา บัวหัวเสา	1	1.79
ลวดลายตกแต่งพื้นอาคาร	3	5.36
พื้นที่ห้องน้ำ ภายในอาคาร	9	16.07
อื่นๆ ปรุกระบุ อาคารเสื่อมโทรมไม่ปรับปรุงได้,ไม่ทราบรูปแบบ,ปัญหาทางระบบอาคาร	4	7.14

จากตารางที่ 4.14 สามารถอธิบายได้ว่าการเลือกบำรุงรักษาและอนุรักษ์ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม มีความต้องการในการเลือกบำรุงรักษา คือ โครงสร้างหลังคาและวัสดุผนังหลังคาและพื้นที่ห้องน้ำ ภายในอาคาร ที่เท่ากันมากที่สุด จากแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ร้อยละ 16.07 เปอร์เซ็นต์ และต้องการปรับปรุงอันดับรองลงมา คือ โครงสร้างอาคาร เสา คาน พื้น ร้อยละ 14.29 เปอร์เซ็นต์ อันดับน้อยที่สุดในการเลือกบำรุงรักษา คือ ลวดลายบริเวณช่องลม ลูกทักและลวดลายหัวเสา บัวหัวเสา ร้อยละ 1.79 เปอร์เซ็นต์ โครงสร้างอาคารและห้องน้ำเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องการในอาคารอนุรักษ์ที่ต้องมีการบำรุงรักษาในพื้นที่ก่อน

ตารางที่ 4.15 แสดงข้อมูลรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม

ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม	จำนวน	ค่าร้อยละ(เปอร์เซ็นต์)
ไม่รู้จักรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม	11	50.00
เข้าใจรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม	11	50.00
รวม	22	100

จากตารางที่ 4.15 สามารถอธิบายได้ว่า รูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจและไม่เข้าใจรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม จำนวนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 50 เปอร์เซ็นต์ เป็นจำนวนที่ยังสามารถอธิบายในเชิงรูปแบบได้ในการบูรณะรูปแบบได้เพราะมีเข้าใจอยู่บ้างในบางส่วน

ตารางที่ 4.16 แสดงข้อมูลวิธีการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วิธีการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์	จำนวน	ค่าร้อยละ(เปอร์เซ็นต์)
จัดหาวัสดุที่มีรูปแบบใกล้เคียงของเดิม	5	19.23
การจัดหา แบบสถาปัตยกรรมดั้งเดิม	4	15.38
การหาช่างฝีมือ แรงงานเพื่อบำรุงรักษา	3	11.54
การจัดระบบไฟฟ้าสาขาภิบาลภายในอาคาร	2	7.69
ค่าใช้จ่ายเพื่อบำรุงรักษา	3	11.54
อื่นๆโปรดระบุ ไม่ทราบข้อมูลวิธีการ ปรับปรุง,ปล่อยอาคารเสื่อมโทรมไม่ปรับปรุง,การหา ช่างดำเนินงานอยาก,ไม่มีความรู้วิธีการบำรุงรักษา	9	34.62

จากตารางที่ 4.16 สามารถอธิบายเรื่องวิธีการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์ ข้อมูลที่ค่าร้อยละมากที่สุดมี 2 แนวทาง คือ ไม่ทราบข้อมูลวิธีการปรับปรุง,ปล่อยอาคารเสื่อมโทรมไม่ปรับปรุง,การหาช่างดำเนินงานอยาก,ไม่มีความรู้วิธีการบำรุงรักษา มีส่วนมากถึงร้อยละ 34.62 เปอร์เซ็นต์ และน้อยที่สุด คือเรื่องของการจัดระบบไฟฟ้าสาขาภิบาลภายในอาคาร ร้อยละ 7.69 เปอร์เซ็นต์

สรุป จากการสำรวจและสัมภาษณ์ วิเคราะห์ได้ว่าลักษณะแบบสัมภาษณ์การใช้ประโยชน์ภายในบริเวณพื้นที่อาคารที่สามารถอนุญาตเข้าได้พบว่าเป็นอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์จากเจ้าของอาคารที่ดี ต้องการให้อาคารของตนเองมีคุณค่าแม้ว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ส่วนเรื่องของแบบสอบถามพบว่าความเข้าใจในรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมมีมากถึงครึ่งของแบบสอบถาม ทำให้รู้อย่างมีคนที่ในชุมชนรู้สึกถึงอาคารมีคุณค่า ส่วนเรื่องการบูรณะอาคารถ้ามีโอกาสในการบำรุงรักษาก็จะเลือกโครงสร้างและเรื่องของห้องน้ำเป็นอันดับแรก ทั้ง 2 ประเด็นยังเป็นสิ่งที่สำคัญในการพักอาศัยมากกว่า รูปลักษณะที่จะต้องตกแต่งให้ดูมีความสวยงาม

4.2.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร
เจ้าหน้าที่เทศบาล เมืองหนองคาย ส่วนงานโครงการพัฒนาเมือง

บทสัมภาษณ์เรื่องแนวความคิดการใช้ประโยชน์ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ทั้งหมดจำนวน 3 ท่าน มีลักษณะการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ทั้งหมดมีบทบาททำการพัฒนาพื้นที่ในเทศบาลเมืองหนองคาย เรื่องการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ตามแนวทางการพัฒนาของรัฐ ในการพัฒนาเมือง ทำให้ทราบถึงโครงการต่างๆในการพัฒนาพื้นที่ในปัจจุบัน และนโยบายเรื่องใดที่ยังไม่ได้ถูกเสนอทำการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคารสำหรับเจ้าหน้าที่ 1

	<p>บทสัมภาษณ์ คุณ กิตติ ตั้งขจรศักดิ์ เรื่อง การใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนควบคุม การก่อสร้าง อาคารและผังเมือง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ณ เทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย</p>	
<p>แนวทางการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>นโยบายด้านการอนุรักษ์อาคารภายในประเทศไทย มีข้อดีข้อด้อยอย่างไรอะไรที่เป็นสิ่งที่ควรเพิ่มเติมในด้านการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ข้อดีคือ ในเรื่องนโยบายการอนุรักษ์อาคารรัฐต้องส่งเสริมการออกกฎหมายควบคุมผังและชุมชน ภูมิทัศน์ของเมืองให้ตีมีมาตรฐานมากขึ้น ส่งเสริมให้ชุมชนตระหนักถึงคุณค่าประโยชน์ที่ตามมา ข้อด้อย คือ ต้องใช้เวลาอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน</p>
	<p>จากประสบการณ์ดูงานหรือศึกษางานในต่างประเทศการอนุรักษ์อาคาร มีลักษณะเป็นอย่างไรและสิ่งใดที่เจ้าหน้าที่ควรนำมาพัฒนาภายในประเทศ</p>	<p>ได้เคยเข้าศึกษาพื้นที่ตัวอย่างที่ เขตบริหารพิเศษมาเก๊า แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นต้นแบบเมืองที่พัฒนาเป็นเมืองมรดกโลกเป็นเมืองที่เจริญคู่กับการเก็บรักษาคนสามารถเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยว การอนุรักษ์ไม่ได้เป็นเพียงเมืองที่มีแต่โบราณสถานแต่ต้องมีรายได้ที่ให้แก่ประชาชน</p>
<p>ลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่</p>	<p>สิ่งที่เป็นส่วนที่สนับสนุนสำคัญที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>เรื่องของการท่องเที่ยวจะเป็นส่วนที่สนับสนุน เนื่องจากจะมีส่วนที่ทำให้คนเข้ามาเห็นคุณค่าเนื่องจากอาคารและชุมชนจะบ่งบอกเกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของสถานที่ บอกเล่าเรื่องราวต่างๆ บ้านและอาคารก็อาจสามารถเล่าเรื่องราวต่างๆ</p>
	<p>การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับความสำคัญ</p>	<p>ความสำคัญคือในเรื่องของวัดต่างๆ ที่มีประวัติศาสตร์พระพุทธรูปและพระสงฆ์ที่มีชื่อเสียง สิ่งต่อมาคือ ในเรื่องของการวางผังพื้นที่สีเขียวของเมือง ส่วนท้ายคือเรื่องของการใช้พื้นที่เกี่ยวกับประเพณี เช่น การแข่งเรือ บั้งไฟพญานาค เป็นต้น พื้นที่ที่เป็นพื้นที่ที่มีคนอาศัยอยู่ อย่างหลากหลายวัฒนธรรมจึงมีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.17 สามารถอธิบาย ด้านนโยบายการควบคุมเรื่องของผังเมืองของรัฐ การกำหนดขอบเขตจะนำมาถึงประโยชน์การใช้สอยของเมืองอย่างชัดเจน การมีส่วนร่วมของประชาชนยังเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญทั้งสองฝ่าย ทั้งเจ้าหน้าที่และผู้ที่อาศัยในชุมชน การใช้ประโยชน์พื้นที่สำหรับเป็นแนวทางการท่องเที่ยวและรักษาประเพณียังเป็นสิ่งที่ต้องการ เนื่องจากรายได้จะเป็นส่วนที่สนับสนุนเรื่องของการอนุรักษ์ที่ตามมาให้แก่ชุมชน

ตารางที่ 4.18 แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคารสำหรับเจ้าหน้าที่ 2

	<p>บทสัมภาษณ์ คุณ พิระพันธ์ สุริยวงศ์ เรื่อง การใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายควบคุมอาคารและผังเมือง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ณ เทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย</p>	
<p>แนวทางการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>นโยบายด้านการอนุรักษ์อาคารภายในประเทศไทย มีข้อดีข้อด้อยอย่างไรอะไรที่เป็นสิ่งที่ควรเพิ่มเติมในด้านการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ยังไม่มีประสบการณ์เรื่องของนโยบายการอนุรักษ์โดยตรง แต่เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคายตั้งแต่เยาว์วัย ได้พบเห็นการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ ที่มีทั้งการรื้อถอนและมีการปรับปรุงอาคารอย่างต่อเนื่อง</p>
	<p>จากประสบการณ์ดูงานหรือศึกษางานในต่างประเทศการอนุรักษ์อาคาร มีลักษณะเป็นอย่างไรและสิ่งใดที่เจ้าหน้าที่ควรนำมาพัฒนาภายในประเทศ</p>	<p>ประสบการณ์ได้เคยศึกษาดูงานแต่ในประเทศ ณ พื้นที่จังหวัดอ่างทอง ได้ศึกษารูปแบบด้านศิลปกรรมและการอนุรักษ์ทางวัฒนธรรม ชื่นชอบในเรื่องของการทำบูรณะใช้รูปแบบวิถีชีวิตดั้งเดิมมาจัดแสดง</p>
<p>ลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่</p>	<p>สิ่งที่เป็นส่วนที่ สนับสนุนสำคัญที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>นโยบายของภาครัฐที่ควรให้ความรู้และคิดถึงในเรื่องของการอนุรักษ์และอีกส่วนคือช่างที่มีความรู้ที่มีความสามารถในการเข้าทดแทน เนื่องจากปัจจุบันมีการเลิกดำเนินงานของช่าง</p>
	<p>การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับความสำคัญ</p>	<p>บริเวณพื้นที่เทศบาลเมือง ยังมีประเพณีแข่งเรือและงานบุญบั้งไฟ โดยดั้งเดิมมีการจัดงานด้านหลังวัดโพธิ์ชัยแม้จะมีการเปลี่ยนพื้นที่การจัดงานแข่งขันหลายแห่งสำหรับ การท่องเที่ยวยังมีนักท่องเที่ยวต่างชาติก็จะเข้ามาพักอาศัยดูงาน ซึ่งเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีใช้เฉพาะกรณีเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.18 สามารถอธิบายการที่รัฐออกนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ ทำส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ อย่างเช่นในเรื่อง ศิลปกรรม ประเพณี วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมงานแข่งเรือ งานบุญบั้งไฟ สิ่งเหล่านี้จะพว้ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ นอกเหนือการอนุรักษ์อาคารควรรต้องมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ควบคู่กันไป

ตารางที่ 4.19 แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคารสำหรับเจ้าหน้าที่ 3

	<p>บพสัฒภาษณั คณ สรารุท สางสเสน เรื่ง การใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายควบคุมการก่อสร้าง สัฒภาษณัเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ณ เทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย</p>	
<p>แนวทางการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>นโยบายด้านการอนุรักษ์อาคารภายในประเทศไทย มีข้อดีข้อด้อยอย่างไรอะไรที่เป็นสิ่งที่ควรเพิ่มเติมในด้านการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>การอนุรักษ์อาคารได้เคยมีประสบการณ์ในการปรับปรุง ศาลากลางในหน่วยงานราชการ ข้อดีสามารถเก็บอาคารที่สำคัญของเมือง ข้อเสียเมื่อทำการอนุรักษ์แล้วกลับปิดอาคารไม่ให้เกิดประโยชน์การใช้สอยอาคาร ก็จะทำให้อาคารทรุดโทรมเหมือนเดิม</p>
	<p>จากประสบการณ์ดูงานหรือศึกษางานในต่างประเทศการอนุรักษ์อาคาร มีลักษณะเป็นอย่างไรและสิ่งใดที่เจ้าหน้าที่ควรนำมาพัฒนาภายในประเทศ</p>	<p>ไม่เคยมีประสบการณ์เดินทางเกี่ยวกับการอนุรักษ์อาคาร แต่จากประสบการณ์ในการซ่อมแซมและปรับปรุงอาคารราชการพบว่า โครงสร้างอาคารดั้งเดิมเก่าและบูรณะโครงสร้างเดิมยากมาก ต้องอาศัยวัสดุสมัยใหม่แต่มีลวดลายและลักษณะใกล้เคียงกับวัสดุชนิดเดิมมาทำการปรับปรุง</p>
<p>ลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่</p>	<p>สิ่งที่เป็นส่วนที่สนับสนุนสำคัญที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ชุมชนมีความคุ้นเคยกับความเป็นอยู่อย่างดั้งเดิม ควรสนับสนุนให้เห็นประโยชน์ในการอนุรักษ์ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวที่จะเข้ามาสนับสนุนการอนุรักษ์</p>
	<p>การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับความสำคัญ</p>	<p>มีความสำคัญหลากหลายอย่างในพื้นที่ แต่เน้นทางศิลปวัฒนธรรมผ่านทางด้านการวางผังเมืองต่อการอนุรักษ์พื้นที่ในเมือง สร้างอัตลักษณ์ทางศิลปกรรมที่ชัดเจนอย่างเช่น สัญลักษณ์เมืองที่เป็นรูปพญานาค บริเวณพื้นที่ค้าขายเดิมชุมชนตลาดท่าเสด็จ เมืองหนองคาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.19 สามารถอธิบาย การใช้ประโยชน์พื้นที่อาคารเมื่อทำการบำรุงรักษาแล้ว ควรที่จะมีการใช้งานอาคารอย่างต่อเนื่อง ด้านการเลือกใช้วัสดุควรมีความใกล้เคียงวัสดุเดิมมา ดำเนินการปรับปรุงในการอนุรักษ์ ด้านศิลปกรรมเมืองหนองคายมีเอกลักษณ์และมีพื้นที่การ ประโยชน์ด้านการค้า แต่ชุมชนยังขาดมุมมองเรื่องของการอนุรักษ์ต้องมีการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการ ท่องเที่ยว

สรุป ความคิดเห็นลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร การออกกฎ นโยบายการควบคุมเรื่องของผังเมืองของรัฐจะทำให้เกิดขอบเขตการพัฒนาอย่างชัดเจน การอนุรักษ์ อาคารจะเป็นส่วนช่วยเรื่องของการท่องเที่ยวในเมืองนอกจากศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม รายได้ที่เกิด ขึ้นจากนักท่องเที่ยวจะทำให้การอนุรักษ์อาคารมีความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น การปรับปรุงสภาพ อาคารให้มีเอกลักษณ์ต้องอาศัยวัสดุและความชำนาญของช่างโดยเมื่อมีการทำนุบำรุงแล้วการนำ อาคารมาใช้ประโยชน์จะทำให้เห็นคุณค่าการอนุรักษ์

4.3 ผลการศึกษาแนวทางการกำหนดการพัฒนาอาคารและการผังชุมชนอนุรักษ์

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์หัวข้อนี้ได้ทำการศึกษาจากงานทฤษฎี งานวิจัย วรรณกรรม และแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายและการพัฒนาศักยภาพงานออกแบบพื้นที่ โดยแบ่ง การอนุรักษ์ตามนโยบายที่เหมาะสมสอดคล้องตามแนวทางการคิด ในการออกแบบในพื้นที่ชุมชนได้ ทำการสอบถามมีจำนวน 22 ตัวอย่าง ทำการศึกษาความคิดเห็นลักษณะศึกษานโยบาย ผู้เชี่ยวชาญ ด้านนโยบายและการวาง ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รัฐที่ดำเนินการดำเนินงานตามนโยบาย จากกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่านและส่วนงานโครงการพัฒนาเมืองหนองคาย จำนวน 3 ท่าน นำเสนอการวิเคราะห์ วางผังและอนุรักษ์ชุมชนตามนโยบายและความคิดเห็นในการ เพื่อพัฒนาพื้นที่เมืองอนุรักษ์และ นำเสนอแนวทางการออกแบบ

4.3.1 ผลการศึกษาประเภทประเมินความพึงพอใจแนวทางในการเลือกการปรับปรุงอาคาร เพื่อการอนุรักษ์ตามนโยบายที่เหมาะสมสอดคล้องตามแนวทางการคิดในการออกแบบพื้นที่การ วิเคราะห์แนวทางปรับปรุงพื้นที่ต้องอาศัยแนวทางในการเลือกปรับปรุงอาคารได้จัดทำแบบสอบถาม ทั้งหมด จำนวน 22 ชุด จากผู้ที่พักอาศัยในพื้นที่การวิเคราะห์ได้ แสดงเรื่องการมีส่วนร่วมของ หน่วยงานราชการ ,วิธีการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์ ,งบประมาณที่เหมาะสมสำหรับอนุรักษ์ จากตัวแทนเจ้าของอาคารหรือผู้ที่อยู่อาศัย ทำการวิเคราะห์ด้วยคำร้อยละเป็นเปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 4.20 แสดงข้อมูลการมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการ

การมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการ	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
ควรมีส่วนร่วม	6	27.27
ควรมีส่วนร่วมในบางส่วน	5	22.73
ไม่ควรมีส่วนร่วม	5	22.73
อื่นๆโปรดระบุ	6	27.27
รวม	22	100

จากตารางที่ 4.20 สามารถอธิบายได้ว่าอื่นๆโปรดระบุ โดยไม่มีความคิดเห็น,ไม่มีความเห็น เนื่องจากได้รับมรดกและไม่ได้อาศัยในพื้นที่ ข้อมูลในการตอบมากที่สุดเท่ากัน คือเรื่องของหน่วยงานราชการเข้ามามีส่วนร่วมและอื่นๆ ตัวอย่างจากการตอบ เช่น ต้องการให้ผู้แทนเขตเข้ามาเจรจา แนะนำแนวทางการพัฒนารูปแบบ ,ต้องการทราบประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับเมื่อทำการพัฒนา , ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำไปตัดสินใจ เป็นต้น มีจำนวน 27.27 เปอร์เซ็นต์ ส่วนข้อมูลรองลงมาในคำตอบ มีจำนวนเท่ากัน คือ ควรมีส่วนร่วมในบางส่วนและไม่ควรมีส่วนร่วม มีจำนวน 22.73 เปอร์เซ็นต์ จากข้อมูลพบว่า คำตอบมีความใกล้เคียงกันในเรื่องของการมีส่วนร่วมและการที่ไม่ต้องการการมีส่วนร่วม เมื่อมีข้อมูลที่ระบุสามารถเพิ่มความความคิดเห็นพบว่า หากชุมชนได้รับข้อมูลที่มีมากพอจะเป็นส่วนช่วยสนับสนุนในการตัดสินใจ

ตารางที่ 4.21 แสดงข้อมูลวิธีการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์

วิธีการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์	จำนวน	เปอร์เซ็นต์
ควรให้มีการอนุรักษ์คงรูปแบบอย่างดั้งเดิม	8	36.36
สร้างขึ้นใหม่ รูปแบบใหม่ที่ทันสมัย	1	4.55
ปรับปรุงอนุรักษ์และเปลี่ยนแปลงบางส่วน	6	27.27
ให้หน่วยงานราชการพิจารณาการพัฒนา	3	13.64
อื่นๆโปรดระบุ	4	18.18
รวม	22	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.21 ข้อมูลวิธีการเลือกในการปรับปรุงอาคารเพื่อการอนุรักษ์สามารถอธิบายส่วนที่มีการตอบคำถามมากที่สุด คือ ควรให้มีการอนุรักษ์คงรูปแบบอย่างดั้งเดิม มากที่สุดจำนวนร้อยละ 36.36เปอร์เซ็นต์ ส่วนรองลงมาคือ ต้องการปรับปรุงอนุรักษ์และเปลี่ยนแปลงบางส่วน จำนวนร้อยละ 27.27เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่น้อยที่สุด คือ สร้างขึ้นใหม่ รูปแบบใหม่ที่ทันสมัย มีจำนวนร้อยละ 4.55 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 4.22 แสดงข้อมูลงบประมาณที่เหมาะสมสำหรับอนุรักษ์

วิธีการงบประมาณที่เหมาะสม	จำนวน	ค่าร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)
น้อยกว่า 50,000 บาท	7	31.81
50,001-100,000 บาท	2	9.09
100,001-250,000 บาท	3	13.63
250,001-500,000 บาท	0	0.00
500,001-1,000,000 บาท	7	31.81
1,000,001-2,000,000 บาท	3	13.63
มากกว่า 2,000,000 บาท	0	0.00
จำนวนทั้งหมด	22	100

จากตารางที่ 4.22 งบประมาณที่เหมาะสมสำหรับอนุรักษ์ สามารถอธิบายได้ว่า งบประมาณที่เห็นสมควรมากที่สุดที่เท่ากัน 2 หัวข้อ คือ น้อยกว่า 50,000 บาทและ500,001-1,000,000 บาท มีจำนวนร้อยละ 31.81 เปอร์เซ็นต์ อันดับรองลงมาจะเป็นงบประมาณที่เท่ากัน คือ 100,001-250,000 บาทและ1,000,001-2,000,000 บาท ส่วนอันดับน้อยที่สุด คือ 250,001-500,000 บาทและมากกว่า 2,000,000 บาท

สรุป การศึกษาประเภทประเมินความพึงพอใจแนวทางในการเลือกการปรับปรุง อาคารเพื่อการอนุรักษ์ตามนโยบายที่เหมาะสม การมีส่วนร่วมของชุมชนลักษณะแนวความคิดได้แบ่งออกเป็น 2 แนวทางทั้งต้องการเข้ามามีส่วนร่วมและไม่ต้องการ แนวทางต้องการปรับปรุงโดยมีความต้องการอนุรักษ์คงรูปแบบอย่างดั้งเดิม การใช้งบประมาณเป็นส่วนใหญ่ที่แยกประเด็นแยกเป็นต่ำกว่า 50,000 บาทและ500,001-1,000,000 บาท

4.3.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นลักษณะศึกษานโยบาย ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมืองและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รัฐที่ดำเนินการดำเนินงานตามนโยบาย

การศึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ต่างประเทศและด้านนโยบายและผังเมือง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแบบสัมภาษณ์แบบเจาะจง ด้านอาคารอนุรักษ์ต่างประเทศและด้านนโยบายและผังเมือง 6 ท่าน และแบบสัมภาษณ์แบบเจาะจง ส่วนงานโครงการพัฒนาเมืองหนองคาย จำนวน 3 ท่าน โดยการทำกรวิเคราะห์หน้าข้อมูลที่ได้รับนำมาเสนอเป็นแนวทางปฏิบัติและเสนอเป็นนโยบาย โดยการใช้ข้อคำถามเดียวกันเพื่อหาข้อมูลที่มีความสอดคล้องกัน เพื่อนำมาสรุปเป็นข้อมูลในเชิงนโยบาย

4.3.2.1 การศึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ต่างประเทศและนโยบายทางผังเมือง หัวข้อในบทสัมภาษณ์ แบ่งเป็น เพื่อหาความสัมพันธ์ด้านนโยบายด้านการอนุรักษ์อาคาร มีข้อดี ข้อด้อยที่เป็นสิ่งที่ควรเพิ่มเติมในด้านการอนุรักษ์อาคาร, ประสพการณ์ที่ได้ดูงานหรือศึกษาในงานในต่างประเทศการอนุรักษ์อาคาร มีลักษณะที่ควรนำมาพัฒนา, ส่วนที่สนับสนุนที่สำคัญที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ ที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร, การวางผังเมืองชุมชนเมืองสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย, ระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงินสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและมีผลต่อการอนุรักษ์อาคารเพียงใด, การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับความสำคัญ, ความปลอดภัยในการอยู่อาศัยในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ ของชุมชนสิ่งที่ศึกษาและควรถึงคือเรื่องใด, แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการวางแผนอย่างไรและเป็นส่วนที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาพื้นที่ และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 4.23 แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง 1

	<p>บทสัมภาษณ์ ดร.ศุภมน พิรพรพิศาล หัวข้อ อาคารอนุรักษ์ ด้าน นโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2562 ณ โรงแรมตะวันนา กรุงเทพมหานคร</p>
---	--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

<p>นโยบายด้านการอนุรักษ์อาคาร ภายในประเทศไทย มีข้อดีข้อด้อยอย่างไรที่เป็นสิ่งที่ควรเพิ่มเติมในด้านการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>หน่วยงานภาครัฐยังไม่ค่อยมีนโยบายดูแลอาคารเก่าอย่างทั่วถึง ส่วนมากจะเน้นการบูรณะโบราณสถาน โบราณวัตถุ และวัด ซึ่งเป็นสถานที่สาธารณะมากกว่าอาคารพาณิชย์ ที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ส่วนบุคคล ในทางปฏิบัติ อาคารเหล่านี้ก็เข้าถึงยากกว่าจริงๆ เพราะต้องขออนุญาตเข้าชมจากเจ้าของสถานที่ ซึ่งบางครั้งก็ไม่ต้องการให้บุคคลภายนอกเข้ามาภายในบริเวณที่พักอาศัย ตรงนี้ คงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นภาครัฐใน อาจจะไม่รู้จักรั้วมาก่อนเลย เมื่อคนภายนอกหรือคนในชุมชนได้เห็นถึงคุณค่าของอาคารเก่าแก่เหล่านี้ ก็ จะตระหนักถึงความสำคัญและมีจิตใจที่จะช่วยเหลือในกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น</p>
<p>ประสบการณ์ที่ได้ดูงานหรือศึกษางานในต่างประเทศการอนุรักษ์อาคารมีลักษณะเป็นอย่างไรและสิ่งใดที่ควรนำมาพัฒนาภายในประเทศ</p>	<p>ขณะไปศึกษาต่อต่างประเทศนั้น คือ ที่ประเทศฝรั่งเศส จะเน้นประชาสัมพันธ์ให้คนในแต่ละชุมชน แต่ละเมืองเข้าเยี่ยมชมอาคารเก่าแก่ ที่มีความโดดเด่นทางสถาปัตยกรรมและมีความสำคัญในชุมชน ในวันมรดกแห่งสถาปัตยกรรม ที่กำหนดในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ กลางเดือนกันยายนของทุกปีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งอาคารหน่วยงานของรัฐที่ปกติไม่เปิดให้คนทั่วไปเข้า เช่น รัฐสภา หรือปราสาทที่เป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล ในวันที่ประชาชนจะมีโอกาสได้เยี่ยมชมสถานที่สำคัญตามอัยาศัย (แจกโบร์ซัวร์ให้ทราบว่สถานที่ใดเปิดให้เข้าชมได้) ได้รับความรู้และเห็นสถานที่จริง และบางครั้งก็ได้พูดคุยกับเจ้าของสถานที่ด้วย หากเป็นสถานที่ส่วนบุคคล นับเป็นโอกาสในการสร้างความเข้าใจที่ดี และตระหนักถึงคุณค่าของมรดกทางสถาปัตยกรรมในแต่ละท้องถิ่น</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

<p>สิ่งที่เป็นส่วนที่สนับสนุนที่สำคัญที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ ที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>น่าจะเป็นผลประโยชน์ที่ดีสำหรับทุกฝ่าย สำหรับเจ้าของอาคาร ที่ได้ภาครัฐมาช่วยทะนุบำรุงทรัพย์สินของเขา โดยผู้เชี่ยวชาญที่พยายามจะคงสภาพเดิมไว้ให้มากที่สุด และเจ้าของอาจจะมีรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เข้าชมย่านเก่า จากการขายขนม อาหารพื้นเมือง หรือของที่ระลึก สำหรับภาครัฐและประชาชนทั่วไป ได้รับรู้และเข้าใจมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่สำคัญ ที่ทำให้เกิดแรงกระตุ้นที่ดีที่อยากจะช่วยรักษาอาคารเก่าเหล่านี้</p>
<p>การวางผังเมือง ชุมชนเมืองสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ในปัจจุบัน</p>	<p>สำหรับการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม ในเมืองใหญ่โดยทั่วไป การกำหนดเขตที่อยู่อาศัยกับแหล่งชุมชนยังคงค่อนข้างปนกัน ซึ่งทำให้บางครั้งเกิดมลภาวะด้านความเป็นอยู่ เช่น ปัญหาการใช้เสียงดังเกินไปในร้านค้าหรือสถานบันเทิง ที่อยู่ใกล้กับที่พักอาศัย ยกตัวอย่าง ร้านค้าย่านถนนนิมมานเหมินท์ในจังหวัดเชียงใหม่ อีกประการหนึ่งพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะในเมืองยังมีน้อย (ไม่รวมอุทยานแห่งชาติหรือรีสอร์ท) ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละย่านในเมืองใหญ่ แท้จริงแล้ว สวนสาธารณะเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีพในเมืองใหญ่ เพื่อช่วยกรองมลพิษในเมืองและเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ หรือนัดพบกันในบรรยากาศที่สบายๆ</p>
<p>ระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงินสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและมีผลต่อการอนุรักษ์อาคารมากน้อยเพียงใด</p>	<p>สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการอนุรักษ์อาคารค่อนข้างมาก หากเจ้าของอาคารมีรายได้น้อยก็ย่อมที่จะสนใจการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ในขณะเดียวกัน ระดับเงินสนับสนุนจากภาครัฐก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

	<p>การอนุรักษ์อาคารคืบหน้าไปได้ตามการวางแผน เพราะการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนจำเป็นต้องมีงบประมาณในการใช้จ่าย ดังนั้น การอนุรักษ์อาคารเก่าแก่ จำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญและกำหนดงบประมาณที่เหมาะสมรวมทั้งผู้เชี่ยวชาญในการอนุรักษ์อาคารที่จะให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่เจ้าของอาคาร</p>
<p>การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับความสำคัญ</p>	<p>สถานที่ ทรงคุณค่าตามที่กล่าวมา น่าจะเป็นโบราณสถาน หรือวัด หรือวังเก่า สิ่งที่สำคัญอันดับแรก น่าจะเป็นการจัดบริเวณของสถานที่เหล่านี้ ให้อยู่ห่างจากแหล่งชุมชนที่มีความพลุกพล่านมาก ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงความวุ่นวายและป้องกันคนที่เข้ามาทำความเสียหายอาคาร แต่ให้อยู่ในบริเวณที่สงบ และมีพื้นที่ว่างนอกเหนือจากตัวอาคาร เพื่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม เช่น การนำชมอาคาร การทำบุญ (ในกรณีที่เป็นวัด)</p> <p>อันดับถัดมา ถ้ามองจากมุมของการวางผังเมือง สถานที่เหล่านี้ควรอยู่ในบริเวณที่ผู้เยี่ยมชมสามารถเข้าถึงได้ไม่ยากเกินไป เช่น น่าจะมีทางรถยนต์ตัดผ่าน เพื่อให้เป็นสถานที่ทางวัฒนธรรมที่ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานที่</p>
<p>ประเภทของความปลอดภัยในการอยู่อาศัย ในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ ของชุมชนสิ่งที่ศึกษาและควรถึงคือเรื่องใด</p>	<p>ควรคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นอันดับแรกๆ ผู้เชี่ยวชาญจำเป็นต้องให้คำแนะนำแก่ผู้อาศัยในบางบริเวณที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ รวมทั้งสิ่งที่ทำได้และไม่ได้ขอเสนอแนะว่า ช่วงที่มีการบูรณะ อาจจำเป็นต้องให้ผู้อาศัยย้ายไปอยู่ที่อื่นชั่วคราว เพื่อความปลอดภัยและเพื่อสุขภาพที่ดี</p>
<p>แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการวางแผนอย่างไร และอะไรเป็นส่วนที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาพื้นที่</p>	<p>อาจจะเป็นการคำนึงถึงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวหรือสวนสาธารณะให้เพียงพอต่อจำนวนประชากรที่อาศัยในชุมชนหรือเมืองใหญ่ เป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี อีกประการหนึ่ง ควรมีระบบการ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

	<p>จัดการมลภาวะที่มีประสิทธิภาพ เช่น การกำจัดขยะ การบำบัดน้ำเสีย การลดใช้ถุงพลาสติก หากมองในมุมของการวางผังเมืองคิดว่าการจัดโซนที่อยู่อาศัยกับย่านการค้าไม่ควรอยู่บริเวณเดียวกัน และประเภทของอาคารอื่นๆ</p> <p>มีผลต่อการวางผังเมือง ควรศึกษาให้รอบคอบก่อนเพื่อการวางแผนที่ดี</p>
<p>ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งด้านนโยบาย การวางผังชุมชนและพื้นที่การอนุรักษ์อาคาร ที่จะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป</p>	<p>ยังไม่มีข้อใดเป็นพิเศษ แต่คิดว่าความเข้าใจที่ดีและการตระหนักถึงคุณค่าในการอนุรักษ์อาคารเก่า จะทำให้เกิดความร่วมมือที่ดีระหว่างภาครัฐ ชุมชน และเจ้าของอาคาร</p>

จากตารางที่ 4.23 สามารถสรุปจากการสัมภาษณ์ ดร.ศุภมน พิรพรพิศาล พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเสนอเรื่องการเข้าถึงในอาคารอนุรักษ์ การอนุรักษ์อาคารเก่าแก่จำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐ ควรให้ความสำคัญและกำหนดงบประมาณที่เหมาะสม ,การให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่เจ้าของอาคารเป็นสิ่ง สำคัญ ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจคือ ประเทศฝรั่งเศส จะเน้นประชาสัมพันธ์ให้คนในแต่ละชุมชนแต่ละ เมืองเข้าเยี่ยมชมอาคารเก่าแก่ ที่มีความโดดเด่นทางสถาปัตยกรรมและมีความสำคัญในชุมชน ในวัน มรดกแห่งสถาปัตยกรรม

ตารางที่ 4.24 แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง 2

	<p>บทสัมภาษณ์ อาจารย์ นนทรส ภัคมาน หัวข้อ อาคารอนุรักษ์ ด้าน นโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ ภาควิชาวางแผนชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดสงขลา</p>
<p>นโยบายด้านการอนุรักษ์อาคาร ภายในประเทศไทย มีข้อดีข้อด้อย อย่างไร้ที่เป็นสิ่งที่ควรเพิ่มเติมใน ด้านการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ข้อดี ยกตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดสงขลา พื้นที่บางส่วนได้มีการ การอนุรักษ์อาคารอยู่บ้าง ส่วนข้อเสีย กฎหมายไม่เอื้ออำนวย การบริหารและการดำเนินการจัดการยังขาดแรงจูงใจ ยังขาด แคลนผู้มีความรู้ด้านการอนุรักษ์ จะพบอาคารที่ตั้งอยู่ในแนว เดียวกันจัดการอนุรักษ์บ้างและไม่อนุรักษ์บ้าง</p>
<p>ประสบการณ์ของท่านที่ได้ดูงาน หรือศึกษางานในต่างประเทศการ อนุรักษ์อาคาร มีลักษณะเป็นอย่างไร และสิ่งใดที่ ควรนำมาพัฒนา ภายในประเทศ</p>	<p>ยกตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ในประเทศเวียดนามย่านเมือง เก่า การเข้าใช้พื้นที่ของผู้ที่พักอาศัยย่านเมืองเก่า ทำให้ผู้พัก อาศัยมีการซ่อมแซมที่ว่าจะอยู่อาศัยในพื้นที่อย่างเห็นคุณค่า</p>
<p>สิ่งที่เป็นส่วนที่สนับสนุนที่สำคัญ ที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ ที่ทำให้เกิด การอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ควรมีแรงจูงใจให้มีความหลากหลายและให้เห็นถึง ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ด้านต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น การลด ภาษีในการอนุรักษ์สร้างแรงจูงใจ สร้างโบนัสการคืนพื้นที่ว่าง ส่วนกลางที่ไม่ได้ใช้ 50-60 เปอร์เซ็นต์ สนับสนุนโครงการ</p>
<p>การวางผังเมือง ชุมชนเมือง สภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ใน ปัจจุบันท่านมีความคิดเห็นอย่างไร</p>	<p>ตาม พรบ.ผังเมือง พ.ศ.2518 ไม่สามารถนำมาตราการที่ได้ กำหนดไว้มาใช้ได้จริง กฎหมายไม่มีอำนาจความเข้มต่อการ บังคับใช้ อย่างเช่นการรื้อถอนอาคารพาณิชย์ การใช้กฎหมายเป็น เพียงเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ซึ่งปัจจุบันมีการให้บริษัทเอกชนได้เข้า มาจัดทำข้อกำหนดของการวางผังเมือง แต่ประชาชนก็ไม่ไปรับรู้ ถึงข้อกำหนดหรือข้อเสนอแนะในการวางผัง</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงินสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและมีผลต่อการอนุรักษ์อาคารมาน้อยเพียงใด	ระดับรายได้ของคนพื้นที่จังหวัดสงขลาอยู่ในระดับปานกลาง จนถึงดีเนื่องจากเป็นค้าขายตั้งแต่ดั้งเดิมการเงินมีผลได้ผลเสียค่อนข้างมาในการอนุรักษ์อาคารเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ปัจจุบันมีการทำการซื้อขายอาคารและนำกลับไปพัฒนาอยู่บางส่วน
การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับความสำคัญ	การให้ลำดับการใช้พื้นที่ และการสร้างความสำคัญ อย่างเช่น ถนนนครนอกถนนนครใน ในบริเวณพื้นที่ที่มีอาคารเก่าตั้งอยู่ ก็จะมี ความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอันดั้งเดิมตั้งแต่เรื่องของการไหว้เจ้า พิธีทรงเจ้า พิธีในบริเวณศาลเจ้าต่างๆ ก็ยังเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ยังคงอยู่ กับประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ จะอยู่ในช่วงอายุประมาณกลางคนที่ประกอบพิธีกรรมเหล่านี้
ประเภทของความปลอดภัยในการอยู่อาศัยในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ ของชุมชนสิ่งที่ศึกษาและควรถึงคือเรื่องใด	ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัย คือ ควรที่จะต้องมีกรอบกับตัวอาคารให้น้อยที่สุด และจะต้องคำนึงการใช้พื้นที่โดยรอบกันพื้นที่โซนของอาคารเก่า การให้ความสำคัญเรื่องของผู้อาศัยและผู้ร่วมอาศัยในอาคารเก่าที่ทรุดโทรม
แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการวางแผนอย่างไร และอะไรเป็นส่วนที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาพื้นที่	ปัจจุบันในพื้นที่โล่งและพื้นที่สาธารณะได้ลดน้อยลง ความสมดุลปริมาณพื้นที่สาธารณะกับคนควรมีหน่วยงานกำกับดูแล ในพื้นที่จังหวัดสงขลามีประชากรแฝง มีคนจากที่อื่นเข้ามาทำงานในพื้นที่อยู่มากทำให้สาธารณูปโภคไม่เพียงพอ จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้พื้นที่สีเขียวในเมืองไม่เพียงพอ
ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งด้านนโยบายการวางผังชุมชนและพื้นที่การอนุรักษ์อาคาร ที่จะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป	การสร้างความรู้การอนุรักษ์ และผังเมืองให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ,การสร้างแรงจูงใจและสร้างความเข้าใจกับสิ่งตอบแทนที่จะได้รับ และการกระจายอำนาจลงสู่พื้นที่ท้องถิ่น โดยให้ประชาชนเข้ามาสู่การมีส่วนร่วม

จากตารางที่ 4.24 สามารถสรุปจากการสัมภาษณ์ อาจารย์ นนทรส ภัคมาน ประเด็นที่สำคัญพบว่า การให้ลำดับการใช้พื้นที่ที่มีความสำคัญการใช้ประโยชน์เส้นทางสัญจร พื้นที่โล่งและพื้นที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาธารณะได้ลดน้อยลงในปัจจุบัน ทำให้ความสมดุลปริมาณพื้นที่สาธารณะกับคนลดน้อยลงการเพิ่มพื้นที่โล่งจึงมีความสำคัญ,ด้านกฎหมายยังไม่เอื้ออำนวย การบริหารและการดำเนินการจัดการยังขาดแรงจูงใจ ยังขาดแคลนผู้มีความรู้ด้านการอนุรักษ์

ตารางที่ 4.25 แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง 3

	<p>บทสัมภาษณ์ ดร.ณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม หัวข้อ อาคารอนุรักษ์ ด้าน นโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ ภาควิชาวางแผนชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศชัย สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2562 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศชัย จังหวัดสงขลา</p>
<p>นโยบายด้านการอนุรักษ์อาคาร ภายในประเทศไทย มีข้อดีข้อด้อย อย่างไรอะไรที่เป็นสิ่งที่ควรเพิ่มเติม ในด้านการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ข้อดีกรมศิลป์มีนโยบายให้การจ้างเหมาผู้รับเหมา ทำการศึกษา ในการอนุรักษ์อาคารในพื้นที่เมืองสงขลาเรื่อง ของการอนุรักษ์อาคาร สู่การเป็นเมืองมรดกโลก ส่วน ข้อเสีย งบประมาณที่ได้รับยังน้อยและมีอาคารบางอาคาร ถูกปิดไว้ผู้พักอาศัยหรือเจ้าของอาคารไม่ได้อาศัยในพื้นที่ทำ ให้ไม่สามารถเข้าสำรวจได้</p>
<p>ประสบการณ์ของท่านที่ได้ดู งานหรือศึกษางานในต่างประเทศ การอนุรักษ์อาคาร มีลักษณะเป็น อย่างไรและสิ่งใดที่ควรนำมาพัฒนา ภายในประเทศ</p>	<p>อาจารย์ขอยกตัวอย่างประเทศสิงคโปร์ เรื่องนโยบาย การรีอูเมืองเก่าตั้งแต่สมัยรัฐบาลท่านนายกสิกวนยู ได้ นโยบายแบบมีการบังคับการใช้พื้นที่ก่อนหลังจากนั้นจึง เป็นนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้เกิดความ เข้าใจร่วมด้วยความร่วมมือ</p>
<p>สิ่งที่เป็นส่วนที่สนับสนุนที่ สำคัญที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ ที่ ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>การให้ความรู้จะเป็นส่วนสนับสนุน เพื่อให้คนในพื้นที่ เกิดการบำรุงรักษา , การดำเนินการให้จัดทำแผนการ การ ดำเนินงานปฏิบัติการการที่หน่วยงานราชการเข้าไปสู่ใน พื้นที่</p>
<p>การวางผังเมือง ชุมชนเมือง สภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ในปัจจุบันท่านมีความคิดเห็นอย่างไร</p>	<p>ยกตัวอย่างสภาพแวดล้อม เมืองสงขลาในปัจจุบัน ลักษณะกายภาพโดยรวมมีส่วนได้เปรียบกว่าเมือง หลากหลายด้าน แต่ก็ยังมีส่วนของสภาพแวดล้อมที่ยังมี ชุมชนแออัด จะยังต้องการพื้นที่โล่งสำหรับการดำเนิน กิจกรรมของชุมชน</p>

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงินสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและมีผลต่อการอนุรักษ์อาคารมากน้อยเพียงใด	ในย่านเมืองเก่าสงขลาเป็นผู้มีรายได้ดีและใช้เงินอย่างประหยัดตั้งแต่ดั้งเดิม โดยการปรับปรุงอาคารนั้นทางเจ้าของอาคารเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุงเอง ปัจจุบันราคาอาคารก็เริ่มที่มีราคาสูงขึ้น
การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับความสำคัญ	ด้วยความมีประวัติศาสตร์ที่สำคัญด้วยการเป็นเมืองท่า ที่เชื่อมโยงความหลากหลายทางวัฒนธรรมตั้งแต่ชาวจีน มลายู อินเดีย ยุโรป อาคารที่ถูกสร้างขึ้นในเมืองสงขลาจึงเป็นอาคารที่มีประวัติศาสตร์ในแต่ละหลังมีความดั้งเดิม
ประเภทของความปลอดภัยในการอยู่อาศัยในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ ของชุมชนสิ่งที่ศึกษาและควรถึงคือเรื่องใด	ซึ่งมีรายละเอียดต่างๆทางด้านความปลอดภัยแก่ชุมชน โดยการใช้กฎต่างๆตามข้อกำหนดและข้อบัญญัติท้องถิ่นของเมืองสงขลา
แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการวางแผนอย่างไร และอะไรเป็นส่วนที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาพื้นที่	หน่วยงานราชการต่างๆมีแผนอนุรักษ์ของเมืองจะต้องมีความสอดคล้องกัน อย่างเช่นงบประมาณที่จัดสรร ใช้แผนอนุรักษ์เดียวกัน ตามแนวทางที่ดำเนินงานนโยบายและแนวทางการเป็นเพื่อเสนอเป็นเมืองมรดกโลก
ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งด้านนโยบาย การวางผังชุมชนและพื้นที่การอนุรักษ์อาคาร ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป	การดำเนินการจัดทำขอบเขตที่มีความชัดเจนและไม่ใหญ่เกินไป ให้ค่อยๆทำแต่ละรายละเอียดและขยายเมืองออกไปเรื่อยๆสามารถใช้ตัวอย่างตามแผนการทำงานของประเทศไทย

จากตารางที่ 4.25 สามารถสรุปจากการสัมภาษณ์ ดร.ณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม เมืองที่มีประวัติศาสตร์ที่สำคัญด้วยการเป็นเมืองท่า ที่เชื่อมโยงความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นเมืองที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์อย่างตัวอย่างเมืองสงขลา ,นโยบายควรมีการบังคับการใช้พื้นที่ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนทำให้เกิดความเข้าใจร่วมด้วยความร่วมมือในการพัฒนา, การนำนโยบายที่น่าสนใจในต่างประเทศอย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่น ประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง 4

	<p>บทสัมภาษณ์ ผศ.ดร.ปัญญา ไชยรัตนานนท์ หัวข้อ อาคารอนุรักษ์ ด้าน นโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ ภาควิชาวางแผนชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2562 ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง</p>
<p>นโยบายด้านการอนุรักษ์ อาคารภายในประเทศไทย มีข้อดี ข้อด้อยอย่างไรอะไรที่เป็นสิ่งที่ควร เพิ่มเติมในด้านการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>สาเหตุที่สำคัญคือเรื่องของนโยบายด้านอนุรักษ์อาคาร โดยกฎหมายได้เน้นไปทางด้านโบราณสถาน วัฒนาอาราม เป็นส่วนใหญ่เป็นกฎหมายที่ได้ใช้มาอย่างยาวนาน แต่ไม่ได้ เอื้ออำนวยต่ออาคารอนุรักษ์ที่เก่าแก่ในปัจจุบัน ตัวอย่าง การอนุรักษ์ชุมชนที่ดีให้ดูจากเทศบาลเมืองเชียงคาน ที่มี การควบคุมอาคารสูง วัสดุและรูปแบบต่างๆที่ศนคติมรดก ทางวัฒนธรรม กฎหมายและพระราชบัญญัติโบราณสถาน ควรมีการแบ่งระดับให้หลากหลาย สร้างแรงจูงใจอย่างเช่น การลดภาษี การได้รับสิทธิบางอย่างเมื่อทำการอนุรักษ์ เป็น ต้น</p>
<p>ประสบการณ์ของท่านที่ได้ดู งานหรือศึกษางานในต่างประเทศ การอนุรักษ์อาคาร มีลักษณะเป็น อย่างไรและสิ่งใดที่ควรนำมาพัฒนา ภายในประเทศ</p>	<p>ตัวอย่างประเทศญี่ปุ่น มีการใช้การเปลี่ยนแปลงสิทธิใน แต่ละสิทธิ์ตามพื้นที่ซึ่งยังคงมีจิตวิญญาณของท้องถิ่นดั้งเดิม โดยกฎหมายท้องถิ่นของเมืองจะเป็นส่วนควบคุมในการ สร้างภูมิทัศน์เมือง เป็นการสร้างชุมชนเครือข่ายในการ พัฒนาย่านเมืองเก่า อีกทั้งในหลายประเทศทั้งมีงบประมาณ ที่จัดตั้งเป็นกองทุน เพื่อทำการบำรุงรักษาอาคารอนุรักษ์มี การจัดสรรจากพื้นที่ๆได้รับประโยชน์จากการพัฒนา และ สุดท้ายประชาชนที่อยู่อาศัยทั้งบริเวณเมืองเก่าและอาศัย โดยรอบรับประโยชน์ร่วมกัน</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

<p>สิ่งที่เป็นส่วนที่สนับสนุนที่สำคัญที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ ที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ประโยชน์ ของการรักษาเรื่องของประวัติศาสตร์ ต้องเป็นเรื่องที่น่าจดจำร้อยเรียง เป็นเรื่องราวสำหรับทำให้เป็นเรื่องราวการท่องเที่ยว มีองค์ความรู้และมีความจำเป็นในการเก็บเรื่องราวรักษาเนื้อหาตลอดไป การอนุรักษ์ไม่ใช่เรื่องของการเก็บไว้เหมือนการแข่ง การอนุรักษ์สมัยใหม่นั้นมีการนำพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าสำหรับคนในรุ่นต่อไป รองรับคุณค่าทางประวัติศาสตร์ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ด้วยอย่างพื้นที่ชุมชน เช่น พื้นที่ริมแม่น้ำจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี, ตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นต้น มีการทำธุรกิจดั้งเดิม มีการสืบทอดกันมาทำให้พื้นที่มีเสน่ห์ เป็นอาหารหรือขนมที่มีการปรับปรุงรูปลักษณ์ให้ดีขึ้น</p>
<p>การวางผังเมือง ชุมชนเมืองสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ในปัจจุบันท่านมีความคิดเห็นอย่างไร</p>	<p>ในปัจจุบันได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติผังเมืองเดิม 4 ฉบับ แยกตาม พ.ศ. ต่างๆ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 2. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2525 3. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2535 และ 4. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2558 และให้ใช้พระราชบัญญัติใหม่นี้ที่เรียกว่า “พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2562 ” ซึ่งผังเมืองรวมได้กำหนดการวางผังและสภาพแวดล้อมไว้ตามหัวข้อที่สำคัญต่างๆ 6 เรื่องที่สำคัญ ดังนี้ แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท ,แผนผังแสดงที่โล่ง,แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง โดยแสดงการเชื่อมต่อโครงข่าย การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

	<p>คมนาคมและการขนส่ง ,แผนผังแสดงโครงการ กิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และ บริการสาธารณะ , แผนผังแสดงแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ,แผนผัง แสดงผังน้ำ เมื่อพระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้ประกาศใช้จะเป็นเหมือน ธรรมนูญผัง เมือง ที่หน่วยงานต่างๆจะต้องมีการปฏิบัติตาม ก็จะทำให้พบถึงความเปลี่ยนแปลงทาง สภาพแวดล้อมเป็นไปในทางที่ดีขึ้น</p>
<p>ระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงิน สนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและมีผลต่อการ อนุรักษ์อาคารมากน้อยเพียงใด</p>	<p>เรื่องของกองทุนที่จัดตั้งขึ้นจะเป็นส่วนที่ สามารถนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ซ่อมแซมอาคาร ภาครัฐจะมีส่วนช่วยเหลือ ทางด้านอื่นๆ เช่น การลดภาษีถ้าสร้างอาคารให้ คงรูปแบบอนุรักษ์ การส่งเสริมการใช้ประโยชน์ ในพื้นที่ เป็นต้น</p>
<p>การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทาง ศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ การวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับ ความสำคัญ</p>	<p>การที่ ผังเมืองรวมได้กำหนดพื้นที่ สี ทางด้านศิลปกรรมและวัฒนธรรมที่มีความ เข้มงวดมาก ก็จะทำให้การปรับปรุงยากขึ้น การ ลำดับความสำคัญจะช่วยแบ่งเขตออกย่อยใน พื้นที่สีเดียวกันไม่ควบคุมด้วยข้อกำหนดในพื้นที่ ชนิดเดียวกันทั้งหมดและยังสามารถที่จะแสดง กิจกรรมสมัยใหม่ที่เกิดขึ้น</p>
<p>ประเภทของความปลอดภัยในการอยู่อาศัย ในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ ของชุมชนสิ่งที่ ศึกษาและควรถึงคือเรื่องใด</p>	<p>อาคารที่มีความเก่าอาจต้องใช้วัสดุ สมัยใหม่เพื่อเสริมความแข็งแรง ยึดอายุของ อาคาร ขอยกตัวอย่างวิธีการของประเทศญี่ปุ่น หากต้องการซ่อมแซมอาคารอนุรักษ์แบบคงเดิม รัฐสามารถช่วยเหลือปรับปรุงอาคารถึง 75 เปอร์เซ็นต์ หากดำเนินงานแบบคงไว้สภาพ ภายนอกคงเดิมภายในเปลี่ยนแปลง รัฐสามารถ ช่วยเหลือปรับปรุงอาคาร 50 เปอร์เซ็นต์ หาก เปลี่ยนแปลงใหม่ก็ใช้กฎหมายควบคุมอาคาร</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับไว้ใช้ ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ทางอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

	ของท้องถิ่นนั้นๆโดยรัฐก็ไม่ได้ช่วยเหลือในส่วนที่อาคารเปลี่ยนแปลงใหม่
แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการวางแผนอย่างไร และอะไรเป็นส่วนที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาพื้นที่	อาคารที่ดำเนินการสร้างต่อไปจะคำนึงถึงเรื่องแผนผังแสดงผังน้ำ เพื่อให้น้ำซึมผ่านลงไปยังพื้นดินได้พื้นโล่งที่มีในบ้านและอาคารแต่ละแห่ง จะทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น แต่อาคารเก่าที่ทำการอนุรักษ์จะต้องคำนึงถึงระยะถอยร่น ถ้าจะต้องทำการปรับปรุงอาคารตามผังเมือง อาจจะต้องมีข้อกำหนดบางอย่างเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างรูปด้านลักษณะอาคารกับการถอยร่นเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อม

จากตารางที่ 4.26 สรุปจากการสัมภาษณ์ ผศ.ดร.ปัญญา ไชยรัตนานนท์ ที่มีเนื้อหาสำคัญคืออนุรักษ์ชุมชนที่ดีตัวอย่างเทศบาลเมืองเชียงคาน ที่มีการควบคุมอาคารสูง วัสดุและรูปแบบต่างๆ ที่ศนคติมรดกทางวัฒนธรรม กฎหมายและพระราชบัญญัติโบราณสถาน ควรมีการแบ่งระดับให้มีรายละเอียดการวางผังที่มีมากขึ้น ,ประโยชน์ของการรักษาเรื่องของประวัติศาสตร์ ต้องเป็นเรื่องที่น่าจดจำร้อยเรียงเป็นเรื่องราวสำหรับทำให้เป็นเรื่องราวการท่องเที่ยว มีองค์ความรู้และมีความจำเป็นในการเก็บเรื่องราวรักษาเนื้อหา,การดำเนินการจัดตั้งกองทุนจะเป็นส่วนที่สามารถนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาซ่อมแซมอาคารอนุรักษ์,มีการเริ่มการจัดทำร่างธรรมนูญผังเมือง เพื่อนำไปสู่การใช้ท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.27 แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง 5

	<p>บทสัมภาษณ์ ผศ.ดร.นัฐิกา นวพันธ์ หัวข้อ อาคารอนุรักษ์ ด้าน นโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2562 ณ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัด พิษณุโลก</p>
<p>นโยบายด้านการอนุรักษ์ อาคารภายในประเทศไทย มีข้อดี ข้อด้อยอย่างไรอะไรที่เป็นสิ่งที่ควร เพิ่มเติมในด้านการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>การจัดการด้านการอนุรักษ์ในปัจจุบันเป็นเรื่องของ นโยบายจากรัฐสู่ประชาชนเป็นลักษณะด้านบนลงสู่ด้านล่าง โดยหน่วยงานต่างๆของรัฐจะต้องจัดคนที่มีความรู้ด้านการ อนุรักษ์และชุมชนลงพื้นที่ให้ข้อมูลวิธีการดำเนินงานแก่ เจ้าของอาคาร อีกด้านหนึ่งรัฐควรจัดหาเงินทุนในการ สนับสนุนในการบูรณะอาคาร สร้างแรงจูงใจโดยการลดภาษี หามาตรการต่างๆที่ช่วยเป็นแรงผลักดันในการช่วยเหลือและ แสดงให้เห็นถึงคุณค่าในพื้นที่สำหรับเจ้าของอาคาร</p>
<p>ประสบการณ์ของท่านที่ได้ดู งานหรือศึกษางานในต่างประเทศ การอนุรักษ์อาคาร มีลักษณะเป็น อย่างไรและสิ่งใดที่ควรนำมาพัฒนา ภายในประเทศ</p>	<p>จากการศึกษาในต่างประเทศ ณ เมือง นิวคาสเซิล ประเทศอังกฤษ เทศบาลเมืองที่นั่นมีการจัดระบบข้อมูล ทางด้านประวัติและการพัฒนาอย่างเป็นระบบโดยเฉพาะมี การเก็บภาพถ่ายเก่าของเมืองในแต่ละยุคสมัยซึ่งทำให้ สืบค้นข้อมูลได้ง่าย ลักษณะของชุมชนเมืองที่อังกฤษก็มี เมืองที่ถูกทิ้งร้างจากสภาพทางเศรษฐกิจ แต่ก็ได้รับการ ฟื้นฟูและสามารถนำกลับมาดูแลรักษาและนอกจากนั้นยัง สามารถเพิ่มอัตราการจ้างงานของคนให้มีมากขึ้น กลายเป็น แหล่งที่พักอาศัยอีกครั้ง การให้ข้อมูลต่างๆของรัฐ มีบางส่วน ได้จัดทำเป็นนิทานที่เกี่ยวกับเมือง ผ่านอาคารที่สำคัญและมี เรื่องราวต่างๆ อย่างเช่นเป็นบ้านของบุคคลสำคัญในพื้นที่ สามารถเล่าเป็นประวัติศาสตร์ของเมือง เดินตามเส้นทาง ผ่านบ้านและอาคารที่น่าสนใจ และมีการจัดจำหน่ายของที่ ระลึกสิ่งต่างๆเกี่ยวกับธุรกิจที่มีในท้องถิ่น</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้ผู้อื่นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

<p>สิ่งที่เป็นส่วนที่สนับสนุนที่สำคัญที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ ที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ต้องใช้ตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จมาเป็นแนวทาง อย่างเช่น เมืองจันทบูร เมืองสงขลา เป็นต้น โดยให้ชุมชนพื้นที่อื่นที่ต้องการพัฒนาได้เห็นภาพ ส่วนเรื่องการสนับสนุนควรให้ผลตอบแทนอย่างเช่น รางวัล หรือการลดภาษีให้แก่ผู้เข้าร่วมการอนุรักษ์</p>
<p>การวางผังเมือง ชุมชนเมืองสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ในปัจจุบันท่านมีความคิดเห็นอย่างไร</p>	<p>คงเป็นเรื่องของส่วนกลางเรื่องของการออกนโยบายยังคงไม่สอดคล้องต่อการใช้พื้นที่ แต่ก็มีความโน้มที่ ดี ขึ้น ในปัจจุบันในแวดวงของนักวิชาการ ที่เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการศึกษาพื้นที่ชุมชนเก่าแก่ที่มีเอกลักษณ์ดั้งเดิมอย่างเช่น ย่านกุฎีจีน เป็นต้น</p>
<p>ระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงินสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและมีผลต่อการอนุรักษ์อาคารมากน้อยเพียงใด</p>	<p>ระดับรายได้มีผลมากในการใช้เงินเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนา เนื่องจากจะต้องใช้เงินเป็นเยอะมากกว่าปรกติ ส่วนเรื่องอื่นที่มีผลต่อการบูรณะอาคาร เช่น ด้านของช่างฝีมือ วัสดุประกอบอาคาร หน่วยงานที่มีความรู้และให้การประสานงาน</p>
<p>การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับความสำคัญ</p>	<p>การที่ผู้คนเข้าไปมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ที่มีความสำคัญ ที่จะต้องให้ชุมชนในพื้นที่ได้ตระหนักรู้ถึงคุณค่า และสร้างความสัมพันธ์กับพื้นที่ อย่างเช่น การที่อาคารมีเรื่องราวในอดีต มีคนที่สำคัญเคยพักอาศัย ถนนที่ถูกสร้างด้วยบุคคลสำคัญ เป็นประวัติศาสตร์ที่มีเรื่องราวในอดีต จะทำให้เกิดความสนใจต่อผู้คนที่เข้ามาเที่ยวชมคนก็จะจดจำได้ถ้าได้รับการสื่อสารอย่างมีคุณค่า</p>
<p>ประเภทของความปลอดภัยในการอยู่อาศัย ในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ ของชุมชนสิ่งที่ศึกษาและควรถึงคือเรื่องใด</p>	<p>ความปลอดภัยควรคำนึงถึงโครงสร้างเป็นหลัก การปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้มีความแข็งแรงแต่ก็ต้องมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอาคารแสดง</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

	<p>รูปลักษณะที่มีความดั้งเดิม การปรับปรุงโครงสร้างและการอนุรักษ์อาคารหลากหลายวิธีการอยู่ให้การให้ความสำคัญว่าด้านใดสำคัญในพื้นที่ บางแห่งลักษณะภายในอาคารควรเก็บรักษา อาคารบางแห่งเก็บรักษาบางส่วนอื่นอาจมีการต่อเติมด้วยวัสดุสมัยใหม่</p>
<p>แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการวางแผนอย่างไร และอะไรเป็นส่วนที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาพื้นที่</p>	<p>การออกแบบวางแผนบางครั้งไม่ได้ถูกนำไปใช้ การออกแบบและวางแผนเพื่อตอบโจทย์จะต้องมีความหลากหลายการเชื่อมโยงและการเข้าถึงของพื้นที่เชื่อมต่อกับพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะ ลานกีฬา เป็นต้น การใช้พื้นที่สาธารณะจะต้องเป็นกฎหมายและนโยบายการใช้พื้นที่ๆสำคัญโดยไม่ถูกรุกล้ำ รัฐจะต้องจัดการพื้นที่อย่างมีระเบียบ</p>
<p>แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการวางแผนอย่างไร และอะไรเป็นส่วนที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาพื้นที่</p>	<p>การออกแบบวางแผนบางครั้งไม่ได้ถูกนำไปใช้ การออกแบบและวางแผนเพื่อตอบโจทย์จะต้องมีความหลากหลายการเชื่อมโยงและการเข้าถึงของพื้นที่เชื่อมต่อกับพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะ ลานกีฬา เป็นต้น การใช้พื้นที่สาธารณะจะต้องเป็นกฎหมายและนโยบายการใช้พื้นที่ๆสำคัญโดยไม่ถูกรุกล้ำ รัฐจะต้องจัดการพื้นที่อย่างมีระเบียบ</p>
<p>ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งด้านนโยบาย การวางผังชุมชนและพื้นที่การอนุรักษ์อาคาร ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป</p>	<p>อยากเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนมีส่วนร่วมแสดงถึงการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสีย รัฐต้องมีการประชาสัมพันธ์การใช้เครื่องมือต่างๆที่จะเข้าถึงข้อมูลของประชาชน ใช้เทคนิคต่างๆให้เกิดมุมมองที่หลากหลายเพื่อการถึงข้อมูลมากกว่าเพียงครั้งเดียว ใช้เวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และในส่วนที่จะต้องทำการพัฒนาเพื่อให้เห็นผลงานอาจจะต้องใช้เวลารั้ง 10 ปี</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.27 สรุปจากการสัมภาษณ์ ผศ.ดร.นัฐิกา นวพันธ์ รัฐจะต้องจัดคนที่มี ความรู้ด้านการอนุรักษ์และชุมชนลงพื้นที่ให้ข้อมูลวิธีการดำเนินงานแก่เจ้าของอาคาร อีกด้านหนึ่งรัฐ ควรจัดหาเงินทุนในการสนับสนุนในการบูรณะอาคาร สร้างแรงจูงใจโดยการลดภาษี , นักวิชาการ ที่ เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการศึกษาพื้นที่ชุมชนเก่าแก่ที่มีเอกลักษณ์ , อาคารมีเรื่องราว ในอดีตมีคนที่สำคัญเคยพักอาศัย ถนนที่ถูกสร้างด้วยบุคคลสำคัญ เป็นประวัติศาสตร์ที่มีเรื่องราวใน อดีต จะทำให้เกิดความสนใจต่อผู้คนที่เข้ามาเที่ยวชม, การออกแบบวางแผนบางครั้งไม่ได้ถูกนำไปใช้ การออกแบบและวางแผนเพื่อไม่ตอบโจทย์ชุมชน

ตารางที่ 4.28 แสดงข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ และด้านนโยบายและวางแผนชุมชนเมือง 6

	<p>บทสัมภาษณ์ รศ.ดร.สมพล ดำรงเสถียร หัวข้อ อาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและวางแผนชุมชนเมือง ตำแหน่งอาจารย์ประจำ ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม และการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ณ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง</p>
<p>นโยบายด้านการอนุรักษ์ อาคารภายในประเทศไทย มีข้อดี ข้อด้อยอย่างไรอะไรที่เป็นสิ่งที่ควร เพิ่มเติมในด้านการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ด้านการอนุรักษ์อาคารข้อดีเริ่มมีหน่วยงานราชการ และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ต่างๆ ลงพื้นที่ให้ความสำคัญ ยกตัวอย่าง พื้นที่ชุมชนในถนนจอมพล เมืองโคราช ในงาน ปรับปรุงสภาพอาคารดั้งเดิม ให้กลับมามีคุณค่า ข้อเสีย เมื่อ เริ่มที่จะดำเนินงานโครงการผู้ที่อยู่ในพื้นที่ปรับปรุงอาจจะ ไม่ได้ให้ความร่วมมือหรือเห็นความสำคัญจึงจะยังไม่ได้ให้ ความร่วมมือ</p>
<p>สิ่งที่เป็นส่วนที่สนับสนุนที่ สำคัญที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ ที่ ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ด้านการสนับสนุนอนุรักษ์ควรจะต้องมีทั้ง 2 ส่วนทั้ง ภาครัฐและชุมชนเมื่อเกิดการดำเนินงานที่เห็นเป็นลักษณะ ตัวอย่างแล้วนั้น ผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่จะเข้าร่วมเพื่ออยาก ให้ เกิดการพัฒนาและเห็นถึงประโยชน์ในอนาคต และการให้ รางวัลจากหน่วยงานอย่าง เช่น อาคารอนุรักษ์จากสมาคม สถาปนิก กรมศิลป์ เป็นต้น ก็ทำให้สนับสนุนในงานอนุรักษ์</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

<p>ประสบการณ์ของท่านที่ได้ดูงานหรือศึกษางานในต่างประเทศการอนุรักษ์อาคาร มีลักษณะเป็นอย่างไรและสิ่งใดที่ควรนำมาพัฒนาภายในประเทศ</p>	<p>มีทั้งศึกษาดูงานในต่างประเทศและศึกษางานในต่างประเทศการอนุรักษ์อาคารจากงานวิจัยของตนเอง</p> <p>ด้านการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ได้เคยเดินทางไปที่ออสเตรเลียพบว่า ยังมีการเก็บอาคารอนุรักษ์ไว้ดั้งเดิมโดยมีการสร้างอาคารสูงไว้ด้านหลัง เมื่อเดินทางตามแนวทางเดินจะไม่เห็นอาคารสูงที่มีการใช้งานอยู่ด้านหลัง ส่วนด้านการศึกษาค้นคว้าในงานวิจัย จะศึกษาเมืองที่มีการอนุรักษ์ที่สำคัญที่ตั้งอยู่ในแหล่งสำคัญต่าง และมีการสร้างอาคารในยุคปัจจุบันตั้งอยู่ในพื้นที่หรือขอบเขตเดียวกัน อย่างเช่น พิพิธภัณฑ์ลูฟท์ ประเทศฝรั่งเศส, ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม จอร์จ ปงปีดู ประเทศฝรั่งเศส, พิพิธภัณฑ์อารยธรรมยุโรปและเมดิเตอร์เรเนียน เมืองมาร์เซย์ ประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น การศึกษาตามงานที่กล่าวมานั้นเพื่อให้คนที่เข้ามาในพื้นที่สามารถแยกแยะความแท้และความดั้งเดิม ออกจากสิ่งที่ทำเลียนแบบจากของที่มีอยู่เดิมดั้งเดิมได้อย่างชัดเจน</p>
<p>สิ่งที่เป็นส่วนที่สนับสนุนที่สำคัญที่จะทำให้เห็นถึงประโยชน์ ที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ด้านการสนับสนุนอนุรักษ์ควรจะต้องมีทั้ง 2 ส่วน ทั้งภาครัฐและชุมชนเมื่อเกิดการดำเนินงานที่เห็นเป็นลักษณะตัวอย่างแล้วนั้น ผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่จะเข้าร่วมเพื่อยากให้เกิดการพัฒนาและเห็นถึงประโยชน์ในอนาคต และการให้รางวัลจากหน่วยงานอย่าง เช่น อาคารอนุรักษ์จากสมาคมสถาปนิก กรมศิลป์ เป็นต้น ก็ทำให้สนับสนุนในงานอนุรักษ์</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

<p>การวางผังเมือง ชุมชนเมืองสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ในปัจจุบันท่านมีความคิดเห็นอย่างไร</p>	<p>การวางผังและสภาพแวดล้อมในหลายพื้นที่มีการว่าจ้างบริษัทเพื่อดำเนินงานสำรวจข้อมูล การวางแผนความคิดหรือกรอบแนวความคิดในการออกแบบเป็นส่วนประกอบที่จะทำให้พื้นที่มีความน่าสนใจมีเอกลักษณ์ การเล่าเรื่องการเปลี่ยนถ่ายความเป็นมาบ่งบอกประวัติความเป็นมาและสภาพแวดล้อมของชุมชน ทำให้เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจในการพัฒนาพื้นที่ของชุมชน</p>
<p>ระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงินสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและมีผลต่อการอนุรักษ์อาคารมากน้อยเพียงใด</p>	<p>ระดับรายได้ในแต่ละพื้นที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน ตัวอย่าง กรณีพื้นที่ดำเนินงานถนนจอมพล จังหวัดนครราชสีมา พบว่าชุมชนมีรายได้ที่สามารถสนับสนุนการฟื้นฟูบูรณะอาคารของตนเอง และมีงบประมาณบางส่วนที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ การร่วมมือในช่วงต้นของโครงการแม้จะมีหน่วยงานราชการสนับสนุนแต่ถ้าชุมชนไม่เข้าใจถึงวิธีการก็ยังคงไม่ให้ความร่วมมือ</p>
<p>การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับความสำคัญ</p>	<p>ประวัติชุมชนในพื้นที่จะมีคุณค่าแต่ละยุคสมัย การเล่าเรื่องจากผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของหลักฐานที่ควรบันทึกเก็บเป็นหลักฐานไม่ได้เป็นเพียงลักษณะการครอบครองและการใช้พื้นที่ แต่บางเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อาจเป็นเหตุการณ์พิเศษ สามารถนำมาเป็นเรื่องเล่าประวัติของชุมชนที่น่าสนใจทำให้ระลึกถึงในช่วงเหตุการณ์ที่ดีหรือไม่ดีที่เกิดขึ้น</p>
<p>ประเภทของความปลอดภัยในการอยู่อาศัยในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ ของชุมชนสิ่งที่ศึกษาและควรถึงคือเรื่องใด</p>	<p>ความปลอดภัยการซ่อมแซมโครงสร้างให้มีความแข็งแรงจากอายุการใช้อาคารหลายปี และหลังการปรับเปลี่ยนการใช้สอยอาคาร มีความสำคัญอาจต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

	หรือวิศวกร เพื่อทำการวิเคราะห์ลักษณะขั้นตอนในการบำรุงรักษา
แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการวางแผนอย่างไร และอะไรเป็นส่วนที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาพื้นที่	การวางแผนพัฒนาสิ่งที่ดีและเป็นไปได้มากที่สุด คือ ต้องเป็นอาคารที่ผู้อยู่อาศัยเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาและลงมือในการเริ่มดำเนินงาน การเริ่มต้นในการดำเนินงานจะทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญจะเป็นสิ่งที่เริ่มแรกในการวางแผนดำเนินงานอาคารอื่นต่อไป
ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งด้านนโยบาย การวางผังชุมชนและพื้นที่การอนุรักษ์อาคาร ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป	การสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมของชุมชน สร้างความร่วมมือร่วมใจจะทำให้เกิดการพัฒนานอกจากนั้นควรมีการพัฒนาช่างฝีมือ แรงงานช่างงานศิลปกรรม จะต้องมีการพัฒนาทักษะส่งเสริมความรู้ทางศิลปกรรมให้แก่ชุมชนพร้อมไปด้วย อาจจะได้ไม่ทำการพัฒนาในพื้นที่ของตนเองแต่ก็จะมีจิตสำนึกที่จะไม่ทำลาย

จากตารางที่ 4.28 สรุปจากการสัมภาษณ์รศ.ดร.สมพล ดำรงเสถียรได้ดังนี้ การจัดวางตำแหน่งเก็บอาคารอนุรักษ์ไว้ดั้งเดิมโดยมีการสร้างอาคารสูงไว้ด้านหลัง เมื่อเดินทางตามแนวทางเดิน จะไม่เห็นอาคารสูงที่มีการใช้งานอยู่ด้านหลัง,ส่งเสริมการให้รางวัลจากหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับอาคารอนุรักษ์,การเล่าเรื่องการเปลี่ยนถ่ายความเป็นมาบอกประวัติความเป็นมาและสภาพแวดล้อมของชุมชน ทำให้เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจในการพัฒนาพื้นที่ของชุมชน,ควรมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทำการวิเคราะห์ลักษณะขั้นตอนในการบำรุงรักษาอาคาร

สรุปโดยการจัดลำดับความเหมือนกันในบทสัมภาษณ์ จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดได้พบหัวข้อที่ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงโดยเน้นกล่าวเน้นความสำคัญในเรื่องเดียวกันสามารถสรุปตามเนื้อหาที่ผู้เชี่ยวชาญได้เน้นให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของชุมชน สร้างความร่วมมือร่วมใจจะทำให้เกิดการพัฒนาโดยการประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้เพื่อให้ชุมชนเข้าใจเรื่องการพัฒนาอนุรักษ์

2. การสร้างนโยบายสร้างแรงจูงใจจากภาครัฐ ตัวอย่างเช่น การลดภาษีในการรักษาอาคารอนุรักษ์ การจัดตั้งกองทุน การให้รางวัลด้านการอนุรักษ์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การจัดการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่อาคารอนุรักษ์ เป็นพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ ชุมชนที่มีคุณค่า เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนเกิดแหล่งรายได้ สามารถนำรายได้มาสนับสนุนการบูรณะอาคารเก่า

4. การให้ข้อมูลโดยให้ความรู้ด้านการซ่อมแซมการเลือกใช้วัสดุ บูรณะอาคารวิธีการในการดำเนินงาน

5. การลำดับการให้ความสำคัญกับพื้นที่ การให้นโยบายการจัดขอบเขตด้านผังเมืองเพื่อกำหนดแผนการวางแผนการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

4.3.2.2 ผลการเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองศึกษาด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมือง การสัมภาษณ์ด้านนโยบายได้ดำเนินการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองจำนวน 3 ท่านโดยมีหัวข้อในการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้ ด้านนโยบายการวางผังเมือง และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ในสภาพปัจจุบัน ด้านระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงินสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและมีผลต่อการอนุรักษ์อาคาร ด้านความปลอดภัยในการอยู่อาศัยในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ของชุมชน สิ่งที่ควรคำนึง ด้านแนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีจะต้องมีการวางแผนต่อไปอย่างไรและอะไรเป็นส่วนที่สำคัญและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 4.29 แสดงข้อมูลอาคารด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมืองเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองหนองคาย 1

	<p>บทสัมภาษณ์ คุณ กิตติ ตั้งขจรศักดิ์ เรื่อง นโยบายและการวางผังชุมชนเมือง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนควบคุม การก่อสร้าง อาคารและผังเมือง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ณ เทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย</p>
<p>นโยบายและการวางผังชุมชนเมือง และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ในสภาพปัจจุบัน</p>	<p>การวางผังเมืองในประเทศไทย คนทั่วไปยังมีส่วนที่มีความรู้น้อย ช่วงที่มีการเข้าร่วมประชาพิจารณ์เวลามีประกาศประชาชนจะยังไม่ทราบ ซึ่งในหน่วยงานท้องถิ่นต้องให้ความรู้ถึงการที่ประชาชนจะมีผลกระทบต่อตนเอง ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ขอเสนอการวางผังชุมชนให้มีการทำงานที่เป็นลักษณะสภาเมืองให้ความเห็นชอบว่าการดำเนินงานแต่ละโครงการ สภาพแวดล้อมจากองค์ประกอบให้มีความหลากหลายวิชาชีพ อาจจะต้องเพิ่มในระบบการสอนและการศึกษา</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีใช้เฉพาะที่ออกศึกษาคณะเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

นโยบายและการวางผังชุมชนเมือง	ระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงินสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและ มีผลต่อการอนุรักษ์อาคาร	ระดับรายได้ผู้ที่อาศัยในเมืองเทศบาล เมืองหนองคายมีลักษณะเศรษฐกิจปานกลาง การคมนาคมสะดวกพื้นที่เป็นเมืองชายแดนมีเศรษฐกิจการค้าความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย-ลาวอย่างช้านานมีการสนับสนุนจากทางภาครัฐในการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมให้แก่ประชาชนริมแม่น้ำโขง
	ความปลอดภัยในการอยู่อาศัยในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ของชุมชน สิ่งที่ควรคำนึง	สภาพอาคารบริเวณเทศบาลเมืองหนองคาย ไม่ค่อยมั่นคงแข็งแรงอาจจะต้องมีการออกมาตรการเรื่องสภาพและความมั่นคง ตรวจสอบลักษณะการใช้อาคารก่อนใช้พื้นที่
	แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีจะต้องมีการวางแผนต่อไปอย่างไรและอะไรเป็นส่วนที่สำคัญ	ด้านนโยบายจะต้องอาศัยนักการเมือง นักปกครอง นายกเทศมนตรีเมือง โดยชุมชนคือ ส่วนหนึ่งของฐานการเมือง การพัฒนาชุมชนจะสามารถทำให้เกิดความภาคภูมิใจต่อคนที่กลับมา ซึ่งเป็นเงื่อนไขในการพัฒนาโดยพื้นที่ก็จะเปลี่ยนไปตามยุคสมัยของการปกครอง เนื่องจากมีบทบาทในการจัดสรรงบประมาณ
ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งด้านนโยบาย การวางผังชุมชนและพื้นที่การอนุรักษ์อาคาร ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนา	การอนุรักษ์ต้องควบคู่ไปกับเรื่องของเศรษฐกิจทุกอย่างต้องสามารถตอบโจทย์ของความต้องการประชาชน แผนงานในปัจจุบันการอนุรักษ์ยังไม่มีทำให้สำคัญมากนัก เนื่องจากภาครัฐได้เห็นความสำคัญในส่วนอื่นที่ต้องพัฒนาและสำคัญกว่า	

จากตารางที่ 4.29 ข้อมูลการสัมภาษณ์ คุณ กิตติ ตั้งขจรศักดิ์ ด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมือง ที่สำคัญดังนี้ การให้หน่วยงานท้องถิ่นต้องให้ความรู้ถึงการที่ประชาชน ,ด้านนโยบาย อาจจะต้องอาศัยนักการเมือง นักปกครอง นายกเทศมนตรีเมือง เข้ามามีส่วนร่วม ,แผนงานนโยบาย ในปัจจุบันการอนุรักษ์ยังไม่มีทำให้สำคัญมาก

ตารางที่ 4.30 แสดงข้อมูลอาคารด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมืองเจ้าหน้าที่เทศบาลเมือง
หนองคาย 2

	<p>บทสัมภาษณ์ คุณ พิระพันธ์ สุริยวงศ์ เรื่อง นโยบายและการวางผังชุมชนเมือง ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายควบคุมอาคารและผังเมือง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ณ เทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย</p>
<p>นโยบายการวางผังเมือง และสภาพแวดล้อม ภายในประเทศไทย ในสภาพ ปัจจุบัน</p>	<p>เมืองหนองคายเป็นเมืองเศรษฐกิจที่พิเศษ การ แบ่งเขตพื้นที่บริเวณต่างๆจะส่งผลกับการวางผัง โดย บางครั้งนโยบายการวางผังเป็นเรื่องที่ต่วนสิทธิบาง ประการ ตัวอย่างเช่น การที่มีนโยบายจำกัดความสูง ของการใช้อาคาร เป็นต้น</p>
<p>ระดับรายได้ของเจ้าของ อาคารและเงินสนับสนุนจาก ภาครัฐมีส่วนร่วมและ มีผลต่อการ อนุรักษ์อาคาร</p>	<p>ระดับรายได้ในพื้นที่เทศบาลมีความหลากหลายไม่ สามารถระบุ มีส่วนผสมของกิจกรรมหลากหลาย โดย ภาครัฐควรให้ความรู้เป็นการสนับสนุนการอนุรักษ์ อาคารแต่ไม่ควรให้เงิน ในการแก้ปัญหาเพียงอย่าง เดียว</p>
<p>ความปลอดภัยในการอยู่ อาศัยในอาคารที่ได้รับการ อนุรักษ์ของชุมชน สิ่งที่ควรคำนึง</p>	<p>ปัจจุบันอาคารดั้งเดิมที่ตั้งในเทศบาลเมืองยังไม่ เคยมีเรื่องของประสบอุบัติเหตุและความไม่ปลอดภัย ในพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคาย</p>
<p>แนวทางการพัฒนาเมืองหรือ ชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการวางแผนต่อไป อย่างไรและอะไรเป็นส่วนที่ สำคัญ</p>	<p>ควรจัดโซนขอบเขตของพื้นที่ให้เด่นชัดและอาคาร ที่ต้องอนุรักษ์ให้ผสมผสานอยู่ในพื้นที่ แบ่งแยกพื้นที่ ควรรักษาหรืออนุรักษ์ให้ชัดเจน</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

<p>ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งด้านนโยบาย การวางผังชุมชนและพื้นที่การอนุรักษ์อาคาร ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนา</p>	<p>การวางผังชุมชนยังเน้นเรื่องของการจัดขอบเขตและแบ่งโซนให้ชัดเจน โดยหน่วยงานบางแห่งอย่างกรมศิลป์ นอกจากทำการโบราณสถานประเภทของวัด อาจจะต้องเข้ามาดูอนุรักษ์อาคารเก่า ตัวอย่างอย่างพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคายจากอดีต 40 ปี ที่ผ่านมามีอาคารเก่าถูกรื้อทิ้งไปแล้วบางส่วน และบางส่วนก็มีการกัดเซาะอาคารที่อยู่ริมน้ำบ้าง นอกจากพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคายยังมีอาคารที่อำเภอท่าบ่อ ที่มีลักษณะที่อนุรักษ์ได้</p>
--	--

จากตารางที่ 4.30 ข้อมูลการสัมภาษณ์ คุณ พิระพันธ์ สุริยวงศ์ ด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมือง ที่สำคัญดังนี้ นโยบายการวางผังบางข้อเป็นเรื่องที่ตงเว้นสิทธิบางประการของเจ้าของอาคาร ,การจัดโซนขอบเขตของพื้นที่ให้เด่นชัดและอาคารที่ต้องอนุรักษ์ให้ผสมผสานอยู่ในพื้นที่ ,อาคารเก่าเทศบาลเมืองหนองคายจากอดีตมีอาคารเก่าถูกรื้อทิ้งไปแล้วบางส่วนและมีการกัดเซาะอาคารเก่าที่อยู่บริเวณริมน้ำ การวางผังชุมชนยังเน้นเรื่องของการจัดขอบเขตและแบ่งโซนยังคงเป็นเรื่องที่สำคัญ

ตารางที่ 4.31 แสดงข้อมูลอาคารด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมืองเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองหนองคาย 3

	<p>บทสัมภาษณ์ คุณ สรราชู แสงเสน เรื่อง นโยบายและการวางผังชุมชนเมือง ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายควบคุมก่อสร้าง สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ณ เทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย</p>
---	--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.31

นโยบายและการวางผังชุมชนเมือง	นโยบายการวางผังเมือง และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ในสภาพปัจจุบัน	การวางผังเมืองการควบคุมเรื่องของอาคารด้าน ความสูง เป็นการบังคับในพื้นที่ทำให้ไม่สามารถใช้พื้นที่ของอาคารให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด
	ระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงินสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและ มีผลต่อการอนุรักษ์อาคาร	ระดับรายได้เทศบาลเมืองหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในเรื่องของการสนับสนุนจากภาครัฐนั้น ยังมีความสับสนถึงสิ่งที่แต่ละผิชอบของแต่ละหน่วยงานที่มีความทับซ้อนกัน ว่าในหน่วยงานที่จะต้องเข้ามารับผิชอบในการอนุรักษ์อาคาร
	ความปลอดภัยในการอยู่อาศัยในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ของชุมชน สิ่งที่ควรคำนึง	ด้านความปลอดภัยให้คำนึงถึงภายในโครงสร้างอาคาร อย่างเช่น อาคารดั้งเดิมที่เป็นพื้นไม้และมีความเสียหายโดยปลวก โครงสร้างหลังคาที่มีความผุพังน้ำรั่วลงภายในอาคาร และมีอาคารถูกปล่อยร้างในพื้นที่อยู่บ้างพอสมควร
	แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมี การวางแผนต่อไปอย่างไรและอะไรเป็นส่วนที่สำคัญ	ควรจัดพื้นที่สีเขียวพื้นที่สาธารณะของเมืองให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันมีพื้นที่ภายในชุมชนไม่เพียงพอ และควรสร้างพื้นที่กิจกรรมเพิ่มขึ้น

จากตารางที่ 4.31 ข้อมูลการสัมภาษณ์ คุณ ศราวุธ แสงเสน ด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมือง ที่สำคัญดังนี้ นโยบายด้านความสูงอาคาร เป็นการบังคับในพื้นที่ทำให้ไม่สามารถใช้พื้นที่ของอาคารให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด ,ความปลอดภัยให้คำนึงถึงภายในโครงสร้างอาคาร ,ควรจัดระบบการขนส่งภายในพื้นที่เนื่องจากการเดินทาง ,การพื้นที่โซนใช้พื้นที่ของเมืองอย่างชัดเจน

สรุปโดยการจัดลำดับความเหมือนกันในบทสัมภาษณ์ จากเจ้าหน้าที่ทั้งหมดได้พบหัวข้อที่ด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมือง โดยเน้นกล่าวเน้นความสำคัญในเรื่องเดียวกันสามารถสรุปตามเนื้อหาที่เจ้าหน้าที่ได้เน้นให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของชุมชน ปัญหาคือเมื่อรัฐออกนโยบายและข้อกำหนดและส่งข้อมูลให้แก่ชุมชน แต่ชุมชนไม่ได้เข้ามารับรู้ถึงนโยบายต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. นโยบายการจัดวางผังของเมือง การบังคับข้อกำหนดในพื้นที่ต้องมีความเหมาะสมอาคารอนุรักษ์จะต้องทำให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

3. ระดับและรายได้อยู่ในระดับปานกลางโดยพื้นที่เป็นเมืองเศรษฐกิจพิเศษ ต้องคำนึงถึงการใช้พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นไปอย่างชัดเจน

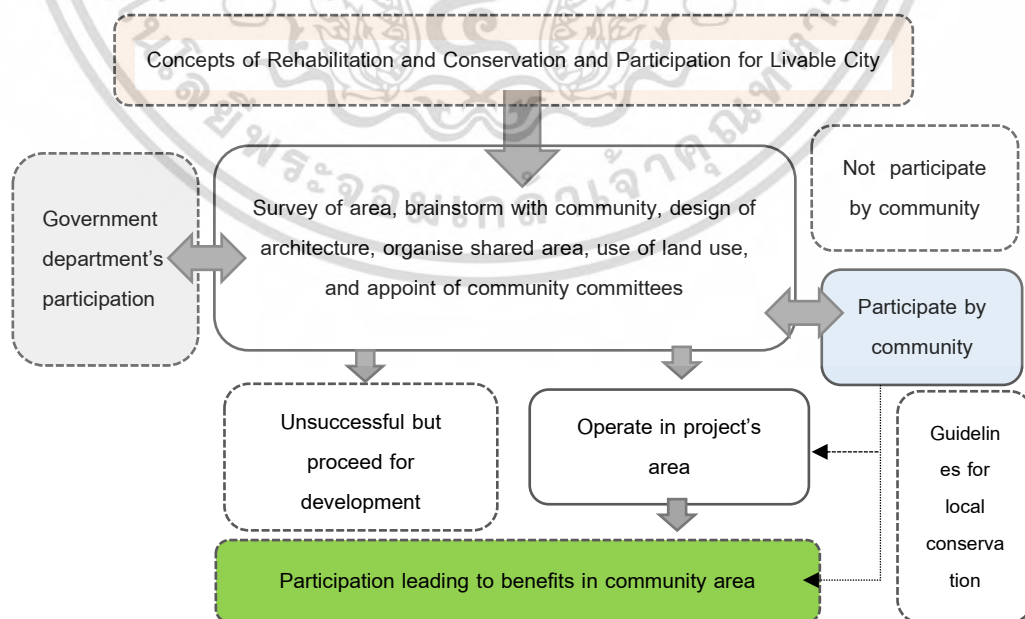
4. ความมั่นคงและความปลอดภัยของโครงสร้างอาคารเนื่องจากอาคารอนุรักษ์ผ่านการใช้งานมานาน

4.3.3 ผลการวิเคราะห์วางผังและอนุรักษ์ชุมชนตามนโยบายและความคิดเห็นในการพัฒนาพื้นที่เมืองอนุรักษ์ เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบ

การวิเคราะห์เป็นนำข้อคิดเห็นการใช้ประโยชน์ตามนโยบายที่มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ ที่มีทิศทางเดียวกันผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ โดยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไม่ได้อยู่ในทิศทางเดียวจะอยู่ในบทที่ 5 เป็นข้อมูลอภิปรายและเสนอแนะ ผลการวิเคราะห์วางผังและอนุรักษ์ชุมชนตามนโยบายความคิดเห็นแนวทางการปฏิบัติการมีส่วนร่วมของชุมชน และการวิเคราะห์แนวการพัฒนาพื้นที่เมืองอนุรักษ์ เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบ

4.3.3.1 การนำเสนอเพื่อวางผังและอนุรักษ์ชุมชนตามนโยบายเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติการมีส่วนร่วมของชุมชน

การนำเสนอการวางผังเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อหาแนวทางประโยชน์ของชุมชนที่จะได้รับ จะทำการเสนอเป็นกรอบแนวความคิดเพื่อให้เห็นสิ่งที่เป็นประโยชน์และความร่วมมือด้านต่างๆที่ควรเป็นปัจจัยสนับสนุนนโยบายที่จะเกิดขึ้น

ภาพที่ 4.5 กรอบแนวความคิดการอนุรักษ์และการมีส่วนร่วมของชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามลักษณะกรอบแนวความคิดและทฤษฎีที่กล่าวไว้ การปฏิบัติการในพื้นที่ชุมชนเป็นการดำเนินงานและสรุปภาพรวมขั้นตอนทั้งหมด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการทำงานเชิงพื้นที่ โดยมีขั้นตอนและปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีทั้งคัดค้าน ให้ความร่วมมืออย่างดี ให้ความร่วมมืออย่างมีเงื่อนไข รอให้เกิดการปฏิบัติงานในช่วงใดช่วงหนึ่งจึงเข้าร่วมและไม่ขัดค้านแต่ก็ไม่ได้ร่วมมืออาจเกิดจากเจ้าของต้องทำงานหรือมีภารกิจของตนเองการมีส่วนร่วมจึงต้องทำการตรวจสอบและจัดกลุ่มคนชุมชนตามลักษณะเพื่อสะดวกต่อการนำปฏิบัติงาน ตามหลักทฤษฎีเมื่อนำอายุ 11 ประการขององค์กรอนามัยโลก โดยเลือกให้เหมาะสมกับพื้นที่ศึกษา 3 ประการ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เมืองที่มีลักษณะกายภาพ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศที่ดีและยั่งยืน พบว่าพื้นที่ศึกษาเหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพที่ดี จากการสำรวจ สังเกต มีภูมิทัศน์ระบบนิเวศที่ดีจากพื้นที่ตั้งอยู่ริมลำน้ำโขง มีอากาศถ่ายเท มีพื้นที่กิจกรรมหลากหลายเหมาะแก่การพักผ่อนและพักผ่อน จากตำแหน่งที่ตั้งในการสำรวจพื้นที่

ประโยชน์ของชุมชนเมื่อทำการอนุรักษ์ ทำให้อาคารอนุรักษ์สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและนำรายได้กลับมาสู่ชุมชน เมื่อชุมชนมีรายได้ก็จะย้อนกลับไปสู่สามารถที่จะบูรณะอาคาร แต่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการมีส่วนร่วม

4.3.3.2 การหาแนวทางการพัฒนาพื้นที่เมืองอนุรักษ์ เพื่อเสนอการออกแบบการวิเคราะห์เพื่อการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ในงานวิจัย ได้แสดงตำแหน่งในการพัฒนาโดยผู้วิจัย ทำการศึกษาเดินทางไปเมืองอนุรักษ์ ศึกษาทางกายภาพเมืองในต่างประเทศ 3 จำนวน 4 แห่ง เพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนา ได้แก่ เมืองโอตารุ ประเทศญี่ปุ่น ,เมืองมรดกโลก ฮอยอัน ประเทศเวียดนาม,เมืองมรดกโลกมะละกา ประเทศมาเลเซีย,เมืองมรดกโลก ปีนัง ประเทศมาเลเซีย และบริเวณพื้นที่เมืองเกาะรัตนโกสินทร์ ตามแนวทางการอนุรักษ์ในประเทศ ได้ทำการสำรวจเมืองนำมาเปรียบเทียบลักษณะต่างๆเพื่อหาข้อดีข้อเสีย มาพัฒนาพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคาย โดยข้อมูลในการปรับปรุงจะได้จากการสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่และการสัมภาษณ์ เปรียบเทียบรูปแบบในต่างประเทศและพื้นที่นำมาเสนอการปรับปรุงสภาพแวดล้อมชุมชน

ตารางที่ 4.32 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 1 การควบคุมพื้นที่กับการอนุรักษ์

แนวความคิดในการเสนอปรับปรุงพื้นที่ของชุมชน และข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบแนวทางตัวอย่าง การพัฒนาในประเทศและต่างประเทศ
<p>คุณ ศราวุธ แสงเสน (เจ้าหน้าที่)</p> <p>“อาคารดั้งเดิมที่เป็นพื้นไม้และมีความเสียหาย โดยปลวก โครงสร้างหลังคาที่มีความผุพังน้ำรั่วลง ภายในอาคาร และมีอาคารถูกปล่อยร้างในพื้นที่อยู่ บ้างพอสมควร”</p> <p>รศ.ดร.สมพล ดำรงเสถียร (ผู้เชี่ยวชาญ)</p> <p>“ความปลอดภัยการในซ่อมแซมโครงสร้างให้มีความแข็งแรงจากอายุการใช้อาคารหลายปีและ หลังการปรับเปลี่ยนการใช้สอยอาคาร”</p> <p>บ้านคุณทวดบุญล้อม (เจ้าของอาคาร)</p> <p>“การอนุรักษ์อาคารอยากให้คงรูปแบบให้ใกล้เคียงแบบดั้งเดิม อาจมีการเปลี่ยนแปลงเพียง เรื่องของสีและระบบภายในอาคารบ้าง ส่วนภายใน อยากให้มีการอนุรักษ์ปรับเปลี่ยนวัสดุให้สามารถ กลับมาใช้ได้”</p>	 <p>(อ้างอิงรูปภาพ เมโทรโพลิส)</p> <p>นโยบาย ตามกฎกระทรวงเรื่องของการอนุรักษ์ในพื้นที่ บริเวณชั้นใน กรุงเทพมหานครจัดให้มีการส่งเสริมในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ วังเวียงใหญ่ และอนุสาวรีย์ชัย ให้บูรณะอาคาร มีการกำหนดความสูงอาคาร ควบคุมโทนสี การกำหนดการใช้วัสดุภายในและภายนอกอาคาร</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.33 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 2 การมีส่วนร่วมชุมชน

แนวความคิดในการเสนอปรับปรุงพื้นที่ของชุมชน และข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบแนวทางตัวอย่าง การพัฒนาในประเทศและต่างประเทศ
<p>คุณ กิตติ ตั้งขจรศักดิ์(เจ้าหน้าที่)</p> <p>“เมืองที่พัฒนาเป็นเมืองมรดกโลกเป็นเมืองที่เจริญคู่กับการเก็บรักษาคนสามารถเข้าถึงในแหล่งท่องเที่ยว การอนุรักษ์ไม่ได้เป็นเพียงเมืองที่มีแต่โบราณสถานแต่ต้องมีรายได้ที่ให้แก่ประชาชน”</p> <p>อาคาร บ้านเลขที่ 304 (เจ้าของอาคาร)</p> <p>“บริเวณรอบอาคารเนื่องจากมีนักท่องเที่ยวมาถ่ายรูปอาคารบ่อยจึงอยากให้มีการอนุรักษ์อาคารเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว การเป็นแหล่งท่องเที่ยวสามารถทำให้เกิดรายได้กับชุมชน”</p> <p>ผศ.ดร.นฤธิ์ภา นวพันธุ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)</p> <p>“อาคารที่สำคัญและมีเรื่องราวต่างๆ อย่างเช่นเป็นบ้านของบุคคลสำคัญในพื้นที่สามารถเล่าเป็นประวัติศาสตร์ของเมือง เดินตามเส้นทางผ่านบ้านและอาคารที่น่าสนใจ และมีการจัดจำหน่ายของที่ระลึกสิ่งต่างๆเกี่ยวกับธุรกิจที่มีในท้องถิ่น”</p>	 <p>รูปแบบตัวอย่างอนุรักษ์ ต่างประเทศ เวียดนาม เมืองมรดกโลก ฮอยอันมีการใช้ อาคารจัดทำเป็นร้านค้าและบ้านโบราณได้ จัดทำเป็นแหล่งข้อมูลในเชิงประวัติศาสตร์ ในพื้นที่ ทำให้เกิดแหล่งรายได้และการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แม้ไม่ใช่เจ้าของ อาคารแต่ชุมชนก็มีการจัดพื้นที่สามารถ ขายสินค้าเพื่อเข้ามามีส่วนร่วม</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.34 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 3 เส้นทางสัญจรชุมชน

แนวความคิดในการเสนอปรับปรุงพื้นที่ของชุมชน และข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบแนวทางตัวอย่าง การพัฒนาในประเทศและต่างประเทศ
<p>คุณ ศราวุธ แสงเสน (เจ้าหน้าที่) “ควรจัดระบบการขนส่งภายในพื้นที่ เนื่องจากการเดินทางภายในไม่สะดวกเนื่องจากไม่ มีรถโดยสารภายในเมือง ไม่มีมาตรฐานเคยมีแต่ ผู้ใช้ก็น้อย จัดพื้นที่โซนลักษณะการใช้พื้นที่ของ เมืองให้ชัดเจน”</p> <p>อาจารย์ นนทรส ภัคมาน (ผู้เชี่ยวชาญ) “การให้ลำดับการใช้พื้นที่ และการสร้าง ความสำคัญ อย่างเช่น เมืองสงขลา ถนนนครนอก และถนนนครใน ในบริเวณพื้นที่ที่มีอาคารเก่าตั้งอยู่ ก็จะมีเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอันดั้งเดิม”</p>	 <p>รูปแบบตัวอย่างการพัฒนา ต่างประเทศ มาเลเซีย เมืองมรดกโลก เมืองมะละกา พบว่าเส้นทางในเมืองและ เส้นทางตามริมแม่น้ำ มีการจัดเส้นทาง และระบบการจัดพื้นที่รถยนต์อย่างชัดเจน ง่ายต่อการเข้าถึงอาคารอนุรักษ์ เส้นทาง ในอดีตแม้จะคับแคบในแต่ในปัจจุบันก็ยัง สามารถจัดเส้นทางจราจรได้อย่างมี ระบบ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.35 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 4 พื้นที่ส่วนรวมรูปแบบสวนสาธารณะ

แนวความคิดในการเสนอปรับปรุงพื้นที่ของชุมชน และข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบแนวทางตัวอย่าง การพัฒนาในประเทศและต่างประเทศ
<p>ดร.ศุภมน พิรพรพิศาล (ผู้เชี่ยวชาญ) “การคำนึงถึงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว หรือสวนสาธารณะให้เพียงพอต่อจำนวนประชากรที่อาศัยในชุมชนหรือเมืองใหญ่ เป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี ควรมีระบบการจัดการมลภาวะที่มีประสิทธิภาพ”</p> <p>ผศ.ดร.นัฐธิกา นวพันธ์ (ผู้เชี่ยวชาญ) “การที่ผู้คนเข้าไปมีส่วนร่วมความสัมพันธ์กับพื้นที่ที่มีความสำคัญที่จะต้องทำให้ชุมชน ในพื้นที่ได้ตระหนักรู้ถึงคุณค่า และสร้างความสัมพันธ์กับพื้นที่”</p> <p>อาจารย์ นนทรส ภัคมาน (ผู้เชี่ยวชาญ) “ปัจจุบันในพื้นที่โล่งและพื้นที่สาธารณะได้ลดน้อยลง ความสมดุลปริมาณพื้นที่สาธารณะกับคน ควรมีหน่วยงานกำกับดูแล”</p> <p>คุณ ศราวุธ แสงเสน (เจ้าหน้าที่) “ควรจัดพื้นที่สีเขียวของเมือง เนื่องจากปัจจุบันมีไม่เพียงพอ และอยากให้มีการสร้างพื้นที่ทำกิจกรรมเพิ่มขึ้น”</p>	 <p>รูปแบบ ตัวอย่างการพัฒนาต่างประเทศ มาเลเซีย เมืองมรดกโลก เมืองมะละกา พบว่าในเมืองมีการจัดพื้นที่สาธารณะ รอบบริเวณสถานที่สำคัญ หอนาฬิกา น้ำพุกลางเมือง และมีการวาดเขียนรูปแสดงสัญลักษณ์สร้างความสัมพันธ์วัฒนธรรมของพื้นที่</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.36 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 5 นโยบายและการพัฒนาพื้นที่

แนวความคิดในการเสนอปรับปรุงพื้นที่ของชุมชน และข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ	รูปแบบแนวทางตัวอย่าง การพัฒนาในประเทศและต่างประเทศ
<p>ผศ.ดร.ปนาย ไชยรัตนานนท์ (ผู้เชี่ยวชาญ)</p> <p>การที่ผังเมืองรวมได้กำหนดพื้นที่ สีทางด้าน ศิลปกรรมและวัฒนธรรมที่มีความเข้มงวดมาก ก็จะทำให้การปรับปรุงยากขึ้น การลำดับความสำคัญจะ ช่วยแบ่งเขตออกย่อยในพื้นที่สีเดียวกันไม่ควบคุม ด้วยข้อกำหนดในพื้นที่ชนิดเดียวกันทั้งหมดและยังสามารถที่จะแสดงกิจกรรมสมัยใหม่ที่เกิดขึ้น</p> <p>คุณพีระพันธ์ สุริยวงศ์(เจ้าหน้าที่)</p> <p>การวางผังชุมชนยังเน้นเรื่องของการจัดขอบเขต และแบ่งโซนให้ชัดเจน โดยหน่วยงานบางแห่งอย่าง กรมศิลป์ นอกจากทำการโบราณสถานประเภทของ วัด อาจจะต้องเข้ามาดูอนุรักษ์อาคารเก่า ตัวอย่าง อย่างพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคายจากอดีต 40 ปี ที่ ผ่านมามีอาคารเก่าถูกรื้อทิ้งไปแล้วบางส่วน</p>	 <p>(อ้างอิงรูปภาพ เมโทโพลิส)</p> <p>นโยบายการจัดพื้นที่ รอบเกาะรัตนโกสินทร์ ของกรุงเทพมหานครเป็น ตัวอย่างการพัฒนาการอนุรักษ์เมืองอย่างมี ประสิทธิภาพ ปัจจุบันได้กลายเป็นสถานที่ ท่องเที่ยวในระดับที่สำคัญของโลก การ จัดทำอาคารจำลองในรูปแบบการอนุรักษ์ อาคาร ตัวอย่าง เมืองมะละกา ทำให้รู้ถึง ขอบเขตในการพัฒนาและออกแบบ กำหนดพื้นที่ได้อย่างชัดเจน</p>

จากตารางพบว่า การเสนอแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ทำให้ เนื่องจาก รูปแบบตามลักษณะทางกายภาพที่จะปรับปรุงในพื้นที่ชุมชนทั้ง แสดงออกมาในรูปแบบทัศนียภาพใน หัวข้อเสนอแนะ เมื่อดำเนินงานปรับปรุงครบตามหัวข้อที่ได้เสนอ ตามนโยบายและเสนอแนวทางการ

ออกแบบให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยลักษณะเชิงสำรวจพื้นที่ตามลักษณะวัตถุประสงค์ในการจำแนกทั้งหมด 3 ข้อ หัวข้อแรก คือ เพื่อศึกษาที่มาและพัฒนาการของชุมชนที่ได้รับอิทธิพลตามรูปแบบทางสถาปัตยกรรม ลักษณะอาคารที่ได้อิทธิพลต่างชาติ หัวข้อที่สอง คือ เพื่อสามารถแบ่งประเภท การใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารและขอบเขตของชุมชนให้ตรง ตามวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร หัวข้อที่สาม คือ เพื่อสามารถเสนอแนวทงนโยบายในพื้นที่ศึกษา การออกวางผังและอนุรักษ์ชุมชนให้เหมาะสมกับรูปแบบการใช้พื้นที่ในปัจจุบัน ในบทนี้จะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

แบ่งหัวข้อสรุปต่างๆตามลักษณะวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่ง ออกเป็น 3 รูปแบบเป็น งานวิจัยลักษณะผสมผสาน โดยวิธีการดำเนินการที่ 1 แบบสำรวจอาคาร เป็นการศึกษาอาคารที่ได้รับ อิทธิพลต่างชาติและรูปแบบสถาปัตยกรรมในช่วงปี พ.ศ. 2430-2500 ในบริเวณพื้นที่ศึกษา ทำการ บันทึกในแบบสำรวจตำแหน่งบริเวณที่ตั้งประเภทการใช้อาคาร นอกจากนั้นศึกษาสภาพแวดล้อมของ ชุมชน วิธีการดำเนินการที่ 2 แบบสอบถาม จะเป็นการสอบถามผู้มีส่วนร่วมที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่ ศึกษา สอบถามเกี่ยวกับการข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล พัฒนาการใช้ประโยชน์ในพื้นที่วิธีการดำเนินการ ที่ 3 แบบสัมภาษณ์ ได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าของอาคารและผู้อยู่อาศัย สอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านผังเมือง และเจ้าหน้าที่รัฐ โดยมุ่งเน้นในเรื่องของนโยบายของรัฐ

5.1 สรุปผลการวิจัย

แนวทางสรุปผลชนิดของระบบข้อมูล โดยการศึกษาข้อมูลตามแนวคิด ทฤษฎีและสำรวจ สังเกตสถานที่ในพื้นที่วิจัย รวมถึงศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งแนวทางปฏิบัติและวางแผน นโยบาย เพื่อนำมาจัดการข้อมูล นำไปสู่การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดที่มีความเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย รูปแบบของหลักการ นโยบายรัฐ เกณฑ์แนวทางปฏิบัติตามหัวข้อวัตถุประสงค์ เพื่อทำ เสนอแนวทางของปัจจัยที่สำคัญ

5.1.1 สรุปผลการศึกษาพัฒนาการชุมชนด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมจากอิทธิพล ต่างชาติ

5.1.1.1 สรุปผลการศึกษา ตำแหน่งอาคารอนุรักษ์ที่ดำเนินงานจากการสำรวจ สังเกตและลักษณะกายภาพชุมชนที่อยู่รอบพื้นที่ อาคารเมืองค้ประกอบสำคัญหลากหลายด้านมีความ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวยงามในเชิงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมทั้งลวดลายและสัดส่วนอาคารที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์อาคาร มีการสร้างในยุคสมัยที่มีผลต่อการเมืองอาณานิคมของประเทศเพื่อนบ้านสร้างต่อเนื่องและกระจายตามตำแหน่งที่ระบุในแผนที่ มีการสร้างตามเส้นทางแนวถนนมีชัย ลำน้ำโขงซึ่งในอดีตและปัจจุบันเป็นย่านการค้าที่สำคัญ ย่านและชุมชนยังจะค้นพบว่าจากโบราณคดีว่ามีประวัติศาสตร์ก่อนการอาณานิคมมีการแลกเปลี่ยนทั้ง แรงงาน การอพยพตั้งถิ่นฐาน ทำการค้าระหว่างประเทศ แม้กระทั่งเรื่องของการทำสงครามการเป็นเมืองปกครอง ตำแหน่งอาคารที่ศึกษาทั้งหมดเมื่อผ่านระยะเวลามาอย่างยาวนานพบว่า สิ่งที่ควรคำนึงถึงเป็นงานส่วนแรกที่ต้องดำเนินงานเนื่องจากสภาพอาคารที่บางส่วนมีความชำรุดทรุดโทรม จำเป็นที่ต้องบูรณะอาคารใหม่ ซ่อมแซม จากแนวความคิดพบว่า การเลือกอาคารใดควรมีการซ่อมรักษาหรือปรับปรุงเพื่อการใช้งานที่ต่างกัน ต้องมีการสำรวจชั้นรายละเอียดเป็นระบบในสิ่งจำเป็นก่อนโดยเฉพาะในเรื่องสภาพอาคารและความต้องการในการซ่อมแซม บำรุงรักษา เช่น กระเบื้องหลังคา ประตู หน้าต่าง ห้องน้ำ เป็นต้น

5.1.1.2 สรุปผลการศึกษาข้อมูลผู้พักอาศัยหรือผู้เช่า ผู้ครอบครองปัจจุบันภายในอาคารโดยการสอบถามเก็บข้อมูลการพัฒนาการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะอาคาร รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของแบบสอบถามและแบบสำรวจ เป็นส่วนประกอบที่ทำให้งานในการวิจัยเข้าใจในสภาพอาคารปัจจุบันทำให้ ปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาในการพักอาศัยจากการสัมภาษณ์อาคาร ทั้ง 5 หลังที่ได้รับอนุญาตอาคารที่มีเจ้าของอาคารความรู้ในงานออกแบบและสถาปัตยกรรมเป็นพื้นที่ดีจะทำให้งานอนุรักษ์มีความสมบูรณ์ในการและมีการเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมในการบูรณะอาคาร อย่างเช่น มีการเลือกใช้สีให้เข้ากับลักษณะอาคาร มีการจัดวางพื้นที่ในอาคารอย่างเหมาะสม เป็นต้น ในส่วนเจ้าของอาคารหรือผู้อยู่อาศัยมีความเข้าใจน้อยในเรื่องรูปแบบควรให้เจ้าหน้าที่หรือผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้เกี่ยวกับอาคารอนุรักษ์ เนื่องจากประวัติความเป็นมาแต่ละอาคารมีส่วนที่น่าสนใจในการเล่าเรื่องอาคารให้แก่นักท่องเที่ยว แต่การใช้ประโยชน์พื้นที่ใช้สอยอาคารภายในปรากฏว่ายังไม่เต็มศักยภาพเนื่องจากถูกทิ้งร้างไม่ได้รับการปรับปรุงสภาพภายในควรอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินงานและสามารถเชื้อเชิญนักท่องเที่ยว คนที่สนใจได้เข้าศึกษา

ในส่วนของแบบสอบถามจำนวน 22 ชุด เรื่องระยะเวลาการพักอาศัยส่วนใหญ่ร้อยละ 36.36 อยู่พักอาศัยช่วงระยะเวลา 1-10 ปีและคำตอบอันดับที่ 2 อยู่พักอาศัยช่วงระยะเวลา มากกว่า 50 ปีขึ้นไปร้อยละ 27.27 รวมแล้วร้อยละ 63.63 เป็นผู้ที่เข้ามาใหม่และอยู่อาศัยมาช่วงหนึ่งและผู้ที่อยู่อาศัยมาอย่างยาวนานในการตอบคำถาม สรุปองค์ประกอบอาคารมีตามลักษณะทางสถาปัตยกรรมลักษณะดังนี้

แนวกรอบอาคารส่วนบน สัดส่วนของรูปลักษณะอาคาร อยู่ในส่วนที่ตีมากที่สุด ,ลักษณะวัสดุ มุงหลังคา อยู่ในส่วนปานกลาง,ส่วนที่ไม่ปรากฏ อยู่ในส่วนลักษณะกรอบหน้าต่างปูนปั้น ลักษณะลวดลายบัวหัวเสา ลักษณะลวดลายบัวคานข้อมูล

แนวกรอบอาคารส่วนช่วงกลาง อยู่ในระดับตีมากที่สุด คือ ลักษณะรูปแบบหน้าต่างชั้นบน และลักษณะช่องลมเหนือหน้าต่าง ส่วนที่ไม่ปรากฏลักษณะ คือ ลักษณะรูปแบบระเบียง ชั้นบน ลักษณะบัวปูนปั้นและลักษณะช่องลมเหนือหน้าต่าง

แนวกรอบอาคารส่วนช่วงล่าง ในระดับตีมากที่สุด คือ ลักษณะช่องลมเหนือประตูทางเข้ามี ลักษณะประตูทางเข้า ส่วนที่ไม่ปรากฏลักษณะ คือ ลักษณะรูปแบบหน้าต่างชั้นล่าง ลักษณะบัวหัวเสา ชั้นล่าง ลักษณะรูปแบบระเบียง ชั้นล่างและลักษณะซุ้มทางเดินระหว่างอาคาร

5.1.2 ผลการศึกษาการใช้ประโยชน์อาคารและขอบเขตชุมชนเพื่อการอนุรักษ์

5.1.2.1 ผลการศึกษาประเภทความคิดเห็นและลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร จำนวน 5 อาคารของแบบสัมภาษณ์เจ้าของอาคารและผู้พักอาศัย โดยเรื่องที่สำคัญจำนวน 4 หัวข้อ 1) การปรับเปลี่ยนห้องน้ำเป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุงปัจจุบันมีการย้ายห้องน้ำจากภายในอาคารบางหลังออกมาไว้นอกอาคารเพื่อความสะดวกแก่การใช้งาน 2) การเข้าถึงหน่วยงานราชการมีความยุ่งยากมีขั้นตอนหลากหลาย ควรที่จะต้องให้หน่วยงานราชการให้ข้อมูลและมีแนะนำการเห็นถึงประโยชน์ในการใช้พื้นที่ภายในอาคารให้เกิดประโยชน์ 3) แนวความการใช้ประโยชน์เรื่องการสร้างอาคารใหม่จะถูกกว่าการดำเนินการอนุรักษ์ควรแนะนำเรื่องการใช้วัสดุทดแทนที่มีความคล้ายวัสดุเดิม การเลือกโครงสร้างสามารถใช้วัสดุสมัยใหม่เพื่อความแข็งแรงของอาคาร แต่อาจมีการเลือกปิดหรือวัสดุที่ใช้มีการตกแต่งให้สวยงาม 4) ค่าใช้จ่ายในการบูรณะอาคารมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก การได้รับมรดกตกทอดแต่ผู้ที่ไม่ได้ครอบครองในพื้นที่จะมีการจัดการทางด้านนโยบายของเทศบาลเมืองโดยส่งเสริมแหล่งเงินทุนที่มีดอกเบี้ยต่ำหรือให้สิทธิพิเศษบางประการแก่ผู้ที่ทำการอนุรักษ์อาคารให้เกิดประโยชน์

5.1.2.2 ผลการศึกษาประเมินความพึงพอใจประเภทและลักษณะการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร, การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารอนุรักษ์, วิธีการเลือกในการปรับปรุงอนุรักษ์อาคาร ผลสรุปของแบบสอบถามเรื่องบำรุงรักษาและอนุรักษ์ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมเรื่องโครงสร้างหลังคาและวัสดุผนังหลังคาและพื้นที่ห้องน้ำ ภายในอาคาร ที่เท่ากันมากที่สุด จากแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ร้อยละ 16.07 ทั้ง 2 เรื่องมีผลกระทบต่อการพักอาศัยซึ่งในส่วนของโครงสร้างมีค่าใช้จ่ายสูงและโครงสร้างจากการสำรวจพบว่าเป็นโครงสร้างไม้ที่มีความผุกร่อนการใช้งาน และน้ำรั่วเป็นสาเหตุที่ไม่สามารถพักอาศัย ควรปรับปรุงเป็นเรื่องแรกในการช่วยบำรุงรักษา

สรุปผลการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์ ข้อมูลที่ค่าร้อยละมากที่สุดมี 2 แนวทาง คือ ไม่ทราบข้อมูลวิธีการปรับปรุง, ปลอ่ยอาคารเสื่อมโทรมไม่ปรับปรุง, การหาช่างดำเนินงานอยาก, ไม่มีความรู้วิธีการบำรุงรักษา มีส่วนมากถึงร้อยละ 34.62 ข้อมูลด้านการบำรุงรักษายังเป็นส่วนสำคัญที่จะเข้าถึงให้แก่เจ้าของอาคาร ช่างและวัสดุที่มีความเข้าใจในการอนุรักษ์จะต้องจัดทำให้เป็นข้อมูลเป็นหมวดหมู่ในแนวทางที่ชำนาญโดยชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.2.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร เจ้าหน้าที่เทศบาล เมืองหนองคาย ส่วนงานโครงการพัฒนาเมือง โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วนที่สำคัญ

(1) ลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร การออกกฏนโยบายการควบคุมเรื่องของผังเมืองของรัฐจะทำให้เกิดขอบเขตการพัฒนาอย่างชัดเจนซึ่งเป็นสิ่งให้เกิดการควบคุมพื้นที่เหมือนเมืองที่มีการอนุรักษ์ที่สำคัญ เช่น เมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว เมืองปิ้ง เมืองมะละกา ประเทศมาเลเซียและเมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม เป็นต้น

(2) การอนุรักษ์อาคารจะเป็นส่วนช่วยเรื่องของการท่องเที่ยวในเมือง นอกจากศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม รายได้ที่เกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยวจะทำให้การอนุรักษ์อาคาร เมื่อนักท่องเที่ยวจึงเป็นที่มาของรายได้ที่สามารถนำมาเป็นเงินทุนในการบำรุงรักษาอาคาร ในแนวทางการบำรุงรักษาควรมีส่วนร่วมจากเจ้าของอาคารทั้งหมดในพื้นที่เพื่อให้เกิดเป็นชุมชนอนุรักษ์ ที่มีลักษณะเหมือน ชุมชนอนุรักษ์ชุมชนเมืองสงขลา ชุมชนริมน้ำจันทบูร จังหวัดจันทบุรี เป็นต้น

(3) การปรับปรุงสภาพอาคารให้มีเอกลักษณ์ต้องอาศัยวัสดุและความชำนาญของช่างโดยเมื่อมีการทำนุบำรุงแล้วการนำอาคารมาใช้ประโยชน์จะทำให้เห็นคุณค่าการอนุรักษ์ เป็นเรื่องที่สำคัญที่มีมุมมองในลักษณะเดียวกันทั้งเจ้าของอาคารอนุรักษ์และในส่วนของเจ้าหน้าที่ ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างโครงการอนุรักษ์พื้นที่อื่นๆในการแนะนำแนวทางการเลือกวัสดุให้เหมาะสมกับพื้นที่

5.1.3 สรุปผลการศึกษาแนวทางเพื่อกำหนดการพัฒนาอาคารและการผังชุมชนอนุรักษ์

5.1.3.1 สรุปผลการศึกษาประเภทประเมินความพึงพอใจแนวทางในการเลือกการปรับปรุงอาคารเพื่อการอนุรักษ์ตามนโยบายที่เหมาะสมสอดคล้องตามแนวทางการคิด ในการออกแบบในพื้นที่ชุมชนได้ทำการสอบถาม หัวข้อ การมีส่วนร่วมกับหน่วยงานราชการข้อมูลในการตอบมากที่สุดเท่ากัน คือเรื่องของหน่วยงานราชการเข้ามามีส่วนร่วมและอื่นๆ ตัวอย่างจากการตอบ เช่น ต้องการให้ผู้แทนเขตเข้ามาเจรจาแนะนำแนวทางการพัฒนารูปแบบ ,ต้องการทราบประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับเมื่อทำการพัฒนา ,ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำไปตัดสินใจ เป็นต้น มีจำนวนร้อยละ 27.27 สรุปชุมชนต้องการทราบถึงสิ่งที่จะได้รับผลได้ผลเสียเมื่อเข้าไปมีส่วนร่วม แม้จะยังมีบางส่วนที่ไม่ต้องการมีส่วนร่วมอยู่ จำนวนร้อยละ 22.73 ประมาณ 1 ใน 4 ส่วนหากรัฐมีความชัดเจนในการจัดการนโยบายผู้วิจัยคิดว่ามีแนวโน้มที่เจ้าของอาคารจะให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

ด้านข้อมูลการปรับปรุงอาคารเพื่อการอนุรักษ์สามารถอธิบาย ส่วนที่มีการตอบคำถามมากที่สุด คือ ควรให้มีการอนุรักษ์คงรูปแบบอย่างดั้งเดิม มากที่สุดจำนวนร้อยละ 36.36 เปอร์เซนต์ ส่วนรองลงมาคือ ต้องการปรับปรุงอนุรักษ์และเปลี่ยนแปลงบางส่วน จำนวนร้อยละ 27.27 รวมถึงคงต้องการอนุรักษ์ 2 หัวข้อจำนวนร้อยละ 63.63 มากกว่าครึ่งผู้พักอาศัยในพื้นที่ยังมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวโน้มความต้องการอนุรักษ์คงรูปแบบอาคารอนุรักษ์เป็นไปอย่างดั้งเดิม แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงบางส่วนเพื่อความเหมาะสมกับการใช้งานในพื้นที่ปัจจุบัน

5.1.3.2 สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นลักษณะศึกษานโยบาย ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและการวางผังชุมชนเมืองและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รัฐที่ดำเนินการดำเนินงานตามนโยบาย จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวางแผนชุมชนเมืองและการอนุรักษ์อาคารจำนวน 6 ท่าน ส่วนงานโครงการพัฒนาเทศบาลเมืองหนองคาย จำนวน 3 ท่าน สรุปตามเนื้อหาที่ผู้เชี่ยวชาญได้เน้นให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆสามารถแบ่งออกได้จำนวนทั้งหมด 5 หัวข้อดังต่อไปนี้

(1) ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านได้เน้นการให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมของชุมชน สร้างความร่วมมือร่วมใจชุมชนทำให้เกิดการพัฒนาโดยการประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่รัฐ การให้ความรู้เพื่อให้ชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องการพัฒนาอนุรักษ์ การอนุรักษ์ต้องใช้ระยะเวลานาน เพื่อสร้างความมั่นใจถึงแนวทางและต้องร่วมกันวางแผนเป้าหมายเพื่อแสดงถึงระยะเวลาดำเนินงาน

(2) การสร้างนโยบายสร้างแรงจูงใจจากภาครัฐ ตัวอย่างเช่น การลดภาษีในการรักษาอาคารอนุรักษ์ การจัดตั้งกองทุน การให้รางวัลด้านการอนุรักษ์ เป็นต้น ผู้เชี่ยวชาญได้ให้มุมมองรัฐอาจจะต้องลงทุนวางผังด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการเพื่อจัดเตรียมความต้องการของชุมชนก่อนการเริ่มอนุรักษ์อาคารในส่วนที่เจ้าของอาคารได้ให้ความร่วมมือก่อนและค่อยดำเนินงานแบ่งออกเป็นช่วงๆเพื่อให้เกิดความสำเร็จในภาพรวมในพื้นที่ทั้งหมด

(3) การจัดการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่อาคารอนุรักษ์ เป็นพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ชุมชนที่มีคุณค่า เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนเกิดแหล่งรายได้สามารถนำรายได้มาสนับสนุนการบูรณะอาคารเก่า ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้ชุมชนมีความยั่งยืนหลังจากหลังเกิดการอนุรักษ์ในระยะยาว การส่งเสริมการท่องเที่ยวจากการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่เป็นช่วงๆในฤดูกาลต่างๆ จะช่วยให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมในพื้นที่

(4) ผู้เชี่ยวชาญเสนอถึงการให้ข้อมูลโดยให้ความรู้ด้านการซ่อมแซมการเลือกวัสดุ บูรณะอาคารวิธีการในการดำเนินงาน อาจจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น กรมศิลป์ หน่วยงานอนุรักษ์โบราณสถาน สำนักงานทรัพย์สิน เป็นต้น

(5) ผู้เชี่ยวชาญเสนอการลำดับการให้ความสำคัญกับพื้นที่ การให้นโยบายการจัดขอบเขตด้านผังเมืองเพื่อดำเนินงานการวางแผนการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน การวางขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการควบคุมรูปแบบการออกแบบที่จะพัฒนา

5.1.3.3 สรุปผลการวิเคราะห์วางผังและอนุรักษ์ชุมชนตามนโยบายตามความคิดเห็นในการพัฒนาพื้นที่เมืองอนุรักษ์ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนวทางการออกแบบตามแนวทางการอนุรักษ์ตามนโยบายเมืองตัวอย่างเช่น การควบคุมโทนสีอาคารอนุรักษ์ เกาะรัตนโกสินทร์ การควบคุมความสูงอาคารและลักษณะรูปลักษณะในทางสถาปัตยกรรม เมืองฮอยอัน การออกแบบเป็นลักษณะข้อเสนอแนะในการดำเนินโดยจัดแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อย่อยดังนี้ ออกแบบการควบคุมพื้นที่กับการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนุรักษ์ เพื่อการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่เพื่อการมีส่วนร่วมชุมชน การออกแบบสำหรับเส้นทางสัญจรชุมชน การออกแบบพื้นที่สำหรับการมีส่วนร่วมชุมชนรูปแบบสวนสาธารณะพื้นที่ส่วนกลางชุมชน การออกแบบตามนโยบายและการพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ รูปแบบการออกแบบทัศนียภาพจะนำเสนอในหัวข้ออภิปรายผลต่อไป

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

หัวข้อเรื่อง อภิปรายผลการวิจัย เป็นการบ่งชี้ถึงการค้นพบประเด็นที่น่าสนใจในงานวิจัยครั้งนี้ที่มีส่วนเพิ่มเติมในเรื่องที่น่าสนใจทั้งระหว่างการวิจัยและช่วงสรุปในงานวิจัย

5.2.1 การศึกษาพัฒนาการชุมชนด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมจากอิทธิพลต่างชาติ

รูปแบบอาคารในพื้นที่ที่มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมมีลักษณะเฉพาะแต่ละหลังคา มีลักษณะลวดลาย บัวหัวเสา ลวดลายเหนือประตู หน้าต่างที่มีความสวยงามการที่อาคารมีลักษณะเฉพาะยิ่งทำให้มีคุณค่าที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ จากการสัมภาษณ์จากเจ้าของอาคารอนุรักษ์พบว่าช่างที่มีความสามารถในการจัดทำลวดลายดั้งเดิมหรือซ่อมแซมลวดลายต่างๆได้ขาดหายไป แม้กระทั่งอุปกรณ์และวัสดุรูปแบบเดิมก็ไม่สามารถจัดหาทำการซ่อมแซมให้ได้เหมือนรูปแบบเดิม จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการอนุรักษ์อาคารที่จะต้องมีการสืบทอดฝีมือช่างและจัดหาวัสดุเลียนแบบของเดิม ค่าใช้จ่ายในการอนุรักษ์จึงมีราคาสูงเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจของเจ้าของอาคารในการที่จะอนุรักษ์อาคารหรือไม่

ตามกรอบแนวความคิดในการวิจัยและทบทวนวรรณกรรม จากหนังสือประวัติ แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติการ จากหนังสืออาจารย์ สมชาติ จึงสิริอารักษ์ (สมชาติ, 2560) กล่าวว่า การอนุรักษ์รวมถึงการแทรกแซงโครงสร้างหลายขนาดและหลายระดับความรุนแรง ประเภทคุณค่าในการอนุรักษ์ ได้แบ่งคุณค่าแยกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ คุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าทางวัฒนธรรม คุณค่าในการใช้สอย ทุกคุณค่าทำให้อาคารอนุรักษ์มีความสำคัญ และประเด็นเรื่องค่าใช้จ่ายในการอนุรักษ์ ในหนังสือมีการเสนอว่าควรที่จะต้องได้รับการจัดสรรบางส่วนจากรัฐ ตามคุณค่าเพื่อเป็นการที่จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่ารวมให้ได้รับรู้ต่อสิ่งนั้นอย่างตรงไปตรงมาในการอนุรักษ์ ในส่วนของพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคาย พบว่าค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเป็นส่วนสำคัญ การให้แนวทางช่วยเหลือด้านการเงินจากรัฐจึงมีความสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 แสดงอภิปรายผลทฤษฎีการให้คุณค่าทางการอนุรักษ์

ทฤษฎีการให้คุณค่าทางการอนุรักษ์ อาจารย์ สมชาติ จิ่งสิริอารักษ์	อภิปรายผลทฤษฎีการให้คุณค่าทางการอนุรักษ์
คุณค่าทางอารมณ์ ประกอบด้วย นวัตกรรม, เอกลักษณ์, ต่อเนื่อง, จิตใจและสัญลักษณ์	- การที่มีนักท่องเที่ยวมาถ่ายรูปอาคารทำให้เกิดคุณค่าทางจิตใจในการรักษาสภาพอาคาร เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและอาคารบางหลังมีความต้องการจัดเป็นที่แสดงงานพื้นที่ทางกิจกรรมได้แสดงประวัติความเป็นมาของอาคารแต่ละหลัง การท่องเที่ยวสามารถเป็นรายได้ที่นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาอาคาร
คุณค่าทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย เอกสารหลักฐาน, ประวัติศาสตร์, โบราณคดี ความหายาก, สุนทรียภาพและสัญลักษณ์, สถาปัตยกรรม, ภูมิสถาปัตยกรรม และสิ่งแวดล้อม	- ความต้องการโดยบางส่วนอยากให้อาคารอยู่ในสภาพที่ใกล้เคียงรูปแบบดั้งเดิมให้มากที่สุด แต่ยังมีเรื่องขาดวัสดุและฝีมือแรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน ต้องมีการพัฒนาทักษะจากผู้เชี่ยวชาญที่มีอยู่ในสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานราชการ
คุณค่าในการใช้สอย ประกอบด้วย ประโยชน์ใช้สอย, เศรษฐกิจ, สังคม, การเมือง	- การปรับปรุงอนุรักษ์อาคาร ต้องใช้งบประมาณที่สูงจึงต้องการส่วนสนับสนุนในเรื่องของเงินทุนในการบำรุงรักษา การปรับปรุงพื้นที่ใช้สอยอาคารจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน นอกจากนี้เป็นที่พักอาศัยจำเป็นต้องสามารถนำมาเป็นพื้นที่ธุรกิจเพื่อให้เกิดรายได้ รัฐต้องช่วยสนับสนุนนโยบายทางการเงินเนื่องจากมีผลมากต่อการพัฒนา

อาคารเก่าดั้งเดิมที่ตั้งอยู่ริมถนนมีชัย เป็นย่านชุมชนที่มีศักยภาพในการบูรณะและพัฒนาให้อาคารกลับมาใช้งานได้มีประสิทธิภาพ สามารถกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศทำให้ช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจสังคมทั้งศิลปกรรมและอดีตของชุมชนที่ผ่านมาเป็นเรื่องราวส่วนหนึ่งของลำน้ำโขง การบูรณะจะต้องคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจของเจ้าของอาคารเมื่อจะต้องเข้าร่วมการพัฒนาต้องส่งเสริมแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยในการบูรณะอาคาร โดยการปรับพื้นที่ใช้สอยเพื่อสร้างมูลค่าให้เกิดประโยชน์ ตามแนวทางวิทยานิพนธ์ “การปรับเปลี่ยนประโยชน์ใช้สอยและการสร้างมูลค่าเพิ่มในกลุ่มอาคาร ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์สำหรับการพัฒนา โครงการเชิงพาณิชย์” ของคุณ กัญชวลี แดงกุล ที่บ่งบอกถึงการใช้พื้นที่ภายในอาคารและนอกอาคารให้เกิดการอนุรักษ์และเกิดประโยชน์การพัฒนาสูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีเมืองและการขยายตัวของเมือง ทฤษฎีเซคเตอร์ (Sector theory : Homer Hoyt) สมมติฐานเมืองเกิดจากพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญแล้วจะขยายตัวของเมืองก่อให้เกิดเขตต่างๆ รวมถึงทฤษฎี คอนเซนทริก (Concentric theory) เน้นการขยายตัวตามแนวเส้นทางคมนาคม โดยพื้นที่อาคารอนุรักษ์ เทศบาลเมืองหนองคาย จะเป็นทั้งศูนย์กลางทางด้านการค้าของเมืองและอาคารยังได้ก่อสร้างตามแนวเส้นทางของการคมนาคม ถนนมีชัย ตามแนวทฤษฎี แม้ว่าการเติบโตของเทศบาลเมืองหนองคายจะขยายอย่างช้าๆก็ตาม

5.2.2 การศึกษาการใช้ประโยชน์อาคารและขอบเขตชุมชนเพื่อการอนุรักษ์

พื้นที่การใช้ประโยชน์ในลักษณะผังอาคารดั้งเดิมมีความใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่เป็นอาคาร 2 ชั้นซึ่งพื้นที่ชั้นแรกเป็นพื้นที่ค้าขายบางหลังเป็นที่พักผ่อน ส่วนพื้นที่ชั้นสองเป็นที่พักอาศัย และมีด้านหลังอาคารเป็นโล่งใช้เป็นที่เอนกประสงค์ ในปัจจุบันมีอาคารบางหลังที่ไม่มีการเปิดใช้งานปล่อยทิ้งร้างเป็นปัจจัยสำคัญทำให้อาคารเสื่อมโทรมต้องอาศัยการมีส่วนร่วมที่เจ้าของอาคารต้องอนุญาตให้เกิดการอนุรักษ์และบำรุงรักษาเพื่อให้เกิดประโยชน์การใช้อาคารอีกครั้ง ตามกรอบแนวความคิดการปรับปรุงฟื้นฟูเมืองและการอนุรักษ์เมืองอาจารย์ ยงธนิศร์ พิมลเสถียร ให้เหตุผลของการรักษาเมืองเก่า ชุมชนและย่านในเมืองประวัติศาสตร์ที่สำคัญ กล่าวไว้ด้วยกันทั้งหมด 4 ประการ

1. เพื่อความทรงจำทางวัฒนธรรม (Cultural memory)เป็นการรักษาสภาพทางกายภาพในด้านของประวัติศาสตร์ ที่มีคุณค่าจากอดีต จอร์จ โรมนีย์ (George Romney) นักปรัชญาได้กล่าวไว้ว่า “เมืองที่ไม่มีวิญญาณของอดีต จะมีความหวังเพียงริบหรี่สำหรับอนาคตเมืองก็เปรียบได้กับมนุษย์ ที่มรดกของอดีต จะช่วยนำมาซึ่งเอกลักษณ์ และโอกาสของการพัฒนาในสิ่งใหม่ๆ”

2. เพื่อรักษาปฏิสัมพันธ์ในชุมชน (Successful proxemics) การมีส่วนร่วมความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชนที่เกิดขึ้นจะประกอบไปด้วยเรื่องของ คน กิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน และสภาพแวดล้อม สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นนั่นคือ เส้นทางเดินทางไปมาหาสู่ระหว่างบุคคลที่เป็นส่วนในการพูดคุยในย่านนั้น การวางผังชุมชนและการจัดวางอาคารจะต้องทำไปพร้อมกับการอนุรักษ์อาคาร

3. เพื่อทำให้เกิดความหลากหลายของสภาพแวดล้อม (Environmental diversity) การอนุรักษ์จะช่วยในเรื่องของการรักษาวัฒนธรรมของพื้นที่ถิ่นและดำรงงานสำหรับช่างที่มีฝีมือเอาไว้ทำให้ไม่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีภายนอกมากเกินไปสามารถหมุนเวียนทรัพยากรที่มี ย่านหรือเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์สามารถทำให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์ในเชิงสัญลักษณ์ในเมืองนั้น

4. ผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ (Economic gain) มีหลากหลายด้านที่ทำให้สภาพเศรษฐกิจดีขึ้น เช่น เป็นการประหยัดการจัดสร้างอาคาร เป็นการสร้างงานและคงรักษาวัสดุฝีมือช่างดั้งเดิม เป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่น เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามทฤษฎีการปรับปรุงฟื้นฟูเมืองและการอนุรักษ์ ทำให้เห็นถึงประโยชน์การอนุรักษ์ในพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคายอย่างชัดเจนทั้ง 4 หัวข้อ โดยเฉพาะข้อความที่กล่าวว่า “เมืองเป็นมรดกของอดีต จะช่วยนำมาซึ่งเอกลักษณ์ และโอกาสของการพัฒนาในสิ่งใหม่ๆ” การพัฒนาเมืองเป็นเสมือนความทรงจำในพื้นที่และยังเป็นทั้งอนาคตที่จะเกิดขึ้นอย่างยั่งยืน เมื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามแนวทฤษฎีการปรับปรุงควรที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อให้ท้องถิ่นยอมรับในการปรับปรุงเรื่องของสภาพแวดล้อม เป็นสัญลักษณ์ในเมืองที่มีเอกลักษณ์

5.2.3 การศึกษาแนวทางเพื่อกำหนดการพัฒนาอาคารและการผังชุมชนอนุรักษ์

การกำหนดขอบเขตย่านอนุรักษ์ชุมชนเมืองนั้นไม่มีกฎเกณฑ์ที่ตายตัวการกำหนดการออกแบบและพัฒนาด้านนโยบายจะต้องจัดทำแผนงานและตัวอย่างเพื่อทำการวิเคราะห์ความเป็นไปได้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาในเชิงกายภาพ โดยจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่การให้ข้อมูลความรู้เป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องเข้าถึงความรู้ ข้อได้เปรียบและเสียเปรียบอย่างจริงจังถ้าจะต้องเข้าร่วมดำเนินงาน ร่วมมือการพัฒนาชุมชนสามารถเริ่มต้นจากรัฐบาลอาจต้องให้เงินทุนสำหรับนักวิจัยหรือนักวิชาการ เพื่อนำมาวางแผนและวิเคราะห์ความสามารถในการพัฒนาพื้นที่สำหรับการดำเนินงานในระยะยาว ต้องการการวางแผนในแต่ละขั้นตอนร่วมกับชุมชนอย่างเป็นระบบตามที่อาจารย์ประพนธ์ได้แสดงไว้ในหนังสือ การอนุรักษ์ชุมชนเมืองกรอบแนวความคิดการปรับปรุงฟื้นฟูเมืองและการอนุรักษ์เมืองของอาจารย์ ยงธนิศร์ พิมลเสถียร ให้เหตุผลของการกำหนดขอบเขตพื้นที่ย่านอนุรักษ์ชุมชนเมืองนั้นจะไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการครอบคลุมทางด้านพื้นที่ประวัติศาสตร์การกำหนดพื้นที่ โดยมีการแบ่งลักษณะทางปัจจัยด้านต่างๆดังนี้

1. ทางด้านหลักฐานกายภาพที่คงเหลืออยู่ เป็นสิ่งก่อสร้าง อาคารดั้งเดิมที่คงเหลืออยู่ ประตุมือง กำแพงเมือง ขอบเขตลักษณะตามเมืองเดิม
2. การรวมกลุ่มของอาคารที่มีคุณค่า หากในพื้นที่นั้นยังมีอาคารที่ยังมีคุณค่าที่เหลืออยู่ก็จะสามารถที่จะกำหนดพื้นที่บริเวณให้เป็นย่านอนุรักษ์ได้ซึ่งมักจะมีขนาดเล็กกว่าพื้นที่ที่ได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี
3. นโยบายของรัฐและการลงทุนในด้านการอนุรักษ์ หากรัฐมีงบประมาณสูงในการลงทุนบูรณะและให้ความช่วยเหลือในการซ่อมแซมอาคารในย่านในการอนุรักษ์
4. บทบาทการอนุรักษ์ของเจ้าของอาคาร หากเจ้าของอาคารเป็นเอกชนไม่เห็นด้วยกับการอนุรักษ์ก็จะทำให้ไม่สามารถกำหนดย่านอนุรักษ์เพราะจะเกิดการต่อต้านรื้อถอน สิทธิรัฐต้องสร้างนโยบายในการสร้างแรงจูงใจให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

จากพื้นที่ศึกษาพบว่าแนวความคิดปรับปรุงฟื้นฟูเมือง มีการกำหนดพื้นที่ที่มีความสอดคล้องเรื่องแนวความคิด การปรับปรุงฟื้นฟูเมืองเป็นการกำหนดใช้พื้นที่อาคารเก่าที่คงเหลืออยู่ จะรู้ถึงสภาพของพื้นที่และสามารถประเมินความสำคัญของอาคารเพื่อนำไปสู่การจัดทำนโยบายเชิงพื้นที่ตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 ที่กำหนดด้านผังเฉพาะตามความร่วมมือระหว่างรัฐและการมีส่วนร่วมของเจ้าของอาคาร ภายในพื้นที่ชุมชน โดยงานวิจัยจะศึกษาเฉพาะเรื่อง ทางด้านหลักฐานกายภาพที่คงเหลืออยู่และการรวมกลุ่มของอาคารที่มีคุณค่า

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ตามผลการศึกษาเรื่อง การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติ สู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร : กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ.2430-2500 มีดังต่อไปนี้ ตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 หัวข้อเพื่อเสนอแนะแบ่งเป็น ข้อเสนอแนะการศึกษาการพัฒนาการชุมชนด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมจากอิทธิพลต่างชาติ, ข้อเสนอแนะการศึกษาการใช้ประโยชน์อาคารและขอบเขตชุมชนเพื่อการอนุรักษ์, ข้อเสนอแนะการศึกษาแนวทางเพื่อกำหนดการพัฒนาอาคารและการผังชุมชนอนุรักษ์

5.3.1 ข้อเสนอแนะการศึกษาพัฒนาการชุมชนด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมจากอิทธิพลต่างชาติ

รูปแบบในพื้นที่ต้องอาศัยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งหน่วยงานรัฐและหน่วยงานเอกชนในต่างประเทศในพื้นที่อนุรักษ์ชุมชนหลายแห่งในเอเชียได้กลายเป็นเมืองมรดกโลก พื้นที่เทศบาลเมืองหนองคายสามารถนำตัวอย่างที่มีความสำเร็จมาเป็นแนวทาง ตัวอย่างเช่น เมืองมรดกโลกฮอยอัน เมืองมรดกโลกที่ได้รับการจัดเป็นเมืองประวัติศาสตร์มีการจัดตั้ง “ศูนย์การอนุรักษ์เมืองฮอยอัน (Hoi An Conservation Centre)” (เกรียงไกร, 2551) การจัดตั้งกองทุนและการระดมวิธีหนึ่งที่ทางเมืองได้มีการเลือกใช้ในการดำเนินการ-ปฏิสังขรณ์การสนับสนุนเพื่อการอนุรักษ์ การให้คุณค่าทางอาคารโดยศูนย์ เช่น โครงการประกาศเกียรติคุณเจ้าของบ้านเรือนที่ทำการอนุรักษ์ด้วยตนเอง ,อาคารที่ทำการอนุรักษ์ดีเด่น เป็นต้น การสร้างแรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาชุมชน รวมถึงการอนุรักษ์โดยเคารพต่อภูมิปัญญา วัสดุพื้นถิ่นตามลักษณะการก่อสร้างอย่างดั้งเดิม ตามลักษณะเรือนแถวแบบเวียดนามที่พัฒนามาจากเรือนแถวแบบจีน และเรือนแถวอิทธิพลตะวันตก ตามการศึกษาการวิจัยเรื่องกรอบแนวคิดต่าง ๆ ตามแนววัตถุประสงค์

ภาพที่ 5.1 กรอบแนวความคิดคุณค่าพัฒนาการอนุรักษ์ชุมชน

จากกรอบแนวความคิดเพื่อเป็นข้อเสนอแนะ วัตถุประสงค์ได้ศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาครบ ในรูปแบบสถาปัตยกรรม ด้านสัญลักษณ์และด้านชุมชน สภาพแวดล้อม ในพื้นที่แต่คุณค่าทางด้านอารมณ์ต่อรูปแบบนั้นจะต้องนำองค์ประกอบที่มีรูปแบบที่ชัดเจนนำไปประเมินเพื่อให้เกิดการมียอมรับเรื่องของแนวทางการพัฒนาอาคารอนุรักษ์โดยไม่เป็นการบังคับจากหน่วยงานราชการที่นำเสนอเพียงรูปแบบเดียว

5.3.2 ข้อเสนอแนะการศึกษาการใช้ประโยชน์อาคารและขอบเขตชุมชนเพื่อการอนุรักษ์

การใช้ประโยชน์อาคารจะต้องทำการซ่อมแซมอาคารแต่ละอาคารเพื่อนำมาเป็นอาคารอนุรักษ์และให้กลับนำมาใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ การใช้ประโยชน์อาจต้องใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามการใช้งานในปัจจุบันการจัดทำขอบเขตชุมชนโดยแสดงเป็นแผนที่ทางวัฒนธรรมเพื่อการอนุรักษ์เป็นมรดกทางวัฒนธรรม อาคารอนุรักษ์พื้นที่เทศบาลเมืองหนองคาย สามารถจัดทำเป็นแผนที่ตั้งมรดกทางสถาปัตยกรรม เป็นการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการแบ่งเขตของชุมชน การอนุรักษ์ที่ย่านสำคัญโดยภาคของท้องถิ่นและความร่วมมือจากภาคประชาชน โดยย่านเมืองเก่าภูเก็ตเป็นตัวอย่งจากกลุ่มของประชาชนในพื้นที่ผู้ที่สนใจการจัดทำเมืองให้เป็นประวัติศาสตร์ หลังจากนั้นจึงมีการประกาศให้เป็นย่านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 การกำหนดขอบเขตเพราะความร่วมมือของชุมชน ตัวอย่างเมืองภูเก็ตเป็นแนวทางที่เห็นอย่างชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิทธิและการครอบครองอาคารผู้เป็นเจ้าของอาจจะไม่ให้สิทธิในการใช้ประโยชน์ในอาคาร รัฐควรเข้ามามีส่วนในการบำรุงรักษาและปรับปรุงอาคารโดยการใช้อำนาจท้องถิ่นทำการเจรจาต่อรองผ่านกระบวนการที่ปรึกษาสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าของอาคาร ตัวอย่าง การช่วยออกค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมอาคารและยังสามารถกำหนดรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่า การลดภาษีในการฟื้นฟูอาคาร (Rehabilitation TAX) (ยงธินันตร์, 2557; หน้า 145) การสร้างแรงจูงใจเหล่านี้เป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายแก่เจ้าของอาคารไม่ให้เป็นการระดมมากเกินไป เพราะรายได้หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ที่จะกลับมาเป็นประโยชน์แก่เจ้าของอาคารนั้นจะมีมากหรือน้อยเพียงใด ได้ทำการศึกษากรอบแนวคิดต่างๆ ตามแนวทฤษฎีด้านการใช้ประโยชน์ เพื่อนำมาใช้ในการเสนอแนะเพื่อเข้าสู่การเสนอนโยบาย

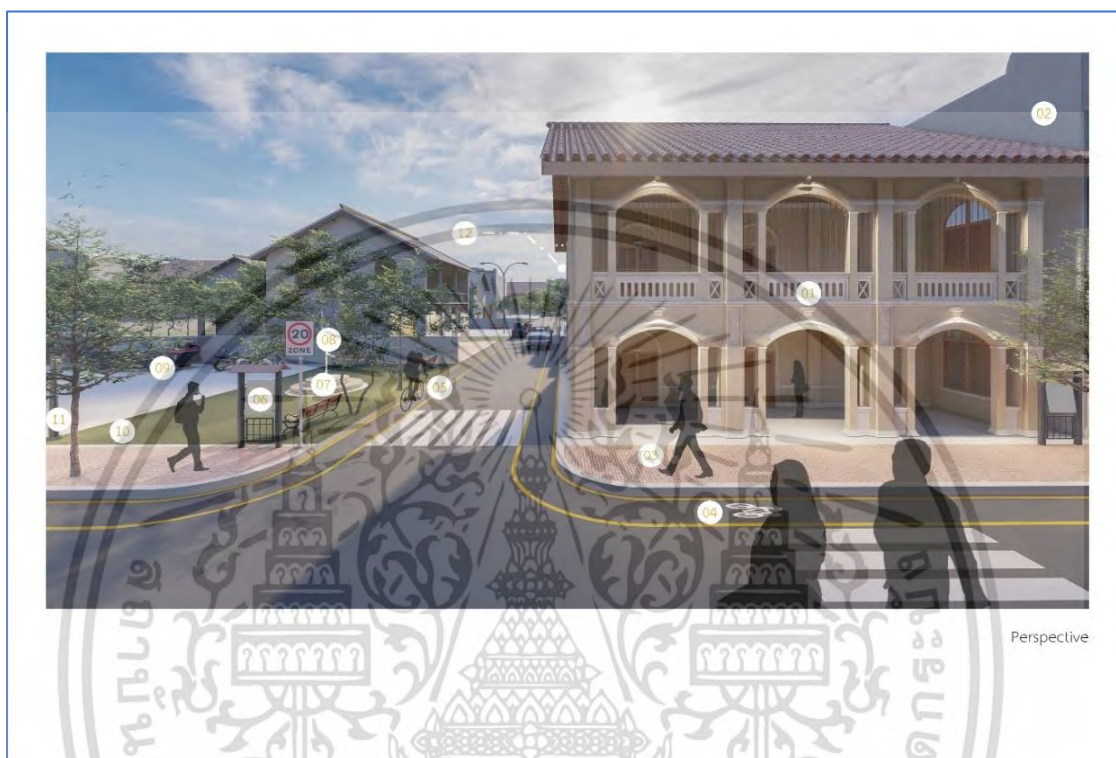
ภาพที่ 5.2 กรอบแนวความคิดคุณค่าทางการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์พื้นที่

จากกรอบแนวความคิดการใช้ประโยชน์พื้นที่ วัตถุประสงค์ได้ศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษา ด้านประโยชน์การใช้สอยในพื้นที่ ด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ทำการศึกษา ด้านการเมือง จะศึกษาเพียงเศรษฐกิจและสังคม และศึกษาด้านการใช้ประโยชน์จะนำเสนอในแนวทางนโยบายเชิงพื้นที่ งานวิจัย จะสมบูรณ์ต้องนำไปประเมินสภาพของคุณค่าทางอารมณ์ของผู้ที่พักอาศัยในพื้นที่ต่อไป

5.3.3 ข้อเสนอแนะการศึกษาแนวทางเพื่อกำหนดการพัฒนาอาคารและการผังชุมชนอนุรักษ์

การพัฒนาอาคารสามารถกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นในกฎหมายควบคุมอาคาร หรือกฎหมายที่ควบคุมโดยเฉพาะ เป็นวิธีที่ประสิทธิภาพในการควบคุม แต่ก็เป็นการรื้อถอนสิทธิบางประการควรมีข้อตกลงจากกระบวนการปรึกษา ในข้อเสนอแนะโดยทำการปรับปรุงอาคารและชุมชนจำนวน 12 ข้อ ตามลักษณะกายภาพชุมชนเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนุรักษ์อาคาร โดยแบ่งข้อเสนอแนวทางทั้งหมด 5 ข้อ แนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ การควบคุมพื้นที่กับการอนุรักษ์,การมีส่วนร่วมชุมชน,เส้นทางสัญจรชุมชน,พื้นที่ส่วนร่วมรูปแบบสวนสาธารณะ,นโยบายและการพัฒนาพื้นที่ เป็นต้น

ภาพที่ 5.3 แสดงตำแหน่งการออกแบบปรับปรุงสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

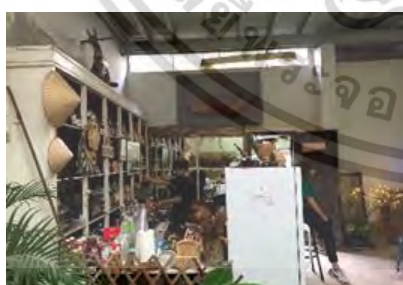
ตารางที่ 5.2 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ การควบคุมพื้นที่กับการอนุรักษ์
การนำเสนอแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ชุมชน การควบคุมพื้นที่กับการอนุรักษ์

ลักษณะรูปแบบอาคารเดิม รูปแบบนำเสนอแนวทางการออกแบบต้องทำการกำหนดเรื่องการทำสีอาคารให้มีรูปแบบอาคารมีความใกล้เคียงกัน ควบคุมเรื่องความสูง รูปทรงสัดส่วนอาคารและขนาดอาคาร พื้นผิววัสดุ ลักษณะช่องเปิดประตู หน้าต่าง รายละเอียดการตกแต่ง รัยระร่อนอาคารทั้งด้านหน้าและโดยรอบอาคาร การเว้นช่วงระยะห่างของอาคาร แนวเส้นอาคารและความต่อเนื่องของเส้นถนนทั้งถนนหลักและถนนรอง ในการอนุรักษ์และจัดทำรายละเอียดรูปแบบสถาปัตยกรรมตามรายละเอียดอย่างมีขั้นตอน อนุรักษ์อาคารอย่างดั้งเดิมหรือมีความใกล้เคียงมากที่สุดกับสภาพเดิม

ตารางที่ 5.3 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 2 การมีส่วนร่วมชุมชน

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ชุมชน การมีส่วนร่วมชุมชน

แสดงภายในลักษณะอาคารดั้งเดิมในพื้นที่ ซึ่งได้มีการจัดทำเป็นร้านอาหารสำหรับนักท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่อาจดำเนินโครงการให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปสู่ด้านในอาคารได้ในบางเวลาจะช่วยส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์และก่อให้เกิดแหล่งรายได้ นำอาคารมาเป็นแหล่งข้อมูลในเชิงประวัติศาสตร์ในพื้นที่ การให้ข้อมูลและการจัดแต่งลักษณะพื้นที่ทำให้อาคารดูน่าสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับควรใช้เฉพาะเพื่อควรศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.4 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 3 เส้นทางสัญจรชุมชน

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ชุมชน เส้นทางสัญจรชุมชน

แสดงเส้นทางถนนมีชัย การสัญจร ทางเดินรถจอดรถในสภาพปัจจุบัน โดยมีการจัดเส้นทางจักรยาน ทางเดินที่มีคุณภาพและการจัดระบบเส้นทางการจอดรถที่ดีในเข้าพื้นที่ดี แม้กระทั่งเส้นทางเดินรถประจำทางมีส่วนช่วยในการเพิ่มปริมาณการเข้าถึงของนักท่องเที่ยวและอีกทั้งเป็นสิ่งที่ส่งเสริมศักยภาพของเมืองด้านอนุรักษ์

ตารางที่ 5.5 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 4 พื้นที่ส่วนร่วมรูปแบบสวนสาธารณะ

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ชุมชน พื้นที่ส่วนร่วมรูปแบบสวนสาธารณะ

แสดงเส้นทางลักษณะสภาพริมเขื่อนแม่น้ำโขง การจัดพื้นที่สวนสาธารณะ นอกจากกิจกรรมหลักของเมืองเรื่องของการค้า ส่วนพักผ่อนของคนในชุมชนก็เป็นส่วนที่ควรเพิ่มเติมในพื้นที่ต้องพัฒนาจากผู้ออกแบบให้ออกแบบสอดคล้องกับพื้นที่โดยเพิ่มแสงสว่างและปรับปรุงทางเดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.6 แสดงข้อมูลแนวทางการออกแบบอนุรักษ์พื้นที่ 5 นโยบายและการพัฒนาพื้นที่
การนำเสนอแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ชุมชน นโยบายและการพัฒนาพื้นที่

นโยบายการกำหนดสถานที่เมืองหนองคาย

ภาพแสดงแนวทางการจัดทำนโยบาย เพื่อกำหนดขอบเขตในงานอนุรักษ์จะช่วยเรื่อง การถูกทำลายอาคารอนุรักษ์และเป็นการให้ขอบเขตที่ชัดเจน รัฐสามารถที่จะออกข้อกำหนดที่จะ ช่วยชุมชนในการช่วยเหลือการบูรณะอาคารพัฒนาอย่างมีศักยภาพ ตัวอย่างเช่น การเพิ่มพื้นที่ สวนสาธารณะ การกำหนดพื้นที่ออกกำลังกาย แนวเขตขอบพื้นที่อนุรักษ์ เป็นต้น

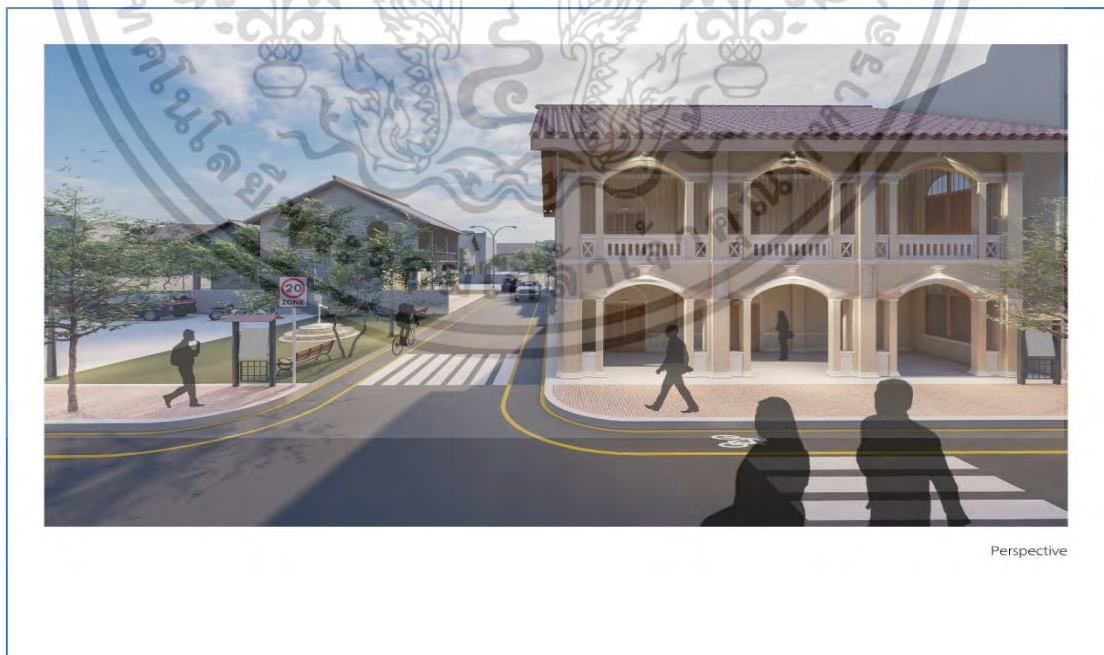

ภาพที่ 5.4 แสดงตำแหน่งแสดงทัศนียภาพ บริเวณหน้าวัดศรีคุณเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.5 แสดงเสนอแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 1

ภาพที่ 5.6 แสดงเสนอแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.7 แสดงเสนอแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 3

ภาพที่ 5.8 แสดงเสนอแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามเสนอแนะแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ทำให้นักวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเนื่องจากรูปแบบลักษณะทางกายภาพที่จะปรับปรุงในพื้นที่ชุมชนทั้ง 4 รูปแสดงออกมาในรูปแบบทัศนียภาพเมื่อดำเนินงานปรับปรุงครบตามหัวข้อที่ได้เสนอ ตามนโยบายและเสนอแนวทางการออกแบบให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดย รูปแสดงแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 1. แสดงให้เห็นเรื่องของการเดินทางเลือกใช้ชีวิตกับอาคารอนุรักษ์ รูปแสดงแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 2. เส้นทางสัญจรของนักท่องเที่ยวแบ่งเส้นทางระหว่างทางเดินคนและรถยนต์ รูปแสดงแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 3. แสดงพื้นที่จอดรถให้บริการต่างๆ รูปแสดงแนวทางการออกแบบสถานที่และอาคารอนุรักษ์ 4. แสดงพื้นที่เปิดโล่งสวนสาธารณะพื้นที่สีเขียวจุดพักผ่อนของเมือง

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

ตามลักษณะข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป ผู้วิจัยได้จัดทำข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อดังต่อไปนี้ ข้อเสนอแนะด้านชุมชนและอาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ศึกษา, ข้อเสนอแนะหน่วยงานภาครัฐด้านนโยบาย, ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ทั้งหมดของข้อเสนอแนะจะเป็นปัจจัยเพื่อผู้วิจัยที่มีความสนใจได้ศึกษา นำไปเป็นส่วนประกอบของงานวิจัยหรือโครงการพัฒนาต่างๆของท่านเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของงานที่ท่านได้ดำเนินงาน

5.4.1 ข้อเสนอแนะด้านชุมชนและอาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ศึกษา

ตามลักษณะข้อเสนอแนะจะเป็นการเสนอแนวทางของผู้วิจัย ที่เสนอให้ผู้สนใจในการศึกษาทำงานวิจัยในลักษณะงานอนุรักษ์อาคารที่มีอิทธิพลจากต่างชาติ หรือผู้ที่สนใจเกี่ยวกับพื้นที่อาคารอนุรักษ์ไปเป็นส่วนประกอบของบทความที่ผู้สนใจ

1. ด้านพื้นที่และการสำรวจขอให้ผู้สนใจได้ศึกษาทำการเปรียบเทียบรูปแบบอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคาย กับพื้นที่อื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มีช่วงอายุเดียวกัน เช่น เปรียบเทียบกับเมืองเทศบาลเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เทศบาลเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ชุมชนบ้านซ่งแย้ จังหวัดสกลนคร เมืองหลวงพระบาง เมืองสวันเขต ประเทศลาว เป็นต้น จะทำให้ผู้ศึกษาสามารถรู้ถึงรูปแบบทางสถาปัตยกรรม ลวดลายศิลปกรรมต่างๆในอาคารความเป็นมาเปรียบเทียบก่อนและหลังแต่ละยุคสมัย

2. ด้านรูปแบบบูรณะทางการอนุรักษ์ ขอให้ศึกษาวิธีการก่อสร้างในอดีต การใช้วิธีการทางเชิงช่างในการก่อสร้างอาคาร วัสดุอุปกรณ์ต่างๆศึกษาการจัดทำรูปแบบลวดลายดั้งเดิม โดยนำมาศึกษากับวัสดุในปัจจุบันเพื่อที่สามารถนำมาทดแทนการใช้วัสดุในปัจจุบันเพื่อให้ทดแทนพื้นที่ให้

ใกล้เคียงกับรูปแบบดั้งเดิมให้สมบูรณ์ที่สุด การจัดทำรายละเอียดวัสดุจะเป็นข้อมูลผู้ที่สนใจและรายละเอียดนำเสนอผู้ที่มีความรู้ ผู้เชี่ยวชาญด้านงานอนุรักษ์อาคารที่มีอยู่ในปัจจุบัน

3. การอนุรักษ์ให้เกิดความยั่งยืนแก่ชุมชน การที่ชุมชนจะยั่งยืนได้ต้องอาศัยความมือจากเจ้าของอาคารโดยตรงโดยการเปิดอาคารให้ผู้ที่สนใจหรือนักท่องเที่ยว สามารถเข้าเยี่ยมชมอาคารตามตัวอย่างอาคารอนุรักษ์เมืองฮอยอัน ประเทศเวียดนาม ที่เจ้าของอาคารนำสินค้ามาขาย และให้นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมอาคาร โดยเจ้าของอาคารมาพูดคุยแนะนำประวัติบ้านของตนเอง สามารถเก็บค่าเข้าชมเพื่อสามารถนำรายได้เข้ามาพัฒนาปรับปรุงสภาพอาคารได้อย่างต่อเนื่อง

5.4.2 ข้อเสนอแนะหน่วยงานภาครัฐด้านนโยบาย

ข้อเสนอแนะหน่วยงานแสดงต่อภาครัฐ ทำให้รัฐสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาแผนของรัฐนำไปพัฒนาต่อหรือจัดทำเป็นผังแม่บทเป็นประโยชน์ต่อชุมชนที่ต้องการความร่วมมือในประเด็นที่ผู้อยู่อาศัยอาคารอนุรักษ์มีความต้องการ และภาครัฐเข้าใจแนวทางปฏิบัติต่อไป

1. ข้อเสนอภาครัฐด้านนโยบาย ขอให้ศึกษาการพัฒนาการใช้กฎหมายควบคุมอาคารที่เหมาะสมกับการใช้กฎหมายที่เหมาะสมกับการอนุรักษ์อาคาร เนื่องจากการใช้กฎหมายปัจจุบันนี้เป็นการใช้ในลักษณะทั่วไปในปัจจุบันการมีกฎหมายควบคุมการอนุรักษ์โดยจัดทำผังเฉพาะ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาอนุรักษ์ สามารถศึกษาจากพื้นที่พัฒนาเกาะรัตนโกสินทร์ที่ได้รับความสำเร็จในการพัฒนาอนุรักษ์

2. งบประมาณเป็นส่วนที่ต้องคำนึงถึงในการพัฒนาอาคาร จากตัวอย่างการพัฒนาเมืองอนุรักษ์เมืองปิ้ง ประเทศมาเลเซีย ภาครัฐจะเป็นผู้ที่เริ่มการพัฒนาอาคารอนุรักษ์โดยให้เงินทุนเป็นสิ่งที่เริ่มต้นต่อการพัฒนากับอาคารที่เจ้าของอาคารอนุรักษ์ที่พร้อมที่จะดำเนินการเข้ามามีส่วนร่วมเริ่มแรกของโครงการ โดยเริ่มจากตัวอาคารที่ทรุดโทรมพัฒนาจากพื้นที่ขอบเขตเป็นอาคารเรือนแถว เมื่อเกิดความสำเร็จแต่ละช่วงอาคาร ก็จะสามารถขยายขอบเขตการอนุรักษ์ออกไปและทำให้ประเมินราคาค่าใช้จ่ายในการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน การแบ่งช่วงการอนุรักษ์จะสามารถจัดสรรงบประมาณที่ไม่ต้องใช้งบประมาณครั้งเดียวสามารถแบ่งย่อยออกเป็นส่วนๆเพื่อการพัฒนาได้

3. การให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถเข้ามาเป็นที่ปรึกษาในพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อช่วยเหลือในการจัดทำแผนเพื่อการอนุรักษ์อย่างเป็นขั้นตอน การที่มีผู้มีความรู้ด้านอนุรักษ์และการวางผังเมือง จะมีส่วนช่วยในการแนะนำแนวความคิดที่มีความแตกต่างจากกระบวนการหรือวิธีการของรัฐ และยังสามารเป็นผสมผสานการเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชน

4. การสร้างความร่วมมือกับผู้นำชุมชน ผู้นำในพื้นที่อาคารอนุรักษ์จะมีส่วนช่วยในเกิดความสำเร็จระหวางรัฐกับชุมชน ผู้นำชุมชนจะเป็นสิ่งที่ชุมชนให้ความไว้วางใจที่จะให้ประสานงานกับหน่วยงานรัฐเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาที่ดี ผู้นำชุมชนไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่ชุมชนได้รับความนับถือหรือจะเป็นตัวแทนชุมชน ก็จะต้องเป็นคนที่ชุมชนไว้วางใจได้เป็นตัวแทนที่มีความรู้ความสามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพียงพอกับเรื่องนโยบายและเทศบัญญัติต่างๆของเมือง อาจเป็นคนที่ถูกแต่งตั้งหรือเลือกตั้งมาจากชุมชนก็สามารถทำได้

5. หลักการนำนโยบายไปใช้เพื่อดำเนินงาน การวางผังนโยบายจะอยู่ในระดับท้องถิ่นการออกกฎหมายหรือข้อบัญญัติตามลักษณะของท้องถิ่น ต้องให้ชุมชนมาร่วมออกเสอนอกกฎต่างๆและแนวทางเพื่อให้ตรงสภาพต่อการใช้งานในพื้นที่ร่วมไปด้วยกัน การออกกฎของทางรัฐเพียงฝ่ายเดียวเป็นการริดรอนสิทธิบางประการ ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อชุมชนการที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมการออกกฎต่างๆถือเป็นการยอมรับร่วมกันในการใช้นโยบาย

5.4.3 ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ในพื้นที่เทศบาลเมืองหนองคาย เป็นเมืองที่มีลักษณะเด่นในเรื่องของอาคารครุฑค่าแก่การอนุรักษ์ ยังมีประเด็นที่น่าสนใจอีกหลากหลายมุมที่สามารถนำไปเป็นหัวข้อหรือส่วนประกอบของเนื้อหาในงานวิจัย ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวความคิดประเด็นต่างๆดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ สังคมและชุมชน การศึกษานำเสนอด้านประชาสัมพันธ์ การศึกษาลักษณะพิเศษของพื้นที่เพื่อทำให้เมืองมีชีวิตกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว ศึกษาแนวทางเพื่อเป็นพื้นที่ที่ชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้พื้นที่ เช่น การจัดกิจกรรมการวิ่ง การขี่จักรยาน การจัดกิจกรรมลักษณะพื้นถิ่น การจัดการแข่งเรือลำน้ำโขง เป็นต้น ทำให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจที่ภายในชุมชนกลับมาเป็นรายได้ต่อการพัฒนา

2. การเก็บข้อมูลแต่ละอาคาร ขอให้ทำการบันทึกรายละเอียดตลาดลายทางด้านศิลปกรรม และการใช้ประโยชน์กับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดการใช้งานกับปัจจุบันตรงกับวัตถุประสงค์ของเจ้าของอาคาร การอนุรักษ์ในบางอาคารผู้อาศัยนอกจากต้องการอนุรักษ์แล้วแต่ก็ยังต้องการที่สามารถใช้งานพักอาศัยร่วมกันในพื้นที่ การศึกษาพื้นที่ภายในอาคารจะทำให้อาคารมีความสมบูรณ์ต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น

3. การประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่การอนุรักษ์ต้องมีการร่วมมือและหาความร่วมมือกันกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อการทำการศึกษาพัฒนาหลากหลายด้านต่อจากการอนุรักษ์อาคาร เช่น หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย เป็นต้น ส่งเสริมกิจกรรมด้านประเพณีวัฒนธรรม การท่องเที่ยวการได้รับข้อคิดเห็นจากหน่วยงานต่างๆเหล่านี้ทำให้งานวิจัยครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้จัดทำตามหลักวิชาการอย่างครบถ้วนตามระยะเวลาและขอบเขตของการศึกษา โดยเป็นเนื้อหาที่มีประโยชน์สร้างความเข้าใจระหว่างภาครัฐและเจ้าของอาคารอนุรักษ์ ผู้วิจัยยังมีข้อเสนอแนะอีกหลายแง่มุมที่ผู้สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในงานวิจัยของท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะเห็นงานอนุรักษ์อาคารในพื้นที่อื่นๆ ได้รับความสำเร็จอย่างที่ผู้ศึกษาท่านอื่นได้นำวิทยานิพนธ์นี้ไปต่อยอดศึกษาทำการวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กัญชลี แดงกุล. (2556). การปรับเปลี่ยนประโยชน์ใช้สอยและการสร้างมูลค่าเพิ่มในกลุ่มอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์สำหรับการพัฒนา โครงการเชิงพาณิชย์. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรรณิการ์ สุธีรัตนภิรมย์. (2548). พัฒนาการแนวความคิดและวิธีการอนุรักษ์โบราณสถานในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิตติธัช ชัยประสิทธิ์. (2552). การนำความเชื่อเข้าสู่วัฒนธรรมที่ปรากฏในงานสถาปัตยกรรมวัดคาทอลิกในประเทศไทย : กรณีศึกษา วัดคาทอลิกบ้านซ่งแย้ จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกษศิรินทร์ สาริการ, การุณย์ บัวเฟื่อน. (2558). วิถีชีวิตชาวบ้านริมแม่น้ำโขงในชุมชนตลาดท่าเลด็จ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา ปีที่ 4 (2), 87- 94. (เมษายน-มิถุนายน 2558), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เกรียงไกร เกิดศิริ (2551). ชุมชนกับภูมิทัศน์วัฒนธรรม. วัฒนธรรมศึกษา, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อุษาคเนย์.
- โครงการจัดทำมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม.(2548) คู่มือ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ประเภทย่านชุมชนเก่า, สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- ชวนชัย จรุงกิจสุวรรณ. (2551). การศึกษาทัศนคติการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โครงการนำร่องจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ จังหวัดน่าน . วิทยานิพนธ์วางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชาติชาย จันทรประทีป. (2562). การศึกษาวิวัฒนาการของสถาปัตยกรรมต่อสิ่งแวดล้อม : แนวคิดทฤษฎีและผลการปฏิบัติ. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีที่ 18 (1), 231-239.
- ณรงค์ โพธิ์ฤกษ์พานันท์. (2557). ระเบียบ วิธีวิจัย หลักการเขียน แนวคิดและเทคนิคการเขียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แอดทีฟ พรินท์.
- ตรีชาติ เล่าแก้วหนู. (2559). การกำหนดขอบเขตเมืองเก่าภูเก็ต. รายงานวิจัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธนูเพชร อ่อนมาวง. (2554). การสถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นิรมล เหง่าตระกูล. (2551). การปรับเปลี่ยนประโยชน์ใช้สอยกับการฟื้นฟูบูรณะย่านพาณิชย์กรรม
เก่าและคลังสินค้าริมน้ำ : กรณีศึกษา ย่านทรงวาด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปกรณัม พัฒนานุโรจน์. (2557). การอนุรักษ์อาคารพื้นถิ่นในย่านเมืองเก่าสกลนคร. วารสารวิชาการ
สังคมลุ่มน้ำโขง : ปีที่ 10 ฉบับที่ (2), 181-196.
- ปัญญา เทพสิงห์และวุฒิ วัฒนสิน. (2547). สวดลายตกแต่งหน้าอาคารชิโน-ปอร์ตุเกสในจังหวัด
ภูเก็ต. รายงานวิจัย ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปรียชนัน สายสาครเรศ. (2547). อิทธิพลที่ส่งผลต่อสถาปัตยกรรมย่านเมืองเก่าภูเก็ต.
วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรานอม ต้นสุขานันท์. (2559). การอนุรักษ์ชุมชนเมือง. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปานปั่น ร่องหานาม. (2558). วิวัฒนาการการผังเมืองของประเทศไทย. วารสารหน้าจั่ว ปีที่ (12)
,250-271. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัชรพงศ์ กุลกาญจนาชีวิน. (2559). มรดกร่วมกันสำหรับย่านเมืองเก่าสงขลา: วิธีการอยู่บนราก
ประวัติศาสตร์. ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภคินันท์ เสนาจันทร์ รุ่งแสง. (2560). เมืองมีชีวิต การใช้พื้นที่สาธารณะ ญาณ เกห์ล. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ลายเส้น พับบลิชซิ่ง.
- ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. (2557). การปรับปรุงฟื้นฟูเมืองและการอนุรักษ์เมือง. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัตนาวดี ปัญจบุรี และ วิชัย บุญวาศ. (2559). การแนวทางการกำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบ
ใหม่ของผังเมืองรวม : วารสารวิชาการ เวอร์รี่เดียน ปีที่ 9 (3) (กันยายน-ธันวาคม 2559)
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณดี สุทธินิรกร. (2561). การวิเคราะห์ข้อมูล ในงานวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์สยามปริทัศน์.
- สมชาติ จิงสิริอารักษ์. (2560). ประวัติ แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติการในการอนุรักษ์
โบราณสถาน. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมศักดิ์ ธรรมเวชวิถึ. (2559). *การบูรณะอาคารทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม* : เจ-ดี : วารสารวิชาการ การออกแบบสภาพแวดล้อม ปีที่ 3 (1) (มกราคม-มิถุนายน 2559).
- สีบพงศ์ จรรย์สีบศรี. (2549). *คำและความหมาย การอนุรักษ์ : เอกสารประกอบการสอน คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่.*
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (พ.ศ. 2547). *การอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพมหานคร : กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม.
- อนล ชัยมณี. (2559). *พัฒนาการของเมืองและรูปแบบสถาปัตยกรรมในหลวงพระบาง ภายใต้อิทธิพลตะวันตกในยุคอาณานิคม: วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 15 (2) (กรกฎาคม-ธันวาคม 2559).*
- อรรถพงษ์ ศิริสุวรรณ. (2546). *การปรับปรุงย่านพาณิชย์กรรมเก่า เทศบาลเมืองหนองคาย. ออกแบบชุมชนเมือง วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- อริญชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ. (2564). *การจัดการภูมิทัศน์ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์อาคาร ถนนมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วารสารประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 12, 12-24.*
- Arinchapong, Jarungkitsuwan, (2020). *A Survey of the Old Buildings Built before 1957 in the Area of Mee Chai Road, Mueang District, Nong Khai Province: Guideline for Rehabilitation*. Proceedings of RSU International Research Conference (2020). 5, 907-918.
- Arinchapong, Jarungkitsuwan, (2021). *Community landscape study and participation in building conservation Meechai Road, Mueang District, Nong Khai Province*. Proceedings of Saunsunantha International Research Conference (2021).12-24.
- Arsom silp. (2017). *Participatory Architecture For Change*. Arsom Silp Institute of the Arts, Bangkok: Amarin Printing and Publishing. [in Thai]
- Badan Warisan. (2008). *Historic City of George Town : Heritage Management Plan State Government of Penang* . Jalan Stonor in Kuala Lumpur: Malasia.
- Jan Gehl & Birgitte Svarre. (2013). *How to Study Public Life* , Washington DC .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Narong, Pongpandecha. (2013). *Reading the cultural landscape : Heritage values "mae koong bok village", tumbn sanlang san pa tong district, Chiangmai, Thailand*. Doctor of Philosophy Program in Architectural Heritage Management and Tourism International Program Graduate School, Silpakorn University. [in Thai]
- Ratchaneekorn, Sae-Wang. (2017). *Cultural Heritage Management in Thailand : Common Barrier and the Possible Way to Survive*. Silpakorn University Journal of Social Sciences, Humanities, and Arts Vol.17(2): 133-160, 2017.
- Saki Mizuguchi. (2009). *Urban Characteristics of High-density Low-rise Residential Areas in Tokyo*. Master of Science in Architecture Studies Candidate, Massachusetts Institute of Technology. Na-jau. Silpakorn University. Thailand.
- Sitthiporn, Piromruen. (2007). *Sustainable and Liveable Urban Design : Theory and Practice*. Na-jau (112). Silpakorn University. Thailand.
- Shivashish, B. (2012). *Historic building at chipur in kolkata : Problems and prospects Through urban conservation and planning*. Jadavpur University In Kolkata, India.

ภาคผนวก ก

รายชื่อ เจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก.1 รายชื่อเจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ ก.1.1 ข้อมูลแนวทางและสาระสำคัญผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 1

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 1	คุณ กิตติ ตั้งขจรศักดิ์
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการส่วนควบคุมการก่อสร้าง อาคารและวางผังเมือง
ความเชี่ยวชาญ	สถาปัตยกรรม , อาคารและผังเมือง
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	ณ เทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
บทสัมภาษณ์	การใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร
วันที่สัมภาษณ์	วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2562

ตารางที่ ก.1.2 ข้อมูลแนวทางและสาระสำคัญผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 2

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 2	คุณ พิระพันธ์ สุริยวงศ์
ตำแหน่ง	หัวหน้าฝ่ายควบคุมอาคารและผังเมือง
ความเชี่ยวชาญ	ควบคุมงานอาคารและผังเมือง
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	ณ เทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
บทสัมภาษณ์	การใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร
วันที่สัมภาษณ์	วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2562

ตารางที่ ก.1.3 ข้อมูลแนวทางและสาระสำคัญผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 3

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 3	คุณ ศราวุธ แสงแสน
ตำแหน่ง	หัวหน้าฝ่ายควบคุมการก่อสร้าง
ความเชี่ยวชาญ	งานวิศวกรโยธาและก่อสร้างงานอาคาร
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	ณ เทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
บทสัมภาษณ์	การใช้ประโยชน์พื้นที่และการอนุรักษ์อาคาร
วันที่สัมภาษณ์	วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.1.4 ข้อมูลแนวทางและสาระสำคัญผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 4

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 4	ดร.ศุภมน พิรพรพิศาล
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะไทย คณะวิจิตรศิลป์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ความเชี่ยวชาญ	อาคารอนุรักษ์และนโยบาย ประเทศฝรั่งเศส
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
บทสัมภาษณ์	อาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง
วันที่สัมภาษณ์	วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2562

ตารางที่ ก.1.5 ข้อมูลแนวทางและสาระสำคัญผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 5

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 5	อาจารย์ นนทรส ภัคมาน
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำ ภาควิชาวางแผนชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ความเชี่ยวชาญ	การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
บทสัมภาษณ์	อาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง
วันที่สัมภาษณ์	วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2562

ตารางที่ ก.1.6 ข้อมูลแนวทางและสาระสำคัญผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 6

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 6	ดร.ณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม
ตำแหน่ง	หัวหน้าภาคและอาจารย์ประจำ ภาควิชาวางแผนชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ความเชี่ยวชาญ	การจัดการมรดกทางวัฒนธรรม เมืองสงขลา
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
บทสัมภาษณ์	อาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง
วันที่สัมภาษณ์	วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.1.7 ข้อมูลแนวทางและสาระสำคัญผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 7

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 7	ผศ.ดร.ปนาย ไชยรัตนานนท์
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำ ภาควิชาวางแผนชุมชนเมืองคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ความเชี่ยวชาญ	สถาปัตยกรรมและการวางแผนชุมชนเมือง
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
บทสัมภาษณ์	อาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง
วันที่สัมภาษณ์	วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2562

ตารางที่ ก.1.8 ข้อมูลแนวทางและสาระสำคัญผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 8

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 8	ผศ.ดร.นฤจิกา นวพันธ์ุ
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร
ความเชี่ยวชาญ	สถาปัตยกรรม อาคารอนุรักษ์และนโยบาย ประเทศอังกฤษ
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
บทสัมภาษณ์	อาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง
วันที่สัมภาษณ์	วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2562

ตารางที่ ก.1.9 ข้อมูลแนวทางและสาระสำคัญผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 9

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 9	รศ.ดร.สมพล ดำรงเสถียร
ตำแหน่ง	หัวหน้าภาคและอาจารย์ประจำ ภาควิชาครุศาสตร์ สถาปัตยกรรม และการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ความเชี่ยวชาญ	สถาปัตยกรรมและการออกแบบ พื้นที่อนุรักษ์อาคาร
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
บทสัมภาษณ์	อาคารอนุรักษ์ ด้านนโยบายและการวางแผนชุมชนเมือง
วันที่สัมภาษณ์	วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

- ข.1 รายชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ (วิทยานิพนธ์ / สารานิพนธ์)
- ข.2 หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลงานวิจัย
- ข.3 หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข.1 รายชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ (วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์)

ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 1	ผศ.ดร.ธนินทร์ รัตนโอฬาร
ตำแหน่ง	อาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ความเชี่ยวชาญ	สถิติทางการวิจัย
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่อยู่	เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพ รหัสไปรษณีย์ 10520
เบอร์โทรศัพท์	02-3298000 ต่อ 3689, 3723 โทรสาร 02-3298435
ผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้บริหาร	รศ.ดร. กิติพงศ์ มะโน
ตำแหน่ง	คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 2	ผศ.ดร.กฤษณา คิตติ
ตำแหน่ง	อาจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ความเชี่ยวชาญ	สถิติทางการวิจัย
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่อยู่	เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพ รหัสไปรษณีย์ 10520
เบอร์โทรศัพท์	02-3298000 ต่อ 3689, 3723 โทรสาร 02-3298435
ผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้บริหาร	รศ.ดร. กิติพงศ์ มะโน
ตำแหน่ง	คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 3	รศ.ดร.จตุรงค์ เลาะห์เพ็ญแสง
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำ การศึกษาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ
ความเชี่ยวชาญ	สถาปัตยกรรมและการออกแบบ
สถานศึกษา หรือ หน่วยงาน	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่อยู่	เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพ รหัสไปรษณีย์ 10520
เบอร์โทรศัพท์	02-3298000 ต่อ 6080 ต่อ 717
ผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้บริหาร	รศ.ดร. กิติพงศ์ มะโน
ตำแหน่ง	คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข.2 หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลงานวิจัย

ที่ ศธ 0524.04/0884

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

25 มีนาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน เจ้าของบ้านพักอาศัย

ด้วย นายอริชัยพงษ์ จรุงกิจสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมดุสิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม เอกการศึกษาสถาปัตยกรรมและการ
ออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์ขอสัมภาษณ์
เจ้าของบ้านพักอาศัย เรื่อง ลักษณะอาคารและการใช้สอยพื้นที่และขอถ่ายภาพเกี่ยวกับอาคารและ
เจ้าของบ้าน เพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติสู่
นโยบายการอนุรักษ์อาคาร: กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2430-2500”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าวและหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Smit An
(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 085-962-9461

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข.3 หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญ

ที่ อว 7004 / 1587

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

20 กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านปฏิบัติการอนุรักษ์อาคาร เทศเมืองหนองคาย

เรียน นายศรารุจ แสงเสน

ด้วย นายอริชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการศึกษาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพล
ต่างชาติสู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร: กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2430-2500” โดยมี ผศ.ดร.พัศตราภรณ์
ทิพย์โสธร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.สมชาย เชาวพิเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านปฏิบัติการอนุรักษ์อาคาร เทศเมือง
หนองคาย ของ นายอริชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็น
อย่างยั้งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Sirrat alah

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 085-962-9461

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004 /1587

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

20 กันยายน 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมและการวางแผนชุมชนเมือง

เรียน คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ด้วย นายอริชัยพงษ์ จรุงกิจสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ดุชนวัตกรรม สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการศึกษาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพล
ต่างชาติสู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร: กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2430-2500” โดยมี ผศ.ดร.พิศตราภรณ์
ทิพย์โสธร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.สมชาย เซะวิเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่า อาจารย์นันทรส ภัคมาน และ
ดร.ณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญ อาจารย์นันทรส
ภัคมาน และ ดร.ณัฐนิภรณ์ น้อยเสงี่ยม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมและการวางแผนชุมชนเมือง ของ
นายอริชัยพงษ์ จรุงกิจสุวรรณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็น
อย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศรีพันธุ)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร.085-962-9461

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ อว 7004 /1587

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

20 กันยายน 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคารที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ประเทศฝรั่งเศส

เรียน ดร.ศุภมน พิธีพรพิศาล

ด้วย นายอริญชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ดุขภูมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการศึกษาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวางแผนชุมชนยุคสมัยอิทธิพล
ต่างชาติสู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร: กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2430-2500” โดยมี ผศ.ดร.พัสดราภรณ์
ทิพย์โสธร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.สมชาย เชะวิเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคารที่สำคัญทาง
ประวัติศาสตร์ประเทศฝรั่งเศส ของ นายอริญชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็น
อย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

เอกสารนี้ติดต่อนักศึกษา โทร. 085-962-9461 เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ ศธ 0524.04 / 0884 วันที่ 25 มีนาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวางผังเมือง การอนุรักษ์ทางด้านพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม

เรียน ผศ.ดร.ปนาย ไชยรัตน์

ด้วย นายอริชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการศึกษาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติสู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร: กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2430-2500” โดยมี ผศ.ดร.พัสดราภรณ์ ทิพย์โสธร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.สมชาย เซะวิเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวางผังเมือง การอนุรักษ์ทางด้านพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม ของ นายอริชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ ศธ 0524.04 / **0884** วันที่ 25 มีนาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมและผังเมือง

เรียน รศ.ดร.สมพล ดำรงเสถียร

ด้วย นายอริญชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการศึกษาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติสู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร: กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2430-2500” โดยมี ผศ.ดร.พัศตราภรณ์ ทิพย์โสธร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.สมชาย เซะวิเศษ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมและผังเมือง ของ นายอริญชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

ค.1 แบบสำรวจ สังกัด เทศบาลเมืองหนองคาย

ค.2 แบบสอบถาม เจ้าของอาคารและผู้พักอาศัยอาคารอนุรักษ์

ค.3 แบบสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญด้านผังเมืองและอนุรักษ์อาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค.1 แบบ สำรจว ส้งเกด เทศบาลเมืองหนองคาย

แบบสำรจวสำหรับอาคารที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา อ.เมือง จ.หนองคาย
บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ ๑ 10520
โทรศัพท์ 02 329 8000 ต่อ 3689, 3723 โทรสาร 02 329 8435

แบบสำรจวสำหรับอาคารที่ อยู่พื้นที่ศึกษา อ.เมือง จ.หนองคาย

วัตถุประสงค์ที่ 1 : แบบสำรจวนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติ สุนโยบายการอนุรักษ์อาคาร : กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2430-2500 ดำเนินการจัดทำการวิจัยโดย นาย อริชัยพงษ์ จรุงกิจสุวรรณ นักศึกษาปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วัตถุประสงค์ที่ 2 : แบบสำรจวฉบับนี้ เพื่อศึกษารูปแบบลักษณะอาคาร ตำแหน่งอาคารที่ควรค่าในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคาร สำหรับนำไปวิเคราะห์รูปแบบลักษณะที่เกิดขึ้นในทางสถาปัตยกรรมและการใช้ประโยชน์ภายในอาคาร สามารถกำหนดขอบเขตตำแหน่งพื้นที่อาคาร

ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสำรจว ผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นการศึกษาเท่านั้น โดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวที่ได้รับอนุญาตตอบแบบสำรจวแก่บุคคลทั่วไป ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการศึกษาและจะดำเนินงานโดยปฏิบัติตามจริยธรรมของการดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณสำหรับผู้ที่ได้ตอบคำถามในงานวิจัย แบบสอบถามชุดนี้จะประกอบไปด้วยข้อมูลต่างๆดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของตำแหน่งอาคาร
2. ข้อมูล ของอาคารองค์ประกอบต่างๆทางรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพล
3. ข้อมูล สำรจวภายในอาคาร ลักษณะการใช้พื้นที่ภายในอาคาร
4. ข้อมูล ตำแหน่งอาคารและสภาพแวดล้อม
5. ข้อมูล ข้อเสนอแนะทั่วไปและความคิดเห็นทั่วไป

นาย อริชัยพงษ์ จรุงกิจสุวรรณ
นักศึกษานิพนธ์เอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เบอร์ติดต่อโทร 085-9629461

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ที่ 1 : แบบสำรวจอาคารและพื้นฐานการใช้ประโยชน์อาคาร

1. ข้อมูลทั่วไปของอาคารที่ศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาคารและการใช้สอยภายในอาคาร

1. บ้านเลขที่.....

อาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพล ช่วงปี พ.ศ 2430-2500

อาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพล หลังปี 2500

2. ประเภทและลักษณะการใช้สอยภายในอาคาร

2.1 บริเวณพื้นที่ อาคารชั้นที่ 1

ที่พักอาศัย

โรงแรมที่พัก โฮสเทล

ร้านค้า ขายของ

อาคารให้เช่า

สำนักงานหรือออฟฟิศ

พื้นที่หน่วยงานราชการ

อาคารปิดไม่ได้ใช้งาน

อื่นๆโปรดระบุ.....

2.2 บริเวณพื้นที่ อาคารชั้นที่ 2

ที่พักอาศัย

โรงแรมที่พัก โฮสเทล

ร้านค้า ขายของ

อาคารให้เช่า

สำนักงานหรือออฟฟิศ

พื้นที่หน่วยงานราชการ

อาคารปิดไม่ได้ใช้งาน

อื่นๆโปรดระบุ.....

3.สถานะของผู้ตอบแบบสำรวจสภาพภายในอาคาร

เจ้าของอาคาร

ญาติหรือเป็นคนในครอบครัว

ผู้เช่าอาคาร

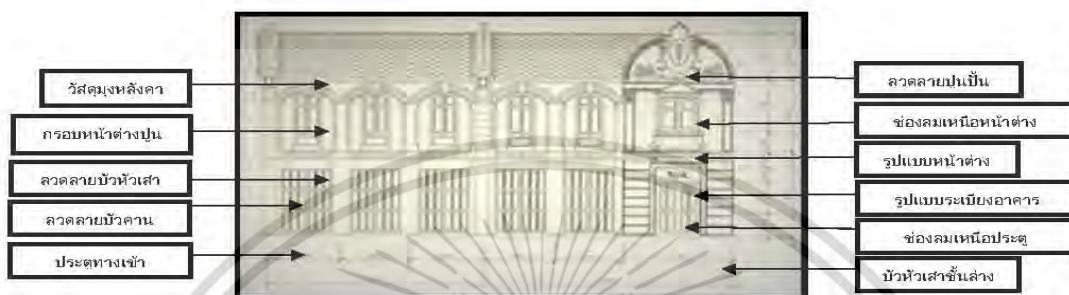
พนักงานราชการ

เป็นลูกจ้าง ดูแลสถานที่

อื่นๆโปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลองค์ประกอบภายนอก สถาปัตยกรรมรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม

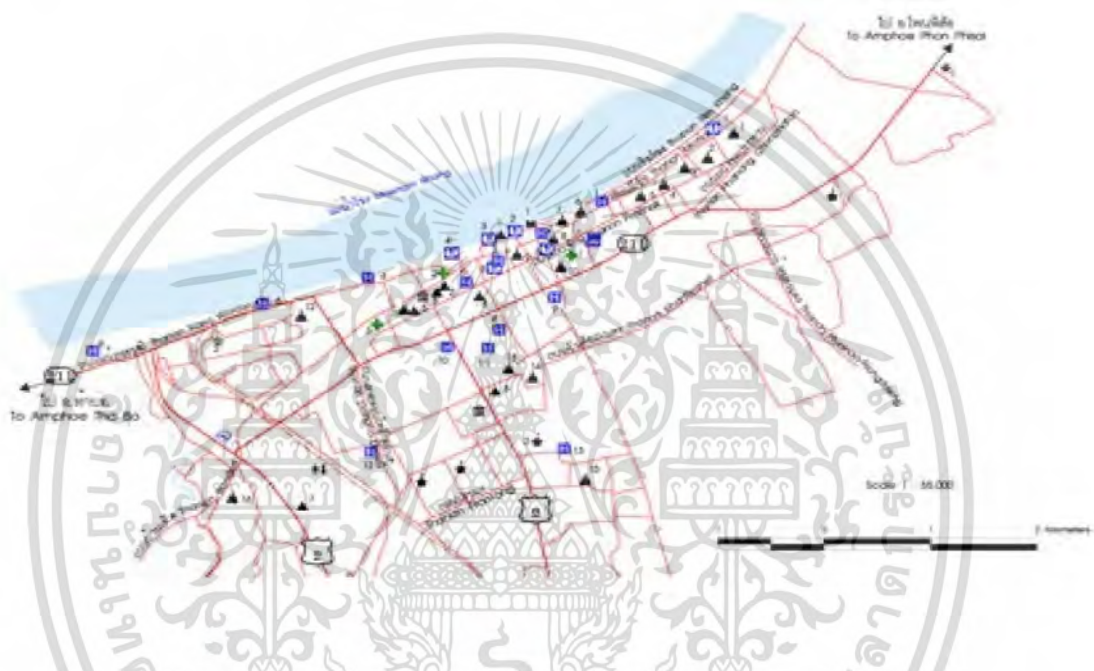
องค์ประกอบสถาปัตยกรรม ทางศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม	ระดับการประเมินสภาพอาคาร					ไม่ปรากฏลักษณะรูปแบบ
	ดีมากที่สุด	ดีมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
แนวกรอบส่วนบนอาคาร	สัดส่วนของรูปร่างลักษณะอาคาร					
	ลักษณะวัสดุ ผนังหลังคา					
	ลักษณะกรอบหน้าต่างปูนปั้น					
	ลักษณะลวดลายบัวหัวเสา					
	ลักษณะลวดลายบัวคาน					
แนวกรอบส่วนกลางอาคาร	ลักษณะรูปแบบระเบียง ชั้นบน					
	ลักษณะบัวปูนปั้น					
	ลักษณะช่องลมเหนือหน้าต่าง					
	ลักษณะรูปแบบหน้าต่างชั้นบน					
แนวกรอบส่วนล่างอาคาร	ลักษณะรูปแบบหน้าต่างชั้นล่าง					
	ลักษณะช่องลมเหนือประตูทางเข้า					
	ลักษณะบัวหัวเสาชั้นล่าง					
	ลักษณะรูปแบบระเบียง ชั้นล่าง					
	ลักษณะประตูทางเข้า					
ลักษณะซุ้มทางเดินระหว่างอาคาร						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 5 ข้อมูลตำแหน่งที่ตั้งอาคารในพื้นที่ศึกษา และสภาพแวดล้อมชุมชนโดยรอบอาคาร

สำหรับผู้วิจัย กำหนดตำแหน่งที่ตั้งอาคารและสภาพแวดล้อมโดยรอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม เจ้าของอาคารและผู้พักอาศัยอาคารอนุรักษ์

แบบสอบถามผู้อยู่อาศัยและผู้เช่าอาคาร
บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทรศัพท์ 02 329 8000 ต่อ 3689, 3723 โทรสาร 02 329 8435

แบบสอบถามผู้อยู่อาศัยและผู้เช่าอาคาร

วัตถุประสงค์ที่ 1 : แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติ สุนโยบายการอนุรักษ์อาคาร : กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2430-2500 ดำเนินการจัดทำการวิจัยโดย นาย อริชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ นักศึกษาปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วัตถุประสงค์ที่ 2 : แบบสัมภาษณ์และสอบถามฉบับนี้ เพื่อศึกษารูปแบบอาคารและพัฒนาการของชุมชนที่ได้อิทธิพลารออกแบบจากต่างชาติและลักษณะการวางผังชุมชนในพื้นที่ศึกษา สำหรับนำไปวิเคราะห์รูปแบบลักษณะที่เกิดขึ้นในทางสถาปัตยกรรมและการพัฒนาในการวางผังชุมชน

ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นการศึกษาเท่านั้น โดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามแก่บุคคลทั่วไป ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการศึกษาและจะดำเนินงานโดยปฏิบัติตามจริยธรรมของการดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณสำหรับผู้ที่ได้ตอบคำถามในงานวิจัยแบบสอบถามชุดนี้จะประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลเฉพาะของเจ้าของอาคารหรือผู้พักอาศัยภายในอาคาร
2. ข้อมูลของอาคาร องค์ประกอบต่างๆทางรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพล
3. ข้อมูลชุมชน สภาพแวดล้อมทางกายภาพรอบบริเวณพื้นที่พักอาศัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลต่างชาติในอดีต
4. ข้อมูล แนวคิดทัศนคติของผู้อยู่อาศัย การเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่ออาคารและชุมชนในปัจจุบัน
5. ข้อมูล ข้อเสนอแนะทั่วไปและความคิดเห็นทั่วไป

นาย อริชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ
นักศึกษาระดับปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เบอร์ติดต่อโทร 085-9629461

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ที่ 1 : แบบสอบถามผู้อยู่อาศัยและผู้เช่าอาคาร

1. ข้อมูลเฉพาะของเจ้าของอาคารหรือผู้พักอาศัยภายในอาคาร

กรุณาทำเครื่องหมายเพื่อตอบคำถามของท่านในช่องที่กำหนดไว้ในช่องว่าง หน้าคำตอบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของ เจ้าของอาคารหรือผู้พักอาศัยภายในอาคาร

1. บ้านเลขที่.....
.....
.....
.....

- อาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพล น้อยกว่า 10 ปี
 อาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพล 10 - 19 ปี
 อาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพล 20 - 29 ปี
 อาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพล 30 - 39 ปี
 อาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพล 40 - 49 ปี
 อาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพล 50 - 59 ปี
 อาคารมีรูปแบบที่ได้รับอิทธิพล เก่ากว่า 60 ปี

2. ประเภทและลักษณะการใช้สอยภายในอาคาร

2.1 บริเวณพื้นที่ อาคารชั้นที่ 1

- ที่พักอาศัย โรงแรมที่พัก โฮสเทล
 ร้านค้า ขายของ อาคารให้เช่า
 สำนักงานหรือออฟฟิศ พื้นที่หน่วยงานราชการ
 อื่นๆโปรดระบุ.....

2.2 บริเวณพื้นที่ อาคารชั้นที่ 2

- ที่พักอาศัย โรงแรมที่พัก โฮสเทล
 ร้านค้า ขายของ อาคารให้เช่า
 สำนักงานหรือออฟฟิศ พื้นที่หน่วยงานราชการ
 อื่นๆโปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนสำหรับกิจการ

- ไม่มีรายได้
 น้อยกว่า 10,000 บาท
 10,001 – 30,000 บาท
 30,001 – 50,000 บาท
 50,001 – 70,000 บาท
 70,001 – 90,000 บาท
 มากกว่า 90,001 บาท
 อื่นๆโปรดระบุ.....

4. สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เจ้าของอาคาร
 ผู้เช่าอาคาร
 ลูกจ้าง
 ญาติหรือเป็นคนในครอบครัว
 อาคารราชการ
 อื่นๆโปรดระบุ.....

5. ระยะเวลาที่พักอาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

- น้อยกว่า 1 ปี
 ระยะเวลา 1-10 ปี
 ระยะเวลา 11-20 ปี
 ระยะเวลา 21-30 ปี
 ระยะเวลา 31- 40 ปี
 ระยะเวลา 41-50 ปี
 มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลของอาคาร องค์ประกอบต่างๆทางรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพล

6. ท่านเคยบำรุงรักษาอาคาร หรือไม่

- ไม่ทราบข้อมูล ว่าเคยหรือไม่
 ไม่เคยบำรุงรักษา
 เคย จำนวน ..... ครั้ง

7. ท่านรู้จักรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมที่ท่านอยู่อาศัย หรือไม่

- ไม่รู้จักรูปแบบ
 รู้จักรูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ถ้าท่านสามารถเลือกบำรุงรักษาและอนุรักษ์ ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมอาคารที่ท่านพักอาศัยได้ ท่านจะเลือกบำรุงรักษา และดำรงรักษาในส่วนตัวของอาคาร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- โครงสร้างอาคาร เสา คาน พื้น
- โครงสร้างหลังคา และวัสดุผนังหลังคา
- บันไดภายในอาคาร
- สีทาอาคาร
- ระเบียงขั้นบัน-ขั้นล่าง อาคาร
- ประตู - หน้าต่าง
- กรอบสวดสาย ประตูลูก - หน้าต่าง
- สวดสายบริเวณห้องลม ลูกฟัก ภายในอาคาร
- สวดสายหัวเสา บัวหัวเสา
- สวดสายพื้นอาคาร
- พื้นในห้องน้ำ ภายในอาคาร
- อื่นๆโปรดระบุ.....

9. ท่านคิดว่า ขั้นตอนใดที่ควรรักษารูปแบบศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมที่ท่านอยู่อาศัยได้ยากที่สุด

- จัดหาวัสดุที่มีรูปแบบใกล้เคียงของเดิม
- การจัดหา แบบสถาปัตยกรรมดั้งเดิม
- การจัดหาช่างฝีมือ แรงงานเพื่อ บำรุงรักษา
- การจัดระบบไฟฟ้า ระบบสุขาภิบาล ภายในอาคาร
- ค่าใช้จ่ายเพื่อ บำรุงรักษา
- อื่นๆโปรดระบุ.....

10. ท่านคิดว่า งบประมาณที่เหมาะสมต่อการบำรุงรักษาอาคาร ประมาณเท่าใด

- น้อยกว่า 50,000 บาท
- 50,000 - 100,000 บาท
- 100,001 - 250,000 บาท
- 250,001 - 500,000 บาท
- 500,001 - 1,000,000 บาท
- 1,000,001 - 2,000,000 บาท
- มากกว่า 2,000,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ท่านคิดว่า หน่วยงานราชการควรมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาหรือไม่

- ควรมีส่วนร่วม
 ควรมีส่วนร่วมในบางส่วน
 ไม่ควรมีส่วนร่วม
 อื่นๆโปรดระบุ.....

12. ท่านคิดว่า ในการเลือกปรับปรุงอาคารและอนุรักษ์ ท่านเลือกวิธีใดน่าจะเหมาะสมมากที่สุด

- ควรให้มีการอนุรักษ์ คงรูปแบบอาคารเป็นอย่างดั้งเดิม
 สร้างขึ้นใหม่ โดยให้มีรูปแบบใหม่ที่ทันสมัย
 ปรับปรุงซ่อมแซมอนุรักษ์บางส่วน และเปลี่ยนแปลงบางส่วน
 ให้หน่วยงานราชการพิจารณาในการพัฒนา
 อื่นๆโปรดระบุ.....

ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญด้านผังเมืองและอนุรักษ์อาคาร

แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ
บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐
โทรศัพท์ ๐๒ ๓๒๙ ๘๐๐๐ โทรสาร ๐๒ ๓๒๙ ๘๔๓๕

แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

วัตถุประสงค์ที่ 1 : แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติ สู่นโยบายการอนุรักษ์อาคาร : กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๕๐ ดำเนินการจัดทำการวิจัยโดย นาย อริชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ นักศึกษาปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วัตถุประสงค์ที่ 2 : แบบสัมภาษณ์และสอบถามฉบับนี้ เพื่อศึกษารูปแบบอาคารและพัฒนาการของชุมชนที่ได้อิทธิพลการออกแบบจากต่างชาติและลักษณะการวางผังชุมชนในพื้นที่ศึกษา สำหรับนำไปวิเคราะห์รูปแบบลักษณะที่เกิดขึ้นในทางสถาปัตยกรรมและการพัฒนาในการวางผังชุมชน

ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นการศึกษาเท่านั้น โดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามแก่บุคคลทั่วไป ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการศึกษาและจะดำเนินงานโดยปฏิบัติตามจริยธรรมของการดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณสำหรับผู้ที่ได้ตอบคำถามในงานวิจัย

นาย อริชัยพงศ์ จรุงกิจสุวรรณ
นักศึกษาปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เบอร์ติดต่อโทร ๐๘๕-๙๖๒๙๔๖๑

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อ สอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

1. ท่านคิดว่านโยบายด้านการอนุรักษ์อาคารภายในประเทศไทย มีข้อดีข้อด้อยอย่างไรอะไรที่เป็นสิ่งที่ควรเพิ่มเติมในด้านการอนุรักษ์อาคาร
2. ท่านคิดว่า จากประสบการณ์ของท่านที่ได้ ที่ได้ดูงานหรือศึกษางานในต่างประเทศการอนุรักษ์อาคาร มีลักษณะเป็นอย่างไรและสิ่งใดที่ควรนำมาพัฒนาภายในประเทศ
3. ท่านคิดว่าอะไรเป็นส่วนที่สนับสนุนที่สำคัญที่จะให้เห็นถึงประโยชน์ ที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์อาคาร
4. ท่านคิดว่าการวางผังเมือง และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย ในปัจจุบันเป็นอย่างไร
5. ระดับรายได้ของเจ้าของอาคารและเงินสนับสนุนจากภาครัฐมีส่วนและ มีผลต่อการอนุรักษ์อาคารมากน้อยเพียงใด
6. การดูแลรักษาสถานที่อันทรงที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางผังชุมชน ด้านใดที่ผู้เชี่ยวชาญให้ลำดับความสำคัญ
7. ความปลอดภัยในการอยู่อาศัยในอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ ของชุมชนที่ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือเรื่องใด
8. แนวทางการพัฒนาเมืองหรือชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการวางแผนต่อไปอย่างไรและอะไรเป็นส่วนที่สำคัญที่ควรคำนึง
9. ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้งด้านนโยบาย การวางผังชุมชนและพื้นที่การอนุรักษ์อาคาร ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

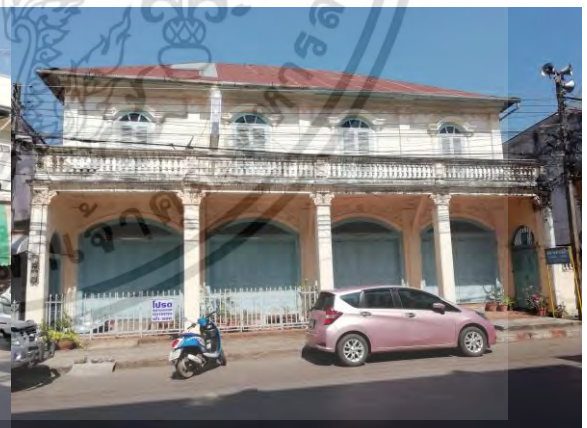

ภาคผนวก ง

- ง.1 การลงพื้นที่ สํารวจ สังกตารูปแบบอาคารพื้นที่ศึกษา เทศบาลเมืองหนองคาย
- ง.2 การลงพื้นที่ สํารวจตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ เมืองมะละกา ในประเทศมาเลเซีย
- ง.3 การลงพื้นที่ สํารวจตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ เมืองปีนัง ในประเทศมาเลเซีย
- ง.4 การลงพื้นที่ สํารวจตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ เมืองฮอยอัน ในประเทศเวียดนาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง.1 การลงพื้นที่ สํารวจ สังกศตรูปแบบอาคารพื้นที่ศึกษา เทศบาลเมืองหนองคาย

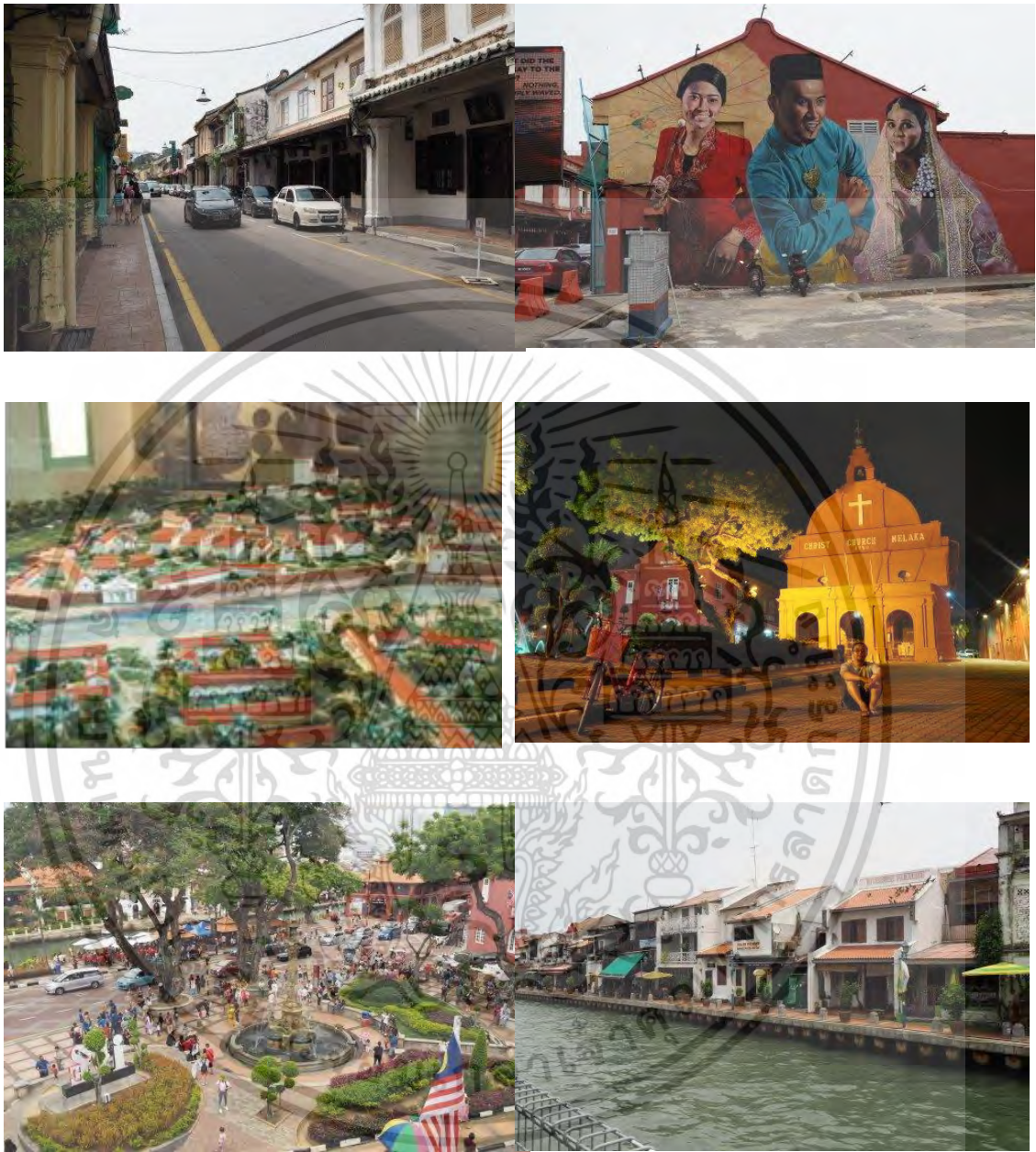

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง.2 การลงพื้นที่ สํารวจตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ เมืองมะละกา ในประเทศมาเลเซีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง.3 การลงพื้นที่ สํารวจตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ เมืองปีนัง ในประเทศมาเลเซีย

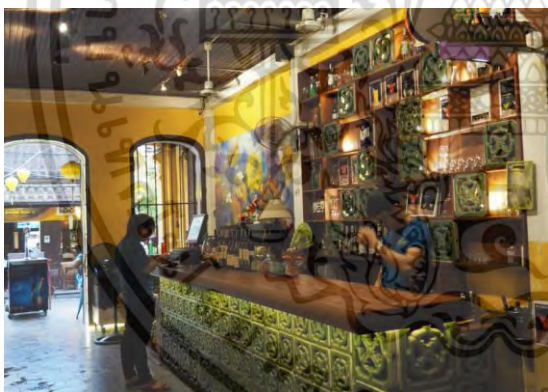

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง.4 การลงพื้นที่ สํารวจตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ เมืองฮอยอัน ในประเทศเวียดนาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก จ

จ.1 ทัศนียภาพแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์และอาคารอนุรักษ์
ถนนมิชัย เทศบาลเมือง จังหวัดหนองคาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ.1 ทศนียภาพแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์และอาคารอนุรักษ์ถนนมีชัย เทศบาลเมือง จังหวัดหนองคาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Perspective

Perspective

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Perspective

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ฉ

- ฉ.1 หลักฐานการนำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ
- ฉ.2 หลักฐานการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉ.1 หลักฐานการนำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ

RSUSSH 2020

ACCEPTANCE & INVITATION LETTER

**The 5th RSU National and International Research Conference on Science and Technology,
Social Science, and Humanities 2020 (RSUSSH 2020)
Rangsit University, Pathum Thani, Thailand**

April 17, 2020

Dear: Arinchapong Jarungkitsuwan, Pastraporn Thipayasothorn, Somchai Seviset

Thank you for submitting a paper to **The 5th RSU National and International Research Conference on Science and Technology, Social Science, and Humanities 2020 (RSUSSH 2020)**. Herewith, the RSUSSH 2020 scientific committees are delighted to inform that, your paper entitled “A Survey of the Old Buildings Built before 1957 in the Area of Mee Chai Road, Mueang District, Nong Khai Province: Guidelines for Rehabilitation” has been accepted for **Oral (Full Paper)** in our conference. Your paper will be enclosed in our conference proceeding of RSUSSH 2020 with the detail described below:

Code: IN20-264
Author(s): Arinchapong Jarungkitsuwan, Pastraporn Thipayasothorn, Somchai Seviset
Title: A Survey of the Old Buildings Built before 1957 in the Area of Mee Chai Road, Mueang District, Nong Khai Province: Guidelines for Rehabilitation
Session: Architecture, Arts and Design, Performing Arts and Music
Presentation: Oral (Full Paper)

We cordially invite you to participate, share your experience and give your presentation in the RSUSSH 2020 conference held at the **Student Center building, Rangsit University**, Pathum Thani, Thailand, on **1st May 2020**. The Organizing Committee members would like to thank you in advance for your participation.

Sincerely yours,

Kanda Wongwailikhit

 ภาควิชาสังคมศาสตร์
 RANGSIT UNIVERSITY

Assoc. Prof. Dr. Kanda Wongwailikhit
 Program Chair of RSUSSH 2020
 Rangsit University, THAILAND.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

RANGSIT UNIVERSITY

Certificate of Honour and Appreciation

Presented to

Mr.Arinchapong Jarungkitsuwon

Has participated with an oral presentation entitled

A Survey of the Old Buildings Built before 1957 in the Area of Mee Chai Road, Mueang District, Nong Khai Province:
Guidelines for Rehabilitation

The 5th RSU National and International Research Conference on Science and Technology,
Social Science and Humanities 2020
Rangsit University, Pathum Thani, Thailand

1 May 2020

(Dr.Arthit Ourairat)

President of Rangsit University

No. 0645.13/924

Graduate School
 Suan Sunandha Rajabhat University
 1 U-Thong Nok, Dusit Bangkok
 10300

28 December 2020

Subject Acceptance of research paper

To Mr. Arinchapong Jarungkitsuwan

Your research paper entitled “Landscape Management through Community Participation in the Area of Conserved Buildings on Mee Chai Road, Mueang District, Nong Khai Province” was submitted for presentation in the 12th International Academic Conference of Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok, Thailand “GLOBAL GOALS, LOCAL ACTIONS: LOOKING BACK AND MOVING FORWARD 2021”.

We are pleased to inform you that your research paper is accepted for presentation in the 12th International Academic Conference of Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok, Thailand “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021”. Which is held on 15 January 2021 at Suan Sunandha Rajabhat University.

Thank you for making the 12th International Academic Conference of Suan Sunandha Rajabhat University a vehicle for your research interests.

Your sincerely,

(Asst. Prof. Dr. Duangsamorn Rungsawanpho)

Dean of Graduate School

Graduate School

Tel. 0-2160-1174

Fax. 0-2160-1177

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉ.2 หลักฐานการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติ

Date: 26th May 2021
Ref.: PJAE_Jan_2021-40

Dear Author (s)

¹Arinchapong Jarungkitsuwan, ²Pastraporn Thipayasothorn, ³Somchai Seviset

¹Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. A.arinchapong@gmail.com

²Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. pastraporn.th@kmitl.ac.th

³Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. somchai.se@kmitl.ac.th

It's my pleasure to inform you that, after the peer review, your paper, "**Participation attitude Planning the community for the development of conservation buildings in Thailand**" has been ACCEPTED to publish with PalArch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology, ISSN 1567-214X (Scopus Indexed, Scimago Q3). It will be published Volume 18 issue 08 Jun 2021

I believe that our collaboration will help to accelerate the global knowledge creation and sharing one step further. Please do not hesitate to contact me if you have any further questions.

Sincerely,

Editorial Team
editor@palarch.nl

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข.1 กฎกระทรวงผังเมืองรวม จังหวัดหนองคาย พ.ศ.2560

หน้า ๒๙

เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๙ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๙ มกราคม ๒๕๖๐

กฎกระทรวง

ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดหนองคาย

พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ในท้องที่จังหวัดหนองคาย ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงนี้ เว้นแต่พื้นที่ที่อยู่ในแนวเขตดังต่อไปนี้ ให้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของที่ดินนั้น ๆ ตามที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ โดยไม่อยู่ในบังคับการใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

- (๑) เขตพระราชฐาน
- (๒) พื้นที่ที่โต้ใช้หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ในราชการทหาร
- (๓) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย
- (๔) ท้องที่ที่มีการประกาศใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมือง หรือผังเมืองรวมชุมชน
- (๕) ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เฉพาะที่ดินที่เป็นของรัฐหรือที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน

เพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดิน

ข้อ ๒ การวางและจัดทำผังเมืองรวมตามกฎกระทรวงนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุข โภค บริการสาธารณสุข และสภาพแวดล้อมในบริเวณแนวเขตตามข้อ ๑ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อ ๓ ผังเมืองรวมตามกฎกระทรวงนี้ มีนโยบายและมาตรการเพื่อจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงข่ายคมนาคมขนส่งและบริการสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับและสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (๑) เป็นแผนแม่บทด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน สำหรับการพัฒนาของจังหวัดหนองคาย
- (๒) ส่งเสริมให้จังหวัดหนองคายมีการพัฒนาด้านการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนชายแดนกับเพื่อนบ้าน และภูมิภาคอาเซียนอย่างมีระบบ
- (๓) ดำรงรักษาพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ มีคุณค่าด้านเกษตรกรรม ให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพ และรักษาวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
- (๔) รองรับการขยายตัวของเมือง อุตสาหกรรม และระบบโลจิสติกส์ในอนาคต
- (๕) รองรับบทบาทของจังหวัดที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- (๖) อนุรักษ์และฟื้นฟูธรรมชาติแหล่งท่องเที่ยวให้สมบูรณ์และยั่งยืน
- ข้อ ๔ การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตผังเมืองรวม ให้เป็นไปตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท และรายการประกอบแผนผังท้ายกฎกระทรวงนี้
- ข้อ ๕ การใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงนี้ ให้เป็นไปดังต่อไปนี้
- (๑) ที่ดินประเภท ข. ๑ ถึง ข. ๔ ที่กำหนดไว้เป็นสีชมพู ให้เป็นที่ดินประเภทชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้
- (ก) ที่ดินประเภท ข. ๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัย และเป็นศูนย์กลางการปกครอง ธุรกิจ การค้า การบริการ และการคมนาคมขนส่งที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไปในระดับจังหวัด
- (ข) ที่ดินประเภท ข. ๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัย และเป็นศูนย์กลางการปกครอง ธุรกิจ การค้า การบริการ และการคมนาคมขนส่งที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไปในระดับอำเภอ จำแนกเป็นบริเวณ ข. ๒ - ๑ และ ข. ๒ - ๒
- (ค) ที่ดินประเภท ข. ๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัย และเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและนันทนาการที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป จำแนกเป็นบริเวณ ข. ๓-๑ และ ข. ๓-๒
- (ง) ที่ดินประเภท ข. ๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัย และเป็นศูนย์กลางการให้บริการชุมชนและส่งเสริมเกษตรกรรม จำแนกเป็นบริเวณ ข. ๔ - ๑ ถึง ข. ๔ - ๔
- (๒) ที่ดินประเภท อ. ที่กำหนดไว้เป็นสีม่วง ให้เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการประกอบกิจการอุตสาหกรรมและคลังสินค้า สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และบริการของรัฐ
- (๓) ที่ดินประเภท ก. ๑ ถึง ก. ๔ ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียว ให้เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม โดยมีวัตถุประสงค์และจำแนกเป็นบริเวณ ดังต่อไปนี้
- (ก) ที่ดินประเภท ก. ๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม และรองรับการขยายตัวของชุมชน จำแนกเป็นบริเวณ ก. ๑ - ๑ และ ก. ๑ - ๒

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ข) ที่ดินประเภท ก. ๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม

(ค) ที่ดินประเภท ก. ๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การรักษาสภาพแวดล้อม และการท่องเที่ยว จำแนกเป็นบริเวณ ก. ๓-๑ และ ก. ๓-๒

(ง) ที่ดินประเภท ก. ๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การอยู่อาศัย การสงวนรักษาสภาพทางธรรมชาติ และการส่งเสริมเศรษฐกิจการเกษตร จำแนกเป็น บริเวณ ก. ๔-๑ ถึง ก. ๔-๘

(๔) ที่ดินประเภท อก. ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวมีกรอบและเส้นทแยงสีเขียว ให้เป็นที่ดินประเภท อนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การอยู่อาศัย การสงวนรักษาสภาพทางธรรมชาติ การส่งเสริมเศรษฐกิจการเกษตร และเพื่อการระบายน้ำ

(๕) ที่ดินประเภท ล. ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวอ่อน ให้เป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการ และการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงรักษาที่โล่งและสภาพแวดล้อมอันจะเป็น การรักษาสภาพภูมิทัศน์ที่ดีของชุมชน การอนุรักษ์พันธุ์ปลาน้ำจืด การประมง และสาธารณประโยชน์ รวมทั้งเพื่อป้องกันน้ำท่วม จำแนกเป็นบริเวณ ล. - ๑ ถึง ล. - ๑๖

(๖) ที่ดินประเภท ป. ที่กำหนดไว้เป็นสีเขียวอ่อนมีเส้นทแยงสีขาว ให้เป็นที่ดินประเภท อนุรักษ์ป่าไม้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระบบนิเวศน์ สงวนและคุ้มครอง ดูแลรักษาหรือบำรุงป่าไม้ สัตว์ป่า ต้นน้ำ ลำธาร และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีและกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ การสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเท่านั้น จำแนกเป็น บริเวณ ป. ๑ ถึง ป. ๔

ข้อ ๖ ที่ดินประเภท ข. ๑ เป็นที่ดินประเภทชุมชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัย และเป็นศูนย์กลางการปกครอง ธุรกิจ การค้า การบริการ และการคมนาคมขนส่งที่ให้บริการแก่ประชาชน โดยทั่วไป ในระดับจังหวัด

ที่ดินประเภทนี้ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกทำยกกฎกระทรวงนี้

(๒) คลังน้ำมันและสถานที่เก็บรักษาน้ำมัน ลักษณะที่สาม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุม น้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการจำหน่าย

(๓) คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ สถานที่บรรจุ ก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทห้องบรรจุ และสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

(๔) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม

(๕) สถานที่เก็บวัตถุไวไฟ วัตถุระเบิดได้ วัตถุมีพิษ หรือวัตถุกัมมันตรังสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๖) กำจัดมูลฝอย เว้นแต่เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลหรือได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๗ ที่ดินประเภท ช. ๒ เป็นที่ดินประเภทชุมชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัยและเป็นศูนย์กลางการปกครอง ธุรกิจ การค้า การบริการ และการคมนาคมขนส่งที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป ในระดับอำเภอ

ที่ดินประเภทนี้ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกท้ายกฎกระทรวงนี้
- (๒) คลังน้ำมันและสถานที่เก็บรักษาน้ำมัน ลักษณะที่สาม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการจำหน่าย
- (๓) คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทห้องบรรจุ และสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๔) เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน ไก่ กู จระเข้ หรือสัตว์ป่า ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เพื่อการค้า
- (๕) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม
- (๖) การดำเนินการหรือประกอบกิจการใด ๆ ในอาคารขนาดใหญ่พิเศษ
- (๗) สถานที่เก็บวัตถุไวไฟ วัตถุระเบิดได้ วัตถุมีพิษ หรือวัตถุกัมมันตรังสี
- (๘) กำจัดมูลฝอย เว้นแต่เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลหรือได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๘ ที่ดินประเภท ช. ๓ เป็นที่ดินประเภทชุมชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัยและเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและนันทนาการที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป

ที่ดินประเภทนี้ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกท้ายกฎกระทรวงนี้
- (๒) คลังน้ำมันและสถานที่เก็บรักษาน้ำมัน ลักษณะที่สาม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการจำหน่าย
- (๓) คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทห้องบรรจุ และสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๔) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม
- (๕) การดำเนินการหรือประกอบกิจการใด ๆ ในอาคารขนาดใหญ่พิเศษ
- (๖) สถานที่เก็บวัตถุไวไฟ วัตถุระเบิดได้ วัตถุมีพิษ หรือวัตถุกัมมันตรังสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๗) กำจัดมูลฝอย เว้นแต่เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลหรือได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การใช้ประโยชน์ที่ดินริมฝั่งแม่น้ำโขงในระยะ ๑๕ เมตร ตามแนวนานริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติของแม่น้ำเฉพาะที่ดินซึ่งเป็นของรัฐ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น สำหรับที่ดินซึ่งเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เกษตรกรรม หรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การอยู่อาศัยที่มีใช้การจัดสรรที่ดิน และการสาธารณูปโภคและการสาธารณูปการเท่านั้น

ข้อ ๙ ที่ดินประเภท ช. ๔ เป็นที่ดินประเภทชุมชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการอยู่อาศัย และเป็นศูนย์กลางการให้บริการชุมชน และส่งเสริมเกษตรกรรม

ที่ดินประเภทนี้ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกท้ายกฎกระทรวงนี้
- (๒) คลังน้ำมันและสถานที่เก็บรักษาน้ำมัน ลักษณะที่สาม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการจำหน่าย
- (๓) คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทห้องบรรจุ และสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๔) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม
- (๕) การดำเนินการหรือประกอบกิจการใด ๆ ในอาคารขนาดใหญ่พิเศษ
- (๖) สถานที่เก็บวัตถุไวไฟ วัตถุระเบิดได้ วัตถุมีพิษ หรือวัตถุกำมั้นตรังสี
- (๗) กำจัดมูลฝอย เว้นแต่เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลหรือได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑๐ ที่ดินประเภท อ. เป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้าที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการประกอบกิจการอุตสาหกรรมและคลังสินค้า สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ และบริการของรัฐ

ที่ดินประเภทนี้ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรม
- (๒) จัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย
- (๓) การอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่
- (๔) สถานสงเคราะห์หรือรับเลี้ยงเด็ก
- (๕) สถานสงเคราะห์หรือรับเลี้ยงคนชรา
- (๖) สถาบันการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ ๑๑ ที่ดินประเภท ก. ๑ เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม และรองรับการขยายตัวของชุมชน

ที่ดินประเภทนี้ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกท้ายกฎกระทรวงนี้
- (๒) คลังน้ำมันและสถานที่เก็บรักษาน้ำมัน ลักษณะที่สาม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการจำหน่าย

(๓) คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทห้องบรรจุ และสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

(๔) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม

(๕) สถานที่เก็บวัตถุไวไฟ วัตถุระเบิดได้ วัตถุพิษ หรือวัตถุที่มีอันตราย

(๖) กำจัดมูลฝอย เว้นแต่เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลหรือได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑๒ ที่ดินประเภท ก. ๒ เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม

ที่ดินประเภทนี้ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกท้ายกฎกระทรวงนี้

(๒) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๓) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรม

(๔) จัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย

(๕) กำจัดมูลฝอย เว้นแต่เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลหรือได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑๓ ที่ดินประเภท ก. ๓ เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การรักษาสภาพแวดล้อม และการท่องเที่ยว

ที่ดินประเภทนี้ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกท้ายกฎกระทรวงนี้

(๒) คลังน้ำมันและสถานที่เก็บรักษาน้ำมัน ลักษณะที่สาม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการจำหน่าย

(๓) คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทห้องบรรจุ และสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (๔) จัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย
- (๕) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม
- (๖) การดำเนินการหรือประกอบกิจการใด ๆ ในอาคารขนาดใหญ่พิเศษ
- (๗) สถานที่เก็บวัตถุไวไฟ วัตถุระเบิดได้ วัตถุมีพิษ หรือวัตถุกัมมันตรังสี
- (๘) กำจัดมูลฝอย เว้นแต่เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลหรือได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ

จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารในบริเวณ ก. ๓-๑ และ ก. ๓-๒ ให้มีความสูงของอาคารไม่เกิน ๖ เมตร การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นดาดฟ้าสำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

ข้อ ๑๔ ที่ดินประเภท ก. ๔ เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การอยู่อาศัย การสงวนรักษาสภาพทางธรรมชาติ และการส่งเสริมเศรษฐกิจการเกษตร

ที่ดินประเภทนี้ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกท้ายกฎกระทรวงนี้
- (๒) คลังน้ำมันตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการจำหน่าย
- (๓) คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลวตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๔) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม
- (๕) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรม
- (๖) จัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย
- (๗) การดำเนินการหรือประกอบกิจการใด ๆ ในอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่
- (๘) สถานที่เก็บวัตถุไวไฟ วัตถุระเบิดได้ วัตถุมีพิษ หรือวัตถุกัมมันตรังสี

ข้อ ๑๕ ที่ดินประเภท ออก. เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การอยู่อาศัย การสงวนรักษาสภาพทางธรรมชาติ การส่งเสริมเศรษฐกิจการเกษตร และเพื่อการระบายน้ำ

ที่ดินประเภทนี้ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกท้ายกฎกระทรวงนี้
- (๒) คลังน้ำมันและสถานที่เก็บรักษาน้ำมัน ลักษณะที่สาม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการจำหน่าย
- (๓) คลังก๊าซปิโตรเลียมเหลว สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทห้องบรรจุ และสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงเก็บ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (๔) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม
- (๕) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม
- (๖) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรม
- (๗) จัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย
- (๘) การดำเนินการหรือประกอบกิจการใด ๆ ในอาคารขนาดใหญ่พิเศษ
- (๙) สถานที่เก็บวัตถุไวไฟ วัตถุระเบิดได้ วัตถุมีพิษ หรือวัตถุที่มีอันตราย
- (๑๐) กำจัดมูลฝอย เว้นแต่เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลหรือได้รับอนุญาต

ให้ดำเนินการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑๖ ที่ดินประเภท ล. เป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงรักษาที่โล่งและสภาพแวดล้อมอันจะเป็นการรักษาสภาพภูมิทัศน์ที่ดีของชุมชน การอนุรักษ์พันธุ์ปลาน้ำจืด การประมง และสาธารณสุขประโยชน์ รวมทั้งเพื่อป้องกันน้ำท่วม

ข้อ ๑๗ ที่ดินประเภท ป. เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระบบนิเวศน์ สงวนและคุ้มครองดูแลรักษาหรือบำรุงป่าไม้ สัตว์ป่า ต้นน้ำ ลำธาร และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีและกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ การสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเท่านั้น

ที่ดินประเภทนี้ซึ่งเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย พาณิชยกรรม เกษตรกรรม การสาธารณสุข และสาธารณูปโภค หรือสาธารณูปโภคอื่น ๆ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกท้ายกฎกระทรวงนี้
- (๒) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม
- (๓) จัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรม
- (๔) จัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย
- (๕) การอยู่อาศัยประเภทอาคารชุด หอพัก หรืออาคารอยู่อาศัยรวม
- (๖) การดำเนินการหรือประกอบกิจการใด ๆ ในอาคารขนาดใหญ่พิเศษ

ข้อ ๑๘ การใช้ประโยชน์ที่ดินริมฝั่งแม่น้ำโขง ให้มีที่ว่างตามแนวขนานริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติของแม่น้ำไม่น้อยกว่า ๑๒ เมตร เว้นแต่เป็นการก่อสร้างเพื่อการคมนาคมและขนส่งทางน้ำ การสาธารณสุข เชื้อน รั้ว หรือกำแพง และการก่อสร้างอาคารในระยะ ๑๕๐ เมตร จากริมฝั่งแม่น้ำโขง ให้ดำเนินการหรือประกอบกิจการได้ในอาคารที่มีความสูงไม่เกิน ๑๒ เมตร การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นลาดฟ้า สำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

ข้อ ๑๙ ที่ดินในเขตโบราณสถาน ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ ๒๐ ให้โรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ และยังประกอบกิจการอยู่ ขยายพื้นที่โรงงานได้เฉพาะในที่ดินแปลงเดียวกันหรือติดต่อกันหรือติดต่อกันกับที่ดินที่เป็นที่ตั้งโรงงานเดิม ซึ่งเจ้าของโรงงานเดิมเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือเป็นผู้มีสิทธิครอบครองอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ หรือเป็นพื้นที่ในที่ดินที่เคยเป็นกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองของเจ้าของโรงงานเดิมอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งเท่าของพื้นที่โรงงานที่ใช้ในการผลิตเดิม

ข้อ ๒๑ ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการก่อสร้างอาคารหรือการประกอบกิจการในเขตผังเมืองรวมปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ผู้เขียน นาย อริณชย์พงศ์ จรุงกิจสุวรรณ
 เลขที่บัตรประชาชน : 3101800057451
 เกิดวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2519

ที่อยู่พักอาศัย บ้านเลขที่ 196 (35/261) ถนน ตากสิน 22 แขวง บุคคโล
 เขต ธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600
 ติดต่อ เบอร์โทรศัพท์ 085-962 9461
 Email : J.Arinchapong@Gmail.com

สภาสถาปนิก | Architect Council of Thailand

ระดับภาคีสถาปนิก | Associate Architect | ภ.สถ.9834

ประวัติทางการศึกษา

Diploma Degree : (Architecture Technical), Uthenthawai Campus. (63) (1996)
 Bachelor's Degree : (Architecture Technology), B.Architecture Technology (2000)
 Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (8)
 Master's Degree : (Urban Planning and Environmental), M.U.E.P
 Silapakorn University. (1) (2008)
 Master's Degree : (Architecture Technology), M.Architecture Technology (2014)
 King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. (3)
 Doctoral Degree : (Architecture and design Education), D.I.Ed. (2021)
 King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. (5)

ผลงานทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์

ชื่อบทความ	ภาควิชา	พ.ศ.
การศึกษาทัศนคติการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โครงการนำร่องจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ จังหวัดน่าน	วางแผนชุมชนเมืองและ สภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยศิลปากร	2551
การเปรียบเทียบอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ในบริษัทก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่	เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม พระจอมเกล้าลาดกระบัง	2556
การวางผังชุมชนยุคสมัยอิทธิพลต่างชาติ สู่นโยบายการ อนุรักษ์อาคาร : กรณีศึกษา ช่วงปี พ.ศ.2430-2500	วิทยานิพนธ์ ดุษฎีบัณฑิต ครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าลาดกระบัง	2564

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้